

මහ රහතුන් වැඩි මහ ඔස්සේ

අත්හැරීම 2

ඉන්ද්‍රජිත් සුබසිංහ විසින් පළකරනලද
දිවයින ඉරිදා සංග්‍රහය ලිපි මාලාවක් ඇසුරෙනි

තෙරුවන් සරණයි

මෙය හුදෙක් ධර්ම දානයක් වශයෙන් හැකිතාක් බෙදා හරින්න.

පටුන

01.	බුදුන්ගෙන්ම කමටගත් ලබාගන්න	3
02.	රිකන්ඩිෂන් කරනු වෙනුවට අවබෝධයෙන් දකිමු මේ කය	7
03.	කය දුවවා වැඩක් වේද සිත නතර කරනු බැරිනම්	12
04.	ආචාර වෙඩිමුර නැති යුද වීරයා වන්න	16
05.	බ්‍රොයිලර් ජීවිතය	19
06.	සෑම තරාතිරමකම පාලකයන් වෙත කරුණාවෙනි	22
07.	සයුරු සැපෙහි වේ මේ සා දෝසා	26
08.	ප්‍රේත ලෝකයේ මනාලිය	31
09.	දැවෙන සමක් - නිවෙන මගක්	34
10.	නිල මැස්සයි ඔබයි දෙන්නම දැන් සමයි	38
11.	කුලියට ගත් එළිය කුමට?	42
12.	මේ ලොව පිරිසිදුම තාක්ෂණයයි	44
13.	අනේ ඔබ එවන් පාලකයකු වේ නම්	47
14.	අභියෝගය අවබෝධයක් කරගන්න	50
15.	ඔබත් ඔරලෝසු කටුවක්ද?	52
16.	නාලාගිරි අදත් වඩයි	55
17.	මේ කැඩපතින් ඔබේ මුහුණත් බලන්න	58
18.	යක්ෂයා නොව ධර්මය දකින්න	62
19.	හොඳ තැන් සොයමින් යනවා වෙනුවට	65
20.	සිහියෙන් බලන්න දහම ඔබ අසලමය	67
21.	අපායේ උපතක්	69
22.	ආශාවේ වියරුව - කැමැත්තේ මරලතෝනිය	71
23.	සයනයේ ප්‍රේතිය	72
24.	සංසාරයක් පුරා වැරදුණු තැන	74
25.	කොහොමද...? ක්‍රෝධයේ අස්වැන්න	79
26.	මියගිය ඥාතියාට ඔබ සැබැවින්ම හිතවත්ද?	82
27.	අවසාන මෙහෙයුම	85

“ මේ සෝර, කටුක, භයානක සංසාරයේ භිය දැක, මේ ආත්මභාවයේම සසර දුකින් එතෙර වීමට අධිෂ්ඨාන කරමින්, වීර්ය වඩමින්, නිවන් මග පුරන, 'දක්ෂ', ගිහි පැවිදි උතුමන්ට පමණක් මේ අහිංසක ව්‍යයාමය උපකාරයක්ම වේවා, ශක්තියක්ම වේවා, මාර්ගයක්ම වේවා.

තම තමන්ට වැටහෙන ප්‍රමාණයට තම තමන්ගේ ජීවිත වලට ගලපාගනිත්වා, අර්ථ හෝ ව්‍යාකරණ වැරදි ඇතොත් ඔබ නොකළ වරදකට ඔබ නොගැටේවා, අනුනටද අනුකම්පා කෙරේවා, වැරදි නැතොත් නිවැරදි දෙය නිවැරදි ලෙස දකීවා. මෙහි සටහන් හැම අර්ථයක් තුළින්ම ඔබ සැමට යහපතක් වේවා, තමා තමාටම පිහිටකොට ගනිත්වා.. “

යැයි උන්වහන්සේ ඒ පොත් පෙළ ඇරඹුමේ ලියා ඇත්තාහ.

01. බුදුන්ගෙන්ම කමටහන් ලබාගන්න

සම්බුද්ධ ශාසනයක් මුණගැසී තිබෙන මෙවැනි දුර්ලභ අවස්ථාවක, ගිහි පැවිදි අපි වඩාත් උත්සහගත්තේ ශාසනය ආරක්ෂා කරගැනීමට සහ ශාසනයේ බර කරගසා ගැනීමටය.

පිරිත, ධර්ම දේශනා, දානමය පිංකම්, විහාර නඩත්තුව, සංවර්ධනය, දහම් පාසල්, ආගමික උත්සව, සමාජ සේවා, සමාජ සේවා කටයුතු නිසා දවසේ නිදි නොලබා අවිචේකයෙන් සිටින විට ඔබට දැනෙන වෙහෙස ඔබ දකින්නේ ශාසනයේ බර කරගසා ගැනීම නිසා ඇතිවෙන වෙහෙසක් ලෙසය. මෙය වැරදි අර්ථකථනයකි.

සම්බුද්ධ ශාසනය යනු ඔබට බරක් දැනෙන දෙයක් විය නොහැක. එය ඔබව බරෙන් නිදහස් කරන, සැනසිල්ල ලබාදෙන දෙයකි. අපි අදිටන් කරගතයුත්තේ ශාසනයේ බර දැරීමට නොව, ශාසනයේ සැහැල්ලුව දැරීමටය. ශාසන ජරතිපදාවේ යෙදෙන විට ඔබට වෙහෙසක් බරක් දැනේ නම් ඔබ, ඔබ ඉදිරියේම ජරණාර්ථයක් තබාගත යුතුය. මග නොමග ගැන සිතීමට ඔබ නිහතමානී විය යුතුය. එහෙත් ඔබ සොයන්නේ ඔබේ ජීවිතයට සැපයක් නම්, සතුටක් නම්, ඔබට වෙහෙස මෙන්ම බර දැනෙනු ඇත. මන්ද ඔබ නැති යමක් සොයන නිසාය. අපි බෞද්ධයන් විය යුත්තේද, පැවිදි විය යුත්තේද ශාසනයේ සැහැල්ලුව දැරීම සඳහාය. ශාසන ජරතිපදාවේ යෙදීමේදී අපට බරක්, වෙහෙසක් දැනේ නම් එය අපට අවශ්‍ය නොමැත.

ගිහි පැවිදි අප නිවැරදි ලෙස ආමිස ජරතිපදාවේ යෙදෙන විට, ලොව්තුරු බුදුසම්ප්‍රදායට මහේශාක්ෂ ලීලාවෙන් ආමිසයෙන් පුජා පවත්වන විට, එහි ආනිසංග වශයෙන් පුජා පවත්වන්නාට සිව්පසය ගලාගෙන එන්නේය. එය ආශ්චර්යයක් නොවේ. බුදු බලය, සම්මා සම්බුදුරජානන් වහන්සේ කෙරෙහි ඔබ තුළ ඇති ශ්රද්ධාව ඔබට ලැබෙන දිට්ඨධම්මවේදනීය කුසල විපාකයකි. මෙම සෞභාග්‍යය සමාජයේ අපට නිතර දකින්න පුළුවන්. නමුත් කුසල විපාකයක් වශයෙන් සෞභාග්‍යය ලැබෙනවිට අප පටලවා ගන්නවා. ඔබට මේ සෞභාග්‍යයේ විපාකය ලැබෙන්නේ, ලොව්තුරා බුදු සම්ප්‍රදාය කෙරෙහි තව තවත් ශ්රද්ධාව වඩවාගෙන උන්වහන්සේ දේශනා කළ ශීල සමාධි ජරණ මාර්ගයේ ඉදිරියටම විශ්වාසයෙන් වඩින්න. සෞභාග්‍යය තුළින් ඔබට විශ්වාසයක් ලබාදෙන්නේ මේ දෙය කළොත් මේ දෙය ලැබෙනවා කීම පිණිසයි. එවිට ඔබ දක්ෂ විය යුතුයි. ආමිසයෙන් ජරතිපත්තියට නැඹුරු වෙන්න. නමුත් අප සෞභාග්‍යය බදාගැනීමට ආමිසය තුළ සිරවෙනවා. එවිට තව තවත් සිව්පසය ගලාගෙන එනවා. අවසානයේ එම සිව්පසය විසින් අපව ග්රහනයකට ගන්නවා. එවිට ඔබ ශීල, සමාධි, ජරණ නිවන් මගේ ඉදිරියට නොයා, ඔබ සැපයි කියා සිතූ තැන නවාතැන් ගන්නවා. පදිංචි වෙනවා. මෙහි වැරද්දක් ඔබට පෙනෙන්නේ නැහැ. ඔබ දැන් සෞභාග්‍යය ලැබීමෙන් මත්වෙලා. ඔබට දුර පෙනෙන්නේ නැහැ. ඔබ දකින්නේ ළඟ පමණයි. ඇත නිබ්බන ජරණ මාර්ගය ඔබට පෙනෙන්නේ නැහැ. මොකද ඔබ පසුපසට ගිගුරා කරන්නේ. අලෝකයට පිටුපාමින්, අඳුරේ අතපතගාමින් අපි මොනවද මේ සොයන්නේ. නැති සතුටක්, සෞභාග්‍යයක් සොයනවා. ඔබ සොයමින් යන සතුට, සෞභාග්‍යයේ මිම්ම, සීමාව, සැහීම, නොසැහීම තිබෙන්නේ ඔබ ළඟමය. මේවායේ තීරකයා, විනිශ්චයකරුවා ඔබේ ඇති වෙමින් නැතිවන සිතමය. එහෙත් ඔබ ලෝකය තුළ කිසිදා හමුනොවන සතුට සොයනවා. සැප සොයනවා.

ඔබට ලැබීමටත්, අතහැරීමටත් දෙකටම මහ කියන්නේ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කෙරෙහි ඇති ශ්රද්ධාවයි. ඔබ මෙහිදී දක්ෂ වෙන්න අවශ්‍යයි. කුමකටද? ලැබීම අතහැර ඔබට සිව්පසය ලාභසත්කාර ලබාදීමට මහ පෙන්වූ ලොව්තුරා බුදු සම්ප්‍රදාය දැකීමට. ලොව්තුරා බුදුසම්ප්‍රදාය උන්වහන්සේව දකින්නට, ඔබට අවස්ථාව සලසාදී තිබියදී, ඔබ නැති සතුටක් සොයමින්, නිදිමරා වෙහෙසෙනවා. විඩාවෙන් අවිචේකයෙන් සිටින ඔබ ඔබෙන් අසන්න, මේ මොහොතේ ඔබ සොයන්නේ එම නැති සතුටට නේද? කියලා.

සියලුම මනුෂ්‍යයන් විසි හතර පැයේම වෙහෙසෙන්නේ කුමක් සඳහාද? ඔවුන් ඒ වෙහෙසෙන්නේ අයිති කරගැනීම සඳහාය. වැඩිකර ගැනීම සඳහාය. මොනවා අයිතිකර ගැනීම සඳහාද?

සැප, සතුට, වගකීම, නායකත්වය වැඩිකර ගැනීමටය. අයිතිකර ගැනීමටය. මිනිසා පමණක් නොව, තිරිසන් සතාද අරගල කරන්නේ, වෙහෙසෙන්නේ, සැරිසරන්නේ සැප සෙවීම සඳහාය. දෙවියෝද දිවිය ලෝකවල බැසගෙන දිවිය සැප, දිවිය ඕජාව විඳින්නේ සැපයට ඇති කැමැත්ත නිසාය. සැපය නිත්ය යැයි ගෙන සැප පසුපසම හඹායාම නිසා ඔවුන් නිරතුරුවම රැස්කරන්නේද තත්භාවය. තත්භාව තුළින් ජනිතවන්නේද අකුසලයක්මය. සත්වයින්ට සැප සෙවීම සඳහා යන මේ අසාර්ථක ගමනේදී තමන් නොදැනුවත්වම සතර අපායට වැටී අනන්ත දුක් විඳිමින් සැරි සැරීමට සිදුවනු ඇත. බිරහ්ම ලෝකවල ජීවත්වන මිත්ය දෘෂ්ඨික, තෙරුවන් සරණ නොගිය බිරහ්මයෝද නැවත සතර අපායට වැටී දුක්විඳීමේ ස්වභාවය ඇත. බිරහ්මලෝක වල සිටින සමයක්දෘෂ්ඨික බිරහ්මයන් හැර අන් සියලු සත්වයන්ට සැපය සොයායන ගමනේදී අත්වනුයේ එකම ඉරණමකි.

දිවිය සැප කෙටිය. සතර අපායේ දුක ඉතා දීර්ඝය. දිවිය ලෝකයේ දෙවියන් නිරතුරුවම අනන්ත කාම සම්පත් විඳිමින්, එම කාම සම්පත් වලට තව තවත් ලොල් වෙමින්, අධික ආශාවෙන් කාමය පසුපස හඹායාම නිසාත්, නිරතුරුව තත්භාව වැඩීම නිසාත් අකුසල රැස්කර ගනී. මේ හේතුවෙන් දිවිය සැප ඉක්මනින් පිරිහී යයි. දෙවියන් නැවත සතර අපායට වැටීමේ ඉඩකට ඉතාම වැඩිය. එහෙයින් දිවිය සැප කෙටිය. සතර අපායේ ජීවත්වන සත්ත්වයා, ඔහු විඳින දුක නිසාම නිරතුරුව වෛරය, ක්රෝධය සහිතව ජීවත් වේ. එතුළින් සැම මොහොතකම එම සත්වයන් රැස්කරන්නේ අකුසලයක්මය. මේ හේතුවෙන් අකුසල් වැඩිවී, මේ සත්වයා දුකෙන් දුකටම පත්වේ. සතර අපායේ කොටස්කරුවන් බවටම පත්වේ. බිරහ්ම ලෝකයේ ජීවත්වන බිරහ්මයාද තමා විඳින සමාධි සැපය අනිත්ය යැයි දකින මොහොතේම අරිහත්වයට පත්වීමට හැකියාව තිබියදී, සමාධි සැපය අනිත්ය යැයි දකිමින් එහි සතුට සොයන නිසා, අරිහත්වයට තමා විසින්ම දොරගුළු දමාගනී.

බිරහ්ම ලෝකයේ, බිරහ්ම තලවල මිත්යදෘෂ්ඨික බිරහ්මයන්ද ඇත. ඒ මිනිස් ජීවිත වලදී ශීලය, සමාධිය උපරිම මට්ටමින් වැඩීම නිසා බිරහ්ම සැප ලබයි. නමුත් සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය තුළ තෙරුවන් සරණ නොගිය පිරිසකි. බෞද්ධයින් නොවේ. මේ බිරහ්මයන් ජ්රඤාව වඩවාගෙන නොමැත. ඔවුන් සිටින්නේ අවිද්‍යාව තුළය. එවැනි බිරහ්මයන් නැවත සතර අපායට වැටේ. එහෙත් ශීලය, සමාධිය උපරිම මට්ටමින් වැඩීමේ ආනිසංස නිසා ඒ අයට කල්ප ගණන් බිරහ්ම සැප ලැබිය හැකිය. කවදාහෝ දවසක තෙරුවන් මුණගැසී, තෙරුවන් සරණ ගොස්, ජ්රඤාව වැඩී, සෝවාන් ඵලයට පත්ව, බිරහ්ම ලෝකය තුළම නිවීමේ මහට පත්වීමට මේ අයට හැකියාව ඇත. එතෙක් ඔවුන්ද නැති සතුටක් ලෝකය තුළ සොයන පිරිසක්මය. ඒ අය මිනිස් ජීවිතවලදී අතහැරීම පුරුදුකොට ඇත. එහෙත් ඔවුන් අතහැරීම පුරුදුකොට ඇත්තේ ජ්රඤාව නිසා නොව සමාධි සැපයට ඇති ලොල්වීම, තෘෂ්ණාව නිසාය. සියලුම සැප අතහැරියත් සමාධි සැපය නිත්ය බවට ඇති විශ්වාසය නිසාය.

සැප සොයන සියලු සත්වයෝ මේ යන්නේ කිසිදා තෘප්තිමත් නොවන ගමනකය. ඔබේ කුටිය දෙස බලන්න. එහි සුවපහසු පුටු,මේස, ඇඳ, ඇතිරිලි, පාපිස්තා, පලස්, රේඩියෝ, ආහාර පාන, කිරිපිටි, බෙහෙත් තිබෙනවාද? මේ සියල්ල තිබෙන්නේ තමන්ගේ ආත්ම ගරුත්වය, සැප සඳහාය.ඒ කියන්නේ නිරතුරුවම ඔබ සිටින්නේ දෙවැනියෙක් සමඟමයි. හුදෙකලාව නම් නොවේ. ඔබම සිතන්න, තුන් සිවුරන් පාත්රයන් කියන සීමාවෙන් කොච්චර දුරස්වද ඔබ ඉන්නේ. එපමණටම තත්භාව ඔබේ හුදෙකලාව මකන හිතවතා වෙලා.

සක්විති රජ පදවියද, රාජ රාජ මහාමාත්‍ය පදවිද සංසාරයේ ලබා ඇති අපි , එම රජශ්රීය තළමරමින් රසවිඳ ඇති අපි. වර්තමානයේදී අනවබෝධය නිසා නොවිඳපු රස, සැප සොයමින් තරගයක යෙදී සිටිමු. සංසාරයේ ඔබ සක්විති රජ පදවිය ලද මොහොතේදීද එම සක්විති රජ පදවියෙන් චුත්වන මොහොතේදීද, ඔබ එම සැපයෙන් සැහීමකට පත්නොවුණි. ඒ නිසාම තත්භාවෙන් ගැටෙමින් ඔබ නැවත නැවත සසර සැප සොයන ගමනටම වැටුණි. මේ ඔබ යන්නේ එම මාර්ගයේය. මේ මාර්ගයට ඔබව දැමීමේ අත් කිසිවෙකු නොව,

අවිද්‍යාවෙන් පිරි ඔබේ සිතමය. කැදර, ගුණමකු, අවිචාරවත්, පංචකාමය සොයාගෙන අයාලේ යන ඔබගේ ඇති වෙමින් නැතිවෙන සිතමය. මේ කැදරකම නිසාම ඔබව රැගෙන පැමිණි දුර තව රැගෙන යෑමට නියමිත දුර, ඉලක්කම් වලින් ප්රකාශ කළ නොහැක. ඔබ කවරුන් වුවද ඔබ මේ වෙහෙසෙන්නේ සැප සෙවීම සඳහා නොවේද? ඔබ මේ පුවත්පත අතට ගත්තේද ඔය සිත ඔබට අණ කළ නිසා නේද? ඒ සිත දැන් තිබෙනවාද? එය අනිත්‍ය වී ගොසිනි. ඒ සිත ඔබට අයිති දෙයක් නොවෙයි නේද? ඔබට ආගන්තුකයෙක් නේද? එහෙත් අතීතයේ යම් මොහොතක එම සිත නිත්‍ය යැයි සිතා, ඔබේ යැයි සිතා, සිත ක්රියාත්මක කළා නේද? ඒ තුළින් ඔබ කුසලයක් හෝ අකුසලයක් රැස් කළා නේද? මේ දෙකම ඔබට රැගෙන යන්නේ බවයට නේද? එසේ නම් අනිත්‍ය වශයෙන් නොදකින සෑම සිතක්ම ඔබව සංසාරයට රැගෙන යනවා නේද?

ඔබ නිවන් අරමුණ කරා යන නිවීමේ මෙහෙයුමේ, යම් සන්ධිස්ථානයකදී ඔබගේ ඉදිරියට ලොචිතුරා බුදු සම්පූර්ණ වඩිනවා. එය ස්ථිරයි. නියතයි. එහෙම උන්වහන්සේ වැඩම කරලා ඔබට නිවන් මගේ ඉතිරි දුර සම්පූර්ණ කරන්න කමටහනක් දෙනවා. එය දෙන්නේ ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. උන්වහන්සේ ඔබට දෙන කමටහන තමයි ඇතිවුණ සිත අනිත්‍යයි කියලා දකින්න කියන කමටහන. ශාස්තෘන් වහන්සේ දෙන කමටහනක් නිසා එය දැඩි ලෙස ඔබට දැනෙනවා. අවබෝධ වෙනවා. ඒ මොහොතේම ඔබ ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේව දැකපු සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. උන්වහන්සේගේ රූපකාය, උන්වහන්සේගේ කමටහන, මේ සියල්ල අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. ඔබට වැඩෙන ප්රඥාව තුළ එය එසේ වනවාමයි. මෙහිදී ඔබ ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කියලා දකින්නේ ඔබ තුළ වැඩෙන ප්රඥාවයි. ප්රඥාවත් ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේත් කියන්නේ දෙකක් නොව එකක් යන්න ඔබට මෙහිදී හොඳින් අවබෝධ වනවා. අපි හිතන්නේ නැහැ බුදුරජාණන් වහන්සේත් ප්රඥාවත් කියන්නේ එකක් බව. එහෙත් ඔබ නිවීමේ මෙහෙයුමේ ක්රියාත්මක භාවයට පත්වීමේදී ඔබට මේ යථාර්ථය අවබෝධ වනවා. අද ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩසිටිනවානම් ඔබට දෙන කමටහනත් ඔය කමටහනම විය යුතුය. Zඇතිවුණ සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්නZ එය තත්භාවෙන් තෙත්කොට ක්රියාත්මක භාවයට පත්වීමට ඉඩ නොදෙන්න. ඔබ මෙතෙක් කළේද, කරමින් සිටින්නේද ඇතිවන සිත තත්භාවෙන් තෙත්කර ක්රියාත්මකභාවයට පත්කිරීමය.

බලන්න ඔබ මොනතරම් වාසනාවන්තද කියලා. ලොචිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිණිවී වසර දෙදහස් හයසියයක් ඉක්මගියද, ඔබ දක්ෂ නම් ඔබට පුළුවන් උන්වහන්සේගෙන් කමටහන් ලබාගන්න. උන්වහන්සේව දකින්න. උන්වහන්සේගෙන් ආරක්ෂාව ලබාගන්න. උන්වහන්සේ සැනසුණු ධර්ම මාර්ගයේ සැනසීම ලබාගන්න.

අසුභාරදහසක් පහන්ද, මල්ද, හඳුන්කුරුද, පිරිකරද පුජාකර ඔබ දකින්නේ දිවිය, මනුෂ්‍ය සශ්රීක සංඥාවන්මය.

එම සංඥා භවගාමීය. එහෙත් ඔබ එම සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දැකීමෙන් ඔබ දකින්නේ ධර්මයයි. ඔබ දකින්නේ ලෝකයේ සැබෑ ස්වභාවයයි. හැබැයි ඔබ තුළ තවම එම ශක්තිය මෝදුවී නැති නම්, ඔබ කළ යුත්තේ ඉහත පිංකම්වල යෙදෙමින්, ඔබ තුළ ඉහත ශක්තිය වර්ධනය කර ගැනීමය. එහෙත් ඔබ එකතැන පල්වෙන, එකතැන පදිංචිවෙන බෞද්ධයෙක් නොවිය යුතුය. අත්විඳිමින්, අත්දකිමින්, අවබෝධය කරා යන බෞද්ධයෙක් විය යුතුය. පෘථග්ජන සත්වයා කල්මැරීමට ඉතාමත් ප්රියය. අතීතය පුරාවට කළේද කල් මැරීමය. බහුතරයක් බෞද්ධයෝ වර්තමානයේදීද මෙමත්රී බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශාසනයේදී උන්වහන්සේගෙන් ධර්මය අසා, නිවන් දැකීමට බලාපොරොත්තු වෙති. ප්රාර්ථනා කරති. ඔබ ගිහි හෝ පැවිදි වුවද මෙසේ ප්රාර්ථනා කිරීමේදී ඔබ දකින්නේ මෙමත්රී බුදුන් නොව, අවිද්‍යාවයි. ඔබ ප්රාර්ථනා කරන්නේ අවිද්‍යාවයි. නමුත් මෙමත්රී බුදුන්ගේ ශාසනයේදී උන්වහන්සේගෙන් ධර්මය අසා නිවන් දකින්න යැයි ඔබට අණකරන ඔබේ සිත අනිත්‍ය බව දැකීමෙන් ඔබ දකින්නේ මෙමත්රී බුදුරජාණන් වහන්සේමයි.

උන්වහන්සේ දේශනා කරන ධර්මයමයි. බලන්න ධර්මයේ ආශ්වර්යය. අද මේ මොහොතේදී ඔබට පුළුවන් මෙතේරි බුදුසම්ප්පාදන විසින් දේශනා කරන ධර්මය දකින්න. අත්විඳින්න. එහෙත් ඔබ තුළ ඇති අවිද්‍යාව නිසා, ඔබ දුක් විඳිමින් කල්ප ගණනක් සසර ඇතට යන්න යනවා. අවිද්‍යාව විසින් සත්වයාව මොනතරම් මුලාකරනවාද බලන්න. මෙතේරි බුදුසම්ප්පාදනවත්, උන්වහන්සේ දේශනාකරන ධර්මයත් මේ මොහොතේ දකින්න අවස්ථාව තිබියදී, භවයට කැදර අපේ සිත, අපිව දුකටම ඇදගෙන යනවා. මෙතේරි බුදුසම්ප්පාදනව පෙන්වනම් කියා අපිට අවිද්‍යාව පෙන්වනවා.

ඔබ දක්ෂවෙන්න නිරතුරුවම ඇතිවන සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න. සිත ඔබට අයත් දෙයක් නොවන බව දකින්න. ඔබට ආගන්තුකයෙක් බව දකින්න. සිත ඔබේ දුක් දෙන මිතුරා බව දකින්න. ඔබ මෙසේ දකිද්දී ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ සතර සතිපට්ඨානයයි. ඔබ අවබෝධ කරන්නේ පංචඋපාදානස්කන්ධයයි. පටිච්චසමුප්පාදයයි. සප්ත බොජ්ජංග ධර්මථාවයනුයි. ඔබ මේ කිසිවක් සොයා යා යුතු නැත. හැදෑරිය යුතුද නැත. ඇතිවන සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දැකීමේදී ඉහත ධර්මතාවන් ඔබ තුළ අයාසයෙන් තොරව වැඩෙනු ඇත. ඔබට අවබෝධවනු ඇත. සිතේ අනිත්‍යභාවය නොදකින්නා, මේ ධර්මථාවන් සොයාගෙන කමටහන් පංති දේශනා පසුපස යා යුතුය. ඔහු මේ සොයන්නේ තමා තුළ තිබෙන දෙයකි. සියල්ල සෙවීම අතහැර ඔබ මේ සතර මහා ධාතුන්ගෙන් සකස්වුණ, දෙතිස් කුණපය ක්රියාත්මකභාවයට පත්කරන, ඇතිවී නැතිවී යන සිත ගැන පමණක් සොයන්න. දකින්න. ඒ ඔබ සොයන්නේද, දකින්නේද ධර්මයයි.

ඔබට කතරගමට යෑමට අවශ්‍යනම් ඔබ කළ යුත්තේ බස් නැවතුමට ගොස් කතරගම බසයකට ගොඩවී, ටිකට්පතක් ලබාගැනීමය. එවිට බසය ඔබව කතරගමට රැගෙනයනු ඇත. කතරගමට යන ගමනේදී ඔබ වටපිටාව හොඳින් නිරීක්ෂණය කරමින් ගියහොත් ඔබට කළුතර බෝ සම්ප්පාදන, ගාල්ල වරායද, හම්බන්තොට ලුණු ලේවායද, තිස්ස මහසෑ සම්ප්පාදන දැකිය හැකිය. ඔබ බස් රථයට ගොඩ නොවී බස් නැවතුමේ සිටින අයගෙන්, එහෙත් නැතිනම් මාර්ග සිතියමකින් කළුතර බෝ සම්ප්පාදන ගැන, ලුණු ලේවාය, වරාය, මුහුදු ගැන විස්තර තොරතුරු ඒවායේ ස්වභාවය ඇසීමට ගියහොත්, සෙවීමට ගියහොත් ඔබට බසය වැරදි අතරමං වීමට සිදුවනු ඇත. මෙපරිද්දෙන් ඔබ සිත දෙස බලාසිටින්න. එවිට සතර සතිපට්ඨානයද පටිච්චසමුප්පාදය, පංචඋපාදානස්කන්ධය, සප්ත බොජ්ජංග ධර්මයන් පෙනෙනු ඇත. දකිනු ඇත. අවබෝධය ලබනු ඇත.

මේවා සොයා ටියුෂන් නොයා යුතුය.

සිත දෙස බලන්න. සිත යනු අනිත්‍යයයි. ලෝකයයි. සුන්දරත්වයයි. අසුන්දර බවයි. සැපයි. දුකයි. මෙතේරියයි. ක්රෝධයයි. භවයයි. නිවීමයි. කොටින්ම සිත යනු ලෝකයේ නිර්මාණකරුවායි.

සිත යනු දුක් ගොඩකි. එහෙත් ඔහු ඔබගේ පරම මිතුරාය. ඔබට සැනසිලිබස් තෙපලන සුරතලාය. හරි මග වසා වැරදි මග පෙන්වන වංචාකරුවාය. එසේම ඔබගේ ගැලවුම්කරුවාය. එනිසා අවබෝධයෙන් සිත හඳුනාගන්න. සිත ඔබේ කලණ මිතුරා කරගන්න. එය කළ හැක්කේ සිත අතහැරීමෙන්ය. සිත අතහැරීමේදී ලෝකයද ඔබට මහභැරෙනු ඇත.

සැප අනිත්‍ය වන බව දුක දන්නා නිසා, සැප අසලම දුක ගැවසෙමින් සිටියි. සැපය දන්නා දෙයත්, දුක දන්නා දෙයත් ඔබ නොදන්නේ සැපත් දුකත් දෙකම ඇති කළේ ඔබට ආගන්තුක, ඔබට අයිති නැති සිතක් නිසාය. ඔබ සිත ගැන දන්නේ නැහැ. සිත ගැන බලන්නේ නැහැ. දිනපතා කණ්ණාඩි මේසය ළඟට ගිහින් හිස, රැවල, ඇස, කන, දිව, දත්, මුහුණ, කුරුළු, සම බලනවා. අඩුපාඩු තිබුණොත් විටමින් බොනවා. ක්රීම් ගානවා. මා තුළ මා බලනවා. ලස්සන කරනවා. නමුත් සිත ගැන බලන්නේ නැහැ. ඔබ, සැප සෙයන සිත, ලස්සන සොයන සිතදෙස ජරඥාවේ කැඩපතින් බලන්න. ඔබ දකින්නේ ඔබව නොව, මහා වේගයක් පමණක්ය.

02. රිකන්ඩ්මන් කරනු වෙනුවට අවබෝධයෙන් දකිමු මේ කය

ඔබ රටේ තොටේ සංචාරය කළොත් ඔබට හැමතැනකම දකින්න ලැබෙන දෙයක් තමයි රූපලාවන්ය ආයතන. අතීතයේ අපි ගමක නගරයක ඇති බාබර් සාප්පුවක් මිස මෙවැනි ආයතන දැක නැහැ. රූපය වර්ණවත් කරන රූපලාවන්ය ආයතන, ගුවන් විදුලි ආයතනවල, රූපවාහිනී සේවාවල රූපලාවන්ය වැඩසටහන් ඔබගේ රූපය වර්ණවත් කිරීම සඳහා, ජර්නාල්වර කිරීම සඳහා මොනතරම් වැඩසටහන් කරනවාද. මේවා මෙහෙයවන හැඩකාර පිංවත් නෝනාමහත්වරුන් මොනතරම් ආත්ම අභිමානයකින්ද මේ රූපයට උරුම ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ ආදිය මුදවපු කිරිවලින්, යෝගට් වලින්, පිපිඤ්ඤා, කැරට්, බිත්තර සුදු මදවලින්, කිරිමි, ජෙල්, ඩයි වර්ගවලින් පරාජයට පත්කරන්න උත්සහගන්නේ. ශරීරයේ දෙතිස් කුණපයම ලස්සන කරන්න, රැළිවැටීම නවත්වන්න, කාන්තිමත් කරන්න, ඇති රෝම නැති කරන්න, නැති රෝම ඇති කරන්න, සුදු කෙස් කළු කරන්න, කළු කෙස් නා නා වර්ණ ගන්වන්න.....

බලන්නකෝ, ආශ්චර්යමත් කිරියාත්චිතයක් මේක.

මේ කිරියාත්චිතයේ රූපයේ හැඩගන්වලා, ඔපවත් කරලා, මෝස්තර විලාසිතා, විසිතුරු මාල, වළලු, මුදු පළන්දලා මේ කය අංග සම්පූර්ණ කරලා ගත්තහම මොන තරම් හැඩද. මෙවැනි හැඩකාර පිංවත් නෝනා මහත්වරුන් වයස් හේදයකින් තොරව වර්තමානයේ වැහි වැහැලා. මේ අය “රිකන්ඩ්මන්” කරපු තම කය දරාගෙන මහත් අභිමානයෙන් යුතුව කාලය ගත කළත් ඔබ දන්නවාද ඒ අය මොනතරම් බියකින්ද ජීවත්වෙන්නේ කියලා. තමා කෘත්‍රිමව සකස්කරගත් ශරීර ස්වභාවය, හැඩය, වර්ණය අභිමිච්චය කියලා. මේ අභිමිච්ච වැළැක්වීම සඳහා මොනතරම් මේ අය දුක්විඳිනවාද, මහන්සි ගන්නවාද.. ඒ වෙහෙස නේද දිනෙන් දින ඉහළ යන රූපවාහිනී රූපලාවන්ය වැඩසටහන්, රූපලාවන්යාගාර, විලාසිතා, ඇඳුම් මාලිගා, විසිතුරු පළඳනා යන ක්ෂේත්‍ර වල දැවැන්ත වර්ධනය. මේ පිබිදීමට හේතුව ලෝකයා තුළ රූපයටත්, එහි හැඩය, වර්ණය, කාන්තිය, රිද්මය, ලාලිත්යය අභිමි චේය, අඩුචේය කියන බිය නිසාම ඇති වූවකි.

වයස් හේදයකින් තොරව ලෝකයා එහි ගිලනුත් බවට පත්වී ඇත. ඔවුන් මේ සොයන්නේ නැති දෙයකි. අතීතය බවට පත්වන දෙයකි, එහෙයින් ඔවුනට හිමි දුකම පමණකි. රූපලාවන්යාගාර, රූපලාවන්ය වැඩසටහන්, මුදවපු කිරි පිපිඤ්ඤා, කැරට්, බිත්තර සුදුමද මේ දුකේ, අවිද්‍යාවේ සංකේතයන්ය. සිහිවටනයන්ය.

යමෙක් මේවායේ සේවාව සොයාගෙන යන්නේ නම් හේ අසරණයෙකි. දුකෙන් මිදීම පිණිස දුක ඇති කළ මාරයාම සොයායෑමකි. ජාති, ජරා, වියාධි මරණ දුක නැතිකරගැනීම පිණිස ජාති, ජරා, වියාධි මරණ දුකම සොයායෑමකි. රූපයේ ආශ්වාදය පමණක්ම කපාකරන අවිද්‍යාවේ හඬවල් ඔබව මේ ගාල් කරන්නේ දුකෙන් දුකටමය. දුකෙන් නිවීමට, සැනසීමට නොවේ. ඔබට මේ ජීවිතයේ නිවීම, සැනසීම අවශ්‍ය නම් ඔබ මේ අවිද්‍යාවේ හඬට සවන් නොදිය යුතුයි. එහි වහලෙක් ගොදුරක් නොවිය යුතුව. ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් කරන පිංවත් මහත්ම මහත්මීන්, අනන්ත අප්රමානව ඔබට මුණගැසී ඇත. ඒ අය ශරීරය අස්වාභාවික ලෙස හැඩනොගැන්වූ, ස්වභාවය විකෘති කරනොගත් උදවියයි. සුදුවත් දරාගෙන, බොහොම සංවර ජරසන්න, ශාන්ත ස්වභාවයෙන් සමාජයේ ජීවත් වෙනවා. මේ අය දැකපුවහම කෙනෙකුට හිතෙන්න පුළුවන් දිවිය ලෝකයේ දිවිය දිවියාංගනාවනුත් මේ වගේම ඇතිය කියලා. ඔවුන් ඒ තරමටම ජරසන්න සුන්දර නිසා. ඒ අයගේ රූපලාවන්ය තමයි බුදු ගුණ භාවනාව, මෙත්තරි භාවනාව, දාන ශීල ජරතිපදාව. රූපය කියන්නේ මරණයක්. රූපය කියන්නේ වියාධියක්, රූපය කියන්නේ ඉපදීමක්. එහෙම දෙයකට මෝස්තර හැඩතල, රිද්ම දමනවා කියන්නේ මරණයකට, ඉපදීමකට, වියාධියකට මෝස්තර, හැඩතල, රිද්ම දැමීමක්. බලන්න අපි මොනතරම් අදක්ෂද? හැබැයි ඉතින් මේ ගැන පුදුම වෙන්න දෙයක් නැහැ. අවුරුදු 80ක් ජීවත් වෙලා ගෙදර ආත්තම්මා මිය ගියහම ගෙදර සාලය මැද්දේ තිබෙන ඇගේ මිනී පෙට්ටිය වට්ටට පාට පාට විදුලි බුබුලු

වැල් දමනවා. අත්තම්මාගේ ඉදුණු අවපැහැගැනුණු කොණ්ඩය, රැළි වැටුණු අතපය, ඉදුමුණු මුහුණ ලයිට් එළියට ලස්සනට ජේනවා. ගෙදර අය කියනවා, ආවිච් මැරුණත් මුහුණ හරි ලස්සනයි. මුහුණේ සිනා රැල්ලක් තිබෙනවා කියලා. බලන්න අපි ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ ආශ්වාදය කරන හැටි.

සුදු වෙන හිසකෙස්වලට වර්ණ දානවා කියන්නේ,

රැළි වැටෙන සමට, ඇඟි බැමට, නියපොත්තට රූප ලාවන්ය කරනවා කියන්නේ මරණයකට, වියාධියකට සාත්තු කරනවා කිරීමක්. ඔබ හිතලා බලන්න, පතිකුළයට යන පිංවත් මනාලියක් පෙරවරු 10 ට පෝරුවට නගින්න තිබෙනවා නම්, රූපලාවන්ය ශිල්පියා ඇයව හැඩකරන්න ගන්නේ, ඒ කියන්නේ ඇයගේ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වහන්න, සහවන්න, යටගහන්න පටන්ගන්නේ පාන්දර තුනේ හතරේ පටන්. ඒ විතරක් නොවෙයි. පතිනියගේ ශරීරය නිවෙන්නට, ජරසන්න වෙන්න, කාන්තිමත් වෙන්න අවශ්‍ය උපදෙස් පිළිපැදීම ඊට මාසයට පමණ පෙර සිටයි ඇය ආරම්භ කරන්නේ. මොකක්ද මේ උත්සහය. ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ නොපෙන්වීමේ උත්සහයයි. හැබැයි මෙතනදී මනාලියට මෙමන්රිය වැඩීම ගැනත් කියලා දෙනවා. සිත සන්සුන්ව තබාගන්න...

බලන්නකො රූපයේ ආදිනවය සමහින් ආශ්වාදය තඵ මරමින් වමාරන මාරයා මෙතැනදී මෙමන්රිය ගැනත් කියලා දෙනවා.

මහල් ගෙදර අමුත්තෝ මැද්දේ දහවල් කාලය ලංවෙද්දී වෙහෙස, තෙහෙට්ටුව, අවිචේකය, දහඩිය කළළ හේතුවෙන් මනාලියගේ සහවපු ජාති, ජරා, වියාධි මරණ පවුඩර් දියවෙලා නැවත පෙනෙන්නට පටන් ගන්නවා. නැවත දහවල් කෑමෙන් පස්සේ රූපලාවන්ය ශිල්පියා මනමාලියගේ ජාති, ජරා, වියාධි මරණ පවුඩර් ක්‍රීම්වලින් වසාදමනවා. හැබැයි ඉතින් පිංවත් මනාලිය මනාල මහත්මයාගේ නිවසට ගියහම, යට ගැසු ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ ඔක්කොම ජේන්න ගන්නවා. මේවා දැකලා මනමාලයා, මනමාලිය කම්පා වෙනවද? නැහැ. ගෙදර ගෙනාපු ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ කොටම ගන්නවා. මා තුළ ඇය ඉන්නවා, ඇය තුළ මා ඉන්නවා කියා සිතා අපි ලුණුයි බතුයි කාල හරි ජීවත්වෙමු යි ගිවිස ගන්නවා. ඒ කියන්නේ මේ දුක අපි සැපයක්ම කරගමුයි කියන එකයි. “මගේ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ ඔබ ගන්න. ඔබේ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ මට දෙන්න.” තියෙන දුක මදිවට අනුන්ගේ දුකත් තමාගේ කරගන්නවා. විවාහය නාමයෙන් සිද්දවුනේ එක සැපයක් උදෙසා දුක් ගොඩක් අයිතිකර ගැනීමකි. ඒ කියන්නේ ඇත්තටම ඒ ගෙනාවේ මනාලියක් නොවෙයි. දුකක්. දුකට අයිති දෙයක්.

මේ සියලු දුක් කන්දරාව කුමක් නිසාද හටගත්තේ. රූපය මගේ කරගැනීම නිසා. මොකක්ද රූපය කියන්නේ. ඔබ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක්වේවා, පිංවත් පුරුෂයෙක්, ස්ත්‍රියක් වේවා ඔබේ කය. උදාහරණයට ගන්න. කුමක් නිසාද මේ කය පවතින්නේ. ආහාරය නිසාමයි. ජලය, බෙහෙත් නිසාමයි. කුමකින්ද මේ කය සැදී පවතින්නේ. පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියන සතර මහා ධාතූන්ගේ තද ස්වභාවය, වැගිරෙන ස් වභාවය, උණුසුම් ස්වභාවය, වායු ස්වභාවය. ඉහත ස්වභාවයේ ධාතූන් හතරකින් තමයි මේ කය නිර්මාණය වී තිබෙන්නේ. මේ ධාතූන් වෙන් වෙන් වශයෙන් ශරීරයේ කොතැනකවත් නැහැ. මේක පඨවිය, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියලා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගන්න බැහැ. ඔබට උදාහරණයක් කියන්නම්. ඔබගේ ශරීරයේ තැනකින් මස් කැබැල්ලක් කඩලා ගත්තොත් එම මස් කැබැල්ල තුළ පඨවි, ආපෝ තේජෝ වායෝ ධාතූන් සියල්ලම තිබෙනවා. එහි තද ගතිය පඨවි ධාතුව. එහි තිබෙන රුධිරය ආපෝ ධාතුව. එහි තිබෙන උණුසුම තේජෝ ධාතුව, පීඩනය තිබෙනවා, එමනිසා රුධිරය ගලනවා, ඒ වායෝ ධාතුව.

ඒ කියන්නේ මස් කැබැල්ල තුළ ධාතු කොටස් හතරම තිබෙනවා. නමුත් අප සාමාන්‍ය වියවහාරයේදී මස් කැබැල්ලට කියන්නේ පඨවි ධාතුව කියලයි. නමුත් දැන් ඔබට වැටහෙනවා ඇති මස් කැබැල්ල තුළ පඨවි ධාතුව පමණක් නොව, එකිනෙකට මුහුදුණු අනෙකුත් ධාතු කොටස් තුනත් තිබුණු බව.

ඔබ මුත්රා කෝප්පයක් ගන්න. අපි සාමාන්ය වියවහාරයේදී මුත්රා කියන්නේ ආපෝ ධාතුවට, නමුත් මුත්රා වල සියුම් කුඩු ස්වභාවයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි පයවිය. උණුසුම් ස්වභාවයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි තේජෝ ධාතුව. වැගිරෙන ස්වභාවයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි ආපෝ ධාතුව, පෙන බුබුලු නගින ස්වභාවයක් තිබෙනවා. ඒ වායෝ ධාතුව. මේ කියන්නේ මුත්රා වල ධාතු කොටස් හතරම අන්තර්ගතව තිබුණ බවයි. අධ්යාත්මික හෝ භාහිර යම් රූපයක් වෙතොත් සෑම රූපයක්ම ස්වභාවය ඉහත පරිදිමය. නමුත් මෙහිදී කපාකරන්නේ අධ්යාත්මික රූපය ගැනය. ඔබගේ කය ගැනය. දැන් ඔබට පැහැදිලිය. කය යනු රූපයකි. රූපය සෑදී තිබුණේ පයවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ ධාතූන්ගෙනි. මේ ධාතු කොටස් හතර නිතරම වෙනස්වෙමින් පවතින්නකි. රූපය අනිත්යභාවය වශයෙන් අපි දකින්නේ මේ වෙනස්වීමයි. ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වශයෙන් දකින්නේ මේ වෙනස්වීමයි. ලෝකයේ වේගවත්ම ක්රියාවලිය රූපය අනිත්යභාවයට පත්වන වේගයයි. ලෝකය තාක්ෂණික වශයෙන් මොන තරම් දියුණු වුවද, රූපය අනිත්යභාවයට පත්වන වේගය දැකීම පිණිස ජායාරූපයකට ගැනීමට සිතීම පවා මෝඩකමකි. මන්ද ලෝකයේ ජරවේගකාරීම දෙය රූපය අනිත්යභාවයට පත්වන වේගය නිසාය. එය මේ මස් ඇහැට දැකිය නොහැකිය. ජරඥාවේ ඇසින් පමණක් දැකිය හැක්කකි. ඒ වේගය යමක් ජරඥාවෙන් දකීද, හේ තම කයද වේගයෙන් අනිත්යභාවයට පත්වන රූපයක් සේ දකියි. අවබෝධයෙන්ම කලකිරේ. රූපයෙන් නිදහස් වේ.

රූපයේ අනිත්යභාවය අවබෝධකරගත් භික්ෂුවට තම ජරඥාවේ ඇසින් මහා ගල්කුළක් එක මොහොතකින් අනිත්යයෙන් සියුම්භාවයට පත්කොට සුළඟේ පාවී යන වායෝ ධාතුවක් බවට දැකිය හැකිය. මහා සද්ධන්තන ගල්කුළක් සුළඟ පාවී යන දුමක් සේ දකිමින් ඒ අවබෝධය ලැබුවේ රූපයේ අනිත්යභාවයට පත්වන වේගයේ ජරවේගයයි. මේ අනිත්යයේ ජරවේගය දකින්නා රූපයට ඇති කැමැත්තෙන් මිදී නිස්සරණය ලැබීම ඒකාන්තය.

ඉහත අකාරයෙන් සතර මහා ධාතූන් අනිත්යභාවයට පත්වන විට, එකිනෙක සම්බන්ධව පවතින සතර මහා ධාතූන් අතර සියුම් අවකාශධාතුවක් සකස්වේ. මේ අවකාශ ධාතුව දැකිය හැක්කේ ජරඥාවෙන් පමණක්මය. මස් ඇසට මේ අවකාශ ධාතුව නොපෙනේ. සාමාන්යයෙන් අවකාශ ධාතුව වශයෙන් හඳුන්වනුයේ කන් සිදුර, නාස් සිදුර, නාභිය වැනි අවකාශයන්ය. එහෙත් එය ජරාථමික දැනීමකි. සැබෑ ඇතිවී නැති වී යන අවකාශ ධාතුව නිර්මාණය වන්නේ එකමවිට පවතින්නාවූ සතර මහා ධාතූන්ගේ ජරවේගයෙන් ඇතිවීම නැතිවීම වන විට ඇතිවන භිඩ්සය. එම අවකාශය කවදාහරි අපි ජරඥාවේ ඇසින්ම දැකිය යුත්තකි.

ඔබට සරළ උදාහරණයක් පෙන්වන්නම්. ඔබ මේසයක් ළඟට යන්න. මේස ලෑල්ලට අඩියක් පමණ උඩින් ඔබේ අත්ල තබාගන්න. එක ඇඟිල්ලක් දික් කරන්න. දැන් එම ඇඟිල්ල වේගයෙන් මේස ලෑල්ලට ගැටීමට සලස්වමින් ඉහළට ගන්න. ඉතා වේගයෙන් මෙය කරන්න. ඔබට පෙනේවි හැම මොහොතකට ඔබේ ඇඟිල්ල මේස ලෑල්ලේ වදිනබව. නමුත් ඇඟිල්ල ඉහළට යනවිට මේස ලෑල්ලේ වදින්නේ නැහැ. වේගවත් බව නිසා ඔබට මෙය දකින්නට බැහැ. අවකාශ ධාතුවත් ඔය වගේමයි. සතරමහා ධාතූන්ගේ වේගවත් ඇතිවීම, නැතිවීම නිසා ඇතිවන අවකාශය මස් ඇහැට පෙනෙන්නේ නැහැ. දැන් ඔබට පැහැදිලියි පයවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ කියන ධාතූන් හතරත්, එම ධාතූන්ගේ වේගවත් වෙනස්වීමත් නිසා හටගන්නා අවකාශ ධාතුවත්.

එහෙම නම් ඔබ මමය, මගේය කියලා හැඩකරන, ලස්සන කරන ඔබ කය අයිති කාටද? ඔබටද? නැහැ. එහි සැබෑ අයිතිකරු තමයි ස්වභාවධර්මය. කොහොමද මේ කය අයිති ස්වභාවධර්මයට යැයි කියන්නේ. මේ කයත්, ස්වභාවධර්මයේම කොටසක් නිසා මේ කය හැදිලා තිබෙන, පයවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ ධාතූන්ගෙන්මයි ස්වභාවධර්මය හැදිලා තිබෙන්නේ.

ඒ කියන්නේ ඉර, හඳ, තරු, වලාකුළු, මහපොළොව, ගස් වැල්, දෙවියා, බිරිහ්මයා, නිරිසතා... මේ සියල්ල හැදිලා තිබෙන්නේ හතරමහා ධාතූන්ගෙන්මයි. දැන් ඔබට වැටහෙනවා ස්වභාවධර්මය හැදිලා තිබෙන්නේ

සතරමහා ධාතූන්ගෙන් කියලා. මේ ස්වභාවධර්මයේ සැබෑම අයිතිකාරයා තමයි අනිත්යය. දැන් මෙන්න මේ විදිහට ඔබ ඔබේ කය අයිති ස්වභාවධර්මයට කියලා ඔබට ඔප්පුකරගන්න.

ඔබ මෙහෙම සිතන්න. මේ භාමුදුරුවෝ අපවත්වෙනවා. භාමුදුරුවෝ අපවත්වුණහම දායකයෝ මොකද කරන්නේ. භාමුදුරුවන්ගේ සිරුර ආදාහනය කරනවා. ගිණිකියනවා. භාමුදුරුවන්ගේ සිරුර ගිනිගන්නකොට එම ගිනි දළුවලට ඔබ භාමුදුරුවෝ කියලා කියන්නේ නෑ. ඔබ කියන්නේ තේජෝ ධාතුව කියලා. මේ භාමුදුරුවන්ගේ සිරුර බුර බුරා ගිනිගනිද්දී, මේ ගින්න ඇවිලෙන්නේ ශරීරයේ තිබෙන තෙල් වලට. සම මතුපිටට තෙල් උනමින් ගිනිගන්නා විට එම තෙල් වලට ඔබ භාමුදුරුවෝ කියලා කියන්නේ නෑහැ. ඔබ කියන්නේ ආපෝ ධාතුව කියලා. මේ භාමුදුරුවන්ගේ සිරුර දැවී අහසට නගින දුමට “භාමුදුරුවෝ” කියන්නේ නෑහැ. ඔබ එම දුමට කියන්නේ වායෝ ධාතුව කියලා. භාමුදුරුවන්ගේ සිරුර දැවිලා ඉතිරිවන අළු වලට, ඇට කැබැලිවලට ඔබ භාමුදුරුවෝ කියලා කියන්නේ නෑහැ. ඔබ කියන්නේ පඨවි ධාතුව කියලා. ඔන්න එහෙමනම් දකින්න භාමුදුරුවෝ දරාගෙන සිටි කය අයිති කාටද, එම ශරීරය අවසානයේදී එකතුවුනේ කොහොටද? ස්වභාවධර්මයටමයි. පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ ස්වභාවයටමයි. එහෙනම් භාමුදුරුවන් හැටියටත් ගින්න, තෙල්, දුම, ඇටකටු, අළු වශයෙන් අපි දකින්නෙත් අනිත්යභාවයමයි. සතරමහා ධාතුවේ විවිධත්වයයි. ඔබේ ජීවිතයට මෙය ගලපාගෙන අවබෝධය ලබන්න බලන්න. ස්වභාව ධර්මයට අයිති දෙය, අනිත්යයට අයිති දෙය, ගින්නට, දුමට, අළුවලට, තෙලට අයිති දෙය මගේ කරගෙන, අපේ කරගෙන ස් වාමියා, බිරිඳ කරගෙන, අම්මා, තාත්තා කරගෙන දුක්විදිනා අවාසනාවන්තයෝ අපි. මෙහි වඩා පුදුම විය යුත්තේ මෙය නොවේ. මේ කය මගේ කරගෙන, මේ කය නිසා මොනතරම් අකුසල් අපි රැස්කරගන්නවාද. මේ කයට ආත්මගරුත්වය ලබාදෙන්න, මුල්තැන දෙන්න, කැපි පෙනෙන්න, සැප දෙන්න, සිත කය වචනය කියන තුන්දොරින් මොන තරම් අකුසල් රැස්කරගෙන සතර අපායට වැටුනාද? ඒ වැටුනේ තමාට අයිති නැති ස්වභාවධර්මයට, අනිත්යයට අයිති දෙයක් මගේ කරගැනීම නිසා නේද.

මේ කථාවේ මුලින් සඳහන් කළ පිංවත් මනාලියත්, මනාලයත් රූපලාවන්ය සොයා යන පිංවත් පිරිසත් ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලින් මිදීමට යෝගට්, බිත්තර සුදුමද, මුදවපු කිරි, පිපිඤ්ඤා, කැරට් සරණ යන පිංවතුන් හිතන්න උත්සහගන්න තමන් මේ සරසන්නේ, සැප දෙන්නේ, සැප දෙන්නේ තමාට අයිති නැති ගින්දරට, දුමට, අලුවලට, තෙල්වලට අයිති දෙයක්මය කියලා. ඒ නිසා ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඔය කය රැකගැනීම, පෝෂණය කිරීම උදෙසා අකුසල් සිදු නොකරගන්න. ඇයි ඔබ ගින්දරට, තෙලට, දුම්වලට, අලු වලට අයත් දෙයක් මගේ කරගැනීමට නිසා අපාගතවෙන්නේ. ඉහත ස්වභාවය නිතර මෙනෙහිකර අවබෝධය ලබාගැනීමට උත්සහගන්න. දැන් ඔබ දන්නවා ඔබ ඔය මගේ කරගෙන පෝෂණය කරන්නේ, මුහුණ සෝදවන්නේ, නාවන්නේ, ඇඟ සෝදවන්නේ, බෙහෙත් දෙන්නේ, නායකයා, ඇමැති, සභාපති, ලේකම්, උතුම් මහනායක, උතුම් අනුනායක පදවි ලබාදෙන්නේ ගින්දරට, දුමට, තෙලට, අලුවලට අයිති දෙයකටය. එහෙමනම් ඔබ ඔය ඔබේ ඇස, කන, නාසය, දිව, හිසකෙස්, නිය, දත්, සම, මස් කියලා දැක්කෙන් ගින්දර, දුම, තෙල්, අලු හැටියට දැක්කෙන් එකිනෙකට වෙනස් ධාතුවල වෙනස්වීමයි. අනිත්යභාවයයි. ඔතනින් ඔය අනිත්ය ක්රියාවලිය නවතින්නේ නෑහැ. සතර මහා ධාතූන්ගෙන්, ඒ කියන්නේ නිය, දත්, මස්, සම වශයෙන් තිබූ ස්වභාවය අනිත්ය භාවයට පත්වී ගින්දර, දුම, අළු, තෙල් බවට පත්වූවාසේම මේ ගින්දර, දුමද, තෙල්ද, අලුද ජාති ජරා වියාධි මරණවලට පත්වීම නිසා අනිත්යභාවයට පත්වනවා. මන්ද ඒවාත් සතර මහාධාතූන්ගෙන් සෑදි රූපයක් නිසා.

ඔබගේ ඔය කය ගින්දර, දුම, අළු, තෙල් බවට පත්වූවා සේම ගින්දර ගින්දර ස්වභාවයෙන්ම, දුම දුම ස් වභාවයෙන්ම, තෙල් තෙල් ස්වභාවයෙන්ම, අළු අළු ස්වභාවයෙන්ම පවතින්නේ නෑහැ. රූපයේ අනිත්යභාවය නිසා ඒවාත් වෙනස්වෙනවා. මේවා ජලවාශ්ප බවට, සුළඟ බවට, වලාකුලු බවට, වැස්ස, පිත්ත, වලාකුලු, අළු දුටිලි, ජලය බවට, ගස් කොළන් මේවායින් යැපෙන පෝෂණය වන මත්ස්යයින් සත්වයින් බවට පත්වෙනවා. එහෙමනම් ඉහත ස්වභාවයට පත්වූයේ ඔබේ කයම නේද? ඔබ රූපලාවන්ය

කළ යෝගට, බිත්තර සුදුමද, පිපිඤ්ඤා, පවුඩර්, ක්‍රිමිවලින් වෛවර්ණ කරපු ඔබගේම ශරීරය නේද? ඔබ මහ පාරේ ගමන්කරන විට ඔබට ඉතා දුගඳහමන කසලගොඩක් හමුවුනාය හිතන්න. ඔබ කසල ගොඩ කියන්නේ මොකද්ද? කවදාහරි අතීතයේ දවසක මනුෂ්‍යයෙක්, නැතිනම් තවත් සත්වයෙක්, මගේ කියලා දරාගෙන සිටපු කයක්මයි. ඒ ධාතුන්ගේ වෙනස්වීමමයි. ඒ ශරීරයට අතීතයේ එම පුද්ගලයා රූපලාවන්ය කරන්න ඇති. රන්, රිදී, පළඳවන්න ඇති.

ඔබ ඔය මහා සාගරය දෙස බලන්න. ඔය මහා සාගරයේ තිබෙන සෑම ජල බිත්දුවක්ම සත්වයාගේ නෙතින් ගලාගිය කඳුළු, රුධිරය, දහදිය. මේ ශරීරය ගිනිගනිද්දී ඇතිවූ දුම ජල වාෂ්ප බවට පත්වී ඒවායින් වලාකුළු සෑදී ඇතිවූ වැස්ස. මහා සාගරයේ හැම දියබිඳක්ම මීට පෙර මනුෂ්‍ය ශරීරයක්මයි. අපි මුහුදු වතුර වශයෙන් දකින්නේ සතර මහා ධාතුවේ විවිධත්වය, රූපයේ අනිත්‍යය. ලෝකයේ සුරූපීම් ශිල්පියා හෝ ශිල්පිනිය, ඒ සුරූපිභාවය තිබියදීම මියගියහොත්, ඒ සිරුර පුව්වාදැමුවහොත්, එම කයත් ඔය වැස්සටම, ඔය ජලයටම, ඔය පසටම, ඔය වාතයටම, ඒවායින් වැඩෙන ගහකොළ, සතා සිව්පාවටම එකතුවෙනවා. එහෙමනම් මේ කයේ වෙනස්වීමේ ස්වභාවයෙන්ම නේද වැස්ස, හිරුඑලිය, ජලය, වාතය... කොටින්ම මේ ස්වභාවධර්මය හැදිලා තිබෙන්නේ.

ඔබේ ලේ නැකම නිසා ඔබ අම්මා, තාත්තා, නංගී, මල්ලී, මාමා, නැන්දා, ආච්චි සීයා වශයෙන් හඳුන්වනවා වගේම වැස්ස, ජලය මහපොළොව, ගහකොළ ඔබේ ලේ ඥාතීන්මයි. ඇයි ඒවාත් අතීතයේ ඔබේ කයින්, මසින්, ලෙයින්, ගින්නෙන්, දුමෙන්, අලුවලින් ඇතිවූ නිසා. බලන්නකො මනුෂ්‍ය කය. ඒ කියන්නේ ඇස, කන, නාසය, ශරීරය කියන ධාතු ස්වභාවය වෙනස්වී වලාකුළු, ජලය, පස්, මහා සාගර, ගහකොළ, කැලිකසල බවට පත්වුණා. එම ස්වභාවයන් නැවත නැවතත් වෙනස්වෙමින් ආරම්භයක්, අවසානයක් නොපෙනෙන වක්රයක් සේ ඇදීගෙන යනවා. එසේනම් වැස්ස, වලාකුළු, ගින්දර, මහපොළොව ඔබට අයිති නැහැ වගේම, ඔබේ අම්මා, තාත්තා, සහෝදරයා, ඥාතියා, දරුවා, ඔබට අයිතිද? මේ සියල්ල සතර මහා ධාතුන්ගේ විවිධත්වයි. මෙ විවිධත්වය ඇතිවූයේ අනිත්‍යභාවය නිසාමයි. එහෙමනම් මේ කය අයිති සතර මහා ධාතුන්ටයි. සතර මහාධාතුන් අයිත් ස්වභාවධර්මයටයි. ස්වභාවධර්මය අයිති අනිත්‍යයටයි.

අනිත්‍යවූ දෙයක් කුමක් නිසා ඔබ ඔබේ කරගන්නද. ඉහත ස්වභාවය අවබෝධයෙන් වඩන්න, දකින්න, එවිට ඔබට අවබෝධයෙන් කලකිරීම්. මේ රූපය ගැන කලකිරීම නිසා රූපය ඔබට අතහැරේ. අතහැරීම තුළ ඔබ ලබන්නේ නිදහස්වීමයි. ලෝකයේ උතුම්ම ආර්ය නිදහසයි.

03. කය දුවවා වැඩක් වේද සිත නතර කරනු බැරිනම්

ලොව්තුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා කරුණු හතරක් නොදැනීම අවිද්‍යාවය කියලා. මේ කරුණු හතර තමයි දුක, දුක ඇතිවීමට හේතුව, දුක නැතිකිරීම, දුක නැතිකිරීමේ මාර්ගය. මෙන්න මේ චතුරාර්ය සත්‍යය නොදැනීම නිසා සත්වයා ජාති, ජරා, වියාධි, මරණවලට අයත් මේ කය නිරෝගීභාවයට පත්කිරීම උදෙසා අපරමාණ වෙහෙසක් ගන්නවා. රටපුරා තිබෙන ක්‍රීඩාංගණ, කායවර්ධන මධ්‍යස්ථාන, ජනමාධ්‍යවල, ක්‍රීඩාගාර, මහපාරේ දෙපස ඇති තණතීරුවල පිංවත් නෝනා මහත්වරුන් දුවනවා, ඇවිදිනවා, වියායාම කරනවා ඔබ දකිනවා ඇති. කුමක් සඳහාද?

ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලක්වාගන්න. ලෝකයේ වේගයෙන්ම දුවන සතා තමයි වීටා. මේ සතුනුත් ළමා කාලයේදී මියයනවා, තරුණ කාලයේදී මියයනවා, මධ්‍යම වයසේදීත් මියයනවා. ජාති ජරා වියාධි මරණ වලට නිරතුරුවම පත්වෙනවා. ලෝකයේ වැඩිම වියායාම කරන සතා තමයි වදුරා. එයා හැම නිමේශයකම අත්තෙන් අත්තට, ගහෙන් ගහට පනිමින් මහා වියායාමයක යෙදෙනවා. ඒ වදුරොත් ළමා කාලයේදී, තරුණ කාලයේදී, මධ්‍යම වයසේදී මැරෙනවා. නිරතුරුවම ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලට ලක්වෙනවා. මේ නිසා දිවීම තුළින්වත්, වියායාම තුළින්වත් ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලක්වාගන්න බැහැ නේද? අපේ මේ දිවීම නතරකළ දවසටයි අපි ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලින් අත්මිදෙන්නේ. කාගේ දිවීමද? රූපයට තත්භාවෙන් දුවන සිත, උපාදානයෙන් අල්ලාගන්නා සිත දිවීමෙන් නතරකළහොත් එතැනයි දුකේ කෙළවර.

මේ දිවීම තුළ, වියායාම තුළ කුමක්ද සැඟවිලා තියෙන්නේ. අවිද්‍යාවේ වේගයයි. ඔබ මේ දුවන්නේ තව තවත් අවිද්‍යාව දෙසටයි. ලෝකය දෙසටයි. දුක දෙසටයි. ඔබ මේ නිරෝගී කරන්න හදන්නේ ලෙඩට උරුම කයක්. ඔබ ඔය මස්පිඩු වලින් පුරවන්න හදන්නේ ලෙඩට උරුම රැළිවැටෙන කයක්. දිවීමෙන්, වියායාමය මගින් ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලින් මේ කය මුදාගත්ත ලෝකයේ යමක් සිටියාද? සිටිනවාද? නැහැමයි. මේ කය ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලට තෝතැන්නක්මයි කියලා දැකලා, රූපයට ඇති ඡන්දරාගයෙන් මිදුන තැනැත්තන්මයි දුකෙන් අත්මිදුණේ. නමුත් පෘතග්ජන සත්වයා රූපයේ ආදිනවය, ආදිනවයක් හැටියට නොදකින නිසා ඔහු ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ හමුවේ කම්පා වෙනවා. සලිත වෙනවා. බිය වෙනවා. මට ලස්සන අභිමිවෙයි, මගේ ලස්සන නැතිවෙයි, මගේ නිරෝගීකම නැතිවෙයි කියලා. ශරීරය කෙටිටු කෙනා, ශරීරය මහත්කරගෙන සතුටු වෙනවා. ශරීරය මහත්කෙනා ශරීරය කෙටිටු කරගෙන සතුටු වෙනවා. ශරීරයේ මේදය වැඩි කෙනා, මේදය අඩුකරගෙන සතුටු වෙන්න හදනවා. විටමින් උෞතතාව හෙවත් ඒවා අඩුකෙනා විටමින් පාවිච්චි කරලා සතුටු වෙන්න හදනවා. මේ සියල්ල තුළ තිබෙන්නේ කුමක්ද?

වැඩිදෙය අඩුකර ගන්නවා. අඩුදෙය වැඩිකර ගන්නවා. කෙනෙක් අඩුදෙය උපාදාන කරනකොට, තව කෙනෙක් වැඩිදෙය උපාදානය කරගන්නවා. කොතැනද මෙහි සීමාව, කවුද මේ සීමාව තීරණය කරන්නේ. තීරකයා තමයි පෘතග්ජන සිත. අඩුවැඩි කරගනිමින් මරණය කියන සීමා ඉරට අපි සේන්ද්‍රවෙලා, අපි ඒ සීමා ඉර පසුකරන්නේ අතෘප්තියෙන්. මොකද ඉහත ස්වභාවයන්ට අප පත්වන්නේ මැරෙයි කියලා හිතලා නොවෙයි. මා තුළ නිරෝගීබව තිබෙනවාය, නිරෝගීබව තුළ මා ඉන්නවාය කියලා ඇති කරගත් උපාදානය නිසා, ඒ උපාදානය කරගත් දෙය බිඳවැටීමෙන් ඇතිවන අතෘප්තිය, මරණ භය, ගැටීම....

මෙන්න මේ ගැටීමේදී ඔබේ පිහිටට ඔය වියායාමවත්, ශරීර ශක්තියවත්, විටමින් සිරස්වත් ඔබේ පිහිටට එන්නේ නැහැ. ඉහත සියල්ල ඔබට උරුමකර දුන්නේ දුකක්මයි. නමුත් ඔබ ජීවිත කාලය තුළදී පුරුදු පුහුණු කළේ කාය ශක්තියේ, වියායාමයේ, නිත්‍යභාවය නම් ඔබේ මරණ මොහොතේදී එම සංඥාවත් ඔබට ඇතිවුනොත්, අවසාන කැමැත්ත - උපාදානය ඉහත ස්වභාවයන්ට ඇලීගියා නම්, ඔබේ මිළඟ උපත වීටාවෙකුගේ හෝ වැදිරියකගේ කුසේ වීමටද පුළුවන්. මන්ද ඔබේ කැමැත්ත පරිදීම, ඔබ උපාදානය කරගත් පරිදීම සුවසේ දිවීමටත්, සුවසේ වියායාම කිරීමටත් ඔබට ලැබෙන නිසාය.

හික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවන එක්තරා අවස්ථාවකදී මෙන් මෙහෙම දර්ශනයක් දැක්කා. ආකාශය තුළ, ඒ කියන්නේ මහපොළොවේ සිට මීටර 200 ක් පමණ ඉහළ විසි දෙනෙකුගේ පමණ කණ්ඩායමක්, වැල්පාලම් ඔන්විල්ලා වැනි උපකරණ මත ජීම්නාස්ටික් වැනි ක්රීඩාවක නිරතවෙනවා. මේ අය කිසිම බියක් නොමැතිව මීටර 200 ක් පමණ ඉහළ සිට බොහොම රිද්මයානුකූලව බිමට පතිත වෙනවා. නැවත ඉහළට යනවා. මහා අන්තරාකාරී ක්රීඩාවක් ඉතාමත් සුවසේ නොබියව කරනවා. ආකාශයේ දැමූ ලණු පාලමක් වැනි දෙයක් මත පිනුම්, කරණම් ගසනවා. මේ අය ජරේත ලෝකයට සම්බන්ධ පිරිසක් නොවේ. මනුෂ්‍ය ස්වභාවයේ හොඳ අභ පසභ සහිත සුදු පැහැති දිග සහ කොට කලිසම් වගේම ටී-ෂර්ට් වලින් සැරසී සිටි පිරිසක්. හික්ෂුව හඳුනාගන්නේ මේ අය දේව ස්වභාවයේ පිරිසක් හැටියටයි. ඒ අය පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී උපාදානය කරගත් ක්රීඩාව, වියායාමය මෙතැනදීත් උපාදානය කරගෙන. ඒවාට කැමති පිරිස ඒකරාශී වෙලා. හැබැයි මේ අය සශ්රික දේව පිරිසක් නොවෙයි. ජරේත ලෝකයට වඩා ටිකක් ඉහළ ස්වභාවයේ දේව කොට්ඨාශයක්. මේ අය තුළ ආලෝකමත් බව, ජරභාශ්වර බව තිබුණේ නැහැ. ගුප්ත ස්වභාවය ඒ අයගේ ස්වරූපයේ තිබුණා. ඔබ යමක් උපාදාන කරගතහොත් එය මතුභවයටත් ඔබ අරගෙන යන හැටි පැහැදිලියි නේද? හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව විග්රහ කිරීමක් පමණයි හික්ෂුව මෙහි සඳහන් කළේ. ඔබ වෙනදා වගේම දූවන්න, වියායාම කරන්න මගේ කය, මගේ ශක්තිය, මගේ නිරෝගීකම මගේ ලස්සන, පෞරුශත්වය, හැඩය නිත්යයි කියන දෘශ්ටිකෝණයට යට නොවී. ඉහත සියල්ල ඔබේ වසභයේ පත්වාගැනීමට නොහැකිය යන අවබෝධය තුළ සිටිමින් ...

නමුත් මෙය කරන්න ලේසි නැහැ. ඔබේ ඔය මාර සිත නිරතුරුවම මේවායේ නිත්යභාවය පැත්තටම ඔබව රැගෙන යනවා. අතීතයේ තිබූ මිත්යාදෘශ්ටික ශීල වෘත්තයන්ගෙන් එකක් තමයි ශරීරයට දුක් දීමෙන් සැප ලබාගැනීම කියන දෘශ්ටිය. නිගන්ධයන් වැනි පිරිස් ආසන ජරතික්ෂෙප කොට, උල් සහිත ස්ථානවල ඇවිදිමින්, නිදාගනිමින් ශරීරයට දුක් දුන්නා. කුමක් උදෙසාද? සැප උදෙසා. අතීත කර්ම ගෙවීම උදෙසා. චරිතමානයේ ඔය දූවන වියායාම කරන අය දෙස බලපුවහම කෙනෙකුට සිතෙන්න පුළුවන් අතීතයේ නිගන්ධ දෘශ්ටියේ නව ජරවේශයක්ද මේ කියලත්. මොකද මේ අයත් අනාගත සැප උදෙසායි මේ දුක් විදින්නේ. ඔබ මේ දෙතිස් කුණපය කුමන සංඥාවකින් නිත්යභාවයෙන් අල්ලාගත්තද ඒ තුළින් ඔබ විදින්නේ දුකක්මය. ඔබ කොතරම් මහත්සිව් ශරීරයේ මස්පිඩු, පෙනුම ලස්සන කරගත්තද ඔබට සෙම්ජරතිශ්ඨාවක්, උණක්, අසනීපයක් හැදුනහොත් සතියක් වියායාමයෙන් තොරවූ විට ශරීරය නැවතත් ‘පොල් වීමට’ පටන් ගනී. හැඩය වෙනස්වී යයි. මොනතරම් දූවලා, වියායාම කරලා, නිරෝගීව තබාගත්තද හදිසියේ මහල් ගෙදරකට, උත්සවයකට, උත්සව කාලය පැමිණියහම ඔන්න නැවතත් සිනි, පිෂ්ඨය, මේදය වැඩිවෙලාය. ඔබ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ මොන පැත්තෙන් යටගැහුවද ඒවා දිය යට ඇති රබර් බෝලයක් මෙන් ග්රහණයෙන් මිදුණු සැනින් නැවත මතු වී එයි.

මේවාට ජරතිකාර කියන පිංවත් වෛද්‍යවරුන්, වියායාම කරවන මහත්වරුන් ඔබතුමන්ලාට වෛද්‍ය උපදෙස්, වියායාම උපදෙස් දේවී. ඒ මහත්වරුන් ඔබලාට උපදෙස් දෙන්නේ ඔවුන්ගේ කයත් ඉහත ස්වභාවයේම තිබියදීමය. ඔවුන්ද ඉහත ස්වභාවයෙන් මිදී නැත. ඔවුනට අසනීපයක් වුවහොත් ඔවුන්ද තවත් වෛද්‍යවරයකු වෙතට ගොස් ජරතිකාර ගත යුතුය. එහෙත් මේ අසනීපයට හොඳම ජරතිකාරය වදාළ උත්තමයා තමයි ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ. මුලින්ම උන්වහන්සේ අනුනට බෙහෙත් කියන්නට පෙර තමන් ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලින් මිදුනාහ. උන්වහන්සේ තම ශ්රාවකයන්ට අනුදැන වදාලේ තුන් සිවුරන්, පාත්රයන්, උපරිමය ආහාර වේල් දෙකකින් යැපීමත්ය. උන්වහන්සේගේ ශ්රී මුඛයෙන් නිතරම දේශනාකළ වදනක් වූයේ දිනකට එක් වේලක් පමණක් වැළඳීම ශරීරයට පුදුමාකාර සැහැල්ලුවක් දනවන බවයි. ඔබ දිව සංවර කරගන්න. රසයට ඇති කැමැත්තෙන් මිදෙන්න. ආහාරයේ අගූහය වඩන්න. එවිට ආයාසයකින් තොරවම ඔබේ කය යම් ජරමාණයකට නිරෝගී වේවි. ජරසන්න වේවි. හැඩවේවි. රසයට ඇති

ගිජුභාවය ඔබ අතහැරියොත් ඔබට යම් පමණකට රෝගීබව මගහැරේවී. අතහැරීම තුළ ඇති සැහැල්ලු සුවය අත්විඳීමට ඔබට හැකිවේවි.

ජර්ඤාවන්ත පුද්ගලයා උත්සහගන්න ඕනේ දීර්ඝ කාලයක් ආයුෂ විඳින්න නොවේ. හැකිතාක් ඉක්මනින් මේ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණවලින් මිදීමටය. නැවත උපතකින් මිදීමටය. එය අර්ථවත් කරගන්න බැරිනම් සසර කෙටිකර ගැනීමටය. මේ දෙකෙන් කොයික කරගන්නත් මා තුළ නිත්යවූ නිරෝගීබව, ලස්සන, හැඩය තිබෙනවාය කියන අවිද්‍යාවෙන් මිදෙන්න ඕනේ.

හැබැයි සමහරු මෙන්න මෙහෙමත් ජරකාශ කරනවා. තමන් වියායාම කළත් අනිත්‍යය වඩමින් තමයි කරන්නේ කියලා. හැබැයි ඉතින් මේ ධර්මයත් මාර ධර්මයක්ම තමයි. හරියට දිවියලෝක, මනුෂ්‍ය ලෝක සැප කෙළවර නිවන් ජරාර්ථනා කරන්න කියලා කියන මාර ධර්මය වගේ. දිවිය ලෝක, මනුෂ්‍ය ලෝක සැප කෙළවර නිවන ගැන විශ්වාසයක් තියන්න බෑ. මෙය ස්වභාවයන් දෙකක්. දිවියලෝක, මනුෂ්‍ය ලෝක කියන්නේ අල්ලා ගැනීමක්. නිවීම කියන්නේ අතහැරීමක්. අල්ලා ගැනීමක් කෙළවර අතහැරීමක් ගැන විශ්වාසය තැබීම නොවිය හැක්කක්. සංසාරය පුරාවට කල්ප කෝටි ගණනක් අපිව මේ දුර ගමන ඇවිද්දුවේ ඔය මාර වදන් අපි අපේ කරගත් නිසා.

මේ දෙකෙන් එක ස්වභාවයකට අපි එන්න ඕනේ. එක්කෝ අල්ලා ගැනීම, එක්කෝ අතහැරීම.

පෘතග්ජනයා පුද්ගලාකාර කැදරකමකිනුයි තමන් කැමති දෙය උපාදානය කරගන්නේ. මනුෂ්‍යයා ජීවිතයේදී මුලින්ම උපාදානය කරගන්නේ මොකක්ද? තම මෑනියන්ගේ ගර්භාෂයයි. මව්කුසයේ ගර්භාෂයේ ඇතිවන ජරතිසන්ධි චිත්තය ළදරුවෙක් වශයෙන් කලල රූපය අල්ලාගෙන වැඩීමේදී මේ ළදරුවා ගර්භාෂය මගේය කියලා අල්ලා ගන්නවා. මේ ගර්භාෂය තුළ දරුවා මොනතරම් දුකක්ද විඳින්නේ. බැලුම් බෝලයක් වගේ ආවරණයකට මැදිවෙලා, අතපය වකුටු කරගෙන සැරව, රුධිරය, මේදය, අසුචි, මුත්රා, බොකු බඩවැල්, වමනය, දිරවූ නොදිරවූ ආහාර... මොනතරම් ජරා ගොඩක් මැද්දෙද. මෑණියන්ගේ කුස තුළ ක්‍රියාත්මක වන වායෝ ධාතුවට හෙවත් වාතයට, තේජෝ ධාතුවට හෙවත් රස්තයට, ආපෝ ධාතුව හෙවත් දියර වර්ගවලින් පීඩනයට ලක්වෙමින්. මේ දරුවා වැඩෙන්නේ. මෙවැනි අවිචාරවත් පරිසරයක් මැද මේ දරුවා ගර්භාෂයේ වැඩුණත් ඔහු අකමැත්තෙන් නෙවෙයි ගර්භාෂය තුළ සිටින්නේ. ඔහු දුකක් හැටියට හිතලා නෙමෙයි ගර්භාෂය තුළ සිටින්නේ. මේ දරුවා ගර්භාෂය මගේ කියලා අල්ලාගෙනයි මෙහි පදිංචිවෙලා සිටින්නේ. තත්භාව නිසා හටගත් උපාදානයේ බලවත් බව නිසා බැසගත් තැන මගේ කියලා අල්ලා ගන්නවා. මගේ කරගන්නවා. සැපයක්ම හැටියට දකිනවා. මේ විදිහට නව මාසයක් ඇවෑමෙන් මේ දරුවා ලෝකයට බිහිකරන්න මොන තරම් වෙහෙසක් ගන්න වෙනවද? අම්මා, දරුවාව මේ උපාදානයෙන් ගලවාගන්න මොනතරම් අහිංසක වේදනාවක් විඳිනවාද? මොන තරම් තට්ටන්න ඕනිද? ශක්තියක් වැයකරන්න ඕනෙද? ඇයි මේ අම්මා මෙතරම් දුකක් විඳින්නේ? දරුවා තමා උපාදානය කරගත්, මගේ කරගත් ගර්භාෂය අතහැරීමට ඇති අකමැත්ත නිසා. එය මගේ කර අල්ලාගෙන සිටින නිසා. මගේ තැනින් මිදීමට ඇති අකමැත්ත නිසා. අවසානයේදී මවත් දරුවත් අතර සටනක් තමයි සිද්ධවෙන්නේ. දරුවා ගර්භාෂය අල්ලාගෙන සිටීමට ජරයන්න දරනවා. මව දරුවාව එලියට ගන්න ජරයන්නය දරනවා. දරුවා තුළ ගර්භාෂ කුටියට ඇති උපාදානයත්, මවට දරුවා දැකීමට, අයිතිකර ගැනීමට ඇති උපාදානයත් අතර සටනින් ශක්තිය වැඩි මව දිනනවා. මවට මේ ශක්තිය නොමැතිනම් වෛද්‍යවරයා සැත්කමකින් බලහත්කාරයෙන් දරුවා එලියට ගන්නවා. දරුවා මව්කුස ගර්භාෂ කුටිය උපාදාන කරගෙන එහි රැඳෙන්නට හදනවා. අම්මා ‘මගේ දරුවාය’ යන උපාදානයෙන් දරුවාව දෝතට ගන්න අයිති කරගන්න හදනවා. වෛද්‍යවරයා තම වෘත්තීය උපාදාන කරගෙන දරුවා සැත්කමකින් එලියට ගන්නවා. හෙදිය තම වෘත්තීය උපාදාන කරගෙන දරුවා උපද්‍රව රහිතව ලෝකයට ගන්නට උපකාර කරනවා. මේ සතර දෙනා තුළම ක්‍රියාත්මකවන්නේ උපාදානයමයි. තම තමන් කැමැත්තෙන් අල්ලාගත් දෙය තමයි මේ සැපයක් හැටියට දකින්නේ.

දරුවා මේ විදිහට ලෝකයට බිහිවෙනකොට බෙරිහන් දිගෙන, හඬාගෙන තමයි බිහිවෙන්නේ. මොකක්ද මේ කෑගැසීම, හැහීම. මගේ තැන, නව මාසයක් මා පදිංචිවී සිටි තැන මට අභිමිච්ඡාය, අභිමි කළාය යන වේදනාවෙන්, බයෙන්, අසරණ භාවයෙන් තමයි ඔය කෑගහන්නේ. තමාගේ අකැමැත්තෙන් අම්මා සහ වෛද්‍යවරයා එකතු වී උදුරාගත් නිසා තමයි ඔය කෑගසන්නේ. විරෝධය දක්වන්නේ. මගේ තැන අභිමිච්ඡාය කියලා දරුවා කෑගහනකොට ඒ හඬ අහලා අම්මාට සතුටුසිතා පහළ වෙනවා. සතුටු කළුව සලනවා. මට දරුවා ලැබුණා කියලා.

අභිමිච්ඡා නිසා දුකත්, ලැබීම තුළ සතුටත් තමයි දෙදෙනාම විඳින්නේ. හැබැයි මේ විඳීමේ ස්වභාවයත් මොහොතකින් අනිත්‍යභාවයට පත්වෙනවා. මේ දරුවා ගර්භාෂයේ උපාදානයෙන් මිදිලා ලෝකයට බිහිවුනාට පස්සේ මොකද වෙන්නේ. අම්මාගේ උණුසුම, අම්මාගේ පියයුරු උපාදානය කරගන්නවා. ඔන්න දැන් හිටපු තැනට වඩා මෙතන සැප හැටියට දරුවා අල්ලා ගන්නවා. මව් උණුසුමත්, පියයුරුත් මගේ තැන හැටියට උපාදානය කරගෙන ඒ දෙක මගේ කියලා ආශ්වාදය කරනවා. ඔන්න දැන් මවගේ උණුසුමෙන්, මවගේ පියයුරුවලින් දරුවා ඉවත් කරන්න හැදුවොත් දරුවා කෑගසනවා. විරෝධය දක්වනවා. මෙන්න බලන්න දැන් මව් උණුසුමත්, පියයුරුත් උපාදාන කරගන්න ස්වභාවය. ගර්භාෂයේ විඳීම අනිත්‍යභාවයට පත්වුනා. තවත් විඳීමක් අල්ලා ගන්නා. මේ විඳීමේ ස්වභාවය අනිත්‍යභාවයට පත්වෙමින් ක්රමයෙන් තාත්තාව, තොටිල්ල, ළදරු පාසල, පාසල, විශ්වවිද්‍යාලය, රැකියාව, නිවස, බිරිඳ, දරුවා, මුණුපුරා ආදී වශයෙන් එකක් අතහැරෙද්දී තව රූපයක් සැපයී කියලා ක්රමානුකූලව මගේ කරගන්නවා.

04. ආචාර වෙඩිමුර නැති යුද වීරයා වන්න

වර්තමානයේදී ඔබ සුබෝපභෝගී නිවසක නවීන ගෘහ භාණ්ඩ තබාගෙන සුසිනිඳු ඇඳ ඇතිරිලි, සිනිඳු ඇඳුම් ආයින්තම් පරිභණය කරගෙන ජීවත්වුණත්, ලක්ෂ ගණන් වටිනා වාහන, රන් රිදී පාවිච්චි කර ඔය කය කලඑළි කළත්, අතීතයේ දවසක අපි හැමෝම සැරව, රුධිරය, මේදය, අසුචි, මුත්ර, බොකු බඩවැල්, වමනය, දිරවු, නොදිරවු ආහාර වැනි ජරාගොඩක් මැද, බැලුම් බෝලයක් වැනි ආවරණයක් මැද වකුටුවී, අප්රසන්න අමිහිරි ගර්භාෂ කුටියක් මගේ කොටගෙන එයට ඇලී, ඉන් මිදීමට අකමැතිව වාසය කරපු කෙනෙක්මයි. මෙවැනි ගර්භාෂ කෝටි කීයක් අතීතයේදී අපි අපේ කරගෙන ඇතිද? අවාසනාව මෙය නොවේ. මෙතරම් ගර්භාෂවලට රිංගාගෙන මහා දුකක්, කැමැත්තෙන් වින්ද අපි වර්තමානයේදීද උත්සහ කරන්නේ ඔබේ ගර්භාෂයෙන් එවැනි දුක් විඳින සත්වයෙක් උපද්දවා ගැනීමටය. ඔය කැමැත්ත ඔබ තුළ තිබෙන තාක්කල් ගර්භාෂය මගේ කරගත් දරුවන් ද, දරුවන් මගේ කරගත් මවුවරුන්, පියවරුන්ද වීම මිස සසරින් මිදෙන්න නම් බැහැ.

ඔබේ මවුකුසින් දරුවකු ලෝකයට බිහිවුණ සැනින්, ඔබත් ඔබේ ස්වාමීපුරුෂයාත් මුළින්ම මොකද කරන්නේ. නමක් හදනවා, වාසගම, මුලකුරු සමග උප්පැන්න සහතිකය සමගම... ඇයි මේ උප්පැන්න සහතිකය? බයයි මේ දරුවා අහිමි වේය කියලා. වෙන කෙනෙක් අයිතිකරගනීය කියලා. ඒ නිසා රජයේ පොතේ නිත්යනුකූලව ලියාපදිංචි කරනවා. ජර්ශනයක් වුණොත් උසාවියට ගිහින්හරි අයිතිකර ගන්නවා කියලා. නමුත් ඔබ සිතන්නේ නැහැ මේ දරුවා කොහේ සිටද ආවේ කියලා. සමහර විට ගිය ජීවිතයේදී මේ දරුවා අන්ය ආගමක, අන්ය ජාතියක වෙන්න පුළුවන්, යාවකයෙක් වශයෙන් ජීවත්වුණ කෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. කුල වශයෙන් සමාජයේ පීඩනයට පත්වුණ කෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. තිරිසන් සතෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. ජරේතයෙක් වෙන්නත් පුළුවන්, යක්ෂයෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. දෙවියෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. බිරිහිමයෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. මෙසේ සිටි සත්වයෙක් එතැනින් වුනව මවකුසේ ජර්තිසන්ධිය ඇතිවුවා වෙන්න පුළුවන්. මේ දරුවා පෙර ආත්ම භවයේ ඔබේම අම්මා, තාත්තා, ඥාතියෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. ඒත් ඔබ දන්නේ නැහැ ඔබ මේ නළුවන්ගේ පෙර ආත්මයක ඔබේ අම්මා, තාත්තා, එහෙම නැතිනම් අන්ය ආගමක, අන්ය ජාතියක කෙනෙක්, ජරේතයෙක්, දෙවියෙක්... කියන සම්මුතියෙන් හැඳින්වුණ සත්වයෙක්ය කියලා. මේ තමයි උපාදානයේ බලවත් බව. නිර්ලජ්ජිත බව. උපාදානයේ සෙළුව, තත්භාවේ දුහුල් සළුවෙන් අපි වසාගන්නවා.

ඔබ මෙහෙම සිතන්න. ඔබ යුද කාලයේ ක්රියාත්මකයේ සේවය කරන හමුදා නිලධාරියෙක්ය කියලා. ඔබ රට, ජාතිය, ආගම, රැකියාව නාමයෙන් යුද්ධ කරනවා. ඔබේ අතින් මිනිසුන් මැරෙනවා. අපි හිතමු ඒ මිය යන මිනිසුන් ද්රවිඩ ජාතික නොමඟ ගිය අය කියලා. ඔබට ඒ අය කෙරෙහි අනුකම්පාවක් ඇතිවෙනවා, වේදනාවක් ඇතිවෙනවා. ඒ අයගේ දෙමාපියන් ඥාතියන් කෙරෙහි දුකක් ඇතිවෙනවා. මෙවැනි සිත් පරම්පරාවක් ඔබ තුළ ඇතිවෙමින් නැතිවෙන මොහොතක ඔබද යුද බිමේදී මියයනවා. මෙවැනි මියයෑමකදී ඔබ නැවත අම්මා කෙනෙකුගේ කුසේ පිළිසිඳ ගැනීමට ඉඩකඩ ඕනෑතරම් තියෙනවා. ඒ ආකාරයකට ඔබ තුළ ඇති වූ උපාදානය නිසා, ඔබ ද්රවිඩ මවකගේ කුසේ ජර්තිසන්ධිය ලබනවා. දරුවකු ලෙස ලෝකයට බිහිවෙනවා. ඔබ දැන් අලුත් සම්මුතිය තුළ අහිමික ලබන්නේ යාපනයේ ද්රවිඩ පවුලක ද්රවිඩ නමක්, වාසගමක් සහිත ද්රවිඩ දරුවෙක් ලෙසයි. එම දරුවා යාපනයේ ලොකු මහත්වී දසවැනි වියට පැමිණියහම ද්රවිඩ කණ්ඩායමේ ළමා සොල්දාදුවෙක් වශයෙන් රාජ්ය හමුදාවට එරෙහිව සටන් වදිනවා. බලන්න මොනතරම් මුළාවක්ද? වසර 11ක කාලයක් තුළ සිංහල හමුදා නිලධාරියෙක් වශයෙනුත්, ද්රවිඩ සොල්දාදුවෙක් ලෙසත් භූමිකා දෙකකට පණ දුන්නා. මේ භූමිකාව මෙතැනින් නවතින්නේ නැහැ. නැවත නැවත උපාදානයක් නිසාම භවය කරා යනවා. ඔබ වර්තමාන ජීවිතයේදී මහත් අහිමානයෙන් යුතුව මම

සිංහල බෞද්ධයෙක් කියලා උදම් ඇනුවද ඔබ පෙර ආතමයේ අත්ය අගමක, අත්ය ජාතියක වෙන්න පුළුවන්. මේ ජීවිතයෙන් පසු නැවත ඔබ අත්ය ආගමක, අත්ය ජාතියක වන මවුකුසක උප්පත්තිය ලබන්න පුළුවන්. නමුත් අපි අල්ලාගත් දේ තුළ ‘මම’ ඉන්නවාය කියලා දකිනවා. දැන් ඔබට පැහැදිලිවෙන්න ඕනේ කල්ප සියක් කෝටි ගණනක ඇත පටන් අපි මැරෙමින් ඉපදෙමින් පැමිණීමේ ගමනේදී ඔබ මේ ලෝකයේ හැම මනුෂ්‍යයෙකුට, දෙවියෙකුට, තිරිසන් සතෙකුටම, ප්‍රේතයෙකුටම, තිරිසනෙකුටම, බිරහ්මයෙකුටම ලේ ඥාතියක් වී සිටිය බව. සම්මුතිය තුළ වෙන් වශයෙන් හඳුනාගන්නත් සියලුදෙනාම ඔබේ ලේ ඥාතීන්මයි. නමුත් ලෝකය තවමත් වර්ගවාදීව යුද්ධ කරනවා. ඒ අය දන්නේ නැහැ යුද්ධය තිබෙන්නේ යුද බිමේ නොවේ කියලා. ඒත් ඒ අය හිතනවා යුද්ධය තිබෙන්නේ යුද බිමේය කියලා. නමුත් යුද්ධය තිබෙන්නේ, යුද්ධයේ මූල බීජයන් හටගන්නේ අවිද්‍යා සහගත මනුෂ්‍ය සිතේ. සිතේ තමයි යුද්ධය හටගන්නේ. කුමක් නිසාද? තත්භාව නිසා හටගන්නා උපාදානය හේතුවෙන්. ඒක නිසා කවුරුහරි හිතනවානම් ලෝකයේ යුද්ධය නතර කළ හැකිය කියලා, එය මිත්‍යාවක්මයි. යුද්ධ නතර කරන්න බැහැ. ඉවරකරන්නත් බැහැ. හැබැයි තාවකාලිකව වැඩි බලයෙන් යටපත් කර තබන්න පුළුවන්. එයත් තාවකාලිකයි. යුද්ධය නතර කළ හැක්කේ මිනිසුන් මැරීමෙන්, දෘෂ්ටිත් මැරීමෙන් නොවේ, මිනිසා තුළ අවිද්‍යාව මරාදැමීමෙන් පමණක්මයි. අවිද්‍යාව මියගිය තැන උපදින්නේ විද්‍යාවයි. ඒ කියන්නේ ප්රඥාවයි. ප්රඥාව යනු ලෝකයේ විශාලම යුද්ධයෙන් ලබනා ජයග්රහණයයි. ඒ ජයග්රහණයේ ජය ලබන්නා සවුදිය පිරිමි, රාත්රි හෝජන සංග්රහයන්, ජාතික කොඩි එසවීම්, රතිඤ්ඤා පත්තුකිරීම්, ආචාර වෙඩිමුර නොමැත. ඇයි? ඒ ඔහු යුද්ධය අවසන් කළ කෙනෙකි. ඔහු නැවත රූපයක් මගේ කරගෙන එයට ඇලීමට හෝ ගැටීමට නොයයි. රූපයක් උදෙසා යුද්ධ නොකරයි. රණ්ඩු නොකරයි. ඔහු අවබෝධයෙන් හඳුනනවා රූපයක් යනු අනිත්යයක්ය කියලා. ඔහු යුද්ධ භූමිය පමණක් නොවේ. යුද ආයුධ, යුද ආයුධ කර්මාන්ත ශාලා සේම යුද සේනාවද සුණුවිසුණුකොට දමා අවසන්ය. ඔහු මේ සියල්ල විනාශකොට දැමුවේ ආයුධ පාවිච්චි කර නොවේ. සතිය සිහිය නැමැති ආයුධය පමණක් පාවිච්චි කිරීමෙනි. ඔහු මේ ජයග්රහණය ලබාගන්නේ තව තව මායිම් අල්ලාගැනීමෙන් නොව, අතහැරීමෙන්ය. දැන් ඔබට වැටහෙන්න ඕනේ ගෙදර යුද්ධයත්, ගමේ යුද්ධයත්, රටේ යුද්ධයත් හටගන්නේ කුමක් හෝ උපාදානය කරගත් නිසාය කියලා. උපාදානය කරගත් දෙය අතහරින්න. එවිට යුද්ධය නවතිනවා. ඒත් ඔබ එයට කැමති නැහැ. මොකද ඔබ උපාදානය කරගත් දෙය මගේය, එය නිත්යය කියලා දකින නිසා. ඔබ උපාදානය කරගත් දෙය රට වෙන්න පුළුවන්, ජාතිය, ආගම, ආත්මගරුත්වය, රැකියාව, තමාගේ පැවැත්ම, නායකත්වය, මේ අනිත්යවූ ධර්මතාවයන් තමයි ඔබේ සකස් වීමට හේතූන් වෙන්නේ.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා තත්භාව නිසාය උපාදානය සකස් වෙන්නේ කියලා. මේ උපාදානය තමයි ඔබව ජාති, ජරා, වියාධි මරණ කරා රැගෙන යන්නේ. ඒ නිසා ඔබ ඔය දිවීම, වියායාම කිරීම, ශරීරය හැදීම මොහොතකට නතර කරලා, එහෙම නැතිනම් ඒවා කරන ගමන් විවේකීව සිත්තන මොකක්ද මේ කය..... මස්, නහර, ඇට, රුධිරය, අසුචි, මුත්රා, බොකු බඩවැල්, සෙම්, සොටු... මෙහි හදන්න දෙයක් තිබෙනවාද? මේවායේ මොනවා හදන්නද? ජරාවක්මයි. පිළිකුලක්මයි තිබෙන්නේ. මෙය හදන්න නොවේ තිබෙන්නේ, අතහරින්නයි. ඔබ උදේට කටේ තිබෙන කුණුකෙළ මගේ නොවේ කියලා ඉවතට දමනවා. ඇසේ තිබෙන කබ, ශරීරයේ පිරුණු අසුචි, මුත්රා මගේ නොවේ කියලා ඉවතට දමනවා. ශරීරයේ පිරුණු වාතය මගේ නොවේය කියලා එලියට දමනවා. ශරීරයේ පිටවන දහදිය මගේ නොවේය කියලා පිසදමනවා. අන්න ඒ වගේ ඔබ තුළ තිබෙන්නාවූ, ‘මා තුළ සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් ඉන්නවාය. ඔහුව නිරෝගී කරන්න ඕනැය. ඔහුගේ මස්පිඩු ක්රමවත් කරන්න ඕනැය’ කියන අවිද්‍යා සහගත සිත ඔබ ඔබේ නොවේය කියලා ඉවතට දමන්න. මා තුළ ‘මම’ සිටියි. මා තුළ ආත්මයක් තිබේය යන දෘෂ්ටිගෝචර මිඳෙන්න. ඔබට ලැජ්ජා නැතිද, හිරිකිතයක් අපුලක් නැතිද මළ කුණකට, මළ කඳකට අතීතයේ ප්රේතයෙකු, තිරිසනකු, තිරිසන් සතකු ව ඔබ ඔබේ කරගන්න. ‘මම’ කියලා හඳුන්වාගන්න. ඔබට ලැජ්ජයි නේද?

තාමත් ඔබට ලැජ්ජාවක් නොදැනෙන්නේ නම් ඔබ මේ සටහන නැවත නැවත කියවන්න. මේ ඔබ කියවන්නේ ඔබේ රූපයෙන් නිදහස්වීමේ මාර්ගයයි. නිවීමේ මාර්ගයයි. මේ ගැන සිතලා සතුටු නොවී, ඇති වූ සතුටත් අනිත්ය බවම දකින්න. ඇතිවූ, නැතිවගිය සිත අනිත්ය වශයෙන් දැක නිවීමේ මහට අවතීර්ණ වන්න.

කයේ ස්වභාවය හොඳින් දකින්න. ඔබ දැකලා තිබෙනවාද ලස්සන කුකුලෙක්ව. නා නා වර්ණ පිහාටු වලින් කුකුලා අලංකාරයි. දකින්න ජරිය උපදවන රූපයක් එයාට තිබෙනවා. මේ ලස්සන කුකුලාව මස් කඩයට ගෙනිහින් පිහාටු සේරම ගලවලා, සුද්ද කරලා, යකඩ කොක්කක, එහෙත් නැතිනම් වීදුරු ශීතකරණයක විකිණීම සඳහා තබා තිබෙනවා ඔබ දැකලා ඇති. උගේ දැන් තිබෙන්නේ සම පමණයි. ලස්සන පිහාටු නැහැ.

දැන් ඔබ ඔබේ කය දෙස බලන්න. ඔබ හුදෙකලාව මනසින් හෝ හැබැහින් ඔබේ කය නිරුවත් කරන්න. කැඩපතක් ඉදිරියේ සිට දකිනවා සේ ඔබේ කය දෙස බලන්න. අර කුකුල් මස් කඩේ එල්ලලා තිබෙන හමගහපු කුකුළාගේ කයත් ඔබේ කයත් අතර වෙනසක් තිබෙනවාද? ඔබේ කයත් හමගහපු කුකුලෙක් වගේමයි. ඔබ මමත්වයෙන් පිරුණු ඔබේ සිත ලැජ්ජාවට පත්කරන්න. සිත අපහසුවට පත්කරන්න. මාන්යය බිඳ දමන්න. කුකුලාව ලස්සන කළේ උගේ ලස්සන පිහාටු වගේම ඔබවත් ලස්සන කරලා පෙන්වන්නේ ඔබේ ඇඳුම් පැළඳුම්, ආභරණ, සුවඳ විලවුන්. අර කුකුල් කය බාහිර දේ විසින් අලංකාර කරනවා. ඔබ යථාර්ථයෙන් ඇත් කරනවා. අවිද්‍යාවෙන් අන්ධ කරනවා මේ වෙළෙඳපොළ කියන්නේ අවිද්‍යාව විකුණන තැනට. වෙළෙඳපොළේ මුදලාලිලා අවිද්‍යාව පැකට් කරලා, බෝතල් කරලා, පෙට්ටි කරලා, ලස්සන ලේබල් අලවලා, රූපවාහිනී දැන්වීම් දමලා, ලොකු බෝඩ් ජරදර්ශනය කරලා, විදුලි බුබුලු දමලා අලෙවි කරනවා. මේ මිනිස්සු උදේ ඉඳලා රැ වෙනකම් කර්මාන්තශාලා වල, වැඩබිම් වල රැකියා කරන්නේ මේ අවිද්‍යාව මිලදී ගන්න සල්ලි සොයන්නයි. එක පැත්තකින් ඔවුන්ට අවිද්‍යාව නිෂ්පාදනය කරනවා. තව පැත්තකින් ඔවුන් අවිද්‍යාව මිලදී ගන්නවා. සමාජයේ ඇති නැති ස්වභාවය මත මේ නිෂ්පාදනයේ සහ මිලදී ගැනීමේ ගුණාත්මකභාවයන් අඩුවැඩි වෙනවා. ලෝකය භාණ්ඩ සහ සේවා අංශයෙන් දියුණු වෙනවා කියන්නේ අවිද්‍යා දියුණු වෙනවා කියන එකයි. අවිද්‍යා නිෂ්පාදනය සහ මිලදී ගැනීම ඉහළ යනවා කියන එකයි.

ඔබ දැන් නිවී සැනසිල්ලේ සිතන්න ඔබත් අවිද්‍යාවේ දාසයෙක්ද? පිංවත් ඔබ ශරීරයේ නිරෝගීබවට, දිවීමට, වියායාම කිරීමට වැයකරන කාලය මේ කය අවබෝධ කරගැනීමට වැයකරන්න. ඔබට අයිති නැති ආගන්තුක සිත, ඔබේ යටතට ගන්න. සතිය සිතිය උපද්දවාගන්න. දුවන්න, වියායාම කරන්න කියන සිත ඔබ අතහරින්න. එවිට දිවීම, වියායාම ඔබට අතහැරේවී. දිව සංවරව තබාගෙන නිරෝගී වන්න. නිරෝගී ශරීරයක් ඇති අයෙක් වන්න, එහි අනිත්යය දකිමින්ම.

නිරෝගී කය ලෝකයට ජරදර්ශනය කිරීමට නොව, සසර ගමනින් එතෙරවීම සඳහා ජරයෝජනයට ගන්න. නිවීමේ දොරටුවට පිවිසීමට ඔබේ නිරෝගී කය වාහනයක් කරගන්න. ඔබ නැවත වේගයෙන් දුවන චිටාවෙක් , සිරුරට බොහෝ වියායාම් දෙන වළුරෙක්, වියායාම් සරඹ ආදිය උපාදානය කිරීමෙන් ඉපැදුණු අභයේ ජිම්නාස්ටික් කරනා ජරේතයෙක් නොවීමට වගබලාගන්න.

05. බ්‍රොයිලර් ජීවිතය

අවිද්‍යාව තමයි ලෝකයේ ක්රියාකාරීත්වය. ක්රියාකාරීත්වය කියන්නේ පැවැත්ම, විකාශනය, විනාශය, ඉපැදීම කියන ගලායෑම. වෙනත් වචන වලින් ප්රකාශ වුවද මෙහි අර්ථය ජාති, ජරා, වියාධි, මරණමය. ලෝකයේ ක්රියාකාරීත්වය අවිද්‍යාව නම්, ලෝකය දියුණු වෙනවාය කියන්නේ අවිද්‍යාවේ දියුණුවයි. අවිද්‍යාවේ දියුණුව මනින මිනුම්දණ්ඩ වනුයේ වත්පොහොසත්කම්, ලබාගත් දැනුම, උපාධි, දරන තනතුරු. කොටින්ම අයිතිකරගත් දේවල් වල ප්රගතිය, විශාලත්වය, ප්රමාණය අනුව දියුණුවේ ස්වභාවය තීරණය වෙයි. දේශපාලනඥයකු මනින මිනුම්දණ්ඩ ඔහු ලබාගන්නා මනාප ඡන්ද සංඛ්‍යාවයි. වෛද්යවරයා මනින මිනුම් දණ්ඩ ඔහු වෙත ගලාආ රෝගීන් සංඛ්‍යාවයි. පාතාල නායකයා මනින මිනුම් දණ්ඩ ඔහු සතු පිරිවර, ආයුධ ප්රමාණය සහ ඔහු කරන විනාශයේ ප්රමාණයයි. බුද්ධිමතා මනින මිනුම් දණ්ඩ ඔහු ලබාගත් උපාධි සහතික ප්රමාණයයි. තමා කැමැතිදෙය දැඩි තෘෂ්ණාවකින් අල්ලාගෙන අල්ලාගත් ක්ෂේත්රය තුළ ශක්තිමත්භාවයෙන් සියල්ල උපාදානය කරගන්නා පුද්ගලයා යනු දියුණු පුද්ගලයාය. මේ දියුණුව කියන තැනට පැමිණීමට තමයි හැමෝගේම උත්සාහය. වැඩි වැඩියෙන් අයිති කරගන්න. වැඩි වැඩියෙන් අයිති කරගැනීමට යන ගමනේදී හැමෝමම එකම ස්ථානයකට එන්න බැහැ. පුද්ගල ශක්තිමත්භාවය මත, පෙර සංසාරික කුසල් අකුසල් මත අයිති කරගැනීමේ විවිධත්වයන් පවතිනවා. සමාජය තුළ තිබෙන තරගකාරීත්වය වශයෙන් අප දකින්නේ තමා අයිතිකරගත් දෙය තව වැඩි කරගැනීමට දරන ප්රයත්නයයි. අයිති නොකරගත් දෙය අයිති කරගැනීමට යෑමයි. මේ තරගය සඳහා ඔබ අවතීර්ණ වූ විට ඔබට ගොඩාක් අකුසල් සිද්ධි වෙනවා. සමහරවිට ඔබ කර්මාන්තශාලාවක්, ව්යාපාරයක්, ගොවිපළක් කරන පිංවතෙක් වෙන්න පුළුවන්. ඔබ වැඩි ලාභයක් ලබන්න අවශ්ය නම්, තව කෙනෙක්ව ඔබ සීමා කරන්න ඕනේ. ඔබ තව කෙනකුගේ දෙයක් ලැබීමක් සීමාකිරීමෙනුයි, කප්පාදු කිරීමෙනුයි ඔබට වැඩි දෙයක් ලබාගත හැක්කේ. ඒ තුළිනුයි ඔබට අවිද්‍යාවේ මිනුම් දඩු වලින් දියුණුයි කියන ජය කණුවට එන්න පුළුවන්. හික්ෂුවට අවශ්ය වන්නේ පිංවත් ඔබ ඔබේ දියුණුව සඳහා අනික් පුද්ගලයාගේ අයිතිය සීමාකිරීමට යාම තුළ ඔබ අයිතිකරගන්නා අකුසල්වල ප්රමාණය ගැන ඔබගේ අවධානය යොමුකිරීමය. එසේ නොමැතිව ඔබට ආර්ථික විද්යාව ගැන කියාදීමට නොවේ. හික්ෂුව දන්නා එකම ආර්ථික විද්යාව අඩුකිරීමය. අඩුකිරීම තුළින් නැති කිරීමය.

එකතු කිරීම තුළින් රැස්කිරීමත්, රැස්කිරීම තුළින් විනාශයත් ධර්මයේ අර්ථය නොවේ. ලෝකයේ අර්ථය යනු දුකයි. දුක හැර වෙන අර්ථයක් ලෝකයේ නැහැ. ඇයි ලෝකය දුක? තම වසඟයේ පවත්වාගතහැකි කිසිවක් ලෝකය තුළ නොමැති නිසා.

අවිද්‍යාව විසින් ඔබට පෙන්වන ලෝකයේ දියුණුව යන මිනුම් දඩු අත්කරගැනීම සඳහා ඔබ යන ගමනේදී සේවකයාගේ, පාක්ෂිකයාගේ නිදහස, වැටුප, අයිතීන් සීමා කිරීමට යෑම නිසා ඔබ නොදැනුවත්වම අයිති කරගන්නා අකුසල් ලෝකය දියුණුවෙන්න දියුණුවෙන්න ප්රමාණාත්මකව ඉහළ යයි. ඒවායේ කර්ම විපාකයන් ගෙවීමේ අවස්ථාවද එයට සාපේක්ෂව ඉහළ යයි. ඔබ තිරිසන් ලෝකය දෙස බලන්න. කිසිම සතකු, පක්ෂියකු, මාළුවකු මුළු රූප පුරා සුවසේ නිදාගැනීමක් නැත. ඔබ නිවසේ රාත්රියට සුවසේ නිදාගෙන අලුයම අවදි වේ. මෙවැනි නින්දක් ලබාගැනීමට තිරිසන් ලෝකයේ සත්වයන්ට වාසනාව නොමැත. එම සතුන් ගසක කොළයක්, අත්තක් වැටුණද වෙනත් සතකුගේ ශබ්දයක් ඇසුණද නිගැස්සී බියෙන් ඇහැරේ. සුවසේ නිදන්නට මේ සත්වයන්ට නොහැක්කේ කර්ම විපාකයක් නිසා විය යුතුය. කළ කර්මය විය යුත්තේ අනුන්ගේ නිදහස සීමාකිරීමයි. අනුන්ව බියගැන්වීමයි. තමාගේ බලයෙන් අනුන්ව මැඩපවත්වා තැබීමයි. කොටින්ම නිදහස පැහැරගැනීමයි. එහි විපාකයන් ලෙස මිනිස් ජීවිතයෙන් වූතව තිරිසන් ආත්මයේ ඉපිද එම කර්ම විපාකයන් ගෙවයි. ලෝකයේ ජීවත්වන සත්වයා අකුසල් දෙසටමය. තමාට රැස්කරගැනීම සඳහා අනුන්ගෙන් උද්‍යාගැනීමටය. මේ උද්‍යාගැනීම කරන්නේ බොහෝම නම්බුකාර ක්රමයටය. ලාභය,

ගුණාත්මකභාවය, අතිකාල, ආයතනයේ දියුණුව වැනි ලක්ෂණ වදන්, ලේඛල මෙයට අලවා ඇත. සමාජයේ වෙළෙඳපොළේ පැවැත්ම උදෙසා ඉහත දේවල් අත්යවශ්‍යය. ඒ පිළිබඳව තර්කයක් නොමැත. මේවා නැති කළ නොහැකි ලෝක ස්වභාවයන්ය. එහෙත් මෙහි කපාකරන්නේ අවිචාරයෙන් මේවා අයිති කරගැනීම සම්බන්ධවය. මේවා අවිචාරවත්ව අයිති කරගැනීමට යෑම නිසා මනුෂ්‍යයා අතින් රැස්වන අකුසල් ජරමාණයන්, අකුසල් රැස්කිරීම වැඩිවන්න, වැඩිවන්න අකුසල් විපාකදීමේ ස්වභාවයද වැඩිවනවා. මේ සත්ව ජරජාවගේ අකුසල් විපාකදීමේ ස්වභාවයේ නියුණුව ඔබට ලෝකය දෙස බලා වටහාගන්න. අතීතයේ කුකුළෙක් අවුරුද්දක් ජීවත්වුණාට පස්සේ තමයි එම සතාව මසට මැරුවේ. එයා අවුරුද්දක් ජීවිතය වින්දා. ඊට පස්සේ මේ කුකුළාගේ ජීවත්වීමේ අයිතිය ක්‍රමානුකූලව කුකුළාට අහිමිවුණා. මාසෙන් මාසය ජීවත්වීමේ අයිතිය බිරොයිලර් කුකුළාට අයිතිවෙමින් දැන් බිරොයිලර් කුකුළෙක්ව මාස දෙකකටත් අඩු කලකින් මසට මරණවා. මාස දෙකකටත් අඩු කාලයයි ජීවත්වීමට අයිතිය ලැබෙන්නේ. ඇයි මේ? සත්වයාගේ කර්මය විපාකදීමේ වේගය එන්න එන්න වැඩිවෙනවා.

අතීතයේ වසරකට එක වතාවක් බෙල්ල කපාගෙන මැරුණු කුකුළෙක් වර්තමානයේ වසරකට හය වතාවක් බෙල්ල කපාගෙන මැරෙනවා. ඒ කියන්නේ කර්ම විපාක විදිනවා. ලෝකය අවිද්‍යාවෙන් දියුණුවට යනකොට මේ බිරොයිලර් කුකුළා සති දෙකකින් මරා මසට ගන්න තාක්ෂණයක් ඇතිවේවි. ලෝකය එය තාක්ෂණයේ, සත්ව නිෂ්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ දියුණුවක් ආශ්වර්‍යයක් ලෙස දකිවි. මෙම තාක්ෂණය සොයාගත් විද්‍යාඥයන්ට උපාධි සහතික පිරිනමාවි. හැබැයි ඉතින් කුකුළන්ගේ පැත්තෙන් කර්ම විපාක දීමේ වේගය පෙනෙන්නේ. කුකුළා වැඩි වාරගණනක් මැරී කන වාරයක් පාසාම කුකුළාව මැරීමට හවුල්වන මිනිසාද රැස්කරන ජරාණසාත අකුසල් ජරමාණය වේගවත් වෙනවා. ඔන්න දැන් ඔබ බලන්න මෙතන දියුණුභාවයට පත්වුනේ කුමක්ද? අවිද්‍යාවයි. සත්වයාගේ දුකයි. කුකුළා මරණ වාර ගණන වැඩි වෙනවා. මිනිසාගේ ජරාණසාත අකුසල් ජරමාණයත් වැඩිවෙනවා.

සත්ව ලෝකයේ බිරොයිලර් කුකුළෙක් වෙලා ඉපදෙන්නේත්, මසට හදන සතකු ලෙස ඉපදෙන්නේත් කර්ම විපාකයක් නිසාමයි. අපි මොනතරම් අනුකම්පා කරලා මොත්රිය නිසා කුකුල් මස් නොකෑවත් බිරොයිලර් කුකුළාගේ අකුසල් විදීමේ ස්වභාවය නවත්වන්න අපට බැහැ. මස් කඩේ මස් සඳහා කුඩුකරලා තිබෙන බිරොයිලර් කුකුළෙක් ‘අනේ මේ සතා මරන්න දෙන්න හොඳ නෑ’ කියලා සත්ව කරුණාව ඇතිකරගෙන මුදල් ගෙවා එම සතා ගෙදර ගෙනවිත් හැදුවොත් සතා ටික දවසක් ජීවත්වෙලා මැරිලා යනවා. මැරිලා ගිහින් නැවතත් බිත්තරයක් තුළම උපත ලබාවි, බිරොයිලර් කෙනෙක් වෙලාම. ඔබ ඒ සතාව මරණයෙන් බේරුවා කියලා ඒ සතාගේ කර්ම විපාකයෙන් බේරාගන්න බැහැ. සතර අපායේම ඉපදෙමින්, ජීවත්වීමේ කාලය සීමාකරගනිමින්, මැරුම්කමින් විපාකයන් ගෙවනවා.

ඔබ හිතන්න ඔය කුකුළු ගොවිපළවල, කුකුල්මස් තොගයට මරණ කඩවල, බිරොයිලර් සතුන් මරන මිනිස් සු ඉන්නවා. මේ එක මනුස්සයෙක් දවසකට සතුන් 500 ක් විතර බෙල්ල කපා මරාදමනවා. මෙහෙම බලනකොට ඒ මනුස්සයා ජීවිතකාලය තුළ මොනතරම් නම් සතුන් මරන්න ඇතිද? සමහර අන්ය ආගම් වල මිනිසුන් සිටිනවා, ඒ අය දිනපතා ආහාර සඳහා කුකුල්ලු මරණවා. අනුන් මරන මස ඒ අය පාවිච්චිකරන්නේ නැහැ. මේ විදිහට බලනකොට දිනකට බිරොයිලර් 25,000ක් මරණවා කියලා හිතමුකෝ. ඒ හැම සතෙක්ම මරන්නෙ මනුෂ්‍යයෙක්. එහෙම නම් මේ කර්ම විපාකය නිසා මේ මනුෂ්‍යයෙක් මැරිලා ගිහින් දිවියලෝකේ උපදිනවාද? නැහැ. බිත්තරයක් ඇතුළේමයි උපදින්නේ. ඇයි? කුකුල් සංඥාව කැමති නිසා. කර්මය විපාක දීමට අවශ්‍ය නිසා. ගෙවන්නට තිබෙන අකුසල් ජරමාණය වැඩි වෙන්න වැඩි වෙන්න, විපාක දීමේ අවස්ථාවත් වැඩිකරනවා. මේ විපාක දීමේ වැඩිභාවය තමයි වර්තමානයේ මේ සත්ව ලෝකයේ අඩු ආයුෂින් මස් පිණිස සකස්වීමේ තාක්ෂණය ඉදිරියට යන්නේ. හැකි තරම් රසායනිකයන්, ආහාර, බෙහෙත් පොවලා ඉක් මනට ලොකුකරලා ඉක්මනට මරනවා. නැවත උපදින්න. අතීතයේ කරපු මහා අකුසල් කඳු ගෙවීමට අවස්ථාව උදාකරගන්න. ඔබ බිරොයිලර් කුකුළෙක් කියන්නේ අතීතයේ කුකුල් මරන්නෙක්මයි. ඔය පෘෂ්ඨිමත්

එළුවෙක්, උරෙක් හරක් නාමිකෙක් කියන්නේ පෙර ආත්මභාව වල හරක් මරන්නෙක්මයි. ඔවුන් එම මිනිස් ජීවිත වලදී එළුවන්, උරන්, හරකුන් දහස් ගණනින් මැරූ අය. ඔබ මරණයට කැපවූ සතෙක් නිදහස් කළා කියලා එම සතා මරණයෙන් මුදවාගන්න, එම අකුසල් කන්දෙන් මුදවාගන්න බෑ. ඔවුන් ඒවා ගෙවිය යුතුමයි. ඔබ කළ යුත්තේ සතුන් මරණයෙන් මුදවාගැනීමට යෑම නොවේ. හැකිතාක් ඉක්මනින් මේ විෂම ලෝක ස් වභාවය හඳුනාගෙන නැවත ඔබ කුකුළෙක්, එළුවෙක්, උරෙක්, හරකෙක් නොවන්නටය. ඒ කියන්නේ සතර අපායෙන් මිදුණු කෙනෙක් බවට පත්වීමට උත්සහකිරීමය.

දිනකට බිරොයිලර් විසිපන්දහස් ගණනින් මරපු මිනිසුන්මයි එය නැවත බිරොයිලර් කුකුළන් වෙලා උපදින්නේ. ඒ උපදින්නේ මැරුම්කන්නමයි. නිදහසේ මියයන්න නොවේ. නිදහසේ ගේ මිදුලක ඇඟිදගෙන කන්න නොවේ. නිදහසේ හිරු එළියේ, සුළඟේ පහසු විඳින්න නොවේ. නිදහසේ තම වර්ගයා සමග සතුටුවෙන්න නොවේ. මේ සත්වයන් කළ කර්මයන් ඔය ගෙවන්නේ. අපේ මෙත්රියට කරුණාවට ඒ කර්මයෙන් ඒ අය ව මුදවාගන්න. ආහාර තාක්ෂණයේ දියුණුවෙන් නිපදවන සෑම සොසේප්ස් එකක් පාසාම මීට බෝල් එකක් පාසාම සකස්කළ, සකස් නොකළ මස් කැබැල්ලක් පාසාම එම සතුන් මරාදරමු මිනිසුන්ට නැවත කල්ප ගණන් තිරිසන් ලෝකයේ ඉපද සොසේප්ස්, මීට්බෝල්ස් වෙන්න සිදුවෙනවා.

ඔය මසට ඇතිකරන සතුන් ගැන ඔබ හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න. ඒ සතුන් මරුම්කන තුරුම සීමිත ඉඩ ජරමාණයකයි ජීවත්වෙන්නේ. ඒ සතුන්ට ඇවිදීමේ ඉඩකට සීමාකරලයි තිබෙන්නේ. ශක්තිය කැලරි වැයවන නිසා මස් බර අඩුවේය කියලා. දැන් අලුත්ම බිරොයිලර් කුකුළන් ඇතිකිරීමේ තාක්ෂණය තමයි විශාල කුඩුවල රාක්ක පෙට්ටි තනා, එම කුඩා පෙට්ටියේ කුකුළා ඇති කිරීම. කුකුළාගේ ජරමාණයට තැනු එම පෙට්ටියේ එම සතාගේ හිස එළියට දැමීමට ජරමාණවත් කවුළුවක් තිබෙනවා. මසට ගන්නාතුරු ඒ කුකුළා ජීවත්වෙන්නේ එම පෙට්ටිය ඇතුළේ. පෙට්ටියේ ඇති කුඩා කවුළුව ඉදිරියේ ජලය සහ ආහාර පටියක් තිබෙනවා. පෙට්ටියේ කුඩා කවුළුවෙන් හොට එළියට දමලා, ජලය සහ ආහාර අරගෙන පෙට්ටිය සැපය කරගෙන එයා එහි ජීවත්වෙනවා. මේ කර්මයෙන් මස් බර වැඩිවෙනවලු. මෙම සතා කුඩුවේ සිටියත්, මෙම පෙට්ටියේ සිටියත් මාස එකහමාරෙන් මරා මස් කරනවා. එහෙත් මේ කර්මය යටතේ මේ සතාට එම කෙටි කාලය තුළ ඇවිදීමේ නිදහසක් නැතිවෙලයි මැරුම්කන්න වෙන්නේ. ලෝකයා මේවා හඳුන්වන්නේ තාක්ෂණයේ නව සොයාගැනීම් දියුණු වශයෙන්. මිනිසාට සත්තු මරන්න කියලා යොමුකරන්නෙන් අවිද්‍යාසහගත සිතමයි. එම අකුසල් නිසා මරණින් මතු තිරිසන් ලෝකයේ ඉපදුනහම එම තිරිසන් සතාව ඉක් මනටම ශරීර බර වැඩි කරලා මසට ගන්න කර්මය කියලා දෙන්නෙන් අවිද්‍යා සහගත සිතමයි. ලෝකය දියුණුවෙනකොට සත්වයාගේ අකුසල් ජරමාණය වැඩි වෙනවා. ආයුෂ අඩු වෙනවා. මියයෑමේ වේගය, ඉපදීමේ වේගය වැඩිවෙනවා. තිරිසන් සත්වයකුගේ ඉපදීමේ වාර ගණන වැඩිවෙනවා කියන්නේ එම සතුන් හිස කපාගන්නා වාර ගණන වැඩි වෙනවාය කියන එකයි.

එක්තරා උරු ගොවිපලක මස් පිණිස විශාල චීන උරන් ඇතිකරන්නේ අඩි හතරේ දිග පළල, හාග බිත්ති බැඳපු කුඩා කුටිවලයි. එම සතුන්ගේ ලෝකය තමයි අර කුඩා කුටිය. ඒ සතුන්ට ඇවිදින්න දෙන්නේ නැහැ. මස් බර අඩුවෙනවාය කියලා. ආහාර ජලය ඖෂධ දෙනවා පමණයි. සමහර උරන් ශරීර බර වැඩි නිසා පැත්ත වැටිලයි ඉන්නේ. මස් බර වැඩි නිසා පැත්ත වැටිලා ඉන්න කුකුළෙක්, උරෙක්, එළුවෙක්, හරකෙක් දැක් කහම එම සතාගේ අයිතිකරු මොනතරම් සතුටක් ලබනවද. මොකක්ද මේ ලබන සතුට, මතු ආත්ම දහස් ගණනක තමාත් තිරිසන් සතකු ව ඉපිද මේ දුක සහතික කරගැනීමේ අවිද්‍යාවේ සතුටයි. මෙ මෝඩ සල්ලිකාර මනුෂ්‍යයාගේ ඇස් අවිද්‍යාවෙන් වහලයි තියෙන්නේ. එයා දකින්නේ වැඩි යමක් අයිතිකරගැනීමේ අවිද්‍යාවේ සිහිනය පමණයි. ඒ සිහින සුන්දර තරමටම, එම සිහිනයෙන් බැංකු ගිණුමේ ඉලක්කම් ගණන වැඩිවන තරමටම, එහි විපාකයන් භයානකය. අවිද්‍යාවෙන් දැස් අන්ධ වුණු මේ සල්ලිකාර මහත්තයා මොහොතක්වත් සිතන්නේ නැහැ මේ මස් බර වැඩි නිසා පැත්ත වැටිලා ඉන්න තිරිසන් සතා අතීතයේදී ඔහුටත් වඩා සල්ලිකාර මහත්තයෙක්ය කියලා.

06. සෑම තරාතිරමකම පාලකයන් වෙත කරුණාවෙනි

බිරොයිලර් කුකුළන් සිය දවස් හතළිස් පහක ජීවිත කාලය තුළ කුඩා කුඩුවකට කොටුවී සිටිනි වයස් වැඩුණු පසු හිස ගසාදැමීමට ලක්වීමේදී අදාළ සත්වයන් කර්ම විපාක දෙකක් ගෙවනවා. එකක් ජරාණසාත අකුසලය. ඒ හේතුවෙන් හිස ගැසුම් කනවා. අනික් අකුසලය තමන්ගේ දියුණුව උදෙසා අනුන්ගේ ජීවිතය සීමාකිරීමයි. එහි විපාක හැටියට තිරිසන් ලෝකයේ ඉපදුණද, සෙසු තිරිසන් සතුන්ට මෙන් ඇවිදීමේ නිදහසක් නැතිව, කුඩා පෙට්ටියක, කුඩා කුඩුවක ජීවිතය ගෙවනවා මැරම් කන තුරුම....

මෙන්ම මේ දෙවැනි ස්වභාවය ගැන ඔබ ජරවේශම් වෙන්ම ඔබේ. බෞද්ධ ජනතාව සත්ව ඝාතනය කරනවා හුඟක් අඩුයි. නමුත් මෙහි දෙවැනිව සඳහන් කළ අනුන්ගේ නිදහස සීමාකිරීමේ අකුසලය නම් බෞද්ධ ජනතාව අතින් බොහෝවිට සිද්ධ වෙනවා. බොහෝම ධනවත්, ගොඩක් පින්දහම් කරන අයගෙනුත්, සාමාන්ය අයගෙනුත් වයාපාර, වැවිලි, කර්මාන්තශාලා හිමියන් අතිනුත් මේ අකුසලය සිදුවීමට හුඟක් ඉඩකඩ තිබෙනවා. එවිට අවශ්‍ය නැහැ, තම ගෙදර සේවය කරන මෙහෙකාර දරුවා නිසා ඔබට මේ අකුසලය සිදුවෙන්න පුළුවන්. නිදහස සීමා කිරීම, වැටුප් අඩුවෙන් දීම, සීමාවකින් තොරව වැඩ ගැනීම මොනම ආකාරයට හෝ සුරාකෑම බොහෝම භයානක දෙයක්. ලෝකය දියුණුවෙන තරමටම මෙම අකුසලය දෝර්ගලා යමින් මිනිසා අතින් සිදුවෙනවා. මේ අකුසලය නිසා එහි විපාකයක් හැටියට සත්වයාගේ නිදහස සීමා වෙනවා. කුඩු ජීවිතයකට සත්වයා යොමුවෙනවා. ගමේ, නගරයේ අඩියෙන් අඩිය ගෙවල් තැනීම නිසා මිනිසාගේ නිදහස සීමාවෙලා. එදා මනුෂ්‍යයාට තිබුණ ඇවිදීමේ, සෙල්ලම් කිරීමේ නිදහස අද ගෙදරදොරේ නැහැ. පෙට්ටියේ කුකුළා වගේ අපිත් කොටුවෙලා, කුඩුවෙලා. ලොකු ගෙදරක් හදාගන්නවා. ලොකු තාප්පයක්, ලොකු ගේට්ටුවක් දමාගන්නවා. ගේ ඇතුළේ මැද මිදුලක් හදා ගන්නවා. ඕක තමයි වර්තමානයේ මිදුල, එළිමහන. අපේ මියගිය ආච්චිලා, සීයලා, ඔය වර්තමානයේ නිවසේ මැද මිදුල දැක්කොත් සිනාසෙව්. මොකද ඒ සා විශාල ගෙමිදුල් ඒ කාලවල ගෙදරකට තිබුණා. වර්තමාන ලෝකය සකස්වෙන්නේ සත්වයාගේ කර්ම විපාක ගෙවීමට සුදුසු ස්වභාවයෙන්මයි.

වර්තමානයේ බොහෝම ගරු ගාම්භීර, නම්බුකාර නිවාස සංකල්පය තමයි තට්ටු විසිපහේ තිහේ තට්ටු නිවාස ක්රමය. මේ දැවැන්ත නිවාස සංකීර්ණ අහස උසට විරාජමානව වැජඹෙන්නේ හරිම සාඩම්හරයෙන්. එහෙත් අප මේ දකින්නේ අවිද්‍යාවේ බියකරු සතුරාවමයි. මේ සතුරා අහස උසට නැගී සිටි ලෝකයාට කියන්නේ, 'ඔබත් මෙතැනට, මේ උසට එන්න' කියා. ඔබත් ඔබේ තනි තට්ටුව තට්ටු දෙකට උස්කරගන්න කියලා. අවිද්‍යාවේ ගඩොලින්, ඔබේ ලෝකය විශාල කරගන්න, උස්කරගන්න කියා. අවිද්‍යාවේ මාරයා ඔබට දෙන පණිවුඩයට ලෝකයාගේ ජරතිචාරය පැහැදිලියි. දැන් හැමෝගේම ආශාව, තරගය කොන්ක්රීට් වනාන්තර ඉදිකර ඒවා මගේ කරගැනීමයි.

මේ අතිදැවැන්ත නිවාස සංකීර්ණවල ජීවත්වන පිංවත් මහත්වරු අධිසුබෝපභෝගී ජීවිත ගතකරන, බොහෝම ධනවත් අයයි. පෙර සංසාරයේ කරපු මහා කුසල් විපාකයක් නිසාමයි මෙවැනි විශාල නිවාස වල සුබෝපභෝගී ජීවිත ලැබෙන්නේ. ඒ ගැන තර්කයක් නැහැ. නමුත් මේ කුසල් විපාකය යටින් සියුම් අකුසල් විපාකයක් ක්රියාත්මක වෙනවා. අර පෙට්ටිය තුළ වැඩෙන බිරොයිලර් කුකුළාටත් ඇති තරම් කෑම, ජලය, බෙහෙත් ලැබෙනවා. නමුත් ඒ සතාගේ නිදහස සීමාවෙලා. දැන් ඔබ දෙස ඔබ අවංකව බලන්න. ඔබට තේරෙන්නේ නැතිද ඔබ මොන තරම් සුබෝපභෝගී ජීවිතයක් ගතකළත් ඔබේ නිදහස සීමාවෙලා කියලා. ඔබේ ආච්චිලා, සීයලා ගතකළ නිදහස් ලෝකයට අනුව ඔබේ ජීවිත සීමාවෙලා නේද තිබෙන්නේ? නිදහස් ලෝකය හමුවේ ඔබ පෙට්ටියක් තුළ ජීවත්වන සතෙක් වගේ නේද?

ඔබ උඩුමහල් තලයේ සිට ජනේලය හැර පරිසරය දෙස බලනකොට මට පෙනෙන්නේ කුකුළා පෙට්ටියේ කුඩා කවුළුවෙන් හිස එළියට දමා ලෝකය දෙස බලනවා වගෙයි. ඔබට නිදහස් ලෝකය ස්පර්ශ කරන්න

නම්, නිදහසේ හුස්ම ගන්න නම් ඔබ සතිඅන්තයේ නුවරඑළියට, ගමකට, අඩුම වශයෙන් විවේකීව ක්‍රීඩාංගනයකටවත් යා යුතුයි. නැවතත් කියමි, ඔබතුමන්ලා සැබෑම සසර පින්කළ පිරිසක්මය. ඒ පින් නිසාමය ඔබට සශ්‍රීක භාවය. එහෙත් පෙර ආත්මවල ඔබ, තමන් යටතේ සිටි සේවකයන්ගේ නිදහස සීමාකර තබා වැඩි ජරනිලාභ අත්කරගැනීමට යෑම නිසා මෙම අකුසලය ඔබ සිදුකොට ඇත. එමනිසා මේ ජීවිතයේදී ඔබ යටතේ, ඔබගෙන් යැපෙන පිරිස් වලට සාධාරණව සලකන්න. ඔබ හම්බකරන මිල මුදල් වලින් නොමසුරුව දාන, මාන, පිංකම් කරනවා වගේම නොපෙනෙන පැත්ත ගැනත් අවධානය ඇතිකරගන්න. එසේ නොවුණහොත් ඔබ කරනා පිංකම් නිසා මතු සසර කෝට්ඨිගණන් වටිනා නිවාස භාග්‍යය ලැබුණද, එය අර රාක්ක පෙට්ටියේ බිරොයිලර් කුකුළාගේ ජීවිතය වගේ සීමාවෙලානම් එය අවාසනාවකි.

මේ ලෝකය යමින් පවතින්නේ යායුතු ගමනකි. ලෝකය කවදත් ගියේ මුළාව දෙසටය. අපි කිසිවකුට සටන්කොට ලෝකය නිවැරදි කළ නොහැක. නිවැරදිකිරීමට ස්ථිරවූ , නිත්‍යවූ දෙයක් ලෝකය තුළ නොමැත, ස්ථිර නොවන දෙයක් යමෙක් කෙසේ වෙතත් කරන්නද, එය ස්වභාවයෙන්ම වෙනස්වෙමින් පවතී. සනභාවයත්, දියර ස්වභාවයත්, උණුසුම් ස්වභාවයත්, වායු ස්වභාවයත් පදමට මුසුව හතරෙන් එකකට සිදුවා නිර්මාණය වූ ලෝකයක්, රූපයක් ලෝකය ලෙස අල්වාදීම අවිද්‍යාවේ ස්වභාවයයි.

මිනිසා මේ හති දමාගෙන, බුල්බෝසර් දමාගෙන විකන් ගුන්යා, සත්ව කුර රෝගය යැයි කියමින් සතුන් ලක්ෂ ගණනින් මරා දමන්නේද මස්, බිත්තර, කිරි, වොකලට, විනාශ කරන්නේද රූපය ජාති, ජරා, වියාධි, මරණවලට ලක්වීම මිනිසාට වෙනස්කළ නොහැකි නිසාය. එය ස්වභාවයෙන් පීඩා විදිය යුතුය. ඔය සතුන් ලක්ෂ ගණනින් විනාශකරන මිනිසුන් අතින් සිදුවන අකුසල කර්මයන් ඊළඟ ජීවිතයේදී ගෙවීමට පරිසර ලෝකය තුළ නිර්මාණය විය යුතුය. මරණ බියෙන්, වෛරයෙන්, ක්‍රෝධයෙන් මියයන සතුන්ද, එම අකුසල් නිසා නැවත කර්ම ගෙවීමට අවශ්‍ය ලෙස ලෝකය නිර්මාණය විය යුතුය. නිර්මාපකයා අවිද්‍යාවයි. අවිද්‍යාව ඌරාගේ මස් ඌරාගේ පිටේ තබා කපනවා සේය. හේතුඵල ධර්මයන්ට අනුව මැරෙන්නටද, මරන්නටද ඔහුගේ කර්ම විපාකයන් විදීමට අවශ්‍ය මාරාන්තික රෝග, මාරාන්තික යුද්ධ නිර්මාණය කරයි. මේ මාරාන්තික යුද්ධ, මාරාන්තික රෝග නිර්මාණය කරන්නේද අවිද්‍යාසහගත සිත විසින්මය. මාරාන්තික යුද්ධ, මාරාන්තික රෝග යනු අභමිඛයන් නොවේ. දේව කෝපයන් නොවේ. හේතුඵල ධර්මයන්ය. මේවා ලෝකය අවිද්‍යාවෙන් දියුණුවන්න දියුණුවන්න, සත්වයා රැස්කරන්නාවූ අකුසල් විපාකදීමට සකස්වන්නා වූ ලෝකධර්මතාවයන්ය. එහිදී යුද්ධයක් යනු, මාරාන්තික රෝග යනු අතීතයේ ඔබ කළ කර්මවිපාකයන්ගේ කැඩපතක්මය. ඔබ ඒ කැඩපත දෙස අවිද්‍යාවෙන් තොරව බැලුවොත් ඔබ දකින්නේ පෙර ආත්මභවවල ඔබ කළ අකුසල්වල ස්වභාවයන්ය. දැන් ඔබට වැටහෙනවාද ලෝකය මේ වන විට ගමන් කරන්නේ මොන දිශාවටද කියලා. ඔබ විසින් ඇතිකළ හේතූන්ට විපාකයන් සකස්වීමට සුදුසු ස්වභාවය දෙසට, පරිසරයක් දෙසට.

සෑම සත්වයෙක් තුළින්ම රැස්වෙන්නේ තනණහාධික චිත්ත පරම්පරාවක් නම් තරගකාරීත්වය, අයිතිකරගැනීම නමැති අවිද්‍යාවේ ගබ්දකෝෂය නම් එබඳු මේ නොදැනුවත්වම ඇදී යන්නේ බිරොයිලර් කුකුළකුගේ තත්ත්වයට පත්කරන දිශාවටමය. ඒ තරමටම මිනිසා ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලට වේගයෙන් ලක්වෙනවාය, ගොදුරුවෙනවාය. තාප්ප, ගේට්ටු දැමූ කුඩුවලට කොටුවෙනවාය. රෝග බිය, මරණ බිය, ජල බිය, යුද බිය වැඩිවෙනවාය. උපතත් මරණයත් අතර කාලපරතරය කෙටිවෙනවාය. නැවත ඉපදීම, මරණය වේගවත් වනවාය. මේ වේගය කියන්නේ දුකයි. හේතුව ඔබ අවිද්‍යාවෙන් තෙත්කළ සිත ඔබව අකුසලයේ යෙදවීමයි. එලය ඉපැදීම, මරණය වේගවත්වී දුක පසුපස තරගකාරීව හඹායෑඹයි. මේ ස්වභාවය ඔබම නිර්මාණය කරගත් දෙයක්.

මේ ස්වභාවයන් ගැන හිතලා ඔබ බිය ඇතිකරගන්න. ඇයි මෙහෙම වෙන්නේ? ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ තිබෙන්නේ විදවන්නටද, අවබෝධ කරන්නටද?

මේ බුද්ධෝපත්ති කාලයක, ඔබ මේ උතුම් මනුෂ්‍යත්වයක් ලැබ උපත ලැබුවේ නැවත සතර අපායේ වැටෙන්නද? ඔබේ අම්මට, තාත්තාට, ඔබේ බිරිඳට, දරුවාට ඔබව බේරන්න බැහැ මේ මහා දුකෙන්.

ඒ නිසා ඔබ දක්ෂවෙන්න. සියල්ලම, සියල්ලන්වම පෝෂණය කරන ගමන් ඔබ කරන වියාපාරය, විවාහ ජීවිතය, දෙමාපියන් පෝෂණය කරන ගමන් එම බැඳීම්වලට බාධාවක් නොවන ලෙස මේ දුකෙන් ගැලවෙන්න. ඔබ පැවිදිවෙන්නම අවශ්‍ය නැහැ. ඔබ කය මහණ නොකරාට කමක් නැහැ. සිත මහණ කරගන්න. පැවිදි කරගන්න. එසේ නොවුණහොත් ඔබත්, ඔබගේ යැයි අල්ලාගත් සියල්ලෝමත් සතර අපායට, දුකට වැටෙව්. බිරොයිලර් කෙනෙක් වෙව්. මහා ගමනක්, මහා දුකක්, මහා විනාශයක් වළක් වාගැනීමට ඔබ කළ යුත්තේ විසිරුණු, සලිත වුණු ඔබ සිතේ ස්වභාවය බොහෝම නිව්සැනසිල්ලේ අවබෝධකරගැනීමයි. කලබලවෙන්න, ඉක්මන්වෙන්න, යමක් අල්ලාගන්න උත්සාහගන්න එපා. අල්ලාගත් දේවල් අනිත්‍ය දකිමින් පරිහරණය කරන්න. ඔබ බිරිඳ සමඟ නිදන සයනයේ සිටියදීත් ජීවිතය විඳින්න. එහෙත් ඒ විඳීම අනිත්‍ය බව දකින්න. නැවත නැවතත්, නැවත නැවතත්, නැවත නැවතත් එකම දේ සිදුවෙන්නේ ඊයේ දවසේ සිදුවූදෙය අනිත්‍ය නිසා බවද දකින්න. මෙම සටහන තැබුවේ පැවිදි උතුමන් සඳහා නොව ගිහි පිංවතුන් සඳහාය. ඒ නිසා ඔබ ගිහි ජීවිතයේ බැඳීම් සමඟ ජීවත්වෙමින්, දුවා දරුවන්, වියාපාර, රැකී රක්ෂා නඩත්තු කරමින් නිරතුරුව තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්රද්ධාවත්, ආර්යකාන්ත ශීලයක් ලෙස ශීලය ආරක්ෂා කිරීමත්, ඒ කියන්නේ තමා අතින් නොදැනුවත්ව හෝ සිල්පදයක් කැඩුණහොත් ඒ වහාම එම වැරද්ද නිවැරදි කරගැනීම. ඒ ආකාරයෙන් අවංකව ශීලයක් ආරක්ෂා කිරීමත්, ඔබ ඇසුරුකරන, ඔබට අයිති සෑම දෙයක්ම අනිත්‍ය වශයෙන් දකිමින්, මගේ ආවිච්චි, සීයා, අම්මා, තාත්තා රැස්කරපු, හම්බකරපු හැම දෙයක්ම තියලයි මැරුණේ. කිසිවක් අරගෙන ගියේ නැහැ. ඒ වගේම මේ කිසිවක් මට අයිති නැහැ. මම මේ සියල්ල දාලමයි මියයන්නේ. මේ වගේ ජීවිතයේ අනිත්‍යය දකින්න. අතීතයේ මියගිය ඔබේ පරම්පරාවේ වැඩිහිටියන් සමඟ ඔබේ ජීවිතය සංසන්දනය කරන්න. මෙම සටහනේ තිබෙන බිරොයිලර් කුකුළා, ඌරා, එළුවා, හරකා ගැන නිතර මෙනෙහි කරන්න. ඔබ එවැනි සතෙක් වුවොත් ඔබ විඳින දුක මෙනෙහි කරන්න. අතීත සංසාරයේ ඔබ එවැනි සතුන්ව් හිස් ගැසුම්කෑ ස්වභාවය, වේදනාව, මරණඛිය මනසින් දකින්න. මේ විඳිනට මාස 3 ක් ඔබ ඔබේ සිත පුරුදු පුහුණු කරන්න. ඔබේ ජීවිතය සංකීර්ණ බවෙන් මිදෙව්. ඔබට දැනේවි ජීවිතයේ අවබෝධ කරගැනීම පිණිස ගොඩක් දේවල් නොමැති බව. ජීවිතය මහා ගොඩක් ලෙස දැනුණද ඔබට අවබෝධ කරගැනීමට ඇත්තේ එකක් පමණක් බව ඔබට දැනේවි. සිත වේවා, කය වේවා ඒ අනිත්‍යය පමණක්මයි. මේ අවබෝධය, ලෝකයේ අවබෝධය ලැබීමට ඇති දුෂ්කරම ස්වභාවය වුවද, ඔබ තුළ හේතු සහිතව ලෝකය දුකය යන දැක්ම ඇතිකරගතහොත්, ඔබට මේ දුක අවබෝධ කරගැනීම දුෂ්කර කාර්යයක් නොවනු ඇත. ඔබත් මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී ඔය ආකාරයෙන් ගිහි ජීවිත ගතකරමින්, කම් සැප අත්විඳිමින්, සතර අපායෙන් මිදී නැවත බිරොයිලර් කුකුළෙක්, මසට මරණ සතෙක් වීමේ වේදනාත්මක අනතුරෙන් ගැලවෙන්න. සතර අපායෙන් මිඳෙන්න.

ඉහත සටහන හික්ෂුව හේතුවල අනුව දකිමින් සටහන් කළා පමණි. එබැවින් වඩාත් වටිනාත් දොස් පරොස් සෙවීම නොව, එවැනි ස්වභාවයක් ලෝකයේ තිබේ යන්න හඳුනාගනිමින් අවබෝධය ලැබීමය. මන්ද මෙහි සඳහන් පෙට්ටියේ ජීවත්වන, බිරොයිලර් සතෙක් අතිවිඳින නිදහසේ ස්වභාවයත්, වර්තමාන සුබෝපහෝගී නිවාස සංකල්පයන් නිසා මිනිසා අත්විඳින නිදහසේ ස්වභාවයත් එකට සංසන්දනය කිරීම කෙනකුට ජර්ශනයක් වීමට පුළුවන. ඔබ කෙලෙස්වලින් ගොරෝසු වූ සිතකින් නොව, නිකෙලෙස්, කෙලෙස් වලින් තුනිවූ සිතකින්, සියුම්ව මේ කරුණ දකින්න උත්සාහ ගන්න. පෙර මහා කුසල් සිදුකරගත්තත්, තමන් තුළින් සිදුවූ සියුම් අකුසල් විපාකයක්මයි මෙයට හේතුව විය යුතුව තිබෙන්නේ.

සමහර පිංවත් පිරිස ලක්ෂ ගණන් වියදම් කරමින්, මහා දාන පිංකම්, ශීල පිංකම් කරනවා. නමුත් ඒ අය තම සේවකයන්ට, අඩුවැටුප්, නිදහස සීමාකිරීම් කරනවා. මේ හේතුවෙන් ඒ අය පිංකම් කිරීමේ ආනිසංශය නිසා සශ්රීක ජීවිතත්, අනුන්ගේ නිදහස සීමාකිරීම් පාපයට තමාටද මතු සසර, සීමාවන් තුළට කොටුවූ ජීවිත

ගෙවන්න සිදුවීම මෙහි කර්ම විපාකයක් වෙන්න පුළුවන්. භික්ෂුව මෙහි කරන සටහන සියයට සියයක් නිවැරදි නොවන්නට පුළුවන්. එහෙත් ඔබ එය සියයට සියයක්ම වැරදි යැයි වටහාගතහොත් එය ඔබේ අවාසනාවක් වනු ඇත.

හැකිතරම් දානමාන පිංකම් කරනවා වගේම ඔබේ සේවකයන්ටද ස්වාමියකු ලෙස ඔබ නිරතුරුවම අවංක වෙන්න. ඔබ ලබන සතුටින් යම් ජරමාණයක් හෝ ඔබේ සේවකයාද ලබනවා දකින ඔබ අවංකව කැමැති වෙන්න. ඔබේ දක්ෂභාවයෙන් ඔබගේ සේවකයාවද ඔබ යහපතේ යොදවන්න. වෛරය, ක්රෝධය, සුරාකෑම වැනි ස්වභාවයන්ගෙන් තුනිවූ සිත කුසල් වැඩීමට සශ්ඨික පොළොවක් බව නිතරම සිතන්න. වැඩෙන කුසල් නිරතුරුවම නිවීම උදෙසා උත්තම පාරමිධර්මයක් වේවායි දකිමින් නිවීමේ මහම ශක්තිමත් කිරීමට උත්සහවත් වෙන්න. ව්‍යාපාරික ඔබේ ශබ්දකෝෂයේ ලාභය යන වචනය වෙනුවට බෙදාදීම, නිවීම යන වචන ඔබ භාවිතයට ගන්න. එය ඔබ සංසාරයක් පුරාවට නොලැබූ වර්තමාන ජීවිතයේ ලැබූ ලොකුම ලාභය වනු ඇත. එම ලාභය ඔබට නැවත ජාති, ජරා, මරණ, ව්‍යාධිවලින් ඔබට කළ අලාභය අවසන් කරනු ඇත.

07. සයුරු සැපෙහි වේ මේ සා දෝසා

සතර අපාය කියන වචනය ඇසෙනවිට, එහි තත්ත්වය විදින දුක අසන විෂ මනුෂ්‍යයා තුළ හටගන්නේ බියක්, තැතිගැනීමක්. මේ තැතිගැනීම, බිය නිසාම සමහරු සතර අපාය කියන වචනය තම මතක කෝෂයෙන් අයින් කර දමනවා. එය තහනම් වචනයක් හැටියට. ඇස් වලට පෙනි පෙනී තිරිසන් ලෝකයේ සත්වයෝ දුක් විදිනවා දකිනකොටත්, මනුෂ්‍යයෝ සිතනවා, අපි තිරිසන් ලෝකයේ උපත නොලබනවා කියලා. මනුෂ්‍යයාට එහෙම හිතන්න පුරුදු කළහම මේ සිත නැමැති පාප මිත්රයාට, මිත්රද්‍රෝහියට හරිම ලේසියි ඔබව, තිරිසන් ලෝකයේ උපතට අවශ්‍ය හේතූන් ඔබ තුළින් සකස් කරන්න. තිරිසන් ලෝකයේ නිසරු උපතකට අවශ්‍ය ගැලපෙන, අකුසල් වලින් සරු ජීවිතයක් මෙලොවදී ඔබට ලබාදෙන්න. සතර අපායෙන් අපේ ඇසට පෙනෙන ලෝකය තමයි තිරිසන් ලෝකය. සතර අපායට අයත් ජරේත, අසුර සහ නිරය දැකීමට නොහැකි වුවත් ඔබට නිරය ගැන, ජරේත ලෝකය ගැන දැනීමක් තිබෙනවා. එහෙත් ඔබට මේ ජරකාශ කරන්නට යන්නේ එතරම් සඳහන් නොවන සතර අපායට අයත් අසුර ලෝකය ගැනයි.

ඒ අසුර ලෝකයට අපේ අවධානය අඩුයි. එහෙත් ජරේත ලෝකයට සාපේක්ෂව අසුර ලෝකය විශාලත්වයෙන් වැඩි විය යුතුය. ලෝකයේ භූමි ජරමාණයෙන් හතරෙන් තුනක් වසාගෙන පැතිර තිබෙන මහා සාගරය ආශ්‍රිතව තමයි අසුර ලෝකය ස්ථානගතවෙලා තිබෙන්නේ. මේ මහා සාගරය තමයි අසුරයන්ගේ නිජබිම. සත්වයෙක් මේ අසුර ලෝකයේ උපතක් ලබන්නේ ඇයි? මහා සාගරයට තිබෙන කැමැත්ත, ඡන්ද රාගය, උපාදානය නිසා මරණයෙන් මතු අසුර ලෝකයේ උපත ලබා මහා සාගරයට බැසගන්නවා.

ඔබ දන්නවා, ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදුකරය කියලා රට වටේ ජරදේශය හඳුන්වනවා. ලෝකයේ අනිකුත් රටවල මුහුදු ආශ්‍රිත ජරදේශ ඔබ මීට ගලපාගන්න. මෙන්න මේ ලෝකයේ මුහුදු ආශ්‍රිතව වෙසෙන ජනයා මුහුද තමන්ගේ ජීවිතය කරගෙනයි ජීවත් වන්නේ. ඒ අය නිවසින් එළියට බැස්සත්, ජනේලයෙන් එළිය බැලුවත් ඔවුන් දකින්නේ, පෙනෙන්නේ මුහුදයි. මුහුදේ සෝශාව, සුළඟ, මුහුදු රළ මේ අය වැසිකිළියට යන්නෙන් මුහුදට, සෙල්ලම් කරන්නේ, විනෝද වෙන්නේ මුහුදු වෙරළේ. නැතිනම් මහ මුහුදේ. ඒ අයගේ ජීවිතයම මහ මුහුදයි. මේ මුහුද ආශ්‍රිත මිනිස්සු යැපෙන්නේ ධීවර කර්මාන්තයෙන්. අපේ රටේ පමණක් නොවේ මුළු ලෝකයේම සමහරු උදේ ඉඳන් රාත්‍රී වනතුරු, බිලි පිති දමාගෙන මාළු අල්ලනවා. තවත් සමහරු ජීවිතය ගැනත් නොසිතා මුහුද මගේ කරගෙන, මගේ ආත්මය කරගෙන කුඩා තෙජපමකින් මහ මුහුදේ මාළු දැල් එලනවා. තවත් සමහරු සවස තම බෝට්ටු වලින් මුහුදු ගියහම ආපසු ගොඩබිමට පැමිණෙන්නේ පසුදා අලුයම. තවත් සමහරු බහුදින ධීවර යාත්‍රා වලින් මුහුදු ගියහම ආපසු පැමිණෙන්නේ සති, මාස ගණනාවකින්. තවත් සමහරු නැව් වලින් මුහුදු ගිහින් මසුන් අල්ලා ටින් වලට අසුරා තවත් මාස ගණනක ගමනක යෙදෙනවා. ඒ තමයි පුළුල්ම තාක්ෂණය.

මේ හැම ධීවර කාර්මික මහත්මයෙක්ම මහ මුහුද උපාදානය කරගත් අයයි. මේ අයගේ ජීවිතයත් මහ මුහුදයි. බිරිඳත් දරුවනුත් මහ මුහුදයි. සතුටත් බලාපොරොත්තුවත් මහ මුහුදයි. සාගරය ඔවුන්ගේ ආත්මයයි. මේ ආත්මය තුළින් තමන්ට සැප ලැබෙයැයි ඔවුන් බලාපොරොත්තු වෙනවා. මේ ආකාරයෙන් ඔවුන් මහා සාගරය උපාදාන කරගෙන ගොඩබිමට රැගෙන පැමිණෙන්නේ ජරාණසාතයේ අස්වැන්නයි. ජරාණසාතයේ අස්වැන්න යනු ඔවුන් ගොඩබිමට ගෙනෙන මරා දැමූ මසුන් ටොන් ගණනයි. කුඩා මසුන් පමණක් නොවේ. කැස්බෑවුන්, විශාල මෝරුන්, තල්මසුන්, මුහුදු කුඩුල්ලන්, පොකිරිස්සන්... මේවා තමයි මුහුද උපාදානය කරගත් මිනිසුන්ගේ ජරාණසාතයේ අස්වැන්න.

ලෝකයේ තවත් පිරිසක් සිටිනවා, ඒ අය මහා සාගරය උපාදානය කරගන්නේ වෙනත් සංඥාවකින්. ඒ අය විනෝදය උදෙසා, සතුට උදෙසා, විවේකය උදෙසා, ක්රීඩාව උදෙසා, අධ්‍යාපනය උදෙසා මහා සාගරය

උපාදානය කරගන්නවා. අපි මේ අයට කියනවා දෙස්, විදෙස් සංචාරකයන් කියලා. සුන්දර මුහුදු වෙරළ තිබෙන රටවල ඉතාමත් දියුණු ආකාරයෙන් පැතිරුණු ව්‍යාපාරයක් මේක. සංචාරකයන් සැතපුම් දස දහස් ගණනක් දුර කතර ගෙවාගෙන රට රටවල සංචාරයට යනවා. මාලදිවයින කියන රටට වසරකට ලක්ෂ ගණනක සංචාරකයන් පිරිසක් පැමිණෙනවා. කුමකටද? මහා සාගරය උපාදානය කරගන්න. අපේ රටත් එහෙමමයි. ලෝකයේ කොහෙ පිහිටියත් සංචරක හෝටලයක මහා සාගරයට මුහුණදාපු කාමර ගොඩබිමට මුහුණදාපු කාමර වලට වඩා මිලෙන් අධිකයි. මෙය සංචාරකයන් මුහුද උපාදානය කරපු නිසා ඇතිවූවක්. මේ අය මුහුදේ නාමිත්, කිමිදෙමින්, ඔරු බෝට්ටු පදිමින්, නොයෙකුත් ජල ක්‍රීඩා කරමින් මහා සාගරය තුළ සතුට සොයනවා. වෙරළේ මහා අවුකාශයකයේ හිරු එළිය තපිනවා. මුහුද ඒ අයගේ ජීවිතයේ කොටසක් වගේ. ලුණු වතුර, ලවන ස්වභාවය ඒ අය ස්පර්ශ කරන්නේ දැඩි කැමැත්තකින්. තත්භාවකින්. අපේ රටේ සුන්දර සංචාරක මුහුදු තීරයේදී මේ ස්වභාවය ඔබට දකින්න පුළුවන්. ඒ අයගේ ජීවිතයම මහ මුහුදයි. ඒ අයගේ ආහාරය මහ මුහුදයි. ඒ අයගේ ඇස ඉල්ලන්නේ මුහුදේ සුන්දරත්වයයි. කන ඉල්ලන්නේ රළ පෙරළෙන සෝෂාවයි. නාසය ඉල්ලන්නේ පිළි ගෙයි. දිව ඉල්ලන්නේ මුහුදු ආහාරයන්ගේ රසයයි. ශරීරය ඉල්ලන්නේ මුහුදු ජලයේ ලවන ස්වභාවයයි. මනස ඉල්ලන්නේ ඉහත සියල්ල තව මදි, තව මදි කියන ඉල්ලීමයි. කය නැමැති ගුහාවේ සැහවි සිටින සිත නැමැති ඔබගේ පාප මිත්රයා ඔබව මේ මුළා කරන්නේ මුහුද මගේ ආත්මයයි. සැපයයි. ලෝකයයි කියාය.

තව පිරිසක් ලෝකයේ සිටිනවා. ඒ අය මහ මුහුදේ විශාල මහී සහ භාණ්ඩ ප්රවාහන නැව්වල සේවකයන් සහ සංචරකයන්. නැව් වලට සංඥා ලබාදෙන ප්රදීපාගාර සේවකයන්. තවත් බටහිර රටවල පිරිසක් සිටිනවා ඔවුන් සිය රැකියාවෙන් විශ්රාම ලබන විට හිමිවන සියලු දීමනා එකතුකර කුඩා රුවල් නැවක් මිලටගෙන රටින් රටට තොටින් තොටට යාත්රා කරමින් ජීවිතයේ ඉතිරි කාලය ගෙවා දමනවා. මේ සියලු ආකාර වල අය ගොඩබිමකට පය නොතබා එක දිගට මාස ගණන් යාත්රාකිරීම තුළයි ජීවත්වන්නේ. ඔවුන් විනෝද වෙනවා, සතුටු වෙනවා. හොඳට කනවා, හොඳට බොනවා, තමා සිටින්නේ මහා සාගරය මැද සිර කුටියකයි කියලා ඒ අයට තේරෙන්නේ නැහැ. මහ මුහුද කෙරෙහි තිබෙන තත්භාවේ ස්වභාවය නිසා මේ සිර කුටිය ඒ අය දකින්නේ සිහින මාලිගාවක් හැටියට. අපි හරියටම නොදන්නා නමුත් අහලා තිබෙන විදිහට මේ අය නැව ගිලුනත් බෑන් වූත් ගහනවලු සැපයි, සැපයි කියලා. මහා සාගරයේ මැරුණත් සැපයි කියන සංඥාවෙන්. මේ අයගේ ජීවිතය කියන්නේ මත්වීම, ඉන්ද්රියන් පිනවීම පමණමයි. මේ අය මුහුද මගේ කරගෙන, මුහුද ආත්මය කරගෙන, ඒ ආත්මය තුළ සැප ඇතැයි සොයනවා.

ලෝකයේ තවත් පිරිසක් සිටිනවා. ඒ අය තමයි කිමිදුම්කරුවන්. ගවේශකයන්. ඒ අයත් මුහුද තුළ සැප සොයනවා. සම්පත් සොයනවා. ඔක්සිජන් ටැංකියක් කරේ එල්ලාගෙන එහි බර දරාගෙන, ගැඹුරු බියකරු මුහුදේ කිමිදෙමින්, ඒවා සැප හැටියට දකිමින් මුහුදේ සැහවුණු අසිරිය, ධනය, නොපෙනෙන ලෝකය සොයනවා. මේ අයට මුහුදේ ලවන ස්වභාවය, මුහුදු ගැඹුරේ භියකරු ස්වභාවය බොහොම සුළු දෙයක්. මොකද මහ මුහුද කෙරෙහි තබන්නා වූ උපාදානය ඊට වඩා බලවත් නිසා. මේ පිරිසත් මුහුද ආත්මය කොට දකිමින් එහි සැප සොයන පිරිසක්මයි. මහා මුහුද ආශ්රිතව වෙසෙන කෝටි ප්රකෝටි ගණනක් මත්ස්‍යයන්, කැස්බෑවන්, ලිහිණියන් වැනි පක්ෂීන්... මේ අයත් මුහුද උපාදානය කරගත් පිරිසක්මයි. මේ අය තම පංචේන්ද්රය පිනවන්නේ මහා මුහුදෙන් ලබාගන්නා ආහාරයෙන්. ඒ අයගේ ජීවිතය මහ මුහුදයි. මේ සෑම සතකුම මහ මුහුද තුළ සැප සොයනවා. මහ මුහුද මගේය කියලා දකිනවා. මහ මුහුද මගේ ආත්මය හැටියට දකිනවා.

ඉහත සටහන් කරපු ආකාරයෙන් ධීවර කර්මාන්තය නිසා අධ්යාපනික, ගවේෂණාත්මක සහ ජීවත්වීම උදෙසා මුහුද උපාදානය කරගත් මනුෂ්‍යයන් වගේම තිරිසන් සතුන් ගණනින් මහා විශාල සංඛ්‍යාවක්. මෙන්න මේ මුහුද උපාදානය කරගත්, මුහුද මගේ කරගත්, මුහුද තුළ සැප සොයන ඉහත සත්වයන් කවදා හරි දවසක මැරෙන මොහොතේ, තමා ජීවත් වන කාලයේදී තත්භාවෙන් බැඳී සිටි මහා සාගරය කෙරෙහි

කැමැත්තක්, උපාදානයක්, ඡන්දරාගයක්, මතුපිණ නම් ඔහු අසුර ලෝකයේ ඉපදීමට ඇති ඉඩ ඉතාමත් වැඩියි. මේ වගේ සාගරය උපාදානය කර ජීවත්වෙලා අසුර ලෝකයට බැසගත්තට පස්සේ එම අසුරයන්ට පුළුවන් මහා සාගරය මගේ කරගෙන ජීවත්වෙන්න. සාගරය කළඹන්න, පිහිනන්න, කිමිදෙන්න. ඒ ඔහු අපේක්ෂා කළ කැමැත්ත අල්ලාගැනීම නිසා ඒ අසුරයන් අසුර ජීවිතය දුකක් කොට දකින්නේ නැහැ. මොකද එයා පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදීත් මුහුද, ජලය, එහි ලවන ස්වභාවය, හිරු රශ්මිය, මුහුදු සුළඟ, බියකරු බව දුකක් හැටියට දැක්කේ නැහැ. උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබී තිබෙද්දීත් ඉහත කරුණු සැපක් කර ගත්ත කෙනා අසුර ලෝකය කියන සතර අපායට වැටුණහම එම ස්වභාවය දුකක් හැටියට දකිමිද? නැහැ. ඔහු ලැබූ මහා සැපක් හැටියටයි එය දකින්නේ.

පුංචි දරුවෙක් තමන්ගේ මුත්රා අසුචි සමග සෙල්ලම් කරනවා වගේ, අසුරයාත් මහා සාගරයේ සෑම දුක්ඛ දෝමනස්සයක්ම මහා සැපයක්ද කොටගෙන ජීවත්වෙනවා. මහා සාගරයේ ආධිපත්‍යය පතුරවනවා. මහා සාගරයේ අයිතිය, ජරදේශ වෙනුවෙන් ගැටෙනවා. සටන්කරනවා. මනුෂ්‍යයෝ මේ මුහුදු ජරදේශය අපේ, වෙන අයට මෙහි මසුන් අල්ලන්න බැහැ. මේ වෙරළ අපේ හෝටලයේ. වෙන අයට මෙහි එන්න බැහැ වැනි අසුර සංඥාවල බැසගෙන සිටින නිසා අසුර ලෝකයේදී ඒ දේවල් වඩා පුළුල්ව සිද්ධවෙනවා.

ඔබ හිතන්න කිමිදුම්කරුවකු යම් සේද මහ මුහුද තුළ ක්රියා කරන්නේ කියලා. ඔහු දිය මතුපිටත් පිහිනනවා. දිය යටත් කිමිදෙනවා. ගැඹුරු දියෙන් කිමිදෙනවා. මෙන්න මේ කිමිදුම්කරුවා වගේ අසුරයාත් මහසයුරේ කිමිදෙමින් පංචකාමය විඳිනවා. මුහුද වෙනුවෙන් තම වර්ගය සමඟ සටන් විඳිනවා. මුහුදේ සැප සොයනවා. එය තමයි අසුර ලෝකයේ ස්වභාවය. මාළුවෙක් යම් සේද මුහුද දිය සැපැයි කියමින් එහි වාසය කරන්නේ පිහිනමින්, කිමිදෙමින්, හැඩතල මවමින්, සතුටු වෙමින්... මාළුවාට එය සැපයක් වුවද එය තිරිසන් ලෝකයයි. තව කුඩා මාළු සිය දහස් ගනනින් ආහාරයට ගනිමින් තව කර්ම රැස්කරන එකයි. මාළුවා කරන්නේ අවසානයේදී කාගේ හරි දැලකට අසුවෙලා ජීවිතය පූජාකරනව. අසුරයන් තෘෂ්ණාවෙන් මහ සාගරය අල්ලාගෙන මුහුද බෙදාගැනීමට අයිතිකරගැනීමට වෛරය, ක්රෝධය, තණ්හාව වඩමින් අවසානයේ විනාශවෙලා තව තව දුකින් දුකට වැටෙනවා.

හික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවනවිට මහා සාගරයේ මුහුදු ජලය මත කිමිදෙමින්, සතුටු වන සත්වයන් කිහිපදෙනෙක් දුටුවා. හික්ෂුව මේ අය හඳුනාගනු ලැබුවේ අසුරයන් හැටියටයි. හැබැයි මේ අසුරයන් කිහිපදෙනා බොහොම තේජාත්විත, පිරුණු මනුෂ්‍ය ස්වභාවයේ ශරීරයක් සහිත බොහොම ශක්තිමත් පිරිසක් . මේ අය තනිකරම කිරි පැහැයෙන් යුක්තයි. මනුෂ්‍ය හිසට වඩා ලොකු හිසක් ඔවුනට තිබුණා. මේ අසුරයන් ඉතා ජරිතියෙන් ජලයේ කිමිදෙමින්, ජලය මතුපිටට එමින් විනෝද වුණා. මේ සියල්ලෙන් පෙනෙන්නේ හික්ෂුවට දර්ශනය වූ අසුරයන් කිහිපදෙනා අසුර නායකයන් බවයි. මොකද ඒ අය අසුර ලෝකයේ ජීවත්වුණත් දුක් විඳින බවක් පෙනුණේ නැහැ. ඒ අයගේ සියුම් කයේ පිරුණු ස්වභාවයේ විරූපි බවක් පෙනුනේ නැහැ.

සමහර විට මේ දෙය වෙන්නේ මෙන්න මේ විදිහට කියලා හික්ෂුව අනුමාන කරනවා. ඒත් නිවැරදිවම කියන්න නම් දන්නේ නැහැ.

ඔය මුහුදට ආසා කරන කෝටිපති වියාපාරිකයන්, සංචාරකයන් ඉන්නවා. මේ අය ගොඩක් සමාජ සේවය, දාන මාන වැනි ක්රියාවල යෙදෙනවා. මේවා තුළින් ඔවුන් තුළ කුසල් වැඩෙනවා. නමුත් මේ කෝටිපතියන් මැරෙන මොහොතේ ඔවුන් තුළ ඇතිවන්නේ ඉහත සමාජ සේවා, අනුනට කළ උපකාර පිළිබඳ මතකය නොවෙයි. සාගරය කෙරෙහි උපාදානයක්. අනේ මට නැවත මුහුදු සැප අභිමිච්චය කියා බියක්. ඒ සැපය කෙරෙහි ආශාවක්.

අනෙක මේ සමහරක් කෝට්ටියක්, සංචාරකයන් මිත්‍යාදාෂ්ටිකයන් වීම නිසා, පිං පව් පිළිබඳ විශ්වාසයක් නොමැති නිසා දානයේ ආනිශංස පරලොවදී ලැබෙනැයි විශ්වාසයක් නොමැති නිසා ඒ අයට මේවා මතක් වෙන්නේ නැහැ. මතකයට එන්නේ තමන් කරපු, තමන් කැමති වූ දෙය පිළිබඳ අල්ලාගැනීමක්. මේ හේතුව නිසා මේ අය මරණින් මතු තමන් කැමති වූ මහ මුහුදේම අසුරයෙක් ලෙස උපත ලබන්න බොහෝ ඉඩක් තිබෙනවා. මෙන්න මේ අය අසුර ලෝකයට ලෝකයේදී හික්මුවට දර්ශනය වූ පරිදි තේජාන්විත පෞරුෂත්වයෙන් යුත් අසුර නායකයන්, ජරාදේශීය නායකයන් වශයෙන් උපත ලබන්න ඉඩ තිබෙනවා.

ඔබ මෙහෙම සිතන්න, එක ධීවර මුදලාලි කෙනෙක් ඉන්නවා ඔහු අදහන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගම. එහෙම නැතිනම් මුස්ලිම් ආගම. ඒ ගැන කිසිම ගැටලුවක් නැහැ. ඒ එම මහත්වරුන්ගේ නිදහසයි. එවැනි ආගම් හක් තිකයෙක්ට ධීවර කර්මාන්තය ජරතික්ෂේප කර්මාන්තයක් වෙන්නේ නැහැ කියලා හික්මුවක් හිතනවා. වැරදි නම් සමාවෙන්න ඔබ. නමුත් බුදු දහම පැත්තෙන් ධීවර කර්මාන්තය ජරතික්ෂේප කර්මාන්තයක්. අපි මෙහෙම හිතමු. ඔය ධීවර මුදලාලිට ටීරොලර් යාත්‍රා දහයක් තිබෙනවා කියලා. දිනපතා හොඳින් කාලගුණය පවතිනකොට මේ යාත්‍රා දියඟට ගොස් විශාල මාළු අස්වැන්නක් ගොඩබිමට ගෙනෙනවා. මේ අස්වැන්න තමයි බෞද්ධ ජනතාවත් ආහාරයට ගන්නේ. ස්වාමීන්වහන්සේලාට පූජා කළොත් වළඳන්නේ. ඉහත එක යාත්‍රාවකින් මාළු දහස් ගණන් මරලා ගොඩට ගෙනෙන්නේ. එතකොට දිනකට යාත්‍රා දහයකින් මොන තරම් මාළු කන්දරාවක් මරා දමනවාද? එතකොට මේ මුදලාලිලා ජීවිත කාලය තුළ මොන තරම් මාළු කන්දරාවක් මරා දැමීමට හවුල් වෙනවාද? මේ මුදලාලි උදයට මුහුදුවෙරළට ඇවිත් සතුටුවෙන්නේ මාළු අස් වැන්න දැකලා. බලලා. අස්වැන්න වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න මුදලාලිගේ, සේවකයන්ගේ, සතුට සිතහව බලාපොරොත්තු වැඩිවෙනවා. සමහරදාට මැරුණු මාළුන්ගේ කුස තුළ ලෝකයට බිහි නොවූ නමුත් ජීවී පැටවුනුත් කෝටි ගණනක් ඉන්න පුළුවන්. මෙම මාළු පැටවුන් මැරෙනවා. මෙවැනි පිරිස් ජීවිත කාලයක් පුරාවට රැස්කරගන්නා අකුසල් ජරමාණය ඉලක්කම් වලින් ජරකාශ කරන්න බැහැ. මෙවැනි අකුසල් නිසාත් බොහෝම දුර්වල, විරූපි අසුරයන් වශයෙන් වගේම මුහුදු පතුළේ ගල් ජරේතයන් වශයෙන්ද ඉපැදීමේ ජරවණතාව ඉතාමත් වැඩිය. මුහුදු පතුළේ සිටින මේ ගල් ජරේතයන් ගලක්, කොරල් පරයක්, මුහුදු ශාකයක් වශයෙනුයි සිටිනුයේ. මේ ජරේතයන් පහළ වෙන්නේ ගල තුළයි, කොරල් පරය තුළයි. විශාල මුහුදු ශාක නිධි තුළයි. මේවා තමන්ගේ නිවාස කරගෙන, හවන කරගෙන මේ අය ජීවත්වෙනවා. තමා තන්හාවෙන් අල්ලාගත් මුහුදු මුරකරන්නේ, බලාගන්නේ මගේ සංඥාවෙන් අයිතියේ තබාගෙන සිටින්නේ මේ නිවස තුළ සිටයි. මේ ගල් ජරේතයන් දිනකට දෙතුන්වරක් හිස ගලෙන් මතුකොට මුහුදේ වටපිටාව හොඳින්, තෘෂ්ණාවෙන් නිරීක්ෂණය කරනවා. කවුරු හරි ඇවිත්ද, වෙනත් කෙනෙක් අයිති කරගෙනද කියලා. මුහුදු පතුළේ ඇති ධන නිධාන, ගිළන නැව්, මත්ස්ය සම්පත බලලා නැවත එයා ගල්වෙනවා. මිනිස්සු මේ ධන නිධාන ගන්න එහෙම නැතිනම්, නිරීක්ෂණය කරන්න මුහුදු පතුළට ගියොත්, ඔන්න මේ අය පීඩා කරනවා. බය කරනවා. මේවාට තමයි මිනිස්සු හොල්මන් කියන්නේ. මේ හේතූන් නිසා වෛරය, ක්රෝධය, තෘෂ්ණාව තව තව වැඩි වෙනවා. මේ සත්වයන් තවත් දුකෙන් දුකටම යනවා. අසුර ලෝකයෙන් ජරේත ලෝකයට, ජරේත ලෝකයෙන් නිරයට වැටී කල්ප ගණන් දුක් විඳිනවා.

දැන් ඔබ සිතන්න, ඔබත් මහා සාගරය ජීවිකාව උදෙසා, විනෝදය උදෙසා, අල්ලාගත් තෘෂ්ණාවෙන් උපාදානය කරගත් අයෙක් නම් මහා සාගරයේ ජරාණසාත අස්වැන්න ගොඩබිමට ගෙනෙන අයෙක් නම්, සතර අපායට අයත්වන අසුර ලෝකයේ ස්වභාවයත්, අසුර ලෝකයේ ජරතිසන්ධියකට අවශ්‍ය කරන හේතූන් ගැනත් අවධානය යොමු කරන්න. අසුර ලෝකයේ ජරතිසන්ධියක් ලැබුවොත් ඔබට කල්ප ගණනාවකින් ගොඩ ඒමට නොහැකි බව දකින්න. ලවන රසයට ඇති අනවශ්‍ය ආසාවන්ගෙන් මිඳෙන්න. බියකරු මහ මුහුදට ඇති තෘෂ්ණාවෙන් මිඳෙන්න. එසේ නොවුණහොත් ඔබම, ඔබ කැමති වූ පරිදිම කල්ප ගණනක් ලුණු රසයත්, ලවන ජලයත්, පිළි ගඳත්, ගැඹුරු නොගැඹුරු සයුරත්, එහි ඇති ධන නිධානත් ඔබේ කරගෙන ජීවත් වෙන්න පුළුවන්. ඔබට අයිති නැති, ඔබගේ වසඟයේ පවත්වාගැනීමට නොහැකි දෙයක් ඔබට දුක පිණිසම හේතුවන දෙයක් අවිද්‍යාව නිසා ඔබේ කරගෙන, සැපයක් කරගෙන දුක් විඳින්න ඔබට

සිදුවේවි. මහා සාගරයට කැමති වන හැම මොහොතකම ඔබ අසුර ලෝකයට යෑමට මහ එළිපෙහෙළි කරගන්නවා වීම නොවැලැක්විය හැකි කරුණකි. මහා සාගරයට ඇති කැමැත්තෙන්, තෘෂ්ණාවෙන් මිදී අසුර ලෝකයට යන මාර්ගය ඔබ වසා දමන්න. ලැබූ මනුෂ්‍ය ජීවිතය සතර අපායෙන් මුදාගෙන ඔබත් ලොවතුරු සුවය අත්විඳින්න.

මහා සාගරයේ ඇති බියකරු බව බියකරු බවක්ම ලෙසින් දකින්න. මහා සාගරයේ ඇති පාළුව, සෙවණක් නොමැති හිරු රශ්මිය, ලවන ස්වභාවය, පිළිකුලක් සේම දකින්න. ඒවා ඔබේ කරනොගන්න. මහා සාගරය සත්වයාට අකුසලයේ අස්වැන්න පමණක්ම උරුමකොට දෙන ඒ අකුසල් හේතුවෙන් අසුර ලෝකයේ දුකම උරුම කරදෙන මාර සාගරයක් බවට දකින්න ඔබ දක්ෂවෙන්න. මහා සාගරයට ඇති කැමැත්තෙන් මිදී අසුර ලෝකයෙන් මිදෙන්න.

08. ප්‍රේම ලෝකයේ මනාලිය

තරුණියකගේ ජීවිතයේ සුන්දරම බලාපොරොත්තුව මොකක්ද කියලා ඇසුවොත් දෙවරක් නොසිතාම ලැබෙන පිළිතුර තමයි විවාහය. තරුණියකගේ මනෝරාජ්‍යය තුළ හොඳ පවුල් පසුබිමක්, හොඳ මනාලයෙක් , ලොකු විවාහ උත්සවයක්, පෝරුව වාරිත්‍ර... මේවාට තිබෙන්නේ ලොකු කැමැත්තක්. මෙවැනි සුන්දර බලාපොරොත්තු, ජීවිතය සමඟ බැඳුන බලාපොරොත්තු, ජීවිතය ජීවත් කරපු බලාපොරොත්තු... විවාහය යනු ජීවිතයයි, ජීවිතය යනු විවාහයයි, විවාහය මගේ ආත්මයයි කියලා තබාගෙන තිබෙන බලාපොරොත්තු බිඳුන විටදී, දෙදරා ගිය විටදී, අහිමිවී ගිය විටදී, තවකෙකු විසින් බිඳ දැමුවිටදී අහිංසක යුවතියකගේ සිතේ ඇතිවෙන පීඩනය කොතෙක්ද? එම බලාපොරොත්තු අහිංසක යුවතියකගේ සිතේ ඇතිකොට එය විනාශකොට දැමූ විටදී, සුන්දරම සිහිනය මරාදැමූ විටදී, ඇය තුළ කුමන මනෝභාවයන් ඇතිවෙයිද? මෙවැනි මනෝභාවයන් තුළදී ඇය මිය ගියහොත්, දිවිනසාගතහොත්, මරාදැමුවහොත්, ඇයට පරලොවදී කුමක් වෙයිද? ඔබ සිතනවාද ඇය තම ආත්මය කරගත්ත බලාපොරොත්තුව ඇයට අතහැරී සිත නිරුද්ධ වෙයි කියලා. ඇය ගොඩනැගූ සිහින මාලිගා, එකතු කළ රන් රිදී ආභරණ, තැන්පත්කරගත් වැටුප් මුදල්, තෝරාගත් මහල් සාරි ... මේ සියල්ල උදෙසා ඒවා අරමුණුකොටගත් තෘෂ්ණාව, උපාදානය ඇයට අතහැරී සිත නිරුද්ධ වෙයි කියලා. එය නොවන දෙයක්මයි. එහෙමනම් කුමක්ද සිද්ධවෙන්න පුළුවන්.

හික්ෂුවක් සමාධිය තුළ සිටින විට මෙවැනි දර්ශනයක් දැකගත හැකිවිය. මෙය ජරේත ලෝකයේ ජරේතියකගේ දර්ශනයක්. හැසිරීමේ රටාවකි. ඇය කර්ම විපාක ගෙවන දර්ශනයකි. තමන් අල්ලාගත් උපාදානයේ බලවත් බව නිසා ඇය විදිනා දුකේ ස්භාවයකි.

ප්‍රේතිය වයස අවුරුදු විසි පහක පමණ තරුණියකි. ඇය සැරසී සිටියේ මහල් දවසට මනාලියක් පළඳින සුදු සාරියක් සහිත මහල් ඇඳුමකිනි. ඇය ඉතාමත් කළු පැහැති, කිසිදු ජරසන්නභාවයක් නොපෙනෙන, ගුප්ත මුහුණක් සහිත මනාලියකි. මනාලියක් සේ හැදපැළඳගෙන ඇවිද්දත් ඇය ඇවිදින මළමිනියක් වගේය. මළමිනියක මුහුණේ ස්වභාවය ඇයට තිබිණි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තරුණියක් මියගියහම ඇයගේ සිරුර පෙට්ටියේ බහා තැන්පත් කරන්නේ ඇයව මනාලියක් සේ හැඩගන්වාය. එහෙත් එම දේහය දින දෙකක් පමණ ගතවන විට කළුපැහැ ගැන්වේ. ඉහත ජරේත මනාලියගේ ස්වභාවයද එසේමය. ඇය මනාලියක් සේ සැරසී මල් පොකුරක්ද අතැතිව ප්‍රේත ලෝකයේ ඇවිදින්නීය. නමුත් ප්‍රේතියගේ කය සියුම් ස්වභාවයෙන් යුක්ත නිසා ඔබගේ මස් ඇසට නොපෙනෙයි. සාමාධිමත් සිතට ඇයගේ සියුම් කය දර්ශනය වෙයි. හික්ෂුවට ඇය දර්ශනය වන මොහොතේ ඇය සිටියේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මහල් ගෙදරක ස්වභාවයේ ස්ථානයකය. සමහරවිට එය හෝටලයක උත්සව ශාලාවක් වීමටද පුළුවන. එහෙත් එය ඉහළ ස්වභාවයේ මහල් උත්සවයකි. හික්ෂුවට හැඟී ගියේ ප්‍රේතිය තමාව කවුරුත් හෝ විවාහ කරගනී යැයි විශ්වාසයෙන්, විවාහයට දැඩි කැමැත්තෙන් ඇවිදින බවයි. ප්‍රේත මනාලියට විවාහවීමට දැඩි වුවමනාවක් තිබෙන බව පෙනිණි. ඇය මහල් ශාලාවේ වාඩිවී සිටින අමුත්තන් අතර ඉඳගනිමින් ශාලාවේ ඇවිදිමින් සිටිනවා හික්ෂුවට දර්ශනය විය. ඇය හරිම අවාසනාවන්තියකි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තබාගත් විවාහය පිළිබඳ බලාපොරොත්තුව ප්‍රේත ලෝකයේදීද ඇයට අතහැරී නොමැත. හික්ෂුවට හඳුනාගැනීමට ලැබුණ මේ ජරේත මනාලිය අර විවාහ උත්සවයට ඇවිත් සිටි පිරිමින් හා විවාහය බලාපොරොත්තු වන බවයි. මෙය ජරේතියගේ උපාදානය පිළිබඳ අහිංසකත්වය කියාපාන දුක්මුසු අවස්ථාවකි. ජරේත ලෝකයේ සිටියද උපාදානයේ බලවත් බව නිසා හෝ ඇයගේ කර්ම විපාකය නිසා ඇය විවාහයට බලාපොරොත්තු වන්නේ මනුෂ්‍ය පුතෙක් වීමටද පුළුවන. මෙම කර්ම විපාකය ඇයට ලැබුණේ සමහරවිට අනුන්ගේ විවාහයක් කේලමක් කියා, බොරු කියා, වංචාකොට කඩාකප්පල් කිරීම නිසාද විය හැකිය. එසේත් නොමැතිනම් තමාගේ විවාහ සිහිනය තවකෙක් මරාදැමූ නිසාද විය හැකිය. කොටින්ම ඇයට මෙ විරූපී ස්වභාවය ලැබුණේ මැරෙන මොහොතේදී මෙන්ම ජීවත්ව සිටියදී වෛරය, ක්වේරය, ඊර්ෂ්‍යාව වැඩිම නිසා බව නම් සක්සුදක් සේ පැහැදිලිය. තමා මියයන මොහොතේ

තමාගේ විවාහය විනාශ කළ අය කෙරෙහි වෛරය ක්‍රෝධය ඇති කරගත් නිසා ඔහු කෙරෙහි වෛරයෙන් සියදිවි නසාගත් නිසා මියගිය පසු විරූපී ජරේතියක් වුවාද විය හැකියි.

කෙසේ හෝ ඇය මනාලියක් වීමේ සිහිනය දරාගෙන මහල් සාරියකින් හැට්ටයකින් සැරසිගෙන සුදෝ සුදු මල් කලඹක් අතින් ගෙන ඇය තවමත් ජරේත ලෝකයේ සරන්තිය. ජරේත ලෝකයේ සරණ මේ ජරේත මනාලිය සහකරුවෙක් සොයන්නීය. ඇය කළු පැහැතිය, උස අඩි 5' 5" පමණි, ආගම මිථ්‍යාදාෂ්ඨිකය, ජාතිය ජරේත ජාතියයි, කුළය සතර අපායයි. ඔබ කැමතිනම් ඇයට සහකරු වීමට ඇය කළා සේම අකුසල කර්ම සිදුකොට ප්‍රේත ලෝකයේදී ඇයව හමුවන්න. ඔබ ඇයට මහල් සාරි, මල්කලඹ සෙවිය යුතු නැත. මන්ද ඇය ඒවා හැදපැළදගෙනම ක්ෂණික විවාහයක් බලාපොරොත්තුවෙන් ජරේත ලෝකයේ සරන්තිය. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිදු වුවාසේ නොව, විශ්වාසය අගේ කොට සලකමි. අවිද්‍යාවෙන් අන්ධ, කාමයෙන් බරිත මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍යයකු ඉහත යෝජනාවටද කැමති වුවහොත් හික්ෂුව පුදුම වන්නේ නැත. පුදුම වන්නේ මෙයට කිසිවකු කැමති නොවුණහොත්ය.

දැන් ඔබට පැහැදිලිද මනමාලියෝ ඉන්නෙ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ විතරක් නොවේය කියලා? සුදු මහල් සාරියක් හැට්ටයක් ඇඳගෙන සුදු මල් කලඹක් අතැතිව ජරේත ලෝකයේ සරණ මේ මනාලිය මනුෂ්‍ය අපට කියන්නේ හොඳ පාඩමක්, දුර්ලභ පාඩමක්, ඇඟ කිළිපොලා යන පාඩමක්. මනුෂ්‍ය දියණියක් මගල් ඇඳුම අඳින්නේ ජීවිතයේදී එකම දවසයි. ඒත් ප්‍රේත ලෝකයේදී ඇය කල්ප ගණනක් මහල් ඇඳුම ඇඟලාගෙනම ඇයගේ කර්ම විපාකය නිසා සහකරුවෙක් නොමැතිව දුක් විඳිනවා. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍ය දුවෙක්, පුතෙක් විවාහයක් හරි නොගියොත් විවාහය ජරමාද වුණොත් අවුරුදු හැටක් ජීවත්වෙලා මැරිල යයි. ඒත් මේ ජරේත මනාලියට තව කල්ප ගණනක් මහල් ඇඳුම දරාගෙනම මනමාලයෙක් සොයා යන්න සිද්ධ වෙවි. එයාගේ කර්ම විපාකය නිසා එයාට කවදාකවත් මනමාලයෙක් ලැබෙන්නෙ නැහැ. මේ හේතුවෙන් ඇය තුළ තව තව වැඩෙන්නේ වෛරය, ක්‍රෝධය, ඊර්ෂ්‍යාව, රාගය, කාමය ආදී දේය. මේවා දරුණු අකුසල් ධර්මයන්මයි. මෙන්න මේ අකුසල් නිසා ඇය තව තව විරූපිභාවයට පත්වෙමින් ගැටෙමින් අවසානයේ නිරයේ ගිනිදල මතටම වැටෙනවා. බලන්නකො අනුන් කළ දෙයක් නිසා වෛර කරලා , ක්‍රෝධ කරලා, ඊර්ෂ්‍යා කරලා අනුන් නිසා ජරේත ලෝකයේ දුක් විඳිනා දියණිය. අනුන් බලාපොරොත්තු නැති කළා කියලා අනුන් ඔබේ සිහින බිඳදැමීම කියලා ඔබ ඒ අයට වෛර කරන්න, ක්‍රෝධ කරන්න යන්න එපා. මොකද බලාපොරොත්තු ඔබට අයිති නැති නිසා. ඔබට අයිති නැති බලාපොරොත්තුවක්, ඔබේ වසඟයේ නොපවතින බලාපොරොත්තුවක් ඔබේ කරගෙන ඔබ ඇයි දුක් විඳින්නේ. බලාපොරොත්තු තමයි අපව ජීවත් කරවන්නේ. එක බලාපොරොත්තුවක් බිඳ වැටෙනකොට තව බලාපොරොත්තුවක් ඇතිවෙනවා. බලාපොරොත්තු තමයි ජීවිතය. අපි බලාපොරොත්තු පස්සේ දුවනවා, ඒවා අපේ කරගෙන. අපිට වැටහෙන්නේ නැහැ බලාපොරොත්තුව මිහිවක් කියලා. බලාපොරොත්තුව කියන මිහිව පස්සේ දුවලා අර ප්‍රේත මනාලියට වෙලා තිබෙන අලකලංවිය ඔබ දැක්කා නේද?

සති අන්ත පුවත්පත්වල සෑම භාෂාවකින්ම මංගල යෝජනා කී දාහක් පළවෙනවාද, සෑම භාෂාවකින්ම. මිනිස් සු වන්දනාවේ ගිහිල්ල, රැකියාවට ගිහිල්ල, දුම්රියේ, බස්රථයේ මොන තරම් බැඳීම් ඇතිකරගන්නවාද. මේ බැඳීම් වල මොනතරම් වංචාසහගත දේවල් සැඟවිලා තිබෙනවාද. ජරොධ්‍යාවන්, මුළා කිරීම්, නොමඟ යෑවීම් තිබෙනවාද. තමාගේ කැමැත්ත උදෙසා, තමාගේ සැප උදෙසා, තමාගේ පැවැත්ම උදෙසා මිනිසා මේ නොමඟ යෑවීම් කරන්නේ හරිම කැමැත්තෙන්.

මේ මගේම සහෝදරියක්, මේ මගේම සහෝදරයෙක් කියන හැඟීම සමාජයට නැහැ. මේ හේතුව නිසාම සමාජය වෛරයෙන්, ක්‍රෝධයෙන් පිරිලා. කඳුළින් තෙමී ගිය විවාහ සහතිකය ගිනි අවුළුවාගෙන එම ගින්නෙන්ම තවුන් දැවී යන්නේ, මේ ක්‍රෝධය නිසාමයි. මහල් සාරිය බාල්කය මතට දමා, මහල් සාරියම ගෙලට තොණ්ඩුවක් වී මියයන්නේ මේ වෛරය, ක්‍රෝධය නිසාමයි. ඔබ බුද්ධිමත් වන්න. ඔබේ සතුට උදෙසා තවකෙක් වෛරයෙන් ක්‍රෝධයෙන් විනාශ නොකරන්න. අභි-සකයන්ගේ අභි-සකභාවය ඔබ ඔබේ

අවිචාරවත් බවේ ගොදුරක් කර නොගන්න. අභිංසක ඔබද මෙවැනි අවිචාරමත් අයෙකුගෙන් පීඩාවට පත්වුවද, ඔහු නිසා ඔබ වෙර ක්‍රෝධය ඇතිකර නොගන්න. ඔබ එක දුකක් නිසා දුක් ගොඩක උරුමක් කාරයෙක්, උරුමක්කාරියක් නොවන්න. ඔබ තවම ප්‍රමාද නැහැ. ඔබට තවම වෙලාව තිබෙනවා නිවැරදි වෙන්න. නිවැරදි තැනට එන්න. එහෙත් අර ප්‍රේත ලෝකයේ ප්‍රේත මනමාලියට නම් දැන් ප්‍රමාදයි. ඇයට දැන් සරණක් නැහැ. අභිංසකාවිය දුකෙන් දුකටම යනවා. ඇයට නිවැරදි වෙන්න දැන් කිසිම අවස්ථාවක් නැහැ. අතේ මේ අභිංසකාවිය මිය යන මොහොතේ සිතට ආපු වෙරය ක්‍රෝධය අනිත්‍යයයි කියලා දැකගත්තා නම්, මේ සිත මගේ නොවේය කියලා දැකගත්තා නම්, එවැනි දැනීමක් නොමැති වූ නිසා මැරෙන මොහොතේ සියලු සත්වයෝ සුවපත්වේවා, නිදුක් වේවා, නිරෝගී වේවා කියලා හිතුවානම්... එසේත් නැතිනම් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුදු ගුණයක් සිහියට නගාගත්තා නම්, බුදු රුව සිහියට නගාගත්තා නම්, එසේත් නැතිනම් කසාවත් වීචරයක් නගාගත් හික්ෂුවක් මතකයට නගාගත්තා නම් දෙවියනේ ඔය ජරේත දුකෙන් ඇය ගැලවිලා හිමිවන්නේ සුගතියක්මයි. බලන්නකෝ සතියයි සිහියයි ඇයට නොතිබුණ නිසා, ඇය සද්ධර්මය ශ්රවණය නොකළ නිසා, බුදු ගුණ නොවැඩූ නිසා, මෙමන්රිය නොවැඩූ නිසා ඇයව සනසන්නට ආවේ වෙරයයි, ක්‍රෝධයයි, කැමැත්ත පිළිබඳ උපාදානයයි. යහපත අතහැරුණු කල අල්ලාගත්තේ අයහපතමයි.

හික්ෂුව මේ සටහන ලියන මොහොතේ වැඩ සිටින්නේ කැලැබඳ ආරණ්යයක. එම ආරණ්යයේ දන් පිරිසට දානය උයන්නට ලොකු ශාලාවක් හදලා තිබෙනවා. අලුත් ශාලාවක්. සුදු තීන්ත ගාලා හරි වෙහෙස මහත්සි වෙලා දායකයෝ මෙය හදලා තිබෙන්නේ. සිමෙන්ති කොට්ටයක් කැලය මැද්දෙන් කිලෝමීටර දෙකක් පමණ ඔසවාගෙන ඇවිත් මේ අලුතින් හදපු ශාලාවේ සුදු බිත්ති සියල්ලේම දුරකථන අංක ලියලා. එම අංක යටින් පිරිමි ගැහැණු අයගේ නම ලියලා. මේ නම ධන තව නමක් ලියලා, ගෙදර ලිපිනයත් ලියලා, වාහනයේ අංකයත් ලියලා, පිස්සන්කොටුවේ කාමරයකවත් මෙහෙම ලියලා නැතිව ඇති. මොනවද අපි මේ දාන උයන ශාලාවේ බිත්ති පුරා දකින්නේ. මනුෂ්යයාගේ කාමයේ ආශ්වාදය විඳින ස්වභාවය, මෙය විකෘතියක්. නිශ්චල නොවූ, තැන්පත් නොවූ, විසිරුණු සිතක කැඩපතක්. පිංවත් දරුවනේ ඔබලා තරුණ කාලයේදීම මේ මහ එළිපෙහෙලි කරගන්නේ යහපතට නම් නොවේ, අයහපතටමයි. අඟුරු කැබලි වලින් සුදු බිත්තියේ ඔබ මේ තබන සටහන්, මේ ප්‍රවේශයඅනාගතයේදී ඔබව බලාපොරොත්තු කඩවීම නිසා වෙරයෙන් ක්‍රෝධයේ පිරි ගිය සිතකින් ප්‍රේත ලෝකයට වැටුන ප්‍රේත මනමාලියට අත්වූ දුක්ඛිත ඉරණමටම පත්කරවනු ඇත. එහෙයින් ඔබ ප්‍රවේශම්වෙන්න. කාමය අනතුරු සහිතයි. කාම බලාපොරොත්තු බිඳ වැටෙන මොහොතේ ඒ හිස්තැන පුරවන්නේ වෙරය සහ ක්‍රෝධය විසින්මය. ඒවා කාමයේ ආදීනවයන්ය. කාමය උදෙසා ඔබේ බලාපොරොත්තු ඔබ අල්ලාගත්තද, බිඳවැටුණද එහි ජරතිඵලය ක්‍රෝධයයි. වෙරයයි. එහෙයින් ඔබ කළ යුත්තේ අවබෝධයෙන් අතහැරීමයි. ක්රමයෙන් ඒ අතහැරීම පුහුණුවීමයි. ජීවිතයට හුරුකරවීමයි. සතර අපායට නොවැටෙනවාය කියන විශ්වාසය ජීවිතයට පුරුදු කිරීමයි. වෙරයේ ක්‍රෝධයේ සිතුවිල්ල වෙනුවට මෙෙත්‍රී සිතිවිලි නිතර මෙනෙහි කිරීමයි. තම ජරතිවාදියාගේ රුව වෙනුවට, තමා දුකට පත් කළ පුද්ගලයාගේ රුව වෙනුවට, ඔබ ලොව්තුරා බුදු සමීඳුන්ගේ රුව ගුණ සිහිකිරීමයි. ධර්ම රත්නයේ, සංසරත්නයේ අනන්ත වූ ගුණ සිහිකිරීමයි. මෙනෙහි කිරීමයි. සතර අපායේ දුක වෙනුවට, සුගතියකට උපතක් ලබාගැනීමට ඔබට ඔබ අනුකම්පා සහගත වීමයි. ඔබ මිස වෙන කවුරුත් ඔබට අනුකම්පා කරන්නද?

09. දැවෙන සමක් – නිවෙන මගක්

ඔබගේ සම කියන්නේ මොනතරම් සුන්දර ලස්සන දෙයක්ද. සත්වයා තුළ තමාගේ අශ්වාදය උදෙසා ඉතා සංවේදී “මෙවලමක්” සම. දේශගුණික කලාපයන් අනුව සමේ පැහැය වෙනස් වෙනවා. සමහරුන්ගේ සම සුදුයි, රතුපාටයි, කහ පාටයි, රෝස පාටයි, කළු පාටයි, තලෙළයි. මේ විවිධ වර්ගයෙන් යුත් සම ජරණාඡවරව පවතින්නේ තරුණ කාලයේදීමයි. අපි සම දකින්නේ සම හැටියටමයි.

ඉන් එහා දැක්මක් අපට නැහැ. මගේ සම රතු වෙලා, ඉදිමිලා, මගේ සම කළු වෙලා, මගේ සම පැලිල, මගේ සමේ බිබිලි, තුවාල, අළුහම්, කබර දමලා, මගේ සම පිවිටිලා කියන වචන අපි නිතර භාවිතා කරනවා. සම මගේ කියල විතරයි අපි දන්නේ. කය නැමති ජරාව පිරවු මාරයාගේ තැගි පාර්සලය අපේම කැමැත්ත මත සකස්කරගත් තැගි පාර්සලය ලස්සනට හිත වශීයවන ආකාරයට සිනිදු සියුමැලි ලෙස පාර්සල් කර තිබෙන්නේ සමෙන්. සමේ ඇති වෙන ඉහත සඳහන් කළ බිබිලි, පැලිමි... කියන්නේ කිසිම සහ උරණවිම්. ඇයි මේ උරණවෙන්නේ. කිපෙන්නේ. හේතූන් නිසා ඇතිවෙන්නාවූ ඵලයක් තමයි මේ උරණවිම්, කිපීම්. සම, තමන්ට එරෙහි ස්වභාවයන් හේතුවෙන් ජරතික්රියා දක්වනවා. සම යනුවෙන් අප ආමන්ත්රණය කරන පයවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ ධාතූන් එකිනෙක ගැටෙනවා, කිපෙනවා. තද ස්වභාවය, දියර ස්වභාවය, උෂ්ණ ස්වභාවය, වායු ස්වභාවය ආදිය කිපෙන්නාගේ ස්වරූපය අනුව තුවාල, ගෙඩි ආදිය දියර වශයෙන්, උෂ්ණය වශයෙන්, වායුව වශයෙන් පිටවෙමනවා.

ඔබේ ඔය ලස්සන සමට උණුවතර වැටුණොත් සමට මොකද වෙන්නේ. සම රතු වෙනවා, සම පුපුරු දමනවා. මේවා තේජෝ ධාතුවේ ක්රියාකාරිත්වය. සමෙන් දුම, රස්නය පිටවෙනවා. බුබුළු මතුවෙනවා. මේවා වායෝ ධාතුවේ ක්රියාකාරිත්වය. සමේ දිය බුබුළු තුවාල හටගන්නවා. මේවා පයවි ධාතුවේ ක්රියාකාරිත්වය. දිය බුබුළු වල දිය පිරෙනවා. තුවාල වලින් සැරව ගලනවා. මේවා ආපෝ ධාතුවේ ක්රියාකාරිත්වය. ධාතූන් හතරම එකටමයි පවතින්නේ. නමුත් මෙහි වෙන්වශයෙන් දැක්වුවේ වැඩි ජරතිශතයක් තිබෙන ධාතුව නිසා. දිය බුබුළු වැඩි ජරතිශතයක් තිබෙන්නේ ආපෝ ධාතුව. බලන්න ඔබේ ලස්සන සමට උණුවතර ටිකක් වැටුණු සැනින් සම ආකාර ගණනාවකින් ජරතික්රියා දැක්වූවා. කාටද පුළුවන් මේ ජරතික්රියාව ඇතිවෙන්න එපා කියල නවත්වන්න. කාටවත්ම බැහැ. ඇයි? සම මගේ නොවන නිසා. සතර මහා ධාතූන් නිරතුරුවම වෙනස්වන ස්වභාවයෙන් යුක්ත නිසා. සම නැමති රූපය පයවි ධාතුව වැඩි ජරතිශතයක් තිබෙන ස්වභාවයක්. උණුවතර කියන්නේ තේජෝ ධාතුව වැඩි ස්වභාවයක්. දෙදෙනා අතර සමබරතාවය නැතිවුන නිසා දෙදෙනා ගැටෙනවා. කිපෙනවා. මේ ගැටීම තමයි පිපිළිස්සුම් වශයෙන් අපි දකින්නේ. සම කියන පයවි ධාතුව ක්ෂණයකින් දියබුබුළු, සැරව, තුවාල, බවට වෙනස් වුණා. එක විනාඩි දහයක් යන්නේ නැහැ මේ වෙනස සිද්ධ වෙන්න. රූපය වෙනස් වීමේ වේගයයි අපි මේ දකින්නේ. දියබුබුළු, සැරව, තුවාල බවට පත් වුයේ සමයි. නමුත් අපි කවුරුවත් දියබුබුළුට, සැරවට, තුවාලයට සම කියල කියන්නේ නැහැ. අප ලෝකය අපට උගන්වු සම්මුති නාමයනුයි භාවිතා කරන්නේ. මේ සම්මුතිය නිසා යථාර්තයෙන් අපේ අවබෝධය වසා දමනවා. අපිට හිතන්න ඉඩ දෙන්නේ නැහැ. හිතන්න ජරවේශයක් ලබාදෙන්නේ නැහැ. උණුවතර වැටීමට පෙර තිබූ සුන්දර සම, උණුවතර වැටුණු සැනින් දියබුබුළු, තුවාලයක්, සැරව බවට වෙනස් වීමට බලපෑ වේගය මොකක්ද කියල හදුනාගන්න. ඒ සම දියබුබුළු, තුවාලය, සැරව වශයෙන් දකින්න ඔබේ ඔය මස් ඇහැ දන්නේ නැහැ, දක්ෂ නැහැ.

ඔබ මේ දකින දෙය, රූපය අනිත්යභාවයට පත්වන වේගය වශයෙන්ම දකින්න. එය ඔබ සිතට පැහැදිලි කර දෙන්න. ඔබ මේ දකින්නේ ලෝකයෙන් නිව් යාමට අවශ්‍ය කමටහනක් බව අවබෝධ කරගන්න. මේ ඔබ දකින්නේ උතුම් සම්බුද්ධ දේශනාව බව අවබෝධ කරගන්න.

අපි මේ දැක්කේ රූපය ගැන. දැන් අපි බලමු වේදනාව ගැන හිතලා.

සම උණුවතරෙන් පිළිස්සෙනකොට ඔබට මොනතරම් දැවිල්ලක් පිවිීමක් දැනුණද? ඔබ හඬයි, ඔබ කැගසයි, දුකට පත්වෙයි, වෛද්‍යවරුන් සොයාගෙන යයි, රෝහල් ගතවෙයි. දැන් ඔබ හිතන්න සමට උණුවතර වැටීමට මොහොතකට පෙර ඔබ මොනතරම් සතුටින්ද සැහැල්ලුවෙන්ද සිටියේ. ඔබ හිතාවෙලා, ඔබේ ලස්සන සම ගැන වගී වෙලා ඔබ සිටියේ . නමුත් උණුවතර ටික සමට වැටෙන මොහොතේම, තප්පරයක් ගියේ නැහැ වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය ඔබට දැනුණා. සතුට වෙනුවට දුක, සැහැල්ලුව වෙනුවට වේදනාව, පිවිීම දැනුණා. බිය දැනුණා. තප්පරයක් ගියේ නැහැ. විදීමේ අනිත්‍යභාවය ඔබට දැනුණා, ඔබ දැක්කා. එහෙත් මෙය විදීමේ අනිත්‍යභාවය වශයෙන් අවබෝධකොට ගන්න ඔබ දක්ෂවෙන්නෙ නැහැ. ඔබ දකින්නේ මේක මගේ කර්මය, මේක මගේ වෙලාව, නොසැලකිල්ල, වතුර උණුකල ලිපේ වරද, උණු වතුර භාජනයේ වරද... වැරදිකාරයෝ ගොඩයි. එයා ඊළඟට උත්සහ ගන්නෙ උණු වතුරෙන්, ගිත්දරෙන් ප්රවේසම් වන්න. වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය මේකයි කියල දැකලා, සැපවේදනාවක සිට දුක්වේදනාවක් ඇතිවීමට ගතවන කාලය තප්පරයකටත් වඩා අඩුය යන්න අවබෝධය ලබන්නෙ නැහැ. මේ විදීම උරුමවූයේ මගේ නොවන ශරීරයක් සමක් මගේ කරගැනීම නිසාය කියල දකින්න දක්ෂ නැහැ. ඔබගේ සම පිළිස්සීමට පෙරාතුව තිබූ සැප වේදනාව සමට උණුවතර වැටීමෙන් පසුව ඔබට දැනුණ දැඩි දුක් වේදනාව, වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය පිළිබඳව උතුම්ම කමටහනක් බව දකින්න ඔබ දක්ෂ නැහැ. මේ වේදනාව ඇතිවුණේ ස්පර්ශය නිසාය කියන හේතුව දකින්න ඔබ උත්සහ ගත්තේ නැහැ. ශරීරය කියන අධ්‍යාත්මික රූපයත්, උණුවතර කියන බාහිර රූපයත්, විඥානයත් ස්පර්ශය වීම නිසා මේ විදීමේ ස්වභාවය සකස්වුණාය කියලා ඔබ දකින්නේ නැහැ.

ඔබගේ සමට උණුවතර වැටුණ මොහොතේම දැනුණා වූ උණුවතර වැටුණාය කියන හඳුනාගැනීම තත්පරයකින් වෙනස්වී පිළිස්සුණාය කියන හඳුනාගැනීම ඇතිවෙනවා. එය අනිත්‍යවී දැවිල්ලය කියන හඳුනාගැනීම, එය අනිත්‍යවී සම රතුපාට වෙලාය කියන හඳුනාගැනීම ඇතිවෙනවා. එය අනිත්‍ය වී සහ ඉදිමුණාය කියන හඳුනාගැනීම ඇතිවෙනවා. එය අනිත්‍යවී සමෙහි දිය බුබුළු දැමීමාය කියන හඳුනාගැනීම ඇතිවෙනවා. එයද අනිත්‍යය වී පිළිස්සුන සමට ඇල්වතුර, ගිතෙල්, බටර්, බෙහෙත් දැමීමාය කියන හඳුනාගැනීම ඇතිවෙනවා. ඒවාද අනිත්‍ය භාවයට පත්වී වෛද්‍යවරයා, රෝහල, බෙහෙත්, තුවාල සැරව මේ ආදී වශයෙන් පැය කාලක් ඇතුළත මොන තරම් හඳුනාගැනීම් ඇතිවී නැතිවී ගියාද? මේ ඇතිව, නැතිව ගියේ හඳුනාගැනීම්. එක හඳුනාගැනීමක් අනිත්‍ය වී යන්නේ තව හඳුනාගැනීමක් සකස් කරවමින්. ඔබට වෙලාවක් දෙන්නේ නැහැ අවබෝධයක් ලබන්නට. මේ තමයි හඳුනාගැනීම අනිත්‍යභාවයට පත්වන වේගය. ඉහත හඳුනාගැනීම් සියල්ලම පැය කාලක් ඇතුළත ඇතිවෙලා නැතිවෙලා ඉවරයි.

ඔන්න ඊළඟට චේතනාවන් ගැන බලමු. හඳුනාගැනීම කියන හේතුව නිසා චේතනාව සකස් වෙන්නේ, “අනේ මගේ සම පිවිටුනේ අහවලා නිසා. අහවලා තමයි වතුර මගේ සමට වත්කළේ. ඔහු ලිපේ ගල් වැරදි විදිහට තිබ්බ නිසයි, ඔහු උණුවතර භාජනය අතහැරිය නිසයි මාව පිවිටුනේ. ඔහු උවමනාවෙන්මයි මාව පිවිටුවේ. ඔහුට තේ හදන්න, කෑම හදන්න, උපස්ථාන කරන්න ගිය නිසයි මාව පිවිටුනේ. මට උණුවතර වැටුණේ. මම සනීපවෙලා එයාටත් හොඳ වැඩක් කරන්නම්...” මේ ආකාරයට ඔබ පිළිස්සුනට පසුව චේතනාවන් ඇතිකරගන්නවා. මේ චේතනාවල තිබෙන්නේ වෛරය, ක්රෝධය, ඊර්ෂ්‍යාව, පළිගැනීම..

එසේ නැතිනම් ඔබ මෙසේ සිතනවා. “අනේ මම අනුන්ට උපස්ථානයක් කරන්න ගිහිල්ලා, අනුන්ට තේ හදන්න, කෑම හදන්න ගිහිල්ලා මාව පිළිස්සුනේ. මේක ලොකු පිනක්. මට දිවිය මනුෂ්‍ය සැප ලැබෙයි. මට මිනිස්සු ප්රසංශා කරයි. මගේ ගුණවත්භාවයට මිනිස්සු ගරුකරයි. අනේ මම පිළිස්සුණු වේලාවේ මිනිස්සු මට ගොඩක් උදව්කළා. එයා ළඟ නොසිටියානම් මීට වඩා මාව පිවිටෙනවා. අනේ මාව පිවිටුන වේලාවේ මට අහවල්ලු ගොඩක් මගේ දුක සැප බැලුවා. දෙවියන් මට උදව්කළා”

මේ විදිහේ කුසල් චේතනාවන් ඇතිකරගන්නවා. මේ දෙආකාරයේම චේතනාවන්ගෙන් අතිවුනේ කුසල් සහ අකුසල් සංස්කාරයන්මයි. එසේ නොමැති නම් ඔබ ඔබේ සම පිළිස්සීම ගැන උපේක්ෂා සහගත වෙන්න පුළුවන්. “මොනවා කරන්නද වෙච්චි දේ වුණා. දැන් ඉතින් පරෙස්සම් වෙන්න ඕනේ. උණුවතුරෙන් ගින්නදරින් ඇත් වෙලා ඉන්න ඕනේ. පිටිවුණු තුවාල කැළල් ටික ඉක්මනින් හොඳකරගන්න ඕනේ. එසේ නොවුණහොත් සම කැතවෙච්චි”

එයා උපේක්ෂාවෙන් යුතුව නැවත මෙවැනි දෙයක් නොවන්න ඇතිවූ තුවාල කැළල් නොමැතිව සනීප කරගන්න උත්සහ ගන්නවා. තරමක් අඩු ස්වභාවයෙන් වුව, මේ උපේක්ෂාව තුළ තිබෙන්නේත් ඇලීම, ගැටීමමයි. එසේ නොමැතිව අවබෝධය නොවේ. එයා උත්සහ ගන්නේ එයාගේ කය උණුවතුරින් ආරක්ෂා කරගන්න. තුවාල කැළල් මකාගන්න. මේ ආකාරයෙන් එකිනෙකට වෙනස්වූ චේතනාවන්ගෙන් ඔබ මොකක්ද දකින්නේ. චේතනාවේ අනිත්‍යභාවයයි. අනිත්‍යභාවයේ වේගයයි. මේ අනිත්‍යභාවයට පත්වන චේතනාවන් ඔබට කුසල් අකුසල් කර්ම රැස්කරලා දීලයි අනිත්‍යවී යන්නේ. මේ කර්ම විපාකයන් හේතුවෙන්, නැවත ජරතිසන්ධියකට, ඉපදීමකට, නැවත නාම රූපයකට බැසගැනීමට අවශ්‍ය විඥානයන් සකස්වෙනවා.

දැන් ඔබ බලන්නකෝ ඔබේ ඔය ලස්සන සමට උණුවතුර ටිකක් වැටුණු මොහොතේ තවත් ඉපදීමකට, කයකට බැසගැනීමට අවශ්‍ය සාධක ඔබ සකස්කරගන්නවා. ඒ ඔබේ අදක්ෂභාවය නිසයි. නමුත් ඔබ ස්පර්ශය නිසා හටගත් වේදනාව අනිත්‍ය බව දුටුවානම් මේ වේදනාව අනිත්‍ය බව හඳුනාගත්තා නම්, මේ නාම රූප දෙකෙන් මිදීමට, නිරෝධයට මාර්ගය සකස්කරගන්න ඔබට තිබුණා. ඒත් ඔබ ස්පර්ශය අනිත්‍යයි කියලා දකින්න දක්ෂ වුනේ නැහැ. මුලින්ම ශරීරයට ස්පර්ශ වුනේ උණුවතුර. ඊළඟට ඇල් ජලය. බටර්, ගිතෙල්, බිත්තර සාරු, කෝමාරිකා ඉස්ම, බටහිර ඖෂධ... වෛද්‍යවරයාගේ, හෙද සොයුරියගේ, උපස් ටායකයාගේ දැනේ ස්පර්ශය. මෙවැනි එකිනෙකට වෙන්වූ ස්පර්ශයන් නිසයි ඔබ සැප, දුක්, උපේක්ෂා විඳීම ලැබුවේ. සැප, දුක්, උපේක්ෂා ලෙසින් විඳීම් වෙනස් වූයේ ස්පර්ශයේ අනිත්‍යභාවය නිසාමයි. වේදනාවද අනිත්‍යය භාවයට පත්වන නිසයි. සිනිඳු දැතක් තුවාලය පිරිමදින විට දැනෙන සැප වේදනාව, එම සිනිඳු දැනීමේ දැවිල්ල බෙහෙත් තුවාලයට දැමූවිට දුක් වේදනාවන් බවට පත්වෙනවා. හේතුව ස්පර්ශයේ අනිත්‍යභාවයයි. මේ සටහන භික්ෂුවක් ලැබූ අත්දැකීමක් හේතුවෙනුයි සටහන් කළේ.

මේ සටහන තබන දිනයේ උදේවරුවේ තමන්ගේ කළයාණ මිත්ර ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් රෝගී වීම නිසා පැන් පහසුව වීම පිණිස ලොකු භාජනයකට උණුවතුර සකස්කර තිබුණා. භාජනය ලොකුයි. එහි කට ළඟට පිරෙන්න උතුරන උණුපැන් පිරිලයි තිබුණේ. භික්ෂුන්වහන්සේලා දෙනමක් මේ උතුරන පැන් හැලිය ඒ භාජනයේ රවුම් ආධාරක දෙකෙන් ඔසවා, ගිලන් ස්වාමීන්වහන්සේ පැන් පහසුවෙන ඊට යාබද ස්ථානයකට ඔසවාගෙන ගියා. ඒ මොහොතේ එක් භික්ෂුවක් උණුපැන් හැලිය ඔසවාගෙන යමින් සිටි ආධාරකය (හැඩලය) ගැළවී, උණු පැන් හැලිය එම භික්ෂුවගේ දෙපා මතට හැලුනා. එම භික්ෂුව පිළිස්සීම නිසා ඉවත්වෙන්න උත්සහ කළත්, උණුවතුර අවට විසිරී තිබීම නිසා නැවත නැවත පා තබන්ට සිද්ධ වුනේ උණු ජලය මතටමයි. ඒ වන විටත් බුබුලු නංවමින් උතුරමින් තිබූ උණුජලය දෙපා මතට වැටෙද්දී කෙනෙකුට සිතන්න පුළුවන් දෙපා දිය බුබුලු වලින් පිරේවී කියලා. ඒත් එක දිය බුබුලක්වත් ආවේ නැහැ. ඒත් දෙපා තද රතුපාට වුණා. ඉදිමුණා. ඒ වුනත් පසුවදා එයද නැතිව ගියා.

සැබැවින්ම මෙතැනදී ආශ්වර්‍යයක් සිද්ධවෙලා තියෙනවා. ඔය සිදුවීම වෙන්න විනාඩි දහයකට විතර පෙරාතුව එම භික්ෂුව දැකලා තිබෙනවා ඔය ස්ථානයේ දිවිය ආලෝකයක් මතු වී නැතිව යනවා. මේ දිවිය ආලෝක සංඥාව විසින් භික්ෂුවට පෙන්නුම් කරලා තිබෙන්නේ මේ ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යන්න කියලා. ඒත් තමන් කළයාණමිත්ර ස්වාමීන්වහන්සේ නමකට කරන උපස්ථානයක් නිසා, මෙතැනින් යායුතු යැයි තමන්ට ඇතිවූ සිත එම භික්ෂුව විසින් අනිත්‍ය වශයෙන් දැක අතහැරලා. ඇයි දන්නවද දෙවියන් ආලෝකයක්

වශයෙන් පෙනී සිටියේ, පිංවත් දෙවියන් දුටුවා මෙම ස්ථානයේ දැඩි අමනුෂ්‍ය බලවේගයක් ක්රියාත්මක වන බව. ඒ ක්රියාත්මක වූ මාර අමනුෂ්‍ය බලවේගය තම කුරිරු අරමුණ කෙසේ හෝ ඉටුකරගත්තා. ඒ උණුවතුර හැලියේ හැඩලය කඩා දමා බුබුලු දමන උණුවතුර හික්ෂුවගේ දෙපා මතට දැමීමෙන්. ඒ ක්ෂණයෙන් අර දිවිය බලවේගය ක්රියාත්මකවී එම උතුරන උණුපැන් යම් පමණකට සිසිල් කළා සේම හික්ෂුවගේ අතහැරීමේ පුරුද්ද නිසා නටන උණුවතුරත් හික්ෂුවගේ සිත අතහැරීම ඉදිරියේ පරාජයට පත්වුණා. මේවා එම හික්ෂුවගේ ජයග්රහණයන් නොවේ. ධර්මයේ ජයග්රහණයක්. ධර්මයේ ආශ්වර්යයක්. හැබැයි ඉහතින් සටහන් කළේ හික්ෂුව අනුමාන කළ දෙයක්. එය වැරදි වෙන්නම් පුළුවන්. කෙසේ වෙතත් හික්ෂුවගේ දෙපා මතට උණුවතුර වැටී පිළිස්සුනේ තමන් සසර කළ කර්ම බලයක් නිසාමයි. ඒක නම් නොවෙන්න විදිහක් නැහැ. අපිම කරපු දෙයක් තමයි අපට සිද්ධවෙන්නේ. මෙවැනි සිද්ධි වලින් අපිට තව එක දෙයක් පැහැදිලි වෙනවා. කැළෑවල, ආරණ්ය වල නිවන් මග වඩන, සැබෑ ලෙසම අතහැරීම තුළ ජරතිපදාව වඩන හික්ෂුන්ගේ ආරක්ෂාව උදෙසා කැළෑ තුළ” මිත්යදාෂ්ඨික බලවේග සමග සමීයක්දාෂ්ඨික බලවේග ගැටෙනවා. සමීයදාෂ්ඨික බලවේග නිතරම පෙනීසිටින්නේ, මිථ්යදාෂ්ඨික, පිනට අකමැති, කුරිරු බලවේග වලින් හික්ෂුන් ආරක්ෂා කරගැනීමටය. මේ කුරිරු බලවේග හික්ෂුන්ට යම් කරදරයක්, විපතක් අත්වැරැද්දක් වෙනතුරුම බලාගෙන සිටිනවා, ඒ අත්වැරැද්ද මහා විනාශයක් බවට පත්කරන්න. එහෙත් මේ පාපකාරී බලවේග, හික්ෂුන්ගේ සිත අතහැරීමේ ක්රියාවලිය ඉදිරියේ පසු නොබලාම පලායනවා. නැවත නැවත පීඩාකරනවා. අතහැරීමේ ක්රියාවලිය ඉදිරියේ සමීයක්දාෂ්ඨික බලවේග හික්ෂුන්ගේ ආරක්ෂාව උදෙසා නිරතුරුව පෙනීසිටිනවා. උපකාර කරනවා. දෙවියන්ද සතුටුවෙනවා. අනුමොදන් වෙනවා.

10. නිල මැස්සයි ඔබයි දෙන්නම දැන් සමයි

මම කියන්නේ මොන තරම් පුංචි වචනයක්ද. එක වගේම අකුරු දෙකයි. මේ පුංචි අකුරු දෙක සත්වයාට මොන තරම් දුක් ගොන්නක් උරුම කර දීමට හේතු වෙලා තියෙනවාද. ඔබ අදක්ෂ වුවහොත් තව කොතෙක් නම් දුක් මතුවට ඔබට උරුමකොට දේවිද?

මැරෙමින්, ඉපදෙමින්, කැඩෙමින්, බිඳෙමින්, ඇතිවෙමින්, නැතිවෙමින් මේ පැමිණි දුර කොපමණක්ද? මම කියන බීජයෙන් ලැබුණු අස්වැන්න තමයි ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ. මම වගා කරමින් අස්වැන්න නෙලනවා අපි. මේක මහා අසත් පුරුෂ වගාවක්. අලාභදායක වගාවක්. ලැබෙන අස්වැන්න ජාති, ජරා, වියාධි, මරණමයි. ඒ කියන්නේ දුකයි. මම කියන කෙනාට, මගේ කියන කෙනාට කවල, පොවල, පෝෂණය කරල, තාන්තමාන්න, කීර්ති ප්රශංසා ලබාදිලා. පුම්බල, ගරුගාමිණීර කරල...

මේවායෙන් ලැබෙන අස්වැන්න තමයි දුක. මේ දුක ඔබ පසුපසින් සෙවනැල්ලක්සේ පන්නනකොට ඔන්න රෝහල්, ඖෂධ, ජ්යෙෂ්ඨය, දේවාල, බෝධි පූජා භෝගාගෙන අපි යනවා. ඉවරයක් නැහැ. මේවා දිනෙන් දින ජනප්රිය වෙනවා. පෝලිම් දිග වෙනවා. මම කියන බර පොදිය හිස මත තබා ගෙන ඒ බර නිසාම හෙම්බත්ව, බරෙන් නිදහස් වෙන්න හදනවා. පුළුවන්ද එය ඔබට කරන්න? බැහැමයි. මොකද තමාමයි මේ බර පොදිය කරේ තබා ගෙන සිටින්නේ. තමාගේ කැමැත්තෙන්මයි. අනුන් බලෙන් පටවපු දෙයක් නොවේ. මම කැමැත්තෙන් මම පටවාගත් බර පොදියයි. ගොනෙක් මත, බුරුවෙක් මත, බර පටවන්නේ අනුන්. ඒත් මේ බර ඔබම පටවාගත් බරක්. මගේ ඇස, කණ, දිව, නාසය, ශරීරය, මනස මගේ කරගත්තාට පසුව ඒවාට ස්පර්ශවන බාහිර රූපත් මගේ වෙනවාමයි. මට අයිති නැති අධ්යාත්මික ආයතන හය මගේ කරගත්තා වෙනුවට මට අයිති නැති බාහිර රූපත් මගේ කරගන්නාව. මගේ අම්මා, තාත්තා, බිරිද, දරුවා, සහෝදරයා, මගේ නිවස, රැකියාව, ව්‍යාපාරය, වාහනය... මොන බරක්ද මේ ඔබ දරාගෙන සිටින්නේ. තව තවත් වැඩිකරගන්න හදන්නේ.

මොකක්ද මේ ඇහැ කියන්නේ. ඔබ සිතාගෙන සිටින්නේ හරිම සුන්දර මටසිළු දෙයක් කියලා. ඒකයි ඔබ ඇස්දෙකට පණ වගේ ආදරය කරන්නේ. ඇස සැපයක් කොට දකින්නේ. ඇස නිසා සැප ලැබෙනැයි සිතන්නේ. මොකක්ද මේ ඇහැ? ඔබ මනසින් ඔබේ එක ඇසක්, ඔබේම ඇඟිලි තුඩු වලින් ගලවා උගුල්ලා ඔබේ දැතට ගන්න. ඇසේ සුන්දරත්වය, අසිරිය ඔබට දැන් පෙනෙනවාද? මස් ගොඩක්, ලොඳ ගොඩක්, හරියට සුදු හම රඹුටන් මදයක් වගේ රතුපාට මසට ඇලිලා ලේ නහර එල්ලෙනවා. ලේ, සැරව, කඳුලු ගලනවා. ඔබට මේ සුන්දර ඇස අතේ තබාගන්නවත් අපුලක් දැනේවි. ඔබට ඔබේම ඇස දුගඳ බව වැටහේවි. පිළිකුළක් බවට පත්වේවි. මොහොතින් මොහොත ඔබේ අත්ල මත තිබෙන ඇස ගඳ ගහනවා. කුණු වෙනවා, නිල මැස්සත් වහනවා. ඔබට දැන් දැනෙන්න ඕනි, අතේ මේ ඇස නම් මගේ නොවේය කියලා. මේ ඇස තුළ මම නැහැය කියලා. මේ ඇස තුළ ආත්මයක් නැහැය කියලා. මේ ඇස අයිති කුණු මස්වලට, දුගඳට, නිලමැස් සන්ට, ලේ, නහර, කඳුළු, කබ වලට කියල ඔබට තේරෙන්න ඔබේ ලෝකයේ ජනප්රියම නළුවෙක් නිළියක් තමන්ගේ මනස්කාන්ත ඇස් දෙක නිසා ලෝකයේ කෝටි ප්රකෝටි ගණන් ප්රේක්ෂකයන් පිස්සු වට්ටනවා, කාමයෙන් රාගයෙන් මත්කරනවා. මේ ඇස් වලට වගී වුණු ප්රේක්ෂකයන් එක සතියකදී කෝටි ගණනක් මේ ඇස්වල රසය ලබන්න, ආශ්වාදය විඳින්න සිනමා ශාලාවලට, රූපවාහිනියට එකතු වෙනවා. ඒ සුරූපී නිළියකගේ, නළුවකුගේ ලස්සන ඇස්දෙකක් ඉහත ස්වභාවමයි. ඒ සුන්දර පිංවත් නළුවෙක්, නිළියක් සංසාරික කුසලයක් මතුවෙලා තුණුරුවන් සරණ ගිහිල්ලා, ධර්මය අවබෝධ වෙලා, මා නිසා මගේ රූපය නිසා රාගයෙන්, කාමයෙන් අන්ධ භාවයට පත්වුණ ඇස් ඇති රසිකයන්ට මගේ රූපයේ සැබෑ ස්වභාවය ගැන දැනුවත් කරන්න අවශ්යයි කියලා, තමාට ප්රියකළ රසිකයන් කෝටි ගණනක් යම් ස්ථානයකට කැඳවලා, ැඔබලා මේ තරම් කාලයක් රාගයෙන්, කාමයෙන්, ආදරයෙන් බැඳුණ මේ ඇස් දෙක මගේ නොවෙයි, එයි

සැබෑ සුන්දරත්වය දැන් ඔබලා දැකගන්න කියලා ඒ ඇස් දෙක තම ඇඟිලිතුඩු වලින් උගුල්ලා රසිකයන්ට දිගු කළොත් එකම රසිකයෙක්වත් ඔය මස් ගුළිය, ලොඳ ගුළිය, ලේ, නහර, කඳුලු, කබ ගුළිය තම අතට තබා දකින්නවත් කැමති වෙන්නේ නම් නැහැමයි. කුණුවෙන මස් ලොඳය තමයි අභවලාගේ ඇස් දෙක කියලා අපි ආදරයේ කළේ කියන හැඟීමෙන් තමන්ම ලැජ්ජාවට පත්වෙව්. ඔබ ඔය එළවළු මාළු ගන්න වෙළඳ පොළේ තිබෙනවා හරක් මස් විකුණන මස් කඩ. හරක් මස් විකුණන විට එම මස් අයිති සතාගේ හිස මස් කඩේ ප්රදර්ශනයට තබා තිබෙනවා. වර්තමානයේ එය එසේ වෙනවාද කියන්න භික්ෂුව නිවැරදිවම දන්නේ නැහැ. ඒ මරණයට පත්කළ ගවයාගේ හිස කොටසේ තිබෙන ඇස් දෙක ඔබ බලන්න. එය මහා අනුවේදනීය දර්ශනයක්. ඇස විශාල වෙලා, කළුගිවියාව උඩ ගිහිල්ලා, ඇස ඉදිමිලා, කඳුලු පිරිලා, ඒ කඳුලු මිදිලා. ඔබ මේ සතාගේ ඇස් දෙක උගුල්ලා ඔබේ අතට ගත්තත්, අර සුන්දර පින්වත් නළුවාගේ , නිළියගේ ස් වභාවයමයි. වෙනස තිබෙන්නේ ලොකු කුඩා බව පමණකි. දැන් ඔබට තේරෙනවාද ඇස කියන්නේ කුමක්ද කියලා. මේ ඇස තද භාවයෙන්, දියර ස්වභාවයෙන්, වායු ස්වභාවයෙන්, උණුසුම් ස්වභාවයෙන් සෑදුණු රූපයක් පමණක්ම බවයි. තද ස්වභාවයෙන් තමයි මේ ඇස හැඩ ගත්වලා තිබෙන්නේ. දියර ස්වභාවයෙන් තමයි ඇසේ කාන්තිය, දීප්තිය ඇතිකරලා තිබෙන්නේ. වායු ස්වභාවයෙන් තමයි ඇස ප්‍රමිඛලා තබා තිබෙන්නේ. උණුසුම් තමයි ඇස ප්රකාශිමත්ව තබා තිබෙන්නේ. උණුසුම අතින්ය භාවයට පත්වෙන මොහොතේම ඇස විකෘති වෙනවා, කුණු වෙනවා, නරක් වෙනවා, ලෙඩ වෙනවා, ඇසේ නගන එනවා, සුද එනවා, කබ කඳුළු එනවා, සැරව ලේ එනවා.

ඇස මැරී මැරී උපදින රූපයක්. එම රූපයේ ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ තමයි ඉහත සඳහන් කළේ. මේවා දකිනවිට අපි කම්පා වෙනවා. දුක් වෙනවා. වෛද්යවරු සොයාගෙන යනවා. ඇයි ? මේ ඇස් දෙකේ දුකින් මිදෙන්න. ඇස උපදින තාක්කල්ම ඔබට ඇසේ ඇතිවන ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලින් මිදෙන්න බැහැ. ඇස කියන්නේ මස් ගොඩක්. ඒක කුණු වෙනවා. වැගිරෙනවා. ගඳ ගහනවා. එය මස් ස්වභාවයයි. යමෙක් මසට ආදරය කරනවා නම් ඔහු කුණුවීමට, දුර්ගන්ධයට, වැගිරීමට කැමතිවෙන්න ඕනේ. දැන් ඔබට තව තවත් වැටහෙන්න ඕනේ ඇස කියන්නේ මොකක්ද කියලා.

මස් ගොඩක්, ලේ නහර ගොඩක්. මෙහි හැඩගන්වන්න, පරෙස්සම් කරන්න, නලවන්න දෙයක් නැහැ. පයවියේ සියුම් භාවය, වායෝ ධාතුවේ පිරිණුව විසින් ආපෝ ධාතුවේ දිළිසෙන දිය ස්වභාවය විසින් තේපෝ ධාතුවේ උණුසුම, ප්රකාශිමත්භාවය විසින් ලස්සනට හැඩගන්වලා දිගැටි, රවුම්, සියුම්ව ඉපදුනු රූපයක් ඇස.

මේ කුණු ඇස නිසා ඔබ මොනතරම් රූප මගේ කරගත්තාද? ඔබ විවාහක නම් ඔබ සිතන්න යම් දවසක ඔබ ඔය ඇසෙන් රූපයක් දැක්කා. ඔබම නිශ්චය කළා එය ලස්සනයි, සුන්දරයි කියලා. රූපය නිසා සකස්වුණු සිත් පරම්පරාව, Zඑයා ලස්සනයි, එයා හැඩයි, එයා මට ගැලපෙනවා. එයා උසයි, කොණ්ඩේ දිගයි... අන්න ඔබ ඒ රූපයට බැඳෙනවා. ඔබ ඒ රූපය අයිති කරගන්න කැමති වෙනවා. ඇස නිසා හටගන්නාවූ කැමැත්තට ඔබ ඇලෙනවා. තත්භාවක් ඇතිකරගන්නවා. ඇයගේ රූපය මගේ කරගන්න හදනවා. දැන් මොකක්ද මේ මගේ කරගන්න හදන්නේ. ඇස නිසා හටගන්නාවූ කැමැත්ත. දැන් ඇස කියන්නේ මොකක්ද? අර ඇඟිලි තුඩු වලින් උගුල්ලලා ඔබේ අත්ලට ගත් මස් ගුළියයි. ඒ ඇස නිසා ඔබ දැන් අයිතිකරගන්න යන්නේ කාවද? තවත් රූපයක්. ඒ කියන්නේ තවත් කුණුවෙන මස් ගොඩක්. ඇසේ ස්වභාවයත්, ඇස කැමතිවූ රූපයේ ස් වභාවයත් යන දෙකම කුණුවෙන මසට, කුණුවෙන ලෙයට, ජාති, ජරා, වියාධි, මරණ වලට අයිති දෙයක්මයි. මෙහෙම දෙයක් තමයි ඔබ නැකත් බලලා, පෝරුවට නැගලා, දැහිලි බැඳලා, ජයමංගල ගාථා කියලා භාරගන්නේ. මගේ කරගන්නේ. මගේ කරගැනීමේ තෘශ්ණාවේ බලවත් භාවය නිසා ඔබ සැහිමකට පත්වුණේ නැහැ. ඉහත වාරිත්ර වලින් පමණක් ඇය ඔබේ කරගැනීම ගැන. ඔබ තුළ බියක් ඇතිවුණා, ඇය ඔබට අහිමිවෙයි කියලා. ඇයව ඔබගෙන් කවුරුහරි උදුරගනී කියලා. ඇය ඔබව අතහැරලා යාචි කියලා. ඒ නිසා ඔබ ඇයව රජයේ ලියාපදිංචි පොතේ ලියලා, සාක්ෂිකාරයෝ දෙදෙනෙක් සමඟ අත්සන් කරලයි

අරගෙන එන්නේ. ඇය අභිමිච්චිය කියන උපදානයේ බලවත්කම නිසා ඇයගේ අයිතිය ශක්තිමත් කරන්න ඕනේ, නිත්‍යානුකූල කරගන්න ඕනේ, කවරුහරි මෙයාව මගෙන් උදුරාගත්තොත් මට උසාවි ගිහින් හරි මෙයාව ලබාගන්න පුළුවන්, නීතිය ඉදිරියේ බැඳුණු නිසා මෙයා මාව දාලා යන්නේ නැහැ.....

කොහොම බැඳීමක්ද බැඳගත්තේ, අල්ලාගත්තේ, උපදානයකර ගත්තේ?

මස් ඇසක් නිසා, තවත් මස් ගොඩකට කරගන්න බැඳීමක්.....

ඇසේ කැමැත්ත නිසා තමන් තවත් බරක් කරට ගන්නා. මේ බර වැඩි කියලා, මේ ඇතිය කියලා සැහීමකට පත්වෙනවාද? නැහැ. සැහීමක් නැහැ. සංසාරයක් පුරාවට ගොන්නු වෙලා, බුරුවෝ වෙලා, අළු ඇතුන් වෙලා ඇද්ද බරත් සමග ගනිද්දී, ප්‍රේතයෝ, නිරිසතුන්, නිරිසත් සතුන් වෙලා වින්ද දුක් සමග ගනිද්දී, දෙවියෝ මනුෂ්‍යයෝ වෙලා මගේ කොටගත් රූප ජාති, ජරා, වියධි, මරණ සමග ගනිද්දී, අනේ මේ සහේට ගත්ත බිරිඳ, සැමියා මොන බරක්ද කියලයි ඔබට දැනෙන්නේ. මේ රූපය ඔබට තවත් සතර අපායක, මනුෂ්‍ය, දිව්‍ය ලෝකයක දුක සහ බර දැරීමට උරුමයක් සකස්කරදෙන කෙනෙක් කියලා දකින්නේ නැහැ. මේ අයට මේ බර මදි. මේ සැහැල්ලුව දරාගන්න බැහැ. සංසාරයේ ඇද්ද බර සමග සසඳන කොට ඔන්න දෙන්නාට හිතෙනවා අනේ අපේ ජීවිතේ කිසි පිරිවිව බවක් නැහැ, පාළු වගේ. බලන්නකො අපේ ලොකු අක්කල, ලොකු අයිසල දරුවෝ එක්ක කොච්චර සන්නේෂයෙන්ද ඉන්නේ කියලා. බර වැඩිවෙන වැඩිවෙන තරමටයි ඒගොල්ලෝ ජීවිතයේ පිරිවිව බවක් දකින්නේ. දැන් මේ ජීවිතයේ පිරිවිව බවක් ඇති කරගන්න හදන්නේ. ඒ අය බරට කියන්නේ, දුකට කියන්නේ පිරුණු බව කියලා. බරක් දුකක් නැතිනම් පාළු කියලා. මොනතරම් සානුකම්පිත වචන පබැඳුම්ද. මේ මාරයාගේ ශබ්ද කෝෂයේ වචන හරිම සුන්දරයි. තාරුණ්‍යයේ හදවත් මේ වචන වලට හරිම ලෙන්ගතුයි. මේ වචන ලෝදියෙන් හින්දපු වතුමධුරක් වගෙයි. පැහැය, රසය, ගුණය සියල්ලම තිබෙනවා. හැබැයි අනුභව කළොත් පිච්චෙනවාමයි. දුකටපත්වෙනවාමයි. මේ පිච්චිල්ල සත්වයාටනම් ගාණක් නැහැ. මොකද මම හැදිලා තිබෙන්නේ තේපේ ධාතුවක් උපයෝගී වීමෙන් නිසා. ඔය ගින්න, ඔය පිච්චිම ජීවිතයේම කොටසක්, සාමාජිකයෙක්. අනවබෝධය නිසා ගින්නත්, උණුසුමත් මගේ කර ගන්නවා. මවකගේ උණුසුම, පියකුගේ උණුසුම, බිරිඳ, සැමියාගේ උණුසුම, දරුවාගේ උණුසුම, පෙම්වතාගේ පෙම්වතියගේ උණුසුම මේ උණුසුමෙන් රත්වෙන්න මම හරිම රුසියෙක්. රූපය නිර්මාණය වෙන්න දායකවුණ තේපේ ධාතුව මගේ කරගන්නවා. මගේ වසඟයේ පවත්වා ගතහැකි දෙයක් හැටියට ගන්නවා. දකින්නේ නැහැ, දන්නේ නැහැ මේ රූපයේ විඥානය පහව ගියාට පස්සේ මේ මම මළකඳක් වෙනවා කියලා. ඇතිවෙමින් නැතිවෙමින් ගලාගෙන පැමිණි රූපය මම තුළ බැසගත්තාවූ විඥානය පහව යනකොට තේපේ ධාතුව පහව යනවා. ඒ කියන්නේ උණුසුම නැතිවෙලා යනවා. පරිප්පු ව්යාජනයක් රත් නොකළොත් පසුවදා උදයට එය පිළිණු වෙනවා වගේ රූපයෙන් තේපේ ධාතුව තුනී වෙනකොට මේ රූපය කුණු වෙනවා, පිළිණු වෙනවා. උණුසුම නැති නිසා. පඨවි, ආපෝ, වායෝ ධාතූන් අධිකිරියාකාරිත්වයට පත්වෙනවා. වායෝ ධාතුව විසින් පඨවිය ඉදිමීමට පත්කරනවා. ආපෝ ධාතුව විසින් පඨවිය කුණු කරනවා. මොන හිරිකිතියක්ද, මොන අපුලක්ද?

මේ ගාමිභීර මම කුණුවෙන, ඉදිමෙන මළකුණ ඔබමයි. ඔබේ මව, පියා, සැමියා, බිරිඳ, දරුවා, පෙම්වතා, පෙම්වතියමයි.

හැබැයි උණුසුම දැන් නැහැ. තිබෙන්නේ සීතලක්, දුගඳක් පමණයි. ඔබ ඔහුගේ ඇයගේ උණුසුමට ප්රියකළා සේ දැන් එම මළකුණේ සීතලට, දුගඳට ප්රියකරන, එය උපදානය කරගත් පිරිසකුත් සිටිනවා. එම ස් වභාවයම මගේ කරගන්න පිරිසකුත් සිටිනවා. ඒ තමයි නිල මැස්සෝ. ඔබ උණුසුම් කය සැපයක් කරගන්නා. නිලමැස්සෝ ශීතල කය සැපයක් කරගෙන එයට ලොල්වෙනවා. ජීවත්ව සිටියදී ඔබ මගේ කරගත් මව, පියා, බිරිඳ, සැමියා, දරුවා, පෙම්වතා, පෙම්වතියගේ ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය සැපයක් කරගන්නා සේම එම රූපය මළකඳක් බවට පත්වුණ මොහොතේ ඒ ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරයම කබරයින්, නරියන් වැනි

කුණු මසට ලොල් සතුන් තඵ මර මරා, වමාර වමාරා රස බලනවා. සැපයක් කොට ගන්නවා. රූපය ඔබ නුවනින් දකින්න. ඔබ කර තිබෙන්නේ අර තිරිසන් සතුන් කළ දෙයම නේද?

තිරිසන් සතුන් කන මස් කැබැල්ලක් පාසා, හැපෙන මස් කට්ටක් පාසා, කුස පිරෙන මොහොතක් පාසා, දුගඳ හමන මස් කැබැල්ලක් පාසා පිනවුයේ, පිනවුනේ තිරිසන් සතාගේ ඇස, දිව, කන, ශරීරය, නාසයමයි. ඔහු හෝ ඇය ජීවත්ව සිටියදී ඔබත් කළේ ඔහුගෙන් හෝ ඇයගෙන් ඔය ටික පිනවීම පමණමයි. බලනකොට ජීව මසට ලොල්වූ ඔබත්, අර කුණු මසට ලොල්වූ තිරිසන් සතාත් අතර ඇති වෙනස කුමක්ද? දැන් අපි හිතන්න ඕනේ අපි අර තිරිසන් සතාගේ, මසට ලොල් වූ සතාගේ ස්වභාවයෙන් ඉදිරියට යන්න ඕනෙ කියාලා. තේජෝ ධාතුවෙන් උණුසුම් කරපු මම – මගේ කියන මස අපි රස බලනවා. රූපය අපි රස බලනවා. ආපෝ ධාතුවෙන් සිතල කරපු මළකුණ තිරිසන් සතා රස බලනවා. වෙනස එපමණයි. රූපය අනිත්ය බව දකින්න. රූපය තුළ මම නැහැ කියලා දකින්න. ඇස නිසා දුකට පත් නොවන්න. ජරඤ්චේ ඇසෙන් ඔබ විඳින දුක දකින්න. ඇස නිසා, ආයතන හය නිසා ලෝකයේම බර ඔසවාගෙන යන අදක්ෂයෙක් නොවෙන්න. මෝහයේ සඵපිලි වලින් සුන්දර ලෙස ආවරණය කර ඇති ආයතන හය වගේම බාහිර රූපයනුත් නිරතුරුව ජරඤ්චෙන් නිරුවත් කර බලන්න. ලැජ්ජාවෙන්න එපා, බිය වෙන්න එපා. එහෙම වෙන්න නියත වශයෙන්ම ඔතන සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැහැමයි.

11. කුලියට ගත් එළිය කුමට?

අපි කතාවට කියනවා, මනුෂ්‍යයා ආලෝකයට කැමතියි එහෙත් අඳුරට අකමැතියි කියලා. නමුත් ඒක එහෙම වෙන්න බැහැ. ආලෝකයට කැමති මනුෂ්‍යයාට නිදි ඇදට, නිදි පැදුරට ගියහම තම කැමැත්තෙන්ම විදුලි පහන් නිවාදමා අඳුර මගේ කරගන්නවා. අඳුරට කැමති වෙනවා. ආලෝකයට අනිත්‍යභාවයට පත්වී, අඳුර ඇතිවෙනවා වගේම මිනිසා මේ ස්වභාවයන් දෙකටම ඇලෙන්නේ තම සිතුවිලිද අනිත්‍යභාවයට පත්වන නිසා. ආලෝකයට කැමතිවූ සිත අනිත්‍යභාවයට පත්වී, අඳුරට කැමතිවූ සිත ඇතිවෙනවා. කල්ප ගණන් අපි දිවියලෝක වල, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ, සතර අපායේ ආලෝකයත් අඳුරත් අතර දෝලනය වෙමින් ගලාගෙන පැමිණි ගමනක් මේක. මේ නිසා මේ දෙයාකාරයේ කැමැත්ත තවමත් අපට තිබෙනවා. නමුත් මනුෂ්‍යයා අඳුරට වඩා ආලෝකයට කැමතියි. ඒ නිසාමයි විදුලි බලාගාර, තාප බලාගාර ආදී බලශක්ති මූලයන් සොයමින් ජීවත්වන්නා කරන්නේ. මේ ස්වභාවයන්ගෙන් මිනිසා ලබාගන්නා ආලෝකය මිනිසා කුලියට ගත් දෙයක්. තමා අඳුරින් මිදෙන්න, තෙල් වලින් ජලයෙන්, ගල් අඟුරු වලින් නිපදවූ ආලෝකය කුලියට, මිලට ගන්නවා. ඒ කියන්නේ තෙල් වලින්, ජලයෙන්, තාපයෙන්, ආලෝකය ලබාගැනීමට මිනිසා මහත් අභිමානයෙන් උදම්අනන්ත තාක්ෂණයෙන් මිනිසාට හැකියාව ලැබුණත් ඔබ තවම දක්ෂ නැහැ තම සිත තුළින් ආලෝකය නිපදවාගෙන, ජීවත්වෙමින් ආලෝකයෙන් ලෝකය දකින්න.

ඔබ ආලෝකය “ආලෝකය” විදිහටත්, අඳුර “අඳුර” හැටියටත් විදුලිය “විදුලිය” හැටියටත්, ජලය “ජලය” හැටියටත් මිස හේතුඑල ධර්මතාවයන් අනුව මේවා දකින්න උත්සහ ගන්නේ නැහැ. ජලය නැමැති ආපෝධාතුව උපයෝගීකරගෙන, එහි ඇති පය්ට් ධාතුවත්, වායෝ ධාතුවත් ආධාර කරගෙන විදුලිය නමැති තේජෝ ධාතුව නිපදවනවා. ආලෝකය වශයෙන් අපි දකින්නේ ජලය සහ විදුලිබලයේ අනිත්‍යතාවයයි. ඒ කියන්නේ රූපයේ අනිත්‍යතාවයයි. ගල් අඟුරු නමැති පය්ට් ධාතුව උපයෝගී කරගෙන එහි ඇති වායෝ සහ තේජෝ ධාතුව ආධාර කරගෙන විදුලිය නිපදවනවා. විදුලිය තුළින් ආලෝකය නිපදවනවා. ගල් අඟුරු තාපය, විදුලිය, ආලෝකය වශයෙන් අපි දැක්කේ රූපයේ වෙනස්වීමයි. රූපය වෙනස්වීමේ ජීවත්වීමයි. රූපය තුළ ඇති මස් ඇසට නොපෙනෙන සතර මහා ධාතූන්ගේ වේගවත් ක්රියාකාරීත්වයයි. වෙනස්වීමයි. මේ ක්රියාකාරීත්වය වෙනස්වීම ඔබ ඔබේ ජීවිතයට ගලපාගන්න. මේ ශරීරය නමැති රූපය, ක්රියාකාරීත්වයට පත්කරන සිත නැමැති ශක්ති විශේෂයෙන් ජීවත්වීමේ ජීවත්වීමේ ආලෝකය උපදවා ගැනීමට උත්සහවත්ත වන්න. ඔබ පිරිනිවී යනතෙක්ම අනිත්‍යභාවයට පත්නොවන ජීවත්වීමේ ආලෝකය ඇතිකර ගැනීමට ඔබට තාප බලාගාර, විදුලි බලාගාර, ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය නොමැත. කෝටි ජීවත්වීමේ ගණන් ධනස්කන්දය අවශ්‍ය නොමැත. සිමෙන්ති, ලෝහ, ගල් අඟුරු, ජලය, ඩීසල් ටොන් ගණනින් අවශ්‍ය නොමැත. ඉංජිනේරු උපාධි සහතිකයක් අවශ්‍ය නොමැත. වෝල්ට් 33000ට බිය විය යුතු නැත. අවශ්‍ය වන්නේ සිමෙන්ති, ගල් අඟුරු, ජලය ආදිය නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන රූපයන් බව අවබෝධ කරගැනීමයි. මේ සියලු රූපයන්ට එකිනෙකට වෙනස්වූ ජීවත්වීමේ යුත් සතරමහා ධාතූන්ගෙන් නිර්මාණයවූ ස්වභාවයන් බව අවබෝධ කර ගැනීමය. එවිට ඔබට මමය, මගේය, අනුන්ය, අනුන්ගේය යන සත්ව පුද්ගල සංඥාවන් ඉවත්ව යනු ඇත. ඔබ තුළද, අනුන් තුළද සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නොමැති බව අවබෝධයෙන් දකිනවිට, රාගය ද්වේශය කුමක් නිසා පවතින්නද? කවුරුත් නිසා පවතින්නද? මෝහය විසින් සංසාරයක් පුරාවට කරන ලද මහා නොමහ යැවීම අවසන්වුණු කල්හී, අවිද්‍යාවේ අඳුරයි. අවිද්‍යාවේ අඳුර පහවීමත් සමඟ ඔබ ලබන නිදහස, සැහැල්ලුව, නිවීම මෙතෙක් ඔබ දරා සිටි රාග, ද්වේශ, මෝහ බර සැහැල්ලු වීමේ, නිරෝධය වීමේ නිදහසයි. සලකුණකුදු නොතබා, රාග, ද්වේශ, මෝහ, ඇතිවන සිත සමඟ නිරෝධය වී යන්නේ රූපයේ අනිත්‍යභාවය මිස සත්ව පුද්ගල සංඥාවක් තමන් තුළ හටනොගන්නා නිසාමය. සතිය සහ සිතියෙන් යුතුව රූපය දෙස බැලීමේදී ඔබ අවබෝධයෙන් ලබන ජීවත්වීමේ ආලෝකය අනිත්‍ය වන දෙයක් නම් නොවේ. තමා පිරිනිවීයනතෙක්ම ජීවත්වීමේ ආලෝකය ඔබේ ඇතිවන නැතිවන සිතේ

ආලෝකය වනු ඇත. ලෝකයේ පවතින අනිත්‍යභාවයට පත්නොවන ජරඥාවේ ආලෝකය ගැන මේ සටහන හික්ෂුව තැබුවේ එක් වනවායි හික්ෂුවක් දර්ශනය ආලෝක සංදර්ශනයක් ගැන ඔබව දැනුවත් කරන්නටය. ඒ තුළින් ඔබටත් මේ නිවන් මහ වැඩීමට ශක්තිය, උනන්දුව තීව්‍ර කිරීමටය. මේ ආලෝක සංදර්ශනය ජරඥාවේ ආලෝකයක් නම් නොවේ. අනිත්‍යයට අයිති ආලෝක සංදර්ශනයකි. ජරඥාවේ ආලෝකය වෙනුවෙන්, එයට උපහාර වශයෙන් දෙවියන් දක්වන්නට යෙදුණු අතිශය රමණීය ආලෝක පූජාවකි.

වේලාව එක්තරා හිමිදිරි උදෑසනක පහ පසුව විනාඩි පහළොවක් පමණය. හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් උතුරු ජරදේශයට මුහුණලාගෙන තම කුටියේ සිට දානශාලාවට වඩිමින් සිටියහ. ක්ෂණයෙන් උතුරු දෙස ආකාසයෙන් සුදු පැහැති, කිරි පැහැති විශාල ආලෝක ධාරාවක් හික්ෂුව ඉදිරියට පැමිණ එම ආලෝක ගුලි ඇතිවෙමින් නැතිවෙමින් විනාඩි දෙක තුනක පමණ කාලයක් සංදර්ශනයක් පැවැත්වීය. මෙම ආලෝක සංදර්ශනය ඉහත හික්ෂුව මුල්වරට දුටුවකි. සියල්ල සිදුවූයේ ආකාශය තුළදීය. ආලෝක ගුලි වශයෙන්, රේඛා වශයෙන් ඉතා වේගවත් සංදර්ශන විලාසයක් හික්ෂුව දුටුවේය. මේ වමන්කාර, ආශ්චර්යය දෙස හික්ෂුව මොහොතක් නැවතී බලා සිටියදී සංදර්ශනය තවත් ජරවේගකාරී විය. එවිට හික්ෂුව නියත වශයෙන්ම මෙය දෙවියන්ගේ ආලෝක සංදර්ශනයක් බව අවබෝධ කරගෙන දෙවියන්ට කෘතගුණ දැක්වීම පිණිස අනිත්‍ය සංඥාව ගැන ධර්ම දේශනයක් ඉතා කෙටියෙන් කරන ලදී.

“මේ ආලෝකය අනිත්‍යයි. ඔය දිව්‍යශරීරයන් අනිත්‍යයි. ඔය ඔබලා අතිවිදින දිව්‍ය සතුටත් අනිත්‍යයි. ඔය දිව්‍ය ඇස, කණ, නාසය, දිව, ශරීරය, මනස අනිත්‍යයි. ඔය ආශ්වාදයට ඇලෙන්න එපා. ඔබලාගේ ඔය අනිත්‍යවූ ආලෝකයෙන්, නිත්‍ය වූ ආලෝකයට පූජා පැවැත්වීම නෙවෙයි ඔබ කළයුත්තේ. ඒ නිත්‍ය වූ ආලෝකයේ උරුමක්කරුවන් වීමයි”

ඔය අත්දැකීම එතැනින් අහවර වුණා. සියල්ල සිදුවී අවසන්වීමට විනාඩි තුනක් පමණ යන්න ඇති. දිව්‍ය ආලෝකය දෙවියාට ලැබෙන්නේ පින නිසා. ඔය පින අහවරවෙලා යද්දී ඔය ආලෝකය අහවරවෙලා යනවා. ඒ නිසා ඔබ ආලෝකයට ලොල්වෙන්න එපා. ආලෝකයට කියන්නේ රූපයක්මයි. තේජෝ ධාතුවේ ජරතිශනය වැඩි ආලෝකයේ ස්වභාවය අනිත්‍යයයි. පිං අහවර වෙලා දෙවියන්ගේ දිව්‍ය ආලෝකය අවසන් වෙනකොට ඔය දෙව්වරුන්ද හඬනවා, ශෝකවෙනවා, දුක්වෙනවා. අනත්‍යවූ ආලෝකයට ලොල්වීමෙන් දුක පමණයි උරුමවන්නේ. ඒ නිසා ඔබ සතර මහා ධාතූන්ගෙන් සැදි ආලෝකය, රූපයේ අනිත්‍යබව දකිමින් අතහරින්න. ආලෝකයේ අනිත්‍යභාවය අඳුර බවත්, අඳුරේ අනිත්‍යභාවය ආලෝකය බවත් දකිමින්, අඳුරත් ආලෝකයත් අතහරිමින් පිරිනිව්‍යානතෙක්ම නිත්‍යභාවයේ පවතින ජරඥාවේ ආලෝකය ඔබ තුළ ඇතිකරගන්න. ජරඥාවේ ආලෝකයෙන් ජරභාශ්වර වූ සිතෙන් ලෝකය දෙස බලන්න. එවිට ඔබට නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන රූපයන් මිස සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් හමුනොවනු ඇත. සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නොමැති කල, රාගය ද්වේශය කුමක් සඳහා, කා සඳහා පවතින්නක්ද? ඒවා නිරෝධයවී යනු ඇත. රාග, ද්වේශ, මෝහයන්ගෙන් නිරුද්ධවූ සිත හරියටම සුදු පිරුවටයක් සේමය. කිසිදු කිලුටු බවක් නොමැති සුදු පිරුවටය නිරතුරුව ජරභාශ්වරය. ආලෝකමත්ය. රාග ද්වේශ මෝහයන්ගෙන් නිරෝධයවූ සුදු පිරුවටයක් වැනි සිතක් නැවත කිලිටිවන ස්වභාවයේ නොපවතී. මන්ද කිලුටු වීමට නිත්‍යවූ, ස්ථිර වූ, “මගේ ” යැයි සිතක් නොමැති හෙයිනි. ඒ බව තමා අවබෝධයෙන් හඳුනාගත් බැවින් මා තුළ මම නැතැයි ජරත්‍යක්ෂකොට දක්නා ලද හෙයිනි.

12. මේ ලොව පිරිසිදුම තාක්ෂණයයි

තාක්ෂණයෙන් දියුණුවට පත්වූ ලෝකයා “තාක්ෂණය නිසා ලෝකය විශ්ව ගම්මානයක්වී, ලෝකයේ පාලනය මිනිසා විසින් සිදුකරනවා” යන විශ්වාසයට පැමිණ ඇත. මේ මායාව තුළ ලෝකයා මොනතරම් මුලාවට පත්වී ඇතිදැයි යන්න ගැන ඔබට අවබෝධයක් ලබා ගත හැක්කේ ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමෙන්මය. ලෝකයා සතුටුවන, ලෝකයා ජීවත්වන, ලෝකයා පාලනය කරන ඊනියා තාක්ෂණය, ක්රියාත්මකවන්නේ බලශක්තිය මගිනි. බලශක්තිය හිඟවුණු දිනයක, බලශක්තිය නැතිවුණු දිනයක තාක්ෂණයේ පිහිටෙන් ජීවත්වන ලෝකයා පත්වන්නේ මහා අර්බුදයකටය. තාක්ෂණය යනු අවිද්‍යාවයි. තාක්ෂණය යනු අස්වාභාවිකත්වයයි. එවන්වූ තාක්ෂණයෙන් පරිපූර්ණවන ලෝකය, ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් පිරිහීම ලෝක ස්වාභාවයයි. තාක්ෂණයේ දියුණුව යනු අවිද්‍යාවේ දියුණුවයි. වර්තමානයේ ලෝකය දෙස බැලීමේදී අපි දකින්නේ අවිද්‍යාවෙන් ඉතිරියන තාක්ෂණයෙන් දියුණු ලෝකයකි. ලෝකයේ ගුණාත්මක බව, දියුණුව මනින මිනුම් දණ්ඩ තාක්ෂණයයි. බලශක්තිය නැතිවුණු දවසක ඇතහිටින තාක්ෂණයක්, ස්වාභාවික කාලගුණික දේශගුණික තත්ත්වයකදී ඇතහිටින තාක්ෂණයක්, දේවත්වයෙන් සලකන ඊනියා දියුණුවකින් මුලාවූ ලෝකයාට, ලොවතුරු බුදුරජාණන් වහන්සේ මීට වසර දෙදහස් පන්සියයකට පෙර දේශනාකොට වදාළ ධර්මය විසින් අන්ධභාවයේ වෙලිසිටින ඔවුන්ගේ ළදරු බව හෙළිකරවනු ලබයි. ලෝකය තාක්ෂණයෙන් පිරියාම යනු සතර අපායද පිරියාමයි. තාක්ෂණ අවිද්‍යාවෙන් මුලාවන සත්වයා ගාල් කරන වෙබ් අඩවිය සතර අපායයි.

ලෝකයේ සැබෑ තාක්ෂණය දකින්නනම්, ස්පර්ශ කරන්නනම් ඔබ දැකිය යුත්තේ ලොවතුරා ධර්මයයි. එය බලශක්තිය නැතිවුණු දිනයක අතරමංවන, අක්රියවන තාක්ෂණයක් නොවේ. පොඩ්ඩ වැරදුණු විට මහා විනාශයන් වන තාක්ෂණයක් නොවේ. අතුරු ආබාධ ඇතිවන තාක්ෂණයක් නොවේ. එය ඉතාම පිරිසිදු තාක්ෂණයයි.

ලෝකයේ තාක්ෂණයෙන් දියුණුම ආයතනය මොකදද කියා ඇසුවොත් ඔබ කියාපී ඇමරිකාවේ නාසා ආයතනය කියලා. නමුත් ඔබ වැරදියි. ලෝකයේ අවිද්‍යාවෙන් තොර, ස්වාභාවිකත්වයෙන් පිරිපුන්, දියුණුම තාක්ෂණය තිබෙන්නේ නිවන් මඟ වඩන භික්ෂුව තුළය. අරිහත් උතුමන් තුළය. එම භික්ෂුව එම තාක්ෂණයේ උපරිම ඵලය, උපරිම සීමාව දකින්නේ නිවන් අවසාන මෙහෙයුමේදීය. ඒ තාක්ෂණ පාරාදීපයකි. සැබෑම විශ්ව ගම්මානය ඔබ දකින්නේ මෙහිදීය. මෙම තාක්ෂණය බලශක්තියෙන් ක්රියාත්මක වන “රූකඩ තාක්ෂණයක්” නොවේ. එය ක්රියාත්මකවන්නේ ඔබගේ නිර්වාණ ප්රඥාව මගිනි. මෙහිදී ඔබ දකින ලෝකය ඇමරිකාවේ නාසා ආයතනයට කල්ප ගණනාවක් සිය තාක්ෂණය දියුණු කරමින් ගියද දැකිය නොහැකිය. ඔවුන්ගේ ලෝකය ප්රාථමික ළදරු පන්තියකි. ඔබ නොදැනුවත්කම නිසා එහි සිරකරුවන්ව සිටියි.

නිවන් මඟ වඩන භික්ෂුව අවසන් නිවීමේ මෙහෙයුමේදී සඳ, අභහරු හෝ වෙනත් ග්රහලෝක නොව, දිව්‍යලෝකයද, බ්රහ්ම ලෝකයද ඇතුළුව මුළු තුන් ලෝකයම දකිමින් අවබෝධය ලබයි. මේවාට බලශක්තිය අවශ්ය නොවේ. නිවන් මඟ වඩනා භික්ෂුවට තම සමාධිය උපරිම මට්ටමකදී කිසිදු බලශක්තියකින් තොරව මහා සෂ්ණ අන්ධකාර රාත්රියකදී තම කුටිය ආලෝකමත්කර දැකිය හැකිය. නිවන් මඟ අවසාන මෙහෙයුමේදී ඔබට ඔබගේම ප්රඥාව විසින්, ඔබ පැමිණි සංසාර ගමනේ ඇත දුරක් දක්වා පෙන්වනු ඇත. මෙය හරියටම රූපවාහිනිය ඉදිරිපිට රූප දකිනවා සේය. එකක් පසුපස එකක් පැමිණේ. ඔබට ඇත්තේ දකින රූප ඔස්සේ සංසාරයේ භය දැකීම පමණකි. සංසාරයේ ස්වභාවය දැකීම පමණකි. එතැනදී දිව්‍ය ලෝකවල ඉපිද ඔබ විදින ලද සැප සම්පත් ඔබ දකිනු ඇත. ප්රේත ලෝකවල ඉපිද සෙම් සොටු රස කර කර කමින් ගතකළ ස්වභාවයන් ඔබ දකිනු ඇත. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ඉපිද ඔබ විදි කාම සම්පත්ද, දුක් වේදනාවන්ද ඔබ

දකිනු ඇත. ඔබ යුද්ධයෙන්, සතුරන්ගෙන් මැරුම්කනවා, වේදනා විඳිනවා, අඛණ්ඩව වනවා, අත්ධයෙක් බිහිරි පුද්ගලයෙක් මෙන්ම අංගවිකලව ගතකළ ජීවිත පෙනෙනු ඇත. තිරිසන් ලෝකවල ඉපිද හරකුන්, ඌරන්, කුකුළන්, එළුවන්, මත්ස්‍යයින් ලෙස අනුන්ගේ අහරකට ඔබව මරාගෙන කනවා ඔබ දකිනු ඇත. මරණ වේදනාවෙන් ඔබ ළඟින් දෙනවා ඔබට පෙනෙනු ඇත. මෙලෙස සංසාරයේ හය, සංසාරයේ දුර, සංසාරයේ ගැඹුර සිතමාපටයක් ඔස්සේ මෙන් ඔබට දර්ශනය වනු ඇත.

මේවා ඔබට පහළවන ඥානයන්ය. ඔබට මේ ඥානයන් පහළවන්නේ, අවබෝධවන්නේ ජීවිතයේ එක් අවස්ථාවක පමණකි. ඉන් පසුව ඔබට එම ඥානය ආවර්ජනය කළ හැක. එනම් නැවත නැවත මෙනෙහි කළ හැක. මන්ද ඔබ එම සසර ස්වභාවය අවබෝධකර ඇති නිසාය. බලන්න, ලොව්තුරා බුදු සමීඳුන් දේශනා කළ තාක්ෂණය. එකම එක බලශක්තියක්වත් නොමැතිව, එකම එක බොත්තමක්වත් තද නොකොට, කැමරාශිල්පීන් ශබ්දාගාර නොමැතිව, කල්ප ගණනක් ඇත සසර ඔබට දකින්න පුළුවන්. ඒත් බලන්න අපි මොනතරම් දුර්වලද කියලා. මෙවැනි උතුම් ධර්මයක් නියාගෙන අපි ධර්මය ඉගෙනගන්න වෙබ් අඩවියේ පිටු පෙරළනවා. ධර්මය සුරකින්න තාක්ෂණයේ පිහිට සොයනවා. ලොකුම අවාසනාව, ධර්මය පිළිගන්න තාක්ෂණය සමඟ ගලපා එමගින් ධර්මය සනාථ කිරීමට යෑමයි. අවිද්‍යාවක මහත.....

නවීන තාක්ෂණය මිනිසාගේ ආයුකාලය දීර්ඝකරගැනීමට, සෞඛ්‍ය තත්ත්වය නැංවීමට, අධ්‍යාපනය ගුණාත්මකභාවයට පත්කිරීමට උපකාරී ඇති බව ඔබට සිතෙන්න පුළුවන්. මෙම හික්ෂුද එය අනුමත කරනවා. එහෙත් ඔබ තාක්ෂණික ලෝකයේ වැඩිපුර පැයක් ජීවත්වෙනවා කියන්නේ, වැඩිපුර පැයක් දුක් විඳිනවා කියන එකයි. ඔබ වැඩිපුර යමක් ඉගෙනගන්නවා කියන්නේ, වැඩිපුර අවිද්‍යාව ඉගෙනගන්නවා කියන එකයි. ඔබ මොන ආගමකට අයත්වුවද හිතට එකඟව දකින්න. ඔබව ලෙඩකරන රෝග කාරකයන්, ඔබේ ලෙඩේ සුවකරන ඖෂධයන්, ඔබව මරාදමන මරුවාත් යන තුන්දෙනාම නවීන තාක්ෂණයයි. ඔබ සැබෑ තාක්ෂණය හඳුනාගෙන රෝගයන්, රෝගකාරකයන්, මරුවාත් යන තිදෙනාම පරාජයකර ලොව්තුරා තාක්ෂණයේ සැබෑ හිමිකරුවෙක් වන්න. බලශක්තියෙන් තොරව ලෝකය දිනන්න. දකින්න.

ලෝකය තාක්ෂණික අතින් දියුණුවෙන්න දියුණුවෙන්න ලෝකය ආධ්‍යාත්මික අතින් පිරිහෙනවා. ආධ්‍යාත්මික අතින් පිරිහෙන ලෝකය විසින් ලොව ස්වභාවය, ස්වභාවධර්මය තමන් යටතට, තමන්ගේ පාලනය යටතට ගන්න හදනවා. මේ තරගයෙන් කවදාහරි දවසක ලෝකයා අන්ත පරාජයකට පත්වෙනවා. එම පරාජය ලෝකයා ලබන්නේ මහා විනාශයකුත් සමඟමයි. එම මහා විනාශය වනතෙක් නිරතුරුවම අතුරු විනාශයන් ලෝකයේ සිදුවනවා. ලෝකයේ ස්වභාවය වෙනස් කළහැකි ජගතෙක් මෙනෙක් තුන්ලෝකයේම පහළවී නැහැ. අනාගතයේදීත් එය එසේමයි. අවිද්‍යාවෙන් පෙළෙන සත්වයා සිතනවා ලෝකයේ ස්වභාවය තමන්ට වෙනස් කළ හැකිය, පාලනය කළ හැකිය කියලා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාටවත් බැහැ ලෝකයේ ස්වභාවය වෙනස්කරන්න. උන්වහන්සේලාට පුළුවන් ලෝකයේ ස්වභාවය අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන ලෝකයෙන් එතෙරවන්න, පාලනය නොකළහැකි ලෝකයේ ස්වභාවය පාලනය කළ හැකි තම සිතෙන් අවබෝධ කරගන්නයි. කුමක්ද උන්වහන්සේලා අවබෝධ කරගත්තේ ?

ආයාසයක් ගෙන ලෝකයේ වෙනස්කළ යුතු කිසිම දෙයක් නොමැති බවයි. මන්ද නිරන්තරයෙන්ම, ආයාසයකින් තොරවම ලෝකය වෙනස්වන හෙයිනි. මහපොළොවද, අවකාශයද, අභ්‍යාවකාශයද ඔබට ජයගතහැක්කේ ඒවා වෙනස්කිරීමෙන් නොව, නිරතුරුවම ඒවා වෙනස්වන බව අවබෝධ කරගැනීමෙන්ය. ලෝකයේ ස්වභාවය වෙනස්කිරීමට යන්නට හමුවනුයේ අවිද්‍යාවය. ලෝකය නිරතුරුවම වෙනස්වන ස්වභාවයෙන් යුක්තබව අවබෝධයෙන් දකින්නට හමුවනුයේ විද්‍යාවය.

ලෝකයේ සැබෑම විද්‍යාඥයා ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේය. උන්වහන්සේගේ සැබෑ ශ්රාවක පුතුනුවන්ය. උන්වහන්සේලා මොනතරම් තාක්ෂණයෙන් දියුණුද කියනවානම්, උන්වහන්සේලාට ඇස් පියාගත් සැනින් මුළු ලෝකයම නිරුද්ධකොට දැකිය හැකිය. විශ්වය යනු මහා වේගයකට හසුවුණ හිස්

අවකාශයක් පමණක් බව උන්වහන්සේලා දනියි. මෙම වේගය මොනතරම් ජරවේගකාරීද කියනවානම්, එම වේගය තුළ දකින්නේ හිස්බව පමණක්මය. ඒ හිස්බව තුළ අයිතිකරගැනීමට, වෙනස්කිරීමට, දියුණුකිරීමට, සංවර්ධයන කිරීමට, අලුතින් සොයාගැනීමට කිසිවක්ම නැත. තාක්ෂණයෙන් ලෝකය ජයගන්නට වෙරදරන ලෝකයාද, එම වේගයේ රූකඩ පමණක්මය. ලොව ජරවේගකාරීම වේගය රූපය අනිත්‍යභාවයට පත්වන වේගයයි. එය අවිද්‍යාව සොයා යන විද්‍යාඥයින්ට දැකිය නොහැක්කකි. එහි දැකිය හැක්කේ විද්‍යාව සොයාගිය බුදු පුතුන්ට පමණක්මය. විද්‍යාඥයන්ද බුදු පුතකු වීමට දක්ෂ වුවහොත් ඔහුටද මේ සැබෑ විද්‍යාවේ හිමිකරුවෙක් විය හැකිය. මෙය කාගේවත් බුදුලයක් නොවේ. මේ ලෝකයේ ස්වභාවයයි. ඔබටද මටද එහි හිමිකරුවන් විය හැකිය. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ අප කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන්, මහා කරුණාවෙන් මේ මහ හෙළිකළ ශාස්තෘන් වහන්සේය. තුන් සිව්‍රත්, පාත්‍රයත් දරමින්, කැලයේ හුදෙකලා කුටියක, ආරණ්‍යයක වැඩසිටින බුදුපුතුන් ලෝකය විනිවිද දකින, ලෝකය කම්පාකරවන, ලෝකයට නොගැටෙන ලෝකය ඉක්මවාගිය සැබෑම විද්‍යාඥයන්ය. බලශක්තියෙන් තොරව ලෝකය දකින උතුමන්ය. උන්වහන්සේලා සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව ස්වභාවධර්මය දෙස ජරඥාවේ ඇසින් බලමින් ධර්ම විනය දෙක ආරක්ෂා කරගනිමින් අවබෝධය ලබන උතුමන්ය. මේවා හේතුඵල ධර්මයන්ය. සතිය සිහිය හේතුවෙන් විනය නැමැති ඵලයද, ස්වභාවධර්මයේ යථාස්වභාවය මෙන්ම එහි අනිත්‍යබවද දැකීමෙන් ධර්මය නැමැති ඵලයද ඔබට අවබෝධවනු ඇත. සතිය සිහිය නැතිවීමෙන් අවිචාරයද, ස්වභාවධර්මය නිත්‍යභාවයෙන් ගතහොත් අධර්මයද යන ඵලයන් ඔබට ලැබෙනු ඇත. ඔබේ දක්ෂතාවයන් මත කැමති මාවතක් තෝරාගැනීමට ඔබට නිදහස ඇත.

13. අනේ ඔබ එවන් පාලකයකු වේ නම්

පාලකයෙක් වෙන්න අපි මොනතරම් කැමතිද? පංති කාමරයක වේවා, වැඩබිමක, ආයතනයක, පන්සලක, ගමක, නගරයක, රටක පාලකයා, නායකයා වෙන්න අකමැති කෙනෙක් නොමැත. ඔබ ඔබෙන් අහල බලන්නකො නායකයෙක් වෙන්න ඔබ අකමැතිද කියලා. ඔබ දැනටමත් නායකයෙක් වෙන්න පුළුවන්. මිනිසා තරග කරන්නේද, සටන් වදින්නේද, අනුනට කැපිලි කෙටිලි දමන්නේද නායකත්වයට පාර සකස් කර ගැනීමටය. නැතිනම් නායකත්වය ආරක්ෂා කරගැනීමටය.

වෛරය, ක්රෝධය, සැකය නායකත්වය සොයා යන ගමනේ අතුරු ඵලයක්ය. නායකත්වය සෙවීම මිනිසාට පමණක් උරුම දෙයක් නොවේ. සෑම සත්වයෙකුටම පොදුය. සත්වයා මහා අකුසල් ජරමාණයක් රැස් කරගන්නේ මේ නායකත්වයට ඇති ගිජුභාවය නිසාය. මෙවැනි අකුසල් රැස්කරමින් ඔබ මේ පාලනය කිරීමට යන්නේ කවුරුන්වද? අනුන්මය. අනුන්ව පාලනය කිරීමට යන ඔබ මොහොතක්වත් සිතුවාද තමාට තමාවත් පාලනය කර ගැනීමට නොහැකි ලෝකයක තමාට අනුන්ව පාලනය කිරීමට නොහැකි බව. කවුද ඔබට මේ අවබෝධය ලැබීම වලක්වන්නේ. තත්භාවයි. අනන්ත අජරමාණ අකුසල් සිදුකරගනිමින්, විවිධ සටකපට උපක්රම යොදමින්, මුසාබස් දොඩවමින්, නැතිගුණ පෙන්වමින් ඔබද පාලනය මුවහත් කරගන්නවා.

බලය උදෙසා මොනතරම් ගහමරා ගන්නවාද, පාවාදීම් කරනවාද, කුලල් කාගන්නවාද, අනුනට මඩ ගසනවාද? බලයට ඇති කැදරකම, ගිජුබව නිසාම තළමරමින් ඉහත වර්ගාවන් සිදුකිරීම බලය ලබාගැනීමට කළයුතු වාරිත්රයක් බවට පත්වෙලා. මේ හැම දෙයම මේ අය සතුටින්මයි කරන්නේ. තිබෙන සැප ආරක්ෂා කරගන්න, ඇති සැප වැඩිකරගන්න, නැති සැප ඇතිකරගන්න ලෝකය පස්සෙ දුවනවා. දුක් විඳිමින් සැප සොයනවා. වර්තමානයේ සොයන සැප ලැබිලා නැහැ. ඒ නිසා අනාගතය තුළ සොයනවා. ඔවුන් දන්නෙ නැහැ අනාගතය කියලා කියන්නෙ වර්තමානයටමයි කියලා. වර්තමානයමයි අතීතය වූවේත් කියලා. මේ අයට හති දැනෙන්නෙ නැහැ. විඩාවක්, නිදිමකක් දැනෙන්නෙ නැහැ. සැප සෙවීමට, ආරක්ෂා කරගැනීමට, වැඩිකර ගැනීමට ඇති තත්භාව නිසා.

තත්භාව කියන්නේ හොඳ දක්ෂ මැහුම්කාරියක්. ඇය විසිහතර පැයේම ඉඳිකටුවයි, නූලයි අත තබාගෙනයි සිටිනුයේ. ඉන්ද්රියයන්ට පස්සයවන හැම කැමැත්තක්ම තද මැස්මකින් මසන්න. දක්ෂ මැහුම්කාරියගේ මේ වෙලීම කල්ප ගණනාවකට කැඩෙන්නේ නැහැ. කැමැත්තෙන්ම සසර බන්ධන වලට කොටුවෙන සත්වයාට, මේ තත්භාවේ මැහුම්කාරිය අතදිගහැර උදව්කරනවා. කුමක් සඳහාද? ඔබව බවය සමඟ බන්දන්න, උපාදානය කරවන්න. අපිට හිතෙනවා ලෝකයේ දක්ෂම මැහුම්මහන දරුවෝ ඉන්නේ කටුනායක පැත්තේ කියලා. ඒත් ඒක මුලාවක්. ඒ අය මහන මැහුම් අවුරුද්දකින්, දෙකකින් නැතිනම් පහකින් දිරලා යනවා. ගැලවිලා යනවා. ඒත් තත්භාවේ මැහුම්කාරිය මහන මැහුම, ගසන වෙළුම කල්ප ගණනාවකට කැඩෙන්නේ නැහැ. ඇයට විඩාවක්, නිදිමකක්, වෙහෙසක් නැහැ. හැම තත්පරයකම ඔබ ඉදිරියේ ඇය සිරුවෙන් සිටිනවා. ඔබට පස්සය වන සෑම රූපයක් සමඟම ඔබව වේදනාව විඳීමට සලස්වනවා. ඇලීම, ගැටීම, උපේක්ෂා වශයෙන්.

ඔබ කවදාහරි නිවීම ලබන්නේ තත්භාවේ මැහුම්කාරිය හඳුනාගෙන ඇයගෙන් මිදුනුදාටය. එතෙක් ඔබ කුසල් අකුසල් පිරුණු මහක නායකයින්ද, පාලකයින්ද වීමේ දොළඳුක සංසිදුවාගැනීමට අකුසල්ම කරගසාගනිමින් ගමන් කරයි.

තිරිසන් ලෝකයේ සතුන් සහ පක්ෂීන් දෙස ඔබ හොඳින් බලන්න. ඔය තිරිසන් සතුන් කිසිවෙක් රාත්රියට හෝදා දවාලට එක දිගට පැයක් නිදාගන්නේ නැහැ. ඒ සතුන්ට නිදාගන්න වාසනාවක් නැහැ. පිනක් නැහැ. ගසක අත්තක් සෙලවුනොත්, කොළයක් වැටුනොත්, තවත් සතෙකුගේ හඬක් ඇසුනොත්... මේ

ආකාරයට නිරතුරුව බියට පත්වී නින්ද කැඩෙනවා. තිරිසන් සතුන් මුළු රැයම නිදාගන්නේ බයෙන්. මෙය අහම්බයක් නොවේ. කර්ම විපාකයක්මයි. කර්මය තමයි පෙර ජාතිවල මිනිස් ආත්ම වල ඉපැදිලා ලොකු කුඩා පාලකයෝ වෙන්න ගිහින් කරපු අකුසල්. මිනිස්සු බියගන්වලා, පීඩනයට පත්කරලා, මූලාකරලා, අතීත හව්වල කරපු අකුසල් මරණින් මතු විපාක දෙන්නේ ඔය විදිහට. ලොකු කුඩා පාලකයන්, නායකයන් මියගිය පසු පාංශකුල පොලේදී අනුශාසනා, දේශනා, ගුණකථා, බැනර, ශෝක ජරකාශ, සැරසිලි වලින් ඔවුන්ව නිවන් දැක්වුවද සැබෑ යථාර්ථය කටුකය. ඔබ හොඳින් නිරීක්ෂණය කර බලන්න. තිරිසන් සත්ව ජරජාවේ නායකත්වය වෙනුවෙන් එම සතුන් වියරුවෙන් ගැටෙන හැටි. වියරුව මරාගනිමින් නායකත්වයට සටන්වදින විලාසය. මේ සියල්ල එම සතුන්ගේ සංසාරික හුරුපුරුදුය.

ශ්රී සද්ධර්මය පවතින අවස්ථාවක, වාසනාවන්ත මනුෂ්‍ය විලාසයක් ලබා, නායකත්වයට ඇති ගිජුභාවය නිසා, අනන්ත අප්රමාණ අකුසල් සිදුකර තිරිසන් ආත්මයක් ලැබූ පසු, නැවතනම් කල්ප ගණනාවකට සුගතිගාමී ජීවිතයක් නම් ලැබිය නොහැකිය. මන්ද තිරිසන් සත්ව ජරජාව තුළ ඇති වෛරය නිසා දුකෙන් දුක කරාම, තිරිසන් ලෝකයෙන් නිරය කරාම ඇදී යාම එම ස්වභාවය නිසාය. බලන්නකො මේ තරම් වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලබපු ඔබ, අනුන්ව පාලනය කරන්න ගිහිල්ලා කල්ප ගණන් අපාදුක් විදින සත්වයන් බවට පත්වෙනවා. මොන තරම් අවාසනාවක්ද.

හැබැයි සම්භරු ඉන්නවා, පෙර පිං නිසාම ආයාසයකින් තොරවම නායකත්වය, ජර්ධානත්වය ලැබෙනා අය. ඒ අය බදාගැනීමකින්, තෘෂ්ණාවකින් තොරවම නායකත්වය දරනවා. බහුතරයේ අකමැත්තෙන් නායකත්වය අතහරිනවා. ඔහු තමන්ට ලැබූ අවස්ථාව නිසා කුසලයක් රැස්කරගන්න දක්ෂ වෙනවා. ඔබම සිතන්න. ඔබ බදාගත්තොත් ඔබට උරුමවන්නේ සතර අපායමය. ඔබ අතහැරියොත්, මධ්යස්ථවූවොත් ඔබට සුගතිය උරුමවෙනවා.

මේ ලෝකයේ සැබෑම ශ්රේෂ්ඨම පාලකයා තමයි, මෙලොව තමාට පාලනය කිරීමට තරම් දෙයක් නොමැති බව දකින තැනැත්තා. ඔහු ඉන්නේ සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයක පමණයි. ඒ තමයි අරිහත් උත්තමයා. උත්වහන්සේ තමා තුළ තමා නැතැයි දකිනවා. මම තුළ සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැතැයි දකිනවා. කුමක්ද එහෙනම් මෙතැන තිබෙන්නේ. වේගයක්. ඇතිවෙමින් නැතිවෙන රූපයක් සහ සිතක් පමණක් බව දකිනවා. පස්සය නිසා හටගන්නා වේදනාව සත්වයාව ක්රියාකාරීත්වයට පත්කරනවා. ඇතිවුනාට පස්සයද, වේදනාවද අනිත්‍ය බව උනවහන්සේ අවබෝධයෙන් දකිනවා. පාලනය කිරීමට යමක් නොමැති තැන පාලකයෙක් අවශ්‍ය නැහැ. දැන් බලන්න පාලනය කිරීමට කිසිවක්ම නොමැති තැනක, පාලකයෝ වෙන්න ගිහිල්ලා මිනිස්සු මොන තරම් මෝහයකද වෙලී සිටින්නේ. අනේ දෙවියනේ අවිද්‍යාව මොනතරම් අසාධාරණයක්ද මේ සතවයාට කරන්නේ.

පාලකයන්. ජර්ධානීන්, නායකයන් වෙන්න වෙරදරන ඔබට ලෝකයේ ශ්රේෂ්ඨම පාලකයා වෙන්න මහක් තියෙනවා. ඔබ මේ මහ දිනාගත්තොත් එම ජයග්රහණය නැවැත උදුරාගන්න මේ තුන්ලෝකයේම කිසිවෙකුටත් බැහැ. ඔබට කරන්න තිබෙන්නේ සුළු දෙයයි.

“සිතේ පාලනයෙන් ඔබ මිදෙන්න. සිත පමණක් ඔබේ පාලනයට යටත්කරගන්න”

මෙතෙක් කල් ඔබ ක්රියාත්මක වූයේ ඔබට අයිති නැති සිත ඔබට අණකළ මග ඔස්සේය. ඔබ මේ මොහොතේම ඔබේ සිතට නියෝග කරන්න. “දැඩිව” නියෝග කරන්න.

“සිත ඔබ මෙතුවක් කාලයක් ඔබට අවශ්‍ය ආකාරයට මාව ක්රියාත්මක කළා. සතර අපායට, දිවිය ලෝක, මනුෂ්‍ය ලෝකවල ගාල්කළා. කල්ප ගණන් සංසාරයේ ඇවිද්දවා. මෙතුවක් කල් මම අවිද්‍යාව නිසා ඔබට රැවටුණා. මින්මතු ඔබ කියන දේ කරන්නේ නැහැ. මම කියන දෙය ඔබ කළ යුතුයි”

ඔබට පුළුවන් නම් මේ තීරණය ක්‍රියාත්මක කරන්න, ඔබ තමයි මේ ලෝව ශ්‍රේෂ්ඨතම පාලකයා. ඔබට අයිති නැති, ආගන්තුක සිතක්, ඔබව බවයේ සිරකරුවෙක් කරගෙන සිටින අසාධාරණයෙන් ඔබව මුදාගන්නා ශ්‍රේෂ්ඨම පාලකයා ඔබ වෙනවා.

ඔය ඇතිවන නැතිවන සිත ඔබේ පාලනයට ගතහොත්, ඔබට පුළුවන්කම ලැබෙනවා මුළු විශ්වයේම පාලනය ඔබ අතට ගන්න. රටක්, නරගයක්, ගමක්, ආයතනයක්, පන්සලක්, ආරණ්‍යයක් නොවේ මුළු විශ්වයම. ඔබේ නිවන් මෙහෙයුමේදී සමාධියේ උපරිම තලයකට පැමිණෙන විටක, ජරඤාව විසින් මුළු විශ්වයම අනිත්‍යභාවයේ වේගයෙන් සියුම්කොට ඔබ ඔබේ දෝතට ගන්නවා. රූපය අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන වේගය තුළින් විශ්වය යනු තම දැනට ගතහැකි හිස්දෙයක් යන්න ඔබ දකිනවා. ජරඤාවෙන් ඔබ විශ්වය ඔබේ ග්රහණයට ගන්නවා. මෙතෙක් විශ්වයේ පාලනයට යටත්වූ ඔබ, විශ්වය යනු අතිදැවැත්ත වේගයට හසුවන, සතරමහා ධාතූන්ගේ ස්වභාවයක් බව අවබෝධයෙන් දකිනවා. මෙතෙක් විශ්වය ලෙසින් ඔබ දකිමින් සිටියේ පස්සය නිසා හටගන්නා වේදනාවක් බව දකිනවා. ඔබට දැනෙනවා ඔබ ලෝකයෙන් එතෙරවුනාය කියලා. සමාධියේ උපරිම තලයකදී ඔබට වැඩෙන ජරඤාව තුළිනුයි විශ්වයේ පාලනය ඔබට ලබාදෙන්නේ. ඔබ කවදාවත් හිතන්න එපා මොන ධ්‍යානයේදීද ඔබට මේ ඥාණයන් ලැබෙන්නේ කියලා. එහෙම හිතුවොත් ඒවා කෙළෙස් ධර්මයන්. එසේ වුවහොත් නිවීම ඔබෙන් ඇතට යනවා. මේවා ධර්මයේ ආශ්වර්යයන්. හේතුඵල ධර්මයන්. හේතුව තමයි සැබෑ මධ්‍යම ජරතිපදාවේ හික්මීම. තුන් සිවුරන් පාත්රයන් හැර ඉතිරි සියල්ල අතහැරීම. අත්හැරීමෙන් අර්ථවත්වූ නිවන් මහ අවසන් මෙහෙයුමේදී, අතහැරීමේ උපරිමය නිසාම තීව්ර වන ජරඤාව විසින් ඔබට මේ ගුණයන් ලබාදෙයි. ජීවිතයේ එක්වරක් පමණක් මේ ඥානදර්ශනයන් පහළවේ. ඔබට ඒවා නැවත නැවත ආවර්ජනය කර දැකිය හැකිය. එහෙත් දැන් ඔබට මේවා අවශ්‍ය නැත. එය තවත් සිදුවීමක් පමණක්මය. සියල්ල අයිති අනිත්‍යයටය. සිදුවූ එකම දෙය ඔබ ජරමාදයෙන් මිදීම පමණකි. අජරමාදීව කළයුත්ත කරගන්නා පමණකි.

මනුෂ්‍ය ලෝකයේ අනුන්ගේ පාලකයෝ වෙන්න ගිහින්, සතර අපායට වැටෙන තමන්ගේ සිත පාලනය කරගෙන ලෝකයෙන්ම එතෙරවෙන්න. ලෝකයම ජරඤාවෙන් සියුම්කර ඔබේ දැනට ගන්න. සැබෑ පාලකයෙක් වන්න. නැවත ලෝකයට නොඑනා ලෙසින්ම ලෝකයෙන් සහමුලින්ම මිදියන්න. සැනසිල්ලේ නිවියන්න. සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව, ස්වභාවධර්මය දෙස බලන්න. එවිට ධර්මයද, විනයද යන දෙකම ඔබ කෙරෙන් ආරක්ෂාවනු ඇත. ධර්මය සහ විනය පතපොතින් සොයා නොයන්න. නමුත් දැනුම ලැබීමටනම් ඔබ පතපොත නිරතුරුව පරිභරණය කරන්න.

14. අභියෝගය අවබෝධයක් කරගන්න

මෙම ආත්මභාවයේදීම නිවීම උදෙසා වනවාසිව මගවඩන භික්ෂුව කැලයට ඇතුළු වීමේදීම උපද්ථවයන් මහනැරේවායි අධිෂ්ඨානය කළද, සද්ධර්මයෙන් ඇත්වූ මිනිසුන්ගේ සාමාජීය, පාරිසරික විකෘතිභාවයන් නිසා ඔබ ඉදිරියට අභියෝගයන් පැමිණිය හැකිය.

සතුනට අයත් කැලෑ මායිම් බිම් මිනිසුන් වගාවන් සඳහා යොදාගැනීම, සතුනට වෙඩි තැබීම නිසා තුවාල ලත් සතුන්, දඩයම් කිරීම, අලිවෙඩි පත්තුකිරීම, මරුවැල් ඇටවීම වැනි හේතූන් නිසා බියට පත් සතුන් සමහර අවස්ථාවල කැලය තුළ විකෘති, කලබලකාරී ලෙස හැසිරෙති.

මේවා පාලනය කිරීමට ධර්මයට නොහැකිය. මොකද මේවා ලෝකයේ ස්වභාවය හෙයිනි. එහෙත් අත්හැරීමේ තිබෙන මහානුභාවය නිසාම මෙවැනි විකෘති සතුන් පවා භික්ෂුවගෙන් මගහැරෙනවා.

දිනක් භික්ෂුවක් කැලෑබද ගුරුපාරක පිණ්ඩපාතයෙ වඩිනවා. මෙම කැලයේ නිතරම හැසිරෙන තනි අලියෙක් සිටිනවා. මෙම තනියා මීට මාස කිහිපයකට පෙර ගොවියන් දෙදෙනෙක් මරාදැමූ සතෙක්. වෙන අලින් මේ පෙදෙසේ නැහැ. මේ තනියා පමණයි කැලයේ සිටින්නේ. ඒ නිසා මෙයා සැරයි.

භික්ෂුව උදය කාලයේ කැලය මැදින් ගුරුපාරේ පිණ්ඩපාතේ වඩින විට පෙනෙනවා, පාර පුරා අතු කඩා දමලා, ගස් පතුරු ගහලා පාරට දමලා හරියට චූළමනාවෙන්ම පාර අපවිත්ර කරලා වගේ. තනියා කේන්ති ගිය ස්වභාවයෙන්ම හැසිරී ඇතිබව හොඳටම පැහැදිලියි. භික්ෂුව හොඳින්ම දන්නවා දැන් ඉදිරියේ තනියා ඉන්නවා කියලා. වෙලාව පෙරවරු 6.30ට ඇති. අලි ගඟත් දැනෙනවා. ගුරුපාර මඩකරලා. පෙරේදා රාත්රියේ වැස්ස තිබුණා. ඔබ දන්නවාද මේ වෙලාවේ භික්ෂුව මොකද කළේ කියලා. හැබැයි තවම භික්ෂුවට තනියා මුණගැසුනේ නැහැ. භික්ෂුවත් පැමිණි විලසින්ම ඉදිරියට වඩිනවා. ගමට යන්න එපැයි පිණ්ඩපාතය සොයාගන්න. ගමට යෑමට කිලෝ මීටර 2ක් පමණ දුරක් තිබෙනවා. භික්ෂුව ඉදිරියටම වඩිනවා. තනියා මග දිගටම අතුකඩා දමලා, පොත්ත අනුභව කරන්න ගස් පතුරුගහලා. භික්ෂුව මොහොතක් නවතිනවා. කුමක් සඳහාද? තමා ඉදිරියේ ඇති අභියෝගය ජයග්‍රහණයකට පරිවර්තනය කරගන්න. භික්ෂුව මනසින් දකිනවා, තනියා තමන් ඉදිරියට වියරුවෙන් එනවා. ඇවිත් හොඳවැලෙන් භික්ෂුව අඹරවලා ගන්නවා. අරගෙන තනියා වියරුවෙන්ම භික්ෂුවට පොලොවේ ගසනවා. භික්ෂුවගේ හිසට තනියා තම ඉදිරි පාදය තබා පාගනවා. හිස කුඩුවෙනවා. මේ සියල්ල භික්ෂුව මනසින්ම දකින්නේ. භික්ෂුව දැනෙන දැනෙන වේදනාව තමාට අයත් දෙයක් නොවන බව දකිනවා. කුඩුවෙන බිඳෙන කය තමාට අයත් නැති බව දකිනවා. භික්ෂුව දකිනවා තම අවසාන හුස්ම පොදු ශරීරයෙන් පිටවෙනවා. භික්ෂුව නුවනින් බලනවා ඇතිවූ අවසාන සිත නැවත ජරතිසන්ධියක් සහිත සිතක්ද කියලා. භික්ෂුව දකිනවා අවසන් සිතේ කිසිම උපාදානයක්, තණ්හාවක්, කැමැත්තක් නැතිය කියලා. භික්ෂුව අවබෝධ කරගන්නවා කැමැත්තක්, තණ්හාවක් නොමැතිනම් නැවත උපාදානයක්, බැසගැනීමක් නොමැති බව. බලන්න නිවන් මග වඩන භික්ෂුවක් ජීවිතයට අභියෝගයක සෙවනැල්ල වැටුණු මොහොතකදී තමා විසින්ම ජීවිතය මරාදැමීමට සලස්වලා අවබෝධය ලබලා නැවත ජීවිතයට සේන්ද්‍ර වුණා. බලන්න ලොවතුරු ධර්මයේ විශිෂ්ට බව. අතහැරීමේ ආශ්වර්යය.

දස දහස්ගණනින් මහ රහතන් වහන්සේලා අතීතයේ බිහිවූයේ ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙවැනි කමටහන් බුදු පුතුන්ට දුන් නිසාය. මෙම සිදුවීමේදී භික්ෂුව තුළ වැඩුනේ සතර සතිපට්ඨානයයි.

මෙවැනි සිදුවීම් භික්ෂුව ඉදිරියට එන ආශිර්වාදයන්ය. ඔබ දක්ෂ විය යුතුයි ඔබේ නිවීම උදෙසා මේවා ගලපාගැනීමට.

තනි අලියාට පමණක් නොව අනිකුත් අභියෝගවලදීත්....

හික්ෂුවගේ දක්ෂභාවය නිසාම අභියෝගය ඉදිරියේ ජීවිතය අතහැරෙනකොට, ඉදිරියේ අනිවාර්යෙන්ම ඇතැයි කියලා අනුමාන කළ තනියා දකින්න සිටියේ නැත. තනියාට හික්ෂුවගේ ඉව දැනෙන සීමාවේ ඉන්න බැහැ. එයාට දැනෙනවා හික්ෂුවගේ අතහැරීමෙන් කම්පාවන ලෝක ස්වභාවය. සියල්ල ඔබ අතහරින්න. ඔබට මේ සියල්ල ලැබෙනවා. එහෙත් මේ සියල්ල ඔබට ලැබෙනවිට මේ කිසිවක් ඔබට අවශ්‍ය නොවේ. මන්ද මේ සියල්ල අනිත්‍ය බව ඔබ අවබෝධයෙන් දකිනවා. ඔබද ඔබේ වාසනාවත් හික්ෂු ජීවිතය ඉදිරියට අභියෝග පතිත වන විට පලා නොයන්න, බිය නොවන්න. යටත් නොවන්න. පිරිත් පොත අතට නොගන්න. බුදු ගුණ නොසිතන්න. ඔබත් අභියෝගයත්, ජරනිඵලයත් ඔබේ නොවේ යැයි දකින්න. එවිට ඔබ දකින්නේ සැබෑම බුදුගුණයයි.

ඔබේ ජීවිතය ඔබම ලෙඩ කරන්න, අංශභාග රෝගියෙක් කරන්න, පිළිකා, ලියුකේමියා, වකුගඩු රෝගියෙක් කරන්න. මග තොටේදී ඔබව වාහනයකට යටවී ශරීරය කුඩුවෙනවා දකින්න. ඔබ වයසට ගිහින් ලෙඩ ඇදේ අබ්බගානයෙක් ලෙස දුක්විඳිනවා දකින්න. ඔබට සලකන්නට කෙනෙක් නොමැතිව අසුවී මළමුත්රා මත ඔබ වැටී සිටිනා හැටි දකින්න. ඔබ මනසින් මියයන්න.

ඔබේ සිතේ ස්වභාවය අධ්යයනය කරන්න. මේ සියලු කමටහන් තුළින් ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ සතර සතිපට්ඨානය බව අවබෝධයෙන් දකින්න. මරණය මනසින් අත්දකිමින්, අත්විඳිමින් නැවත උපාදනයක් නැති අවසානයක් කරා යෑමට සිත පුහුණු කරන්න. අභියෝගය- අවබෝධයක් කරගන්න. ඔබද නිවන් මඟට අවතීර්ණ වන්න. නිර්වින්දන, අලිවෙඩි, ඇත්ගොව්වන්, හෙත්ඬුව නොමැතිව සද්ධර්ම කුළයේ අලි ඇතුන් දමනය වන ආශ්වර්‍යවත් ධර්මයේ උරුමක්කරුවෙක් වෙන්න. හැබැයි ඒ අලි දමනය කිරීමට නම් නොවේ. අලි දමනය කිරීමට ඔබ තුළ ඇතිවන සිත හා කැමැත්ත දමනය කරගැනීමටය. කැමැත්ත අතහැර දැමීමටය. කැමැත්ත යනු ඔබට අයත් දෙයක් නොවන බව දකින්න. අනිත්‍යභාවයට පත්වන සිත ඔබට දෙන අනිත්‍යවූ නියෝගයක් පමණක්ම ලෙසින් එය දකින්න. සිත අතහැරුණු කල, කැමැත්තද ඔබට අතහැරෙනු ඇත. මේ මොහොතේත් ඔබ යම් කැමැත්තකින් පසුවෙනවා නම් ඔබ සියුම්ව නිරීක්ෂණය කර බලන්න. ඔබේ අනිත්‍යභාවයට පත්වන, ඔබට අයිති නැත. සිත නේද ඒ කැමැත්තට ඔබව පොළඹවන්නේ. භවය කරා ඔබව කැඳවාගෙන යන අවිචාරවත් සිත අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන කැමැත්තෙන් මිදෙන්න.

15. ඔබත් ඔරලෝසු කටුවක්ද?

ඔබ මොහොතක් සිතන්න. අපි අවිද්‍යාව නිසා මොනතරම් වැරදි දෘෂ්ටිවල ඉන්නවාද කියලා. ඔබට සිතෙන්නේම “දැන් ශාසනයෙන් වසර දෙදහස් පන්සියක් ගෙව්වා අවසන්, දැන් ශාසනය අතුරුදන් වන යුගය, ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට මේ වකවානුවේ නොහැකියි. පින්ක් දහමක් කරගෙන, පාරමී සම්පූර්ණ කර ගැනීමයි කළ යුත්තේ” කියලා.

මේ සියලුම දෘෂ්ටීන් අවිද්‍යාව නිසා ඇතිවන ඒවාය. සමාජය දෙස බැලීමේදී අපි දකින්නේ විකෘති ස්වභාවයන්ය. අනාගතයේදී ඇතිවන විකෘති ස්වභාවය ගැන කොසොල් රජතුමාගේ සිහින විස්තර කිරීමේදී ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මනාව පෙන්වා දී ඇත. වර්තමානයේ අපි කවි බණ, විරිදු බණ, කාලීන බණ, දෙපිට කැපෙන වචන යොදන බණ ආදිය අසන්නෙමු. අනාගතයේදී අපට සිත්දුවෙන් බණ කියන ස්වභාවය දැකිය හැකිය. ස්වාමීන්වහන්සේ ධර්මාසනයේ සිට ධර්මගීතය ගායනා කරන විට ඒ අසළ සිටින සංගීත කණ්ඩායම එම ධර්ම ගීතයට සංගීතය සපයනු ඇත. මේවා ජනතාව අතර, විශේෂයෙන්ම තරුණ පරපුර අතර, ඉතා ජනප්‍රියභාවයට පත්වේ. ජනතාව, තරුණ පරපුර ධර්මයට යොමු කිරීම සඳහා පාලකයන් ද, මාධ්‍යය ද තව තවත් ධර්ම ගීත ප්‍රචලිත කරනු ඇත. මේවාට ඔබ කලබල විය යුතු නැත. මේවා ලෝකයේ ස්වභාවයන්ය. අපි කලබල වියයුත්තේ මෙසේ නොවුනහොත්ය.

අපි කළ යුත්තේ ලෝකයේ මෙම ස්වභාවය හඳුනාගෙන ලෝකයෙන් මිදීයෑමට වෙර දැරීමය. ලෝකයේ ස්වභාවය අපට වෙනස් කළ නොහැකිය. ඔබ මේවාට ගැටුනහොත් ඔබ ගැටෙන්නේ ධර්මය සමඟය. ලෝක ස්වභාවය සමඟය. අප කළ යුත්තේ ගැටීම නොව අවබෝධ කරගැනීමය. ඔබ අතීතයද, අනාගතයද අතහැරිය යුතුය. වර්තමානය තුළ පමණක් ජීවත්විය යුතුය. නිවන් මඟ වඩන්නා යනු වර්තමානය තුළ ජීවත් වෙන්නාය. හෙටක් ගැන බලාපොරොත්තුවක්, ඊයේ ගැන පසුතැවීමක් ඔහුට නැත. වර්තමානය තුළද ඔහු දැකිය යුත්තේ මොහොතකින් අතීතයට යන, මොහොතකට පෙර අනාගතය වූයේ වර්තමානය බවයි. එසේනම් වර්තමානය ද මායාවකි, මූලාවකි. එය නිරතුරුවම වෙනස් වෙයි. කාලය වෙනස්වීම අවබෝධයෙන් දකින්නා කාලසටහන්වලින් ඉවත්වේ. කාලසටහන් පාවිච්චි කළ හැක්කේ එකිනෙකට වෙනස් විෂයන්ටය. එහෙත් විශ්වය තුළ ඇත්තේ එකම විෂයකි. එකම පාඩමකි. එය නම් අනිත්යයයි.

ඔබ ජීවත්වන්නේ ද අනිත්යය තුළය. එහෙත් ඔබ එය නොදනී. අනිත්යභාවය නිසා ඇතිවන දුක නැති කරගැනීම සඳහා ඔබ වෙහෙසේ. ඔබ තුළ ඇති තරගකාරීත්වයද, වේගයද, අනිත්යභාවය නිසා ඇතිවන දුක අවසන් කරගැනීම සඳහා ඔබ ගන්නා වයයාමයේ ප්‍රතිඵලයකි. ජීවත්වීම යනුවෙන් ඔබ කරන්නේ ඔය කාර්යයයි. අබෝධ පිංචනත්වය, සියලු සත්වයාටමද මෙය පොදුය. ඔබ සිනාසෙන්නේ සතුටට යෑයි ඔබට සිතෙනු ඇත. නැත. ඔබ සිනාසෙන්නේ දුක නැතිකර ගැනීම සඳහාය. ඔබ ආහාර ගන්නේ කය පිනවා ගැනීමට නොව කුසගිනි දුක නැතිකර ගැනීමය. ඔබ ඖෂධ ගන්නේ ශරීරය සතුටු කිරීමට නොව මරණයෙන් බේරීමටය. ඔබ ශරීරයේ සුවඳවිලවුන් තවරා ගන්නේ ශරීරයෙන් හමන දුගඳ දුරුකර ගැනීම ය. ඔබ හිසකෙස් කළුකර ගන්නේද සුදු හිසකෙස් නිසා ඇති වන දුක නැති කර ගැනීමටය. බලන්නකෝ “මම, මගේ” යැයි ඔබ ගොඩගසාගෙන සිටින දුක් කන්දක විශාලත්වය.

හොඳයි ඔබ මෙහෙම සිතන්නකෝ. ඔබ පන්සලට ගිහින් බුදුන්වඳින්නේ අපායට, දුකට වැටෙයි කියලා බයට. එතැනදී ඔබ මොකද කරන්නේ. දිව්‍යලෝක, මනුෂ්‍ය ලෝක ප්‍රාර්ථනා කරනවා. බලන්න ඔබ දුකේ සිටිමින් දුකම ප්‍රාර්ථනා කරනවා. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ජීවත්වෙමින් එම දුකම ප්‍රාර්ථනා කරනවා. අනිත්යභාවයට පත්වෙන දිව්‍යලෝක දුකම ප්‍රාර්ථනා කරනවා. පිංකම් කරලා දුකම ප්‍රාර්ථනා කරනවා. පෘතග්ජන සත්වයා අගමුල පැටළුණු තුල් බෝලයක් වගේ යැයි ලොවතුරා බුදුසම්ප්‍රේම දේශනා කළේ මේ නිසාය. හැබැයි ඔබ නිව්සැනසිල්ලේ වීර්යයෙන් සතියෙන් මේ තුල්බෝලයේ පැටළුම් ලිහාගතහොත්, ඔබට

එහි අගක් මුලක් මැදක් හොඳට දකින්න පුළුවන්. ලෙහාගන්න පුළුවන්කම තිබියදීමයි ඔබ මේ පැටලී සිටින්නේ. ඔබ මේ නුල්බොලයේ පැටලිල්ල ලිහාගතහොත් ඔබ නුල්බෝලය නැවත බදාගන්නේ නම් නැහැ. මොකද ඔබ අවබෝධයෙන් දන්නවා නුල්බෝලය පැටළුම් ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව. මේ පැටළුම ලිහාගන්න ඔබට කාලය ප්රශ්නයක් නැහැ. හැබැයි ඔබට නිහතමානීකම තිබෙන්න ඕනේ. නිවන් මහ නිවීමේ ශබ්දකෝෂයේ “අ” යන්න නිහතමානී කමයි. නිහතමානීකම නොමැති කිසිවෙකුට නිවීමේ ප්රතිපදාවේ දශමයක්වත් ඉදිරියට යා නොහැකිය. භික්ෂුව ගිහි කාලයේදී කොතැනින්ද, කවුරුන්ගෙන්ද යමක් ඉගෙනගැනීමට හැකි... ඒ සැමදෙනාටම සවන්දුන්නේය. ජාතිය, ආගම, වයස, තරාතිරම, නොබැලූවේය. ගතයුත්ත ගත්තේය. අත්හලයුත්ත අත්හැරියේය. වරක් භික්ෂුව ගිහිකාලයේදී ප්රධාන නගරයක ගමන්කරන විට යාවක මනුෂ්යයෙක් දැඩි වේදනාවකින් පෙළෙමින්, තම ගුදමාර්ගයෙන් ඉවතට පැමිණි අහල් හයක් පමණැති ශරීර අවයවයක් ශරීරය තුළට ඔබනවා දුටුවේය. එය අර්ශස් රෝගයේ දරුණු අවස්ථාවකි. මේ යාවක පිංචතාගෙන්ද භික්ෂුව නිවීමට අවශ්ය කලමනා සොයාගත්තේය. කුඩා දරුවෙක් ගෙන් ඔබට යමක් ඉගෙනීමට හැකිනම් ඔබ එය ඉගෙනගත යුතුය. එය කළහැක්කේ නිහතමානීකම තිබුණොත්ය. නිවීමේ මහ උදෙසා ඔබට මවුකුස පිළිසිඳ වැඩෙන කලල රූපය තුළින් ලැබිය හැකි අවබෝධය, මහා පඬිවරයෙක්ගෙන් ලැබිය නොහැකිය. මන්ද මහා පඬිවරයා පිළිබඳව ඔබට නිවැරදිව අවබෝධය ලබාගන්නට නම් ඔහුගේ කලල අවස්ථාවට, බිළිඳු අවස්ථාවට යායුතු හෙයිනි. මේ දැකගැනීමට ඔබ තුළ නිහතමානීකම තිබිය යුතුය.

තමා ශිල්පීන් බවත්, භාවනාවෙන් ඉහළ තත්ත්වයක සිටින බවත් සිතමින්, මහා සංඝරත්නයට නොවදින පිංචතූන්ද සිටියි. ධර්මය දැනීමට නම් අවම වශයෙන් ඔහු තුළ තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශ්රද්ධාවක් තිබිය යුතුය. සමහරවිට ශීල, සමාධි, භාවනා මාන්තය නිසා මහා සංඝරත්නයට නොවදින පිංචතූන් සිටින්නේ මිත්යාදෘෂ්ඨික භාවයේ විමටද ඉඩ ඇත. මේවා නිහතමානී නොවීමේ ප්රතිඵලයයි. මහාසංඝරත්නයට නමස් කාර කිරීමට එම පිංචතූන්ට භිස නොනැමෙන්නේ ඒ පිංචතූන්ගේ භිස මාන්තයෙන් බරව ඇති නිසාය. අබුද්ධෝපත්ති කාලයේදීත් පසේබුදුවරු ලොව පහළවී ධර්මය අවබෝධ කරගෙන නිවන් දකිති. උන්වහන්සේලා මනුෂ්ය ලෝකයේ මව්කුසක උපත ලබා ගන්නේ සංසාරයේ පුරුණ ලද පාරමී ශක්තිය අධ්යාත්මය තුළ දරාගෙනයි. සංසාරයේ පුරුණ ලද අතින්යසංඥාවේ ඉව උන්වහන්සේලාගේ අධ්යාත්මය තුළ සැඟවී තිබෙනවා. උන්වහන්සේලා තනිවම, හුදෙකලාවේ වනගතව ධර්මය අවබෝධකර ගන්නවා. හැබැයි අවබෝධකරගත් ධර්මය පසේ බුදුවරු විසින් ජනතාවට දේශනා කරන්න යන්නේ නැහැ. ඒ උන්වහන්සේලාට දේශනා කිරීමේ ශක්තිය, අවබෝධය නැති නිසා නොවෙයි. ධර්මය අවබෝධය ලැබුවා කියන්නේ එහි ස්වභාවය දැක්කා කියන එකයි. ධර්මයේ ස්වභාවය දැක්කා නම් එය දේශනා කරන්න බැරිවෙන්න බැහැ. ඔබ පිටකොටුවට ගියානම් ඔබ දන්නවා බස්නැවතුම, දුම්රියපළ, බෝසම්ඳුන් කොතැනද සිටින්නේ කියලා පිටකොටුවේ ස්වභාවය ගැන කියන්න. ඔබට එය කියන්නට බැරිනම් ඔබ නියත වශයෙන්ම පිටකොටුවට ගිහින් නැහැ. පසේබුදුවරු තමා අවබෝධකරගත් ධර්මය අනුනට දේශනා නොකරන්නේ ධර්මය අවබෝධයට තබා, ධර්මයට ගරුකිරීමටවත් විශමවූ, පාපකාරී, මිත්යාදෘෂ්ඨික අබුද්ධෝපාද කාලයකදී කෙනෙකු නොමැතිවීමයි. පසේබුදුවරු එවැනි කාලයකදී එවැනි මිනිස් සමාජයකට ධර්මය දේශනා කිරීමට ගියහොත් එම සමාජය පසේබුදුහිමිට “පිස්සෙක්” යැයි පරිභව කරනු ඇත. පහරදෙනු ඇත. මෙවැනි හේතූන් නිසා මිනිසා රැස්කරගන්නා අකුසල්වල ප්රමාණය උන්වහන්සේලා හොඳින්ම දනියි. ඒ නිසා පසේබුදුරජාණන් වහන්සේලා වනයේ හුදෙකලාවේ වැඩසිටිමින් පිරිනිවීයති. උන්වහන්සේලා මිනිසාට දේශනා කිරීමට නොයන්නේ ඔවුන් කෙරෙහි ඇති කරුණාව, මෛත්රිය නිසාමය. මෙවැනි විශම කාලවලදීත් පසේබුදුවරු ධර්මය අවබෝධ කරගන්නේ නම්, ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමට කාලය ප්රශ්නයක් නොවේ. ප්රශ්නය ඇත්තේ ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට ඔබ කාලයට භාරදීමයි. කාලය තුළ ඇත්තේද වෙනස්වීම, ගෙවියාම පමණක්මය. අතීතයද, වර්තමානයද, අනාගතයද නිරතුරුවම වෙනස් වන, අතීතයට පත්වන ස්වභාවයන්ය. මෙතුවක් කලක් සංසාරයේදී කාලය විසින් ඔබව රවටා ඇත. ඔබව

රැවටීමට කාලයට උදව් කළේ අවිද්‍යාවයි. නිත්‍යභාවයේ නැති අනාගතයකට, ධර්මාවබෝධය ලැබීම භාර කරන පෘතග්ජන සත්වයා දිය පිපාසයෙන් මිරිඟුව පසුපස දිවයන මුවෙක් සේ නැති අනාගතයක් පසුපස දිවයයි. ඔහු දිවයන වේගයෙන්ම ඔහු සොයන අනාගතයද අවිද්‍යාව විසින් ඉදිරියට දුවවනු ඇත. මේ අවිද්‍යාවෙන් ඔබ නොමිදුනොත් දිවීමත්, හතිදැමීමත්, දුකත් හැර ඔබට අනාගතයක් හමුනොවනු ඇත. කල්ප ගණනක සිට අනාගතයට දිවයමින් හතිදමමින් මේ මොහොතේ ඔබ සිටින්නේද එම ස්වභාවයේමය. මේ මොහොතේද ඔබ නිවන්මග වැඩීම කල්දමා ඇත. සමහරු මෙතේරි බුදුසම්ප්‍රදාය දැක නිවන් දැකීම පිණිස කල්ප ගණනක් අනාගතයට ගොස් ඇත. නැති අනාගතයක් ඉලක්ක කරමින්, ධර්මය අවබෝධකර ගැනීමට ඔබ ලැබූ මේ උතුම් අවස්ථාව අපතේ හැරීමකි ඔබ මේ කරමින් සිටින්නේ.

අවබෝධය අතින් ඔබ මෙතැනැයි සිටින්නේ කියලා අධිකක්සේරුවකට එන්න එපා. මොකද ඔබ මෙතැනැයි ඉන්නේ කියලා කියන්න ස්ථිර, වෙනස් නොවන තැනක් ලෝකයේ නැහැ. ඔබට, මම මෙතැන සිටිනවාය කියලා රැඳීසිටින්න බැහැ. ඔබට එහෙම සිතෙනවානම් ඔබ සිටින්නේ අන්තිමයාටයි. ඔබට ප්රථමයා වෙන්න නම්, ඔබට දැනෙන්න ඕනේ ඔබ සිටින්නේ අනිත්යය තුළයි කියලා. ස්ථිර තැනක් නැති ලෝකයේ ඔබ කළ යුත්තේ ස්ථිර තැන් සෙවීමට නොව අස්ථිර ලෝකයෙන් මිදීමයි. කාලය තුළ අතීත, අනාගත වර්තමාන වශයෙන් ස්ථිර යමක් නොමැත. කාලය යනු අනිත්යයයි. එනිසා කාලය, වේලාව ඔබ අත්හරින්න. එවිට අතීත, අනාගත, වර්තමාන තුන් කාලයම ඔබට අතහැරේවි. ඔබට එසේ දකින්නට බැරිනම් ඔබ සිතන්න, සංසාර ගමන්මගේ ඔබ ගතකරන මේ මොහොත හොඳම කාලය බව. ධර්මය අවබෝධකරගැනීම පිණිස මෙවැනි කාලයක් තව කල්ප ගණනාවකට ඔබට නොලැබේවි. ඉක්මනින් හිතන්න. වර්තමානය අතීතයට යනවා. අනාගතය වර්තමානය වෙනවා. ඔබ නැති අනාගතයක් දකිමින් දුක සමඟ පෙරටම යනවා. අනාගතය, අනාගතය... කියලා මාරයා ඔබට ලොකු කැරට් අලයක් දික්කරනවා. දුක සැපක් කරගත්ත, සැප බලාපොරොත්තුවක් කරගත්ත අපි මේ යන්නේ නැති අනාගතයක් සොයාගෙන.

16. නාලාගිරි අදක් වඩයි

නාලාගිරි ඇතා කීවම ඔබට දැනෙන්නේ බියක්. රා පොවල වෙරමතින් ලොවතුරා බුදුරජාණන් ඉදිරියට වියරු ස්වභාවයෙන් පැමිණි නාලාගිරි ඇත් රජු ගැන ඔබ හොඳට අහල තිබෙනවා. ඔබ විශ්වාස කරයිද දන්නෙ නැහැ මෙහි සටහන් කරන දෙය. අදත් පුළුවන් අතීතයේ බුදුසමිදුන් අභියස දනනැමු ඒ නාලාගිරි ඇත්රජුව දකින්න. හැබයි ඔබ නාලාගිරි ඇත්රජුව දකින්න නම් අතහැරීමේ උපරිමය තුළ ප්රතිප්රදාවේ යෙදෙන හික්ෂුවක් වෙන්න ඕනේ. ඒ කියන්න සැබෑ මධ්යම ප්රතිප්රදාවේ යෙදෙන හික්ෂුවක්.

හික්ෂුවක් බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් රක්ෂිතයක ගොදුරු ගමෙන් කිලෝමීටර් එකාහාරක් පමණ ඇතින් වනයේ හුදකලා කුටියක වැඩසිටියා. කුටියට වඩින්න තිබෙන්නේ අලිමංකඩ ඔස්සේය. හික්ෂුව වැඩසිටිය කුටිය ගෙමිදුලින් තමයි අලිමංකඩ වැටි තිබුනේ. හික්ෂුව මේ කුටියට පැමිණි ප්රථම දිනයේම රාත්රී දහය වෙනකොට අලි තුන්දෙනෙක් කුටිය පිටිපස පැය භාගයක් පමණ අතු බිඳිමින් ආහාර ගෙන අලිමංකඩ ඔස්සේ ගමට වැදුනා. පසුදා උදෑසන හික්ෂුව පිණ්ඩපාතය වඩිනකොට හික්ෂුවට පේනවා ගමේ කුඹුරු කීපයක්ම අලි විනාශකර තිබීම නිසා මිනිසුන් පත්ව සිටි වෙදනාව. හික්ෂුව මේ මොහොත වන විටත් කරණිය මෙන් සුන්රය හැර වෙන කිසිම සුන්රයක් කටපාඩමින් සජ්ජායනා කිරීමට නොදැන සිටියේය. පිරිත් පොතක්ද භාවිතා නොකළේය. නිවීම උදෙසා යන ගමනේදී ඒවා අවශ්‍ය නොවන බව හික්ෂුව දැනසිටියේය. එහෙත් එක්තරා ආරණ්යයකදී හමුවූ ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් හික්ෂුවට නාලාගිරි ගාථාව සහ අංගුලිමාල පිරිත ද, කඳ පිරිතද ලියා තබාගන්න යැයි කීව නිසා හික්ෂුව තනිවම පිටුවක එම ගාථාව ලියා තබා තිබිණි.

එහි නාලාගිරි ගාථාව මෙලෙස සටහන් කොට තිබිණි.

” මා කුඤ්ජර නාග මාසදෝ - දුක්ඛං හි කුඤ්ජර නාග මාසදෝ

නභිනාග භතස්ස කුඤ්ජර සුගති භෝති - ඉතෝ පරං ගතෝ”

ඉහත ගාථාව නිවැරදි දැයි හික්ෂුව තවමත් ස්ථිරව නොදනී. එහෙත් හික්ෂුව භාවිතා කළේ ගාථාවේ ඉහත පද හතර පමණකි. හික්ෂුව ආශ්වර්යයක් බලාපොරොත්තු නොවිණි. අවශ්යවූයේ තමා වෙනුවෙන් නොව, තමන්ට පිණ්ඩපාතය පූජා කරන දූප්පත් දායකයන් වෙනුවෙන් තාවකාලිකව හෝ යහපතක් කිරීමටයි. ප්රතිඵලය කුමක් වේදැයි හික්ෂුව නොසිතුවේය. නොදන්නේය. ඊට අමුතු ආයාසයක්ද, වෙහෙසක්ද නොගන්නේය. දිනකට ඉහත ගාථාව විසිපස් වතාවක් පමණ ශබ්ද නගමින් සජ්ජායනා කළහ. දින දෙකක් මෙසේ ගාථාව සජ්ජායනා කිරීමේදී... අරුමයකි/4 හික්ෂුව සමාධියෙන් පසුවේදී කැළයෙන් මතුවන ඇත් රුවක් පෙනිනි. ඇතෙක් නොව ඔහු ප්රතාපවත් ඇත් රජෙකි. දිළිසෙන ප්රභාෂ්වර කලු පැහැයෙන් යුත් ශරීරය සමාන්ත ඇතෙකුට වඩා පලලින් යුක්තිය. එය හරියට පෙරහැරේ යන ඇතෙකුට ඇදුම් ආයින්තම් ඇත්දවූ පසු පලලට පෙනෙනවා සේය. දිග ඇත්දළ යුගලකි. එහි කෙළවර දෙකට රන්වන් කොපු දමා ඇත. හිසේ ඉදිරි කොටස ආහාරණුවලින් සරසා ඇත. ඇත්රජුගේ ඇස් දෙකෙන් ඉතා තියුණු දීප්තිමත් සුදුපැහැති ආලෝකධාරා දෙකක් විහිදේ. එම ආලෝකය ඉතා තියුණුය. ඉහත ගාථාව සජ්ජායනා කරන විට මෙම ඇත්රුව දිනකට හතර පස් වතාවක් හික්ෂුවට සමාධියේදී දිස්වේ. බලන්න ධර්මයේ ආශ්වර්යය. ඔබ දක්ෂ නම් මීට වසර 2500 කට පෙර ජීවත්වූ නාලාගිරි ඇත් රජුවද වර්තමානයේදී දැකිය හැකිය.

මේ ඇත් රජු දර්ශනය වීමත් සමඟම, හික්ෂුව එම කුටියේ වැඩ සිටි මාස දෙක පුරාවට ගමට පැමිණි අලි ගමට තබා, කුටිය අසලටත් පැමිණියේ නැත. හික්ෂුව කුටිය අතහැර ගිය පසු කුමක් වුවාද යන්න හික්ෂුව නොදනී. මෙය හික්ෂුවගේ ආශ්වර්යයක් නොව, ධර්මයේ ආශ්වර්යයකි. අතහැරීමේ ක්රියාවලියේ ආශ්වර්යයකි.

මෙහිදී සිදුවන දෙය පුද්ගලිකයාය. භික්ෂුවට මේ දිවිය ඇත්රජ සමාධියේදී පෙනෙනවා සේම, අලින්ටද මේ ඇත්රජ දර්ශනය වේ. ඇත්රජගේ තේජස් දැස්වලින් විහිදෙන ජර්භාශ්වර ආලෝක ධාරා දෙක නිසා කැලේ අලි බියට පත්වේ. සද්ධන්ත කුලයේ ඇතෙකු දැක පලායන අලින් සේ ඉහත ගාථාව භාවිතා කිරීමේදී, සජ්ජායනා කිරීමේදී අලි මහහැර යන්නේ නාලාගිරි ඇත්රජ දිවිය ආත්මභාවයක සිට බුදු අණින් යුත් ඉහත ගාථාවෙන් කරන ආරාධනයක් සමඟ වඩින නිසාය. ලොච්තුරා බුදුසම්ප්පන්න අභියස දණගැසූ නාලාගිරි ඇත්රජ, බුද්ධ අණින් මේ මොහොතේද අර්ථවත්ව, නිවැරදිව නිවන් මඟ වඩනා බුදු පුතුන් ආරක්ෂා කිරීමට පෙනී සිටියි. බුදු පුතුන්ගේ අණට දර්ශනය වේ. හැබැයි ගාථාව සජ්ජායනා කළ පමණින් එය කළ නොහැක. ගාථාව භාවිතා කරන්නා තුළ අතහැරීම උපරිමයෙන් තිබිය යුතුය. ඉහත කුටිය පරිහරණය කරන විට භික්ෂුවට තුන් සිවුරක් පාත්රයක් හැර අන්දෙයක් එහි නොතිබිණි. අතහැරීමේ උපරිමය තුළ නාලාගිරි ගාථාවේ සාර්ථකත්වය ඔබත් අත්විඳින්න.

භික්ෂුව මේ ලියන මොහොතේද ඉහත ගාථාව නිවැරදි දැයි නොදන්නේය. ඒ එම ගාථාවද භික්ෂුව අතහැර දැමූ නිසාය. එහි නිවැරදිභාවය සෙවීමට, එහි පද අඩුදැයි සෙවීමට උන්වහන්සේට මේ මොහොතේද අවශ්‍ය නොවේ. එය අතහැරීමේ ස්වභාවයේ උපරිමයයි. භික්ෂුව මෙම ගාථාවේ නිවැරදිභාවය සෙවීමට ගියා නම් උන්වහන්සේට මේ ගාථාවෙන් ජරාතිහාර්යයක් දැකිය නොහැක. මන්ද එසේනම් උන්වහන්සේ ගාථාව තුළ නිත්‍යභාවයක් දකින නිසාය. සමහරවිට මේ කියවන ඔබට ගාථාවේ පද අඩු බවට, වැරදි ඇති බවට විවිකිඡ්ජාවක් ඇතිවිය හැකිය. එය අතහැරීමේ ස්වභාවය නොවේ. අල්ලාගැනීමේ ස්වභාවයයි.

ඔබ යමක් සොයන්නේ නම් සෙවීමට නිත්‍ය යමක් තිබිය යුතුය. වැරදි සොය සොයා සිටීම දුර්වලතාවයකි. ලැබුණ දේ ගලපාගැනීමට ඔබ දක්ෂ විය යුතුය. ගාථාව, පිරිත යනු අනිත්‍ය පද පෙළකි. එම අනිත්‍ය දකිමින් එය භාවිතා කිරීම ජරාඵලදායකය. භික්ෂුව දන්නා නිවීමේ ජරාතිපදාව මෙයයි. එහෙත් ඔබ ආමිසය තුළ බුදුරජාණන්වහන්සේට පූජා පවත්වන පිංවතෙකු නම් ගාථා පිරිත් වල අර්ථ වශයෙන් දැක සජ්ජායනා කිරීම අත්‍යවශ්‍යය. ජරාඵලදායකය. ලෞකික ජීවිතය යහපත්ව හැඩගස්වාගැනීමට උපකාරී වේ. ඉහත මාර්ග දෙක ඔබ පටලවා නොගන්න.

ලොච්තුරා බුදුසම්ප්පන්න නාලාගිරි හස්තිරාජයාට දේශනා කළ ඉහත ගාථාව, උපරිම මට්ටමින් ජරාඵල පෙන්වූ අවස්ථාවක් ලෙස භික්ෂුව ඉහත අවස්ථාව දකියි. බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් අරමුණකින් ඉහත ගාථාව නාලාගිරි හස්තියාට දේශනා කළාද, ඉන් ජරාඵල ලැබුවාද, භික්ෂුවටත් එය එසේම සිදුවිය. බුදු වදනේ ආශ්වාස්යය මෙයයි. සත්‍යතාවය මෙයයි. එය අත්විඳිය හැක්කේ අතහැරීම තුළම පමණි. භික්ෂුව ඔබට නැවතත් කියයි. ඔබේ අවබෝධය සඳහාම” ...

භික්ෂුව ඉහත කුටියේ වැඩසිටින මාස දෙකක කාලය තුළදී හුණු මිශ්ර දොළේ ජලය පාවිච්චි කිරීම නිසා මුත්රමාර්ගයේ ආබාධ වලින්ද, ආහාර මදකම නිසා ලේ වල සිනි හිඟවීමේ ක්ලාන්තයෙන්ද පීඩා වින්දේය. එහෙත් ඒ සෑම පීඩාවක්ම ජයග්රහණයක් කරගැනීමට භික්ෂුවට හැකිවිය. එම පීඩාවන් නිවන් මඟට ආශීර්වාදයක් කරගත්තේය. නාලාගිරි හස්තිරාජයා දර්ශනය කරගැනීමද එම ආශීර්වාදයේ ජරාඵලයකි. ඇතිවෙන්නාවූ ස්වභාවික තත්ත්වයන්ට මුහුණ දෙනවා විනා, නිවීම උදෙසා උවමනාවෙන් දුක් විඳිය යුතුය යන වැරදි මතයට ඔබ නොඑන්න. මෙම අර්ථයන් ඔබ වැරදි අයුරින් ක්රියාත්මක කළොත් ඔබ මානසික රෝගියෙක් වීමටද ඉඩකඩ ඇත. එහෙයින් ඔබ නිරතුරුවම මහවැඩු කල්යාණමිත්රයකුගෙන් ගුරුවරයෙකුගෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාගන්න. ඔබ මෙය කියවා නාලාගිරි හස්තිරාජයා දකින්නට ආශාවෙන්, ඉහත ගාථාව කොතෙක් සජ්ජායනය කළද, ඔබට ජරාඵල නොලැබෙනු ඇත. ආශාවෙන් අල්ලාගත් තැන ධර්මයේ ජරාඵල ශූන්‍ය වේ. ආශාව අතහැරුණු කළ ධර්මයේ ජරාඵල උදාවේ. ආශාව අතහැරෙන්නේ ජරඥාව වැඩීමෙන් පමණක්මය. ජරඥාව වැඩීමේ ජලය වන්නේද, පොහොර වන්නේද සතර සතිපට්ඨානයයි. සතරසතිපට්ඨානයෙන් ඔබ ලබන ඵලය අනිත්‍යයයි. අනිත්‍යය අවබෝධයෙන් ඔබට

ලොවතුරා බුදුසම්පන්නවද, නාලාගිරි හස්තිරාජයාවද, ඔබවද, සතර සතිපට්ඨානයද ලෝකයද අතහැරෙනු ඇත.

මේ සියල්ල මෙසේ සිදුවෙද්දී ගම්වැසියන් සිතුවේ භික්ෂුව මන්ත්ර ගුරුකම් දන්නවා කියාය. මන්ද භික්ෂුව ගමට වඩින්නට ගත් කාලයේ පටන් අලින් ගම් නොවැදුණු බැවිණි. මිනිසුන්ගේ මේ මතයන් නිවැරදි කිරීමට භික්ෂුවට අවශ්‍ය නොවීය. අනුන්ගේ සිත් තුළ ඇතිවන සිතිවිලි භික්ෂුවට අදාළ නොවේ. නමුත් මෙසේ ගතවෙද්දී එක් තරුණයෙක් භික්ෂුව මුණගැසීමට පැමිණ තමා හමුදාවට බැඳීමට යන නිසා ආරක්ෂාවට යන්නේරයක් සකස් කරදෙන මෙන් ඉල්ලා සිටියේය. එහිදී භික්ෂුව එම තරුණයාට මෙසේ ජරකාශ කළේය. පුතේ, මා දන්නේ එකම ආරක්ෂාවයි. ඒ තමයි තුණුරුවන්ගේ ආරක්ෂාව. වෙන ආරක්ෂාවක් කරන්න මම දන්නේ නැහැ”

ලෝකයේ ඔබව සුරැකෙන ශ්‍රේෂ්ඨම ආරක්ෂාව මොකක්ද කියලා ඔබ දන්නවාද?

ඔබ සියල්ල අතහරින්න. ඔබට ආරක්ෂා කරන්න, ආරක්ෂාවෙන්න කිසිවක්ම නැහැ. සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැති තැනකට කුමන ආරක්ෂාවක්ද? කාගෙන් ආරක්ෂාවක්ද? කුමක් ආරක්ෂාකිරීමක්ද? මෙලොව සුරක්ෂිත එකම පුද්ගලයා ධර්මය අවබෝධකරගත් උත්තමයාය.

පිංචන් අයෙක් වරක් භික්ෂුවගෙන් ඇහුවා ”ඇයි ඔබවහන්සේ පිරිත් කටපාඩමෙන් නොදන්නේ, පිරිත් පොතක් භාවිතා නොකරන්නේ?” කියලා. එවිට භික්ෂුව ලබාදුන් පිළිතුර තමයි, ඔබ භික්ෂුවගේ සිත, කය, වචනය ක්‍රියාත්මක වන ස්වරූපය දකින්න. ඒ ඔබ දකින්නේ පිරිවානා පොත් වහන්සේය කියලා. පිරිත් තිබෙන්නේ සජ්ජායනා කිරීමට, ශ්‍රවණය කිරීමට පමණක් නොවේ. එහි හරය, සාරය, අර්ථය ජීවිතයට එකතු කරගැනීමටය. ඔබත් දක්ෂවෙන්න, ඔබගේ ජීවිතය පිරිත්පොතක් කරගන්න. එවිට ඔබේ ආරක්ෂාවට යන්නේර, මන්ත්ර, ගුරුකම් අවශ්‍ය නොවනු ඇත.

17. මේ කැඩපතින් ඔබේ මුහුණත් බලන්න

සත්වයා හිරිකිතයකින් තොරව මොන තරම් අකුසල සිදුකරගන්නවාද? මිනිසුන් පංච සීලය පවා කඩ කරමින් පව සිදුකරගන්නේ හරියට බලපත්රයක් අරගෙන වගේ. මේ අයට මේවා කරන්න ලැජ්ජාවක් බියක් නැහැ. විශේෂයෙන් සත්ව ඝාතනය, කාමය වරදවා හැසිරීම මහා දුක් ගෙනදෙන අකුසල්. හුඟක් වෙලාවට අනෙක් වැරදි සිදුවෙන්නෙන් මේ වැරදි දෙක නිසයි. නියත වශයෙන්ම මේ වැරදි වල යෙදෙන අය ඒවායේ විපාක වශයෙන් ජරේත, භූත ආත්ම වල ඉපැදෙනවාමය. මීට අමතරව, තත්භාව ජරේත ලෝකයට ඉතා හොඳ සුදුසුකමකි.

දේපළ, අඹුදරුවන් ගැන ඔබ තුළ ඇති තණ්හාව, ඒවාට ඇති ආශාව අතහැරීමට බැරිකම, ඔබ පිං කළද ජරේත ආත්ම වලට වැටීමට අතිශයින්ම හේතුවේ. දිවිය, බිරිහිම ලෝක සංඥාවන් දැකිය හැක්කේ ජරභාශ්වර ආලෝක සහිතවය. ඒ අය ආලෝකමත්ය. එහෙත් ජරේත ලෝකයේ සංඥා නිරතුරුවම අඳුරුය. විකෘතිය. ගුප්තය. තැනිගත් ස්වභාවයෙන් යුක්තය. කිසිදු ජරේතයකුගේ ස්වරූපයේ සතුටු ස්වභාවයක් දැකිය නොහැකිය. මහා ජරශ්නාර්ථයකට මැදිවී සිටින්නා සේ වික්ෂිප්ත ගුප්ත ස්වරූපයක් දර්ශනය වේ. එකිනෙකාට වෙනස්වූ විකෘති ස්වභාවයන්ගේ මුහුණු ජරේතයන්ට ඇත. මුහුණේ සෑම දෘශ්‍යමයක්ම විකෘතිය. සමහර මුහුණු පැතලිය. දිගය. රවුම්ය. ඇස, කණ, නාසය, නළල, හිස ඇත්තේ විකෘති ස්වභාවයන්ගෙන් යුතුවය. ජරේතයා යනු විකෘති නිර්මාණයකි. ජරේතයාට තිබෙන්නේ ඕලාරික කයකි. සමාධිය වඩන්නාට එම ඕලාරික කය සියුම් සණ ස්වභාවයෙන් දැකිය හැකිය. ජරේතයාගේ ඕලාරික කය තුළ මනුෂ්‍යයාට, දෙවියාට, බිරිහිමයාට සේම ආයතන හය පිහිටා ඇත.

එහෙයින් ජරේතයාටද සිත් ඇතිවේ. ජරේතයා අනිත්යභාවයට පත්වෙන සතර මහා ධාතූන්ගෙන් සකස්වුණ, ඕලාරික කයක්ද, ඇතිවෙමින් නැතිවෙන සිතක්ද ඇති සත්වයෙකි. ජරේත ලෝකයේ ජරේතයෝ සහ ජරේතියෝ දෙකොට්ඨාසයම සිටිති. මේ අය නිරතුරුවම අඳුර සහ ගුප්ත භාවය තුළ ජීවත්වන නිසා ඒ අයට නිරතරම බය සහ ගැටීම තුළ ජීවත්වීමට සිදුවේ. එය අතීත කර්මයේ ජරතිඵලයකි. බය සහ ගැටීම තුළ නිරතුරුවම ජීවත්වීම නිසා, ජරේතයාගේ සිත වෛරය, ක්රෝධය, තණ්හාව වැනි අකුසල් ධර්මයෙන්ගත් පිරි පවතී. ජරේත ලෝකයේ ජීවත්වන සෑම තත්පරයකදීම ඔහු රැස්කරන්නේ අකුසල්ය. කුසල් අකුසල් ගැන ජරේතයාට හැඟීමක් නොමැත. එය ඔහුගේ කර්මයයි. දිවිය, මිනිස් ආත්මවල ඉපිද, කරගත් කර්මයන් හේතුවෙන් ජරේත ලෝකයට බැසගන්නා ජරේතයෝ විවිධ ස්වභාවයන්ගෙන් යුක්තය.

හික්ෂුවට හමුවූ ජරේතයන්ගේ ස්වභාවය හරිම අපුරුය. එක් ජරේතියකගේ මුඛය නොමැත. තොල් එකට ඇලී ගොස්ය. ඒ පෙර සංසාරයේ දත් නොදීම සහ අනුන්ව දත් නොදීමට පෙළඹවීමේ කර්ම විපාක නිසා විය යුතුය. තවත් ජරේතයෙක්ගේ ඇස්වලින් ගින්දර නිකුත්වේ. ඇස් නිරතුරුවම ගිනි ගනී. අනුන්ගේ ජයග්රහණ, දියුණුව ඉවසීමට නොහැකිව කළ අකුසල් නිසා මෙසේ වූවා කිය හැකිය.

තවත් ජරේතයෙක්ගේ ඇස් වලින් සුදු ආලෝක දෙකක් නිකුත් වේ. බල්බ දෙකක් සේය. අධික තණ්හාව නිසා ජරේත ලෝකයට බැසගත්තද, අනුතට ධර්මය කියාදීම, අධ්යාපනය ලබාදීම වැනි හේතූන් නිසා ඇස් වලින් ආලෝකය නිකුත්වනවා වියහැකිය. තවත් අවස්ථාවක විකෘති නොවූ ශරීරයක් සහිත, හිස මුඩුකරන ලද, රවුම් පැහැපත් මුහුණක් සහිත, සිවුරක් දරාගත් හික්ෂු ජරේතයෙක් ආරණ්ය බීමකදී දුටුවේය. පෙර ආත්මයේ ඔහු හික්ෂුවක් විය හැකිය. සිවුපසයට අධික තණ්හාව හේතුවෙන් ජරේත ලෝකයට බැසගත්තද, කරන ලද පිං සහ ආමිස පුජාවන් නිසා විකෘති නොවූ ශරීරයක් ලැබූවා විය හැකිය. මෙම ආරණ්ය භූමියේදීම සුදු ජාතික ජරේතයෙක් හමුවිය. ඔහු විදේශීය බටහිර ජාතික ස්වරූපයෙන්ම යුක්ත විය. ඔහුද විකෘති ස්වභාවයක් නොමැති ශරීරයක් ඇති ජරේතයෙක් වෙයි. ඔහු සමහරවිට ගිහි භාවයෙන් ආරණ්යයේ සිටි විදේශිකයෙක් හෝ මෙම ඉඩම්වල අතීත අයිතිකාර විදේශිකයෙක් වීමට පුළුවන්. එහෙත් එම සුදු ජාතික

ජරේතයා කරන ලද පිං හේතුවෙන් විකෘති නොවූ ජරේත ආත්මයක් ලැබුවද අවසාන වූති සිතේ ඇතිවූ තණ්හාව නිසා ජරේත ලෝකයට බැසගත්තා විය හැකිය.

ජරේතයන් නිතරම කපුටන් සේ කණ්ඩායම් වශයෙන් සිටීමට ජරිය කරන පිරිසකි. ඔවුන් දර්ශනය වීමේදී සමහරවිට සිය ගණන් සිනමා පටයක් සේ දර්ශනය වේ.

ජරේත ලෝකයේ මහා අරුමය සත්ව ජරේතයන්ද සිටීමයි. එක් ආරණ්‍ය බිමක හික්ෂුව වැඩසිටියදී ජරේත හෝ භූත ස්වභාවයේ මීහරකුන් තුන්දෙනෙක් දුටුවේය. තුන්දෙනාගේම පැහැය ලා දුඹුරු පාටය. කිසිදු විකෘතිභාවයක් නොමැතිය. සාමාන්‍ය මීහරක් ස්වභාවයේය. එක ජේලියට මේ භූත මීහරක් තුන්දෙනා හිස සොලවමින් සිටියහ. මොවුනගේ කටවල් ඇලී තිබිණි. හික්ෂුව මේ ගැන සොයා බලන විට දැනගන්නට ලැබුණේ එම ආරණ්‍ය පිහිටුවීමට පෙර එම ආරණ්‍ය පිහිටි කැළය, මස් සඳහා හොර හරක් සහ මී හරක් මරණ ජරසිද්ධ ස්ථානයක්ව තිබූ බවයි. ඒ මීට වසර 50කට පෙරදීය. අතීතයේ හොර හරක් මැරූ මිනිසුන්, ඒ අය කරන ලද ජරාණසාන අකුසලය නිසා භූත මී හරක් ලෙස උපත ලබා ඇතැයි අනුමාන කළ හැකිය. බලන්නකෝ කර්මය පසුපසින් එන ස්වභාවය. ඔබ ආසා කළ ස්වරූපයෙන්ම කර්මය ඔබට විපාක දෙනවා. භූත මීහරකුන්ගේ කටවල් ඇලී තිබුණේ ඔවුනට ආහාර නොලැබීමටය. එයද කර්මයේ විපාකයකි. ඔය භූත ආත්මයෙන් මිදෙන තෙක් එම භූත මීහරක් නිරාහාරව දුක් විඳී. මේ ආකාරයෙන් භූත කුකුලන්ද, වනගත කුටි වලදී භූත මුවන්ද දර්ශනය වී ඇත. මේ සියල්ලන්ම පෙර මිනිස් ආත්ම වල ඉපිද සත්ව ඝාතනය කර හරක්, මී හරක්, කුකුළන්, මුවන් මරා මස් කමින් ජීවත් වූ සතුටු වූ මිනිසුන්ය. ඔවුනට ඔවුන් කළ කර්මය අනුරූපීව ජරතිසන්ධිය ලැබී ඇත. ඔවුන් විසින් කැමැති කළ දෙය ඔවුනට ලැබී ඇත. තමා කෑමට ආසා කළ මස තමාගේම මස බවට පත්වී ඇත. ජරේත ලෝකයේ ජීවත්වන කිසිවෙක් උරණ නොවිය යුතුය. මන්ද තමන් කැමැති කළ දෙය තමන්ට දැන් ලැබී ඇත.

ජරේතයන්ගේ ලෝකයට වඩා ජරේතියන්ගේ ලෝකය හිරිකිතය. හික්ෂුවට දර්ශනය වූ එක් ජරේතියක් කාමය වරදවා හැසිරීමේ වරදට ජරේත ලෝකයට වැටුණු කුණු ජරේතියක්ය. ඇය කාමය උදෙසා අඩ නිරුවත්ව ජීවත් වේ. ශරීරය හරිම අපුලය. මුහුණ විරූපිය. ශරීරය කුෂ්ඨ පිරි ඇත. බලන්න අප්රසන්නය. මිනිස් ස්ත්රියකගේ ස්වරූපයෙන්ම අභපසහ දර්ශනය වෙයි. පෙර ආත්මයේ කාමයේ වරදවා හැසිරීම නිසා ඇයට ලැබී තිබුණේ, දැකීමට අප්රසන්න ශරීර ස්වභාවයක්ය. ඇය කාමය යදිමින්, කාමය සොය සොයා ඇවිදී. ඇයගේ අකුසල් කර්මය නිසා ඇයට කාමය නොලැබේ. ඇය කාමය යදින් නේ එනිසාය. මෙවැනි කාම ජරේතියක් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ස්ත්රියක් ලෙස ජීවත්වීමේදී ලැජ්ජාවක් බියකින් තොරව වරදේ බැඳීමට ක්රියා කිරීමේ පාපයෙන් මෙම ජරේත ආත්මය ලැබී ඇත. මිනිස් ලෝකයේ සේම ජරේත ලෝකයේදීද මෙම ජරේතියෝ මහා අකුසල් සිදුකරගනී. මැය මෙම හික්ෂුවගෙන්ද කාමය යැද්දාය. එම සිත ඇයට ඇතිවෙද්දීම ඇය පිවිටී ගියාය. නිරයේ ගිනිදැල් මතටම ඇය වැටුණි. හික්ෂුව ඒ බව දැන ගත්තේ ඇය ලතෝනි දෙමින් අතුරුදන්වූ නිසාය. බලන්න හොඳ සිහි බුද්ධියෙන්. මෙම ජරේතිය මිනිස් ලෝකයේ ඉපදිලා ස්ත්රියක් ලෙස කාමය වරදවා හැසිරිලා, ජරේතියක් වෙලා ජරේත ලෝකයේද කාමය වරදවා හැසිරිලා නිරයේ ගිනිදැල් මතට වැටී පිවිටෙනවා. මොන අභාග්යයක්ද. මෙය එම ජරේතියගේ කපාව පමණක් නොව ඔබගේද කපාව විය හැකිය.

මේ රටේ මොනතරම් ගණිකා නිවාස තිබෙනවාද? මොන තරම් වැරදි කාම සේවනයන් සිදුවනවාද... ඔබ එහෙම නොවෙන්න පුළුවන්. නමුත් එහෙම කරන අයගේ අනාගත ජරතිඵල තමාම ලියන විභාගයේ ජරතිඵල තමයි.

නවීන තාක්ෂණික ලෝකයේ මාධ්‍ය මාරගින් අභිංසක ඔබට දිගුකරන ජරේත ලෝකයේ දැන, ඔබ සිහිබුද්ධියෙන් අතහරින්න. ඔබත් මාධ්‍ය දරුවනුත් සුවසේ සැනසෙන්න.

තවත් අපූරු ජර්නියක් ගැන සටහනක් තබමි. ඇයගේ මුහුණ විරූපි නොමැත. එය බැලුම් බෝලයක් වගේ රවුම්ය. මිටි මහන ජර්නියකි. ඇය පැහැපත්ය. ඇයට බැරලයක ස්වභාවයේ තර ගර්භයක් විය. ඇය සිටියේ ඇඳුමක් ඇඟලාගෙනය. දැන් දෙපා බරවා රෝගය සැදුනු අයකුගේ මෙන් මහනය. මේවා කර්මයේ විපාකයි. ඇය මෙම භික්ෂුවට දර්ශනය වන මොහොතේ සිටියේ මැද පෙරදිග රැකියාවකට ගොස් එනවිට රැගෙන එන ආකාරයේ විශාල ජරමාණයේ සුටි කේස් එකක් සහ සුවඳ විලවුන් බෝතල් දෙකක් අතේ තබාගෙනය. එක අතක සුටිකේසයද, අනෙක් අතේ කුඩා සුවඳ විලවුන් බෝතල් දෙකද විය .මෙම ජර්නිය සුවඳ විලවුන් බෝතල් දෙක දිගු කරමින් කාමය යයි. “ඩුබායි” සුටි කේසයද ඇය අතේය. ඇය නියත වශයෙන්ම මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ඉපිද, විදේශ රැකියාවකට මැද පෙරදිග ගොස් පැමිණ දැඩි ලෙස කාමය වරදවා හැසිරීමේ අකුසල විපාකයෙන්, මිනිස් ලොව ජීවත් වන විට තිබූ “මැද පෙරදිග ” සංඥාව සමඟම ජර්නාත්මයක් ලද කාම ජර්නියකි. වර්තමාන සමාජය දෙස බැලීමේදී මේවා සිදුවිය නොහැකි දේවල් යැයි බැහැර කරලිය නොහැක. මෙහි සටහන් තැබුවේ භික්ෂුවක් සමාධිය තුළදී දුටු සත්ය සිද්ධිත්ය.

ජර්නියන්ගේ ලෝකය අඳුරුය. බිය, තැතිගැන්ම නිසා කලබලකාරීය. ඔවුනුත් සොයමින් ඇවිදින්නේ කාමයයි. ඔවුන්ද යන්නේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ, දිවිය ලෝකයේ අතීතයේ ජීවත්වීමේදී ඔවුන්ට තිබූ සංඥා විදිම්, රස වින්දන සඳහාය. එහෙත් ඔවුනට අකුසල් බලය නිසා ලැබෙන්නේ දුකමය. කර්මය සහ විපාකය ඉතා හොඳින් ගැලපෙන ලෙස ලෝකය නිර්මාණය වී ඇත. මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී ස්ත්රීයක් ලෙස කාමය වරදවා හැසිරීමෙන් සතුටුවේ. එහි විපාක ලෙස කාම ජර්නියක්ව ඉපිද, කාම පිපාසය තිබුණද එය සංසිදුවාගැනීමට නොහැකිව දුකට පත්වේ. එම නිසාය ජර්නිය සුවඳ විලවුන් දිගුකරමින්, ඩුබායි බැගය පෙන්වමින් කාමය යදින්නේ කර්මය සහ විපාකය හොඳින් ගැලපෙන නිසාය. නැතා මස්සිනා විවාහය වගේය. මේ හැම සිද්ධියකින්ම නැවත නැවත ඔප්පුවන්නේ ලොවතුරා ධර්මයේ සත්යතාවයි.

ඔබද ලොවතුරා මහ නිවැරදිව හඳුනාගන්න. ඔබ සියල්ල අතහරින්න. එවිට සියල්ල ලැබෙව්. සියල්ලම ඔබට ලැබෙන විට ඒ කිසිවක් ඔබට අවශ්‍ය නොවේ. මන්ද ඔබ සියල්ලම අතීතය වශයෙන් අවබෝධ කර ඇති නිසාය. අතහැරීමෙන් ලැබෙන මේ සුන්දර අත්දැකීම ඔබ ඔබෙන් අත්දැකීම කරගන්න. බව ගින්නෙන් නිව් යන්න.

භික්ෂුව මේ සටහන් තබන්නේ ඔබේ තෘප්තිය සඳහා නොවේ. අවබෝධය සඳහාය. මේ සෝර, කටුක, හයානක සංසාරය සත්වයා දුක සොයාගෙන යන ගමනේ කැඩපතකි. දයාබර පිංවත මේ කැඩපතින් ඔබ ඔබේ මුහුණ බලන්න. ඔබට පෙනෙන්නේ ඔබේම මුහුණ නම් ඔබ සතුටුවෙන්න. ඔබට පෙනුණේ පෙරේතයකුගේ පෙරේතියකගේ මුහුණ නම් ඔබ වහාම අප්‍රමාදිවන්න. ප්‍රමාදය දුකට හේතුවනු ඇත. භික්ෂුවට වරක් දර්ශනය වූ කිසියම් ජර්නියෙක් ජර්නියක් නැවත දර්ශනය වී නොමැත. සමහර විට පිං ගැනීමට හැකි ජර්නියන් මෙසේ දර්ශනය වී පිං අනුමෝදන්ව ජර්න ලෝකයෙන් චුතවනවාදැයි භික්ෂුව නොදනී.

ජර්නියන්ගේ ආධ්‍යාත්මය තුළ යටපත්වී ගිය කුසල ශක්තියක් ඇත. එම යටපත්වූ කුසල් ශක්තිය යම් අවස්ථා වලදී මතුකර ගැනීමට ජර්නියාටද හැකිය. තණ්හාවෙන්, රැස්කරමින්, ගොඩගසාගනිමින්, දිවා රාත්රී නිදි නොලබා ඔබ වෙහෙසෙන්නේද ඉහත නුවරට නැගුම් යෑම සඳහාමය. ඔබට පුළුවන් ඔබ ගැන ස්වයං පරීක්ෂණයක් කරගන්න. සමාජයේ හුඟ දෙනෙකුට තිබෙන ප්‍රශ්නයක් තමයි පිනක් කරගන්න තිබෙන අවිචේකය. විචේකය නැති නිසා සමහරු පොහොය දවසට පන්සලට යන්නේ නැහැ. ගෙදර බුදුන් වදින්නේ නැහැ. පෝයට සිල් සමාදන් වන අම්මලා තාත්තලා ගෙදර දරුවන්ගේ ප්‍රශ්න ලෙඩරෝග ඇතිවුණොත්, මුණුබුරා අසනීප වුණොත්, බලාගන්න කෙනෙක් නැති වුණොත් සිල්ගන්න එන්නේ නැහැ. රජකාරි, වගකීම්, වියාපාර නිසා හටගත් අවිචේකයෙන් තමන්ගේ ගෙදර තිබෙන පිංකමට නොයන අයත් ඉන්නවා. තණ්හාව බදාගැනීම හැර වෙන මොකුත් මෙහි නැහැ. පිංකමෙන් ලැබෙන පිනට වඩා සැපයක් ඔවුන්

සොයනවා. මේ අය හදිසියේ මියගියහොත් ඔබ හිතනවාද විවේකයෙන් පණ යාවි කියලා. පණ යන්නේ අවිවේකයෙන්මයි. ඒ කියන්නේ ගැටෙන සිතෙන්මයි. ජරනිඵලය ජරනිසන්ධිය සතර අපායයි. ඔබට බැරිනම් දින කීපයක් ඔබේ දේපළ, වියාපාර, අඹු සැමියන්, දුවා දරුවන්, වගකීම් අතහැර නිදහසේ දුර බැහැරක, වන්දනාවක, හුදෙකලාවේ යන්න මේවායින් මිදිලා. මේවා අතහැරලා දින කිහිපයක් හුදකෙලාවේ සිටින්න. ඔබ ස්ථිර වශයෙන් දැනගන්න ඔබ මියයන මොහොතේත් ඔබට බැරිවෙනවා මේවා අතහැරගන්න. මැරෙන මොහොත අති වේගවත්ම සිත් ඇතිවෙන නැතිවෙන මොහොතක්. ඔබව කම්පනය වන මොහොතක්. ඔබ සුදානම් නොවී සිටියොත් ගැටෙන සිත ඊළඟ ජරනිසන්ධිය අල්ලා ගන්නේ ජරේත ලෝකයමය. පිං කළා කියා වැඩක් නැත. අතහැරීම පුරුදු කොට තිබිය යුතුය. මැරෙන මොහොතේ ඇතිවන තණ්හා සිතිවිලි අතහැරීමට අවබෝධය තිබෙන්නට ඕනෑය. භික්ෂුව දුටු ජරේත ලෝකයේ භික්ෂුව එවැනි වර්තයකි. පිං කිරීම නිසා විකෘති නොවූ ජරේත ශරීරයත්, තණ්හාව නිසා ජරේත ජීවිතයත් ඔහුට ලැබී ඇත. ජරේත ලෝකයට තණ්හාව බැසගත්තද කළ පිංකම් නිසා ලස්සන ශරීරයක් ලැබීය.

එක් මහත්මයෙක් භික්ෂුවට තමන් ගැන මෙසේ ජරකාශයක් කළේය. “ස්වාමීන් වහන්ස මම දැන් වියාපාර වලින් නිදහස් වෙලා ගොඩක් විවේකයෙන් ඉන්නේ. හැම සතියකම වන්දනාවේ යනවා. දඹදිව වන්දනා කිරීමට කිහිප වතාවක්ම ගියා. බුරුමය, තායිලන්තය යන රටවලටත් වන්දනාවේ ගියා. තව රටවල් හුඟකට යන්න බලාපොරොත්තුවෙන් සිටිනවා. එහි බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන වදින්න ස්වාමීන් වහන්සේ මට ආශීර්වාද කරන්න. “එම රටවලට යන්න ලැබෙවා” කියලා” භික්ෂුවට ඔහු ජරකාශ කළා. බලන්නකෝ එම මහත්මයා පිංකම් කරගැනීම සඳහා වියාපාර අතහැරලා කරන පිංකම් වල ස්වරූපය. ඔහු වියාපාරිකයෙක් කියලා තැනින් මිදිලා ඔහු සංචාරකයෙක් වෙලා. අපුරු තෝරාගැනීමක්. මේකට තමයි මෝහය කියන්නේ. ඔහු භික්ෂුවගෙන් විමසුවා මෙවැනි පිංකම් කිරීමෙන් ලැබෙන විපාක මොනවාද කියලා. භික්ෂුව මෙහෙම කිව්වා “ඔබ බලාපොරොත්තු තබාගෙන සිටින්නේ තව හුඟක් බෞද්ධ රටවලට සංචාරයේ යන්න. පිං කරගැනීම සඳහා. ඔබ මියයන විට මෙම බලාපොරොත්තුව සිහිවුනොත් ඔබ නියත වශයෙන්ම සංචාරක පක්ෂියෙක් වෙනවා. මොකද ඔබ කැමති සංචාරයට නිසා. ඔබේ කැමැත්ත පරලොවදී ස්ථිරවම ඔබට ලැබෙනවා. ඔබ මියයන මොහොතේ ඔබ ඔය වන්දනාවේ ගොස් කරගත්ත මහා පිංකමක් ඔබේ මතකයට ආවොත් ඔබ ස්ථිර වශයෙන්ම සශ්ඨික මිනිස් හෝ දිවිය ආත්මයක් ලබනවා. ඔබ මියයන මොහොතේ ඔබේ සිතේ ඇතිවන හැම සිතිවිල්ලකම අනිත්ය වශයෙන් දැක්කොත් ඒ දකින්නේ ධර්මය නිසා නියත වශයෙන් ඔබ මාර්ගඵල ලාභී දෙවියන් බඹුන් අතර උපතක් ලබනවා. ඔබ මියයන මොහොතේ ඔය ගිය වන්දනා ගමන්, කළ පිංකම් මතක් නොවී ඔබට පෙර අතහැරදැමූ වියාපාර දේපළ, වස්තුව මතක්වුවොත් ඔබ ස්ථිර වශයෙන්ම ජරේත ලෝකයේ උපතක් ලබනව. භික්ෂුව ඔහුට අනුශාසනා කළා, ඔබ දක්ෂවෙන්න ඔබ කැමැති දෙය තෝරාගන්න කියලා. භික්ෂුව දන්නේ නැහැ ඔහු මොන දෙයට කැමැති වූණාද කියලා. හැබැයි එක දෙයක් නම් දන්නවා. එදායින් පස්සේ ඔහු භික්ෂුව සමග අමනාප බව. මේක තමයි ලෝකයේ ස්වභාවය. හුඟක් අය කැමැති බොරු කියලා හරි ඔහුව ඔසවා තබනවාට. ඔවුන් යන ගමනට ලකුණු දෙනවාට.

18. යක්ෂයා නොව ධර්මය දකින්න

හව ගමනේ නවාතැන් පළවල ස්වභාවය විවිධත්වයෙන් පිරී පවතී. මේ විවිධත්වය ගොඩනැගී ඇත්තේ සත්වයා කරන ලද කුසල් අකුසල් මතය. දිවිය, මනුෂ්‍ය, ජරේත ලෝකයන් මෙන්ම, යක්ෂයන්ගේ ලෝකයද අපූරුය.

යක්ෂයන්ද මේ මනුෂ්‍ය ලෝකය තුළම ජීවත්වන පිරිසකි. යක්කු, යක්ෂණියන් වශයෙන් දෙකොටසක් ඇති බව අසා ඇතත් භික්ෂුව දැක ඇත්තේ යකුන් පමණක්ය. යක්ෂණියන් දර්ශනය වී නොමැත.

යකුන්ගේ ලෝකය පැහැදිලිව කොටස් දෙකකි. සමීයදාෂ්ටික යකුන් සහ මිත්යාදාෂ්ටික යකුන් වශයෙනි. සමීයදාෂ්ටික යකුන් වැඩි වශයෙන් පන්සල්, ආරණ්‍යය, පැරණි පුදබිම්, කැලයේ හුදෙකලා භික්ෂුන් වසන ජරදේශ අසලද, මිත්යාදාෂ්ටික යකුන් සොහොන්, අඳුරු ගුහා, ගල්ලෙන්, කැලයේ අඳුරු ජරදේශ, දිය අගල්, නාන තොටවල් ආදිය ආශ්රයේද ජීවත් වෙයි.

යකුන් අඳුරට ජරියය. ඒ ඔවුන්ගේ පෙර කර්මය නිසාය. ඔවුන්ද ඕලාරික කයක් සහිත, එම කය ඇසුරුකොට ආයතන හය පිහිටි සත්වයෙකි. යක්ෂයාද සතර මහා ධාතුන්ගෙන් සැදුන ඕලාරික කයක් සහිත, නිරතුරුවම ඇතිවන නැතිවන සිතක් සහිත සත්වයෙකි.

භික්ෂුවක් එක්තරා කැලැබද ආරණ්‍යයක කුටියක වැඩ සිටියදී රාත්රී දහයට පමණ සමාධිය තුළ පසුවන විට එකවරම එම භික්ෂුව ඉදිරියට අඩි 6ක් පමණ උසැති සද්ධන්ත ශරීරයක් සහිත මනුෂ්‍ය ශරීරයේ ස්වභාවයෙන් යුත් යකෙක් දර්ශනය විය. යකාගේ ස්වභාවය, හැඩය හරියටම කළු ජාතික බොක්සිං ශූරයකු වැනිය. තද කළු පැහැති ශරීරයකි. ශරීරයේ උඩ කොටස නිරාවරණය වී ඇත. යට කොටස දනහිස දක්වා ඇඳුමකින් වැසී ඇත. අත්වල ලොකු වළලු තිබිණි. කොණ්ඩය හිස පිරෙන්තට ගෙල තෙක් වැඩි තිබුණේය. හැබැයි කටේ දළ එහෙම තිබුණේ නැත. භික්ෂුව එයට පෙර යකෙක් දැක තිබුණේ නැත. යකා පිටුපස තව පිරිවරක්ද ඉන්නවා පෙනෙයි. සෙවනැලි වශයෙනුයි පිරිවර පෙනෙන්නේ. ඕලාරිකව. මහයකා හොඳට ජරතාපවත් මනුෂ්‍යයෙක් වගේ භික්ෂුව ඉදිරියේ සිටිනවා. විනාඩි 5ක් පමණ භික්ෂුව යකා දෙස බලා සිටියේය. යකා සෙලවෙන්නේ නැහැ. එකම ඉරියව්වෙන් භික්ෂුව දෙස බලා සිටිනවා. භික්ෂුවට වදින්නෙන් නැහැ. භික්ෂුව බියට පත්කිරීමේ වුවමනාවකුත් නැහැ. භික්ෂුවට අගෞරවයක් කරන්නෙන් නැහැ. යකා භික්ෂුව දෙස අනිමිස ලෝචනයෙන් වගේ බලා සිටිනවා. භික්ෂුව එවිට යකාට පිං දුන්නේය. යක්ෂ රූපය දර්ශනයෙන් නොපෙනී ගියේය. ඒ යක්ෂ රූපය නැවත භික්ෂුවට දර්ශනය නොවිණි. ඔහු සමීයදාෂ්ටික යකෙකි. ඔහුගේ ජීවිතය යකෙක් වුවද එය අඳුරු නැත. දුකක්ද නැත. බොහොම තේජස්, ජරතාපවත්, පෞරුෂවත් ස්වභාවයකුයි තිබෙන්නේ. ඒවා ලැබී තිබෙන්නේ පෙර ජාතියේ කරන ලද පිංකම් නිසාය. නමුත් පෙර මිනිස් ආත්මයක ඉපිද මැරෙන මොහොතේ අවසන් වූති සිත වෛරයක්, ක්රොධයක්, යමක් ආරක්ෂා කිරීමේ කැමැත්තක් සමඟ ඇතිවූ නිසා යක්ෂ ආත්මයක ඉපැදිලා. ඒත් ඔහු දුකක් නොවෙයි විඳින්නේ. ඔහු තේජස් සහිතව යමක් ආරක්ෂා කරන සමීයදාෂ්ටික යකෙක්.

භික්ෂුවට පසුව දැනගන්න ලැබුණා මෙම ආරණ්‍යයේ වසර 40 කට පමණ පෙර අපවත් වූ නායක හිමිනම මෙම ආරණ්‍යයට ඉතාමත් ආදරය කළ, එය ආරක්ෂා කිරීමට ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් කටයුතු කළ බවක්. එම නායක හිමිගේ ආත්ම ගරුත්වය සම්බන්ධයෙන් ඇතිවූ ජර්ශනයක් නිසා තමා විසින්ම ආරණ්‍යයේ තම කුටියේදී ගෙල වැලලාගෙන අපවත් වූ බවක්. මෙන්න මේ නායක හිමිනම තමයි මහා යක්ෂයෙක් වෙලා මෙම ආරණ්‍යය කුටියේදී රාත්රියේ භික්ෂුවට දර්ශනය වූයේ. හැබැයි එම භික්ෂුව අපවත් වීමට පෙරාතුව හොඳින් සිලය ආරක්ෂා කර ගත් නිසා, අපවත්වීමෙන් පසු සමීයදාෂ්ටික ජරතාපවත් යක්ෂ ආත්මයක් ලැබුවේය. අපවත් වන මොහොතේ තමාගේ කැමැත්ත වූයේ ආරණ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීමය. ඒ

කැමැත්තට අනුරූපීවම ඊළඟ ජරතිසන්ධිය නිර්මාණය විය. තමාගේ කැමැත්ත තමාට ලැබිණි. භික්ෂුව සමාධිය තුළින් එම යක්ෂයා දර්ශනය කර ගැනීමට උත්සාහ කළද මෙම යක්ෂයා එදායින් පසුව භික්ෂුවට දර්ශනය වීමට නොලැබුණේය. ඔහු නියත වශයෙන්ම භික්ෂුවගේ පින් අනුමෝදන්ව ඒ ක්ෂණයෙන්ම යක්ෂ ආත්මයෙන් මිදුන බව පසුව භික්ෂුව සාධක සහිතව ස්ථිරව දැනගත්තේය. එය භික්ෂුව විසින් කෙසේ දැනගත්තේ දැයි මේ මොහොතේ සටහන් නොකරමි. සැබැවින්ම මොහුට යක්ෂයෙක් යැයි කීම වැරදිය. මොහු යක්ෂ සේනාධිපතියෙකි. මොහු භික්ෂුව ඉදිරියට පැමිණ ඇත්තේ හේතු දෙකක් සහිතවය. ගෞරව කිරීමට සහ පින් ගැනීමටය. භික්ෂුවගේ භික්ෂු ජීවිතයේදී ඉතාමත් ලෙන්ගතුව ගෞරවනීය ලෙස භික්ෂුවට ගෞරව කළ සත්වයා මෙම යක්ෂ සේනාධිපතියාය. මෙම දර්ශනය වීම සහ එහිදී භික්ෂුව අත්දුටු දේ සම්බන්ධයෙන් නැවත මෙසේ කියමි.

ඔබ සියල්ල අත්හරින්න. එවිට ඔබට සියල්ලම ලැබේවි. සියල්ලම ඔබට ලැබෙන විට ඒ කිසිවක් ඔබට අවශ්‍ය නොවේ. මන්ද ඔබ සියල්ලම අනිත්‍ය වශයෙන් අවබෝධ කර ඇති නිසාය.

ඉහතින් සඳහන් කළේ සම්මයදෘෂ්ටික යක්ෂ සේනාධිපතියෙක් ගැන ය. මේ මොහොතේ ඔහු යක්ෂ ආත්මයෙන් මිදී මනුෂ්‍ය, දිවිය ලෝකයක හෝ එසේත් නැතිනම් සියදිවි නසාගැනීමට පෙර දුෂ්කර ආරණ්‍යයක භික්ෂුවක් ලෙස ජරජාව යම් ජරමාණයකට වඩා තිබීම හේතුවෙන්, භික්ෂුවගේ අතහැරීමේ ස්වභාවයද දුටු නිසා ජරඥාව මතුවී බරහිමලෝකයට ගියා වීමටද පුළුවන. මේ ගැන භික්ෂුව ස්ථිරවම නොදනී, අනුමාන කළා පමණි. කෙසේ හෝ ඔහු සුගතිගාමී විය.

මිට්ඨාදෘෂ්ටික යකුන්ගේ ස්වභාවය ඉහත යක්ෂ සේනාධිපතියාගේ ශරීර ස්වභාවයට වඩා වෙනස්ය. එකම එක අවස්ථාවක මිත්ඨාදෘෂ්ටික යකෙක් වෙනත් ආරණ්‍යය භූමියකදී දර්ශනය විය. එම යකා ඉහත යක්ෂ සේනාධිපතියාට වඩා උසය. ශරීරය කළු පැහැතිය. ඇස් දෙක දොඩම් ගෙඩි දෙකක් සේ විශාලය. ඇස් රතුය. කොණ්ඩය අවුල්ව කැරළි ලෙස ගෙල දක්වා වැඩී ඇත. මහා රොද්ර පෙනුමකින් යුක්තය. මෙම යකා තනිපංගලමේ භික්ෂුව ඉදිරියේ දර්ශනය විය. හේ තැනිගත් විලාසයෙන් නිසොල්මනේ භික්ෂුව දෙස බලා සිට අතුරුදන් වීණි. ඔහුගේ රොද්ර පෙනුම නිසා ඔහු මිත්ඨාදෘෂ්ටික යක්ෂයෙක් බව අනුමාන කරමි. මොහුද උඩුකය නිරාවරණය කරගෙන සිටියේය. දණහිස දක්වා රෙදි කඩක් තිබිණි. මෙම යක්ෂයන් කළු පැහැයෙන් යුක්ත වන්නේ පෙර සසර ක්රෝධය, වෛරය වැඩූ නිසාමය. තමා වැඩූ දෙය, තමා කැමති කළ දෙය තමාටම ලැබේ. ලෝක ධර්මය එයයි.

ඉහත ආරණ්‍යයේදීම භික්ෂුවකට පැහැපත් වර්ණයෙන් යුත් යකෙක් දර්ශනය විය. එම යකාට පැහැපත් සිරුරක් තිබුණත් එය එල්ලාවැටෙන තරබාරු සිරුරකි. විශාල බඩගෙඩියක් සහිත ශරීරයේ උඩකය නිරාවරණව තිබුණු අතර දණහිස දක්වා රෙදි කඩක් තිබිණි. හිසකේ අවුල්ව වැඩී තිබුණු අතර අසරණ ස් වරූපයක් ඔහුගෙන් පළවිය. ඔහු යක්ෂ ආත්මයක ඉපැදුනද පැහැපත් ශරීරයක් ලැබුවේ කෙසේදැයි භික්ෂුව නොදනී. සමහර ආමිස පින්කම් කිරීම නිසා ජරසන්න ශරීර පැහැයත්, අවසාන චූති සිත ක්රෝධය, වෛරය ඇතිවීම නිසා යක්ෂ ආත්මයත් ලැබුණා විය හැකිය.

යක්ෂයන් කණ්ඩායම් වශයෙන් සිටීමට ජරිය පිරිසකි. ඒවායේ නායකයන් ඇත. මිත්ඨාදෘෂ්ටික යකුන්, ජරතිපදාවේ යෙදෙන භික්ෂූන්ට දැඩි ලෙස පීඩා කිරීමට උත්සාහ කරයි. භික්ෂුව දක්ෂ වෙන්න ඕනේ අතහැරීමේ ශක්තිය තුළින් මේ පාපකාරී බලවේග පරාජය කරන්න. අදක්ෂ වුණොත් කුටිය අතහැර යන්න වෙන්නේය. භික්ෂුව බලවත් අවස්ථාවල, භික්ෂුවට සිව්පසය සපයන දායකයන් මෙම මිත්ඨාදෘෂ්ටික යකුන් ග්රහණයට ගන්නේය. ඔවුන්ව ලෙඩ කරන්නේය. බිය ගන්වන්නේය. මේ හැම දෙයටම නොවරදින ඖෂධය ලොව්තුරා බුදු සමීදුන් දේශනා කර තිබේ. ඒ තමයි ඇතිවන සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න. එවිට ඔබ දකින්නේ යක්ෂයා නොව, ධර්මයයි.

හික්ෂුව මොනම අවස්ථාවකදීවත් දෙවියන්, බ්‍රහ්ම, ජරේතයන්, යක්ෂයන් දකින්නට ආස කළේ නැත. මෙම සියල්ලම අහම්බයෙන් දර්ශනය වූ දේවල්ය. මේ කිසිවක් කෙරෙහි හික්ෂුව ඇලුනේද, ගැටුනේද නැත. මේ සටහන් කියවා ඔබ දෙවියන් ජරේතයන් යක්ෂයන් දැකීමට ආසා නොකරන්න. මන්ද දැකීමට සත්වයෙක් ලෝකයේ නොමැති නිසාය. ඉහත සියලුම සත්වයන්ට තිබුණේ සතර මහා ධාතූන්ගෙන් සෑදුණු අනිත්‍යභාවයට පත්වන ඕලාරික කයක් සහ අනිත්‍යභාවයට පත්වන සිතක් පමණි. එහි ස්ථිර සත්වයෙක් නොසිටියේය. මෙහි තිබුණේ පස්සය නිසා හටගන්නා වේදනාව පමණක්මය. සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් හමු නොවේ. එනිසා ඔබ දිවිය, බ්‍රහ්ම, ජරේත, යක්ෂයන් සොයා නොයන්න. එම රූප දකින්න ඇති ආශාව, දකින්න යෑයි කියන සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දැක අතහරින්න. එවිට ඔබ සොයාගෙන ඔබ නොසිතූ අයුරින් ඒ අය ඔබ ඉදිරියට එනු ඇත.

ඔබ මේ සටහන තැබූ හික්ෂුව කවුරුන්ද යන්න සෙවීමට වෙහෙස නොවන්න. ඔබ ඔබ ගැන සොයන්න. මේ හික්ෂුවද කිසිදා අනුන් සොයා ගිය කෙනකු නොවන බව තරයේ සිහි තබාගන්න. හික්ෂුව සෙවුවේ තමාගේම ස්වභාවය බවත් තමාගේ ස්වභාවය ගැන සෙවීමේදී හික්ෂුවට අවබෝධ වූයේ ලෝකයේම ස්වභාවය බවත් ඔබද දකින්න. තමාත්, ලෝකයත් දෙකම නිර්මාණය කර දුන්නේ ඇතිවෙමින් නැතිවෙන සිත බවත්, සිත අනිත්‍ය වශයෙන් අවබෝධ කර නිරුද්ධ කළ මොහොතේ ලෝකයෙන් තමා නිවී යන බවත් දකින්න. මෙනෙහි කරන්න. අප්රමාදීව සුන්දර දහමක හිමිකරුවෙක් වන්න.

නැවත නැවතත් කියමි. ඔබ සියල්ල අතහරින්න. එවිට ඔබට සියල්ලම ලැබේවි. ඔබට සියල්ලම ලැබෙන විට ඒ කිසිවක් ඔබට අවශ්‍ය නොවේ. මන්ද ඔබ සියල්ලම අනිත්‍ය වශයෙන් අවබෝධ කර ඇති නිසාය.

19. හොඳ තැන් සොයමින් යනවා වෙනුවට

නිවන් මග වඩන ඔබට මහා කැලයේ හුදෙකලාව සිටියද බියක්, තනිකමක්, තැතිගැනීමක්, දැනෙන්නෙ නැහැ. මන්ද, භික්ෂුව තමා තුළ තමා සිටින බව නොදකින නිසා, බියවෙන්න තැතිගන්න සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් දකින්නේ නැහැ. අනුන්ගේ දේවල් ඔබ ඔබේ කරගන්න යන්නේ නැහැ. කැලයේ අතරමගදී ඔබට මනුෂ්‍යයෙක්, දඩයක්කරුවෙක්, සතෙක් මුණගැසුනද එය ඔබේ නොවන බැවින් ඔබ ඒ පුද්ගලයා හෝ සතාගේ හැසිරීම් ඉරියව් අතහරිනව. ඔබ තුළට ගන්නේ නැහැ. ඔබ නිවන් මඟවඩන විට මොනම අවස්ථාවකදීවත් දෙවැනියෙක් හෝ දෙවැනියෙක්ගේ උපකාරය සොයන්න යන්න එපා. ඔබ දෙවැනියෙක්ගේ උපකාරයෙන් කැලය තුළ සිටියාට වැඩක් ජර්නිප්පයක් නැහැ. ඔබ දෙවැනියෙක්ගේ උපකාරය සොයයි නම් ඒ සොයන්නේ ඔබගේ ආරක්ෂාවට. ඒ කියන්නේ ඔබ තුළ ආරක්ෂා කරගන්න සත්වයෙක් ඉන්නවා කියන එකයි.

සිත ඔබව මුලාකරන මෙවැනි සියුම් තැන් ඔබ පරාජය කරන්න. කොතරම් සතා සර්පයා සිටියද, මොනම අවස්ථාවකදීවත් දෙවැනියෙක් ගැන නොසිතා ඔබ තනියම කැලයට ඇතුළු වෙන්න. කුටිය සොයාගෙන අඩිපාටේ ඔබම යන්න. බියක් තැතිගැනීමක් දැනුණහොත් ඒ සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න. එවිට බිය ඉවත්වෙලා යාවී. කය, සිත අතහැරදා ඔබ යන මේ ගමනේ ඔබට බාධා කරන්න කාටවත්ම බැහැ. එය අතහැරීම තුළ ඔබ ලබන ජර්නිප්පයක්.

භික්ෂුවක් කැලෑ මහක් ඔස්සේ කුටියක් සොයාගෙන තනිවම වඩන විට එම කුඩා කුටියේ මාස තුනකින් පමණ භික්ෂුවක් වැඩ සිටලා නැහැ. දුෂ්කර කුටියක්. මෙහි භික්ෂුව ගත කළේ දින හතක් පමණයි. විදේශීය භික්ෂුන්වහන්සේ නමක් වැඩිය නිසා ඉවත්ව ගියා. භික්ෂුව කුටියට වැඩිවිට කුටියේ ඇතුළත හතරෙන් පංගුවක් පමණ කොටසක් අඩියක් පමණ උසට තුඹස් බැඳලා. එහි ලෑලි ඇඳක් තිබුණා. ඒ ඇදේ කකුල් දෙකකුත් තුඹසට බැඳිලයි තිබුණේ. තුඹස තිබියදීම භික්ෂුව සුවසේ රැය පහන් කළා. පසුව දා ගමේ ගිහි දරුවන් තිදෙනෙක් ඇවිත් තුඹස ඉවත් කළා.

මෙවැනි අභියෝග වලට කියන්නේ නිවන් මඟ කලමනා කියලයි. කය අතහැරීමේ ජර්නිප්පාවේ යෙදෙන භික්ෂුවට මේවා හුඟක් ජරයෝජනවත්. හැබැයි ඔබ තුඹස දැකලා ගැටුනානම්, නයයි බයයි දෙකම සිත ඔබේ ළඟට ගේනවා. තුඹස දුටු සිත භික්ෂුව අතහැරිය නිසා නයයි බයයි දෙකම ඔබට අතහැරුණා. ඔබ තුඹස දුටු සිට නිත්‍ය වශයෙන් ගත්තා නම් නැති සර්පයින් සිටිනවා ඔබට ජේනවා.

ඔබ නිවීම සඳහා ජර්නිප්පාවේ යෙදෙන විට සැලසුම් ඔස්සේ, පෙර සූදානම් වීම් ඔස්සේ පෙරට යන්න එපා. ඒ ඔබ රවටන මාර බලයක්. සැලැස්මක් හඳුන්වන යමක් ගොඩනගන්නයි. ඔබ මේ යන්නේ ලෝකයේ හිස් බව දකින්නයි. සැලසුම් අතහරින්න. ඉදිරියට හමුවන තත්ත්වයට, ස්වභාවයට මුහුණ දෙන්න.

භික්ෂුවකට දුෂ්කර ආරණ්‍යයකදී වයස අවුරුදු 80 ක පමණ වයෝවෘද්ධ, ඉතා ගුණයහපත්, සත්පුරුෂ භික්ෂුවක් මුණගැසුණා. උන්වහන්සේ භික්ෂු ජීවිතයෙන් වසර 40 ක් ම ගතකරලා තිබෙන්නේ වාරිකාවේ වඩිමින්. වස් කාලයේ පමණයි එක තැනක වැඩ ඉඳලා තිබෙන්නේ. උන්වහන්සේ ගතකර තිබූ ජර්නිප්පාව නිසා භික්ෂුව සිතුවා උන්වහන්සේ හොඳ අවබෝධාත්මක භික්ෂුවක් වෙන්න ඇතිය කියලා. භික්ෂුව උන්වහන්සේගෙන් ඇසුවා ඇයි ඔබ වහන්සේ එක ස්ථානයක් අල්ලාගෙන නොයිද මේ ආකාරයෙන් වාරිකාවේ හැසිරුණේ කියලා. එවිට උන්වහන්සේ කියනවා, මට අවශ්‍ය වුණා මම ආසා කළා මම ඉපදුන රට දැක බලාගන්න. ඒකයි මම වාරිකාවේ හැසිරුනේ කියලා. එම වචන ටික උන්වහන්සේගේ මුවින් පිටවෙනකොට භික්ෂුව උන්වහන්සේ තුළ දැක්කේ පුංචි සාමනේර හිමිනමක්.

බලන්න මොන අපරාධයක්ද කරගෙන තිබෙන්නේ, සංචාරකයෙක් බවට පත්වෙලා.

අපේ සිත අපව නිරතුරුවම රවට්ටනවා. ඔබ අධිෂ්ඨානයක ඉන්න ඔබේ සිත වැඩෙන සුදුසුම හුදෙකලා ස්ථානයක් අරමුණ ජයගන්නා තෙක් ඇසුරු කරන්න. සිත ඔබව සංචාරකයෙක් කරන්න උපදෙස් දේවී. ඔබව ආරණ්‍යයෙන් ආරණ්‍යයට ඇවිද්දවාවී. ඔබ ප්රවේශම්වන්න. ඔබ යා යුතු ඊළඟ තැන සැලසුම් කරන්න යන්න එපා. ඔබට ඒවා අදාළ නැහැ. ඔබට තිබෙන්නේ හොඳින් නිවන් මග වැඩීමට සිත වැඩෙන ස්ථානයක රැඳෙන්නයි. ඉතිරි සියල්ල ඔබ අතහරින්න. කලබල වෙන්න, ආයාසයක් ගන්න එපා. ඊට වඩා සුදුසු ඔබට යායුතු තැනක් වේ නම්, සංඥා මගින් නොසිතූ ආකාරයට ඔබට ඒවා දැනේවී. ඔබට තිබෙන්නේ අතහැරීම පමණයි. නිවීම දක්වා මග ඔබට ප්රඥාව විසින් මුණගස්වාවී. ඔබව රැගෙනයාවී. එසේ නොවුණ හොත් තෘෂ්ණාව විසින් ඔබව සංචාරකයෙක් කරාවී.

ඔබ හොඳ තැන් සොයමින් යන්න එපා. සෑම තැනකම ඔබ හොඳින් ඉන්න. ඔබ ඇසුරට හොඳ මිනිසුන් සොයමින් යන්න එපා. සැවොම සමඟ හොඳින් ඉන්න පුරුදුවෙන්න. ලෝකයේ හොඳයි, නරකයි තිබෙනවා මිස හොඳ පමණක් ඔබට සොයාගත නොහැකි බව දකින්න. ඔබ හොඳ පමණක් සොයන්නේ නම්, ඔබට සොයමින් සිටිනවා හැර ජීවිතයේ වෙන කාර්යයක් නොමැති වනු ඇත. මන්ද ඔබ සොයන්නේ නොමැති දෙයක් හෙයිනි. ඔබ අතහැරීමේ උපරිමය තුළ නිවන් මග වඩන්නෙක් නම් ඔබ කොතැනකට ගියද ආරණ්‍යයක් වේවා, පන්සලක් වේවා එතැන කැළඹුන තැනක් විය හැක. ප්රතිපදාවේ යෙදෙන හික්මුවට මාර බලවේග බියය. ඒ නිසා තම බලකොටුවට පැමිණි ධර්මයේ බලය පලවාහැරීමට පරිසරය ඇති කරයි. ලෝකය තුළ අධර්ම බලවේග වල ශක්තිය වැඩිය. ඔබ ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමට යන ගමන මදි පුංචිකම්, චෝදනා, පරීක්ෂා කිරීම්, නොසලකා හැරීම්, පීඩන, බාධා වලින් පිරුණු ගමනකි. ඔබ මේවා ඔබේ ගමනට ආශීර්වාදයක් කරගත යුතුය. මන්ද මේ සියල්ලම ලෝකයේ පවතින ධර්මතාවයන් වීමය. ඕනෑම පරිසරයකදී ඔබ “හොඳින් ඉන්න” දක්ෂ වෙන්න.

20. සිහියෙන් බලන්න දහම ඔබ අසලමය

ඔබ ජීවත් වන්නේ ධර්ම නිකේතනයක. ධර්ම කාන්තාරයක නොවෙයි. එහෙත් ඔබ ධර්මය සොයනවා. සැබැවින්ම ඔබ සොයනවානම් සෙවිය යුත්තේ සැහවුණ දෙයක්. නොපෙනෙන දෙයක්...

ඉන්ද්රියන් හයටම පස්සය වන මායිමේ ධර්මය තිබියදී ඔබ එය දකින්නේ නැහැ. ආලෝකය තුළ සිටිමින් ඔබ ආලෝකය සොයනවා. මොකද ඔබේ දෑස් අවිද්යාවෙන් වැසිලා. ඔබ ධර්මය සොයන්නේ නම් ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩිය මහ යන්න. උන්වහන්සේ ගිය මග අධ්යයනය කරන්න. සාරසංඛ්ය කල්ප ලක්ෂ ගණනක් පෙරුම් පුරා පැමිණියද සිද්ධාර්ථ කුමාරාට වයස අවුරුදු 29 වන තෙක් එතුමා ඉලක්ක කරගෙන පැමිණි පාරමී ගමනේ අරමුණ ගැන දැනීමක් හැඟීමක් නොදැනින. කුමාරාට මෙම සංසාරික ඉව මතුවී එන්නේ සතර පෙරනිමිති දැකීමත් සමඟය. එතෙක් කුමාරා ගතකළේ සිය පියා විසින් නිර්මාණය කරන ලද, සැලසුම් කරන ලද දුක් නැති සමාජ පරිසරය තුළ කෙළිලොල් ජීවිතයක්ය. ධර්මය සොයාගෙන ගිහි ජීවිතයෙන් නික්මුණ කුමාරා මුලින්ම කළේ සියල්ලම අතහැරීමය. යශෝධරාව, රාහුල කුමරු, රාජ සම්පත් සියල්ලම අතහැරියේය. ජරාම අදියර එය විය. සියල්ල අතහැරලා කැලයටයි ගියේ. පරිසරයට, ස් වභාවධර්මයට ගිහින් මොකද කළේ?

කුමරුන්ට කියවීමට ධර්ම පුස්තක හෝ භාවනා පංති, ධර්ම දේශනා, ධර්ම සාකච්ඡා... මේවා තිබුණාද? ත්රිපිටකය තිබුණාද? ලෝකයේ තෙරුවන් පහළ වෙලා තිබුණේ නැහැ.

මෙවැනි පරිසරයක කුමාරා ගිය මහ කුමක්ද? ඔබ නිව්සැනසිල්ලේ සිතන්න. සිතමින් අවබෝධය ලබන්න. කුමාරා කැලයට ගොස් බලාගෙන සිටියා පරිසරය, ස්වභාවධර්මය දෙස. ඇතිවෙන නැතිවෙන සිතිවිලි දෙස. වෙන බලන්න දකින්න දෙයක් කැලයේ තිබුණේ නැහැ. කුමාරා දැක්කා උදයට හිරු පායනවා. සවසට හිරු බැස යනවා. රාත්රියට සඳු පායනවා. උදේට සඳු බැසයනවා. වැස්ස වහිනවා. පායනවා. පින්න, සිතල, සුළඟ, වලාකුළු, දේදුණු එනවා යනවා. නියඟය එනවා, ගංවතුර එනවා. එකම දේ නැවත නැවත සිදුවනවා. ගස්වල දලුලනවා, කොළ බවට පත්වෙනවා, වියළෙනවා, වැටෙනවා, නැවැත නැවැත ඒ දේම සිද්ධවෙනවා. මල් එනවා, ගෙඩි හැදෙනවා, ඒවා ඉඳෙනවා, බිමට වැටෙනවා, පැළවෙනවා, පැළය ගසක් වෙනවා, එකම දෙය නැවත නැවතත් වෙනවා. හිස රැවුල කපනවා. එය නැවත නැවත සිද්ධ වෙනවා. කුසගිනි දැනෙනවා. ආහාර ගන්නවා. එය නැවත නැවත සිදුවෙනවා. ශරීරයේ හැම ස්වභාවයක්ම, පරිසරයේ හැම ස්වභාවයක්ම නිත්ය භාවයේ නොපැවතී අනිත්යභාවයට පත්වෙනවා. බෝසත් කුමරුන් කැලයේ සිටිමින් දකින්න ඇත්තේ ඔය ස්වභාවයයි. වෙන දකින්න දෙයක් කැලයේ නැහැ. එහෙම නම් ඉහත පරාසය තුළ ධර්මයේ අර්ථය තිබෙන්න ඕනේ. සියල්ල අතහැරීම තුළ බෝසත් කුමරුන්ගේ සැහැල්ලු, නිකෙලෙස් සිත නිරතුරුවම සමාධිමත්ව තිබීම නිසා ඉහත ස්වභාවයන් ඉතා හොඳින් බෝසත් කුමරුන්ට පෙනෙන්නට, දැනෙන්නට ඇත. බෝසත් කුමරුන් සම්මා සම්බුද්ධ පදවිය අවබෝධ කරගන්නා මොහොත දක්වාම උන්වහන්සේ අවබෝධය ලැබුවේ ස්වභාවධර්මය, පරිසරය තුළින්මය.

ස්වභාවධර්මයත්, තමාගේ කයත්, සිතත් දෙස අත්හැරීමෙන් සමාධිමත් වූ සිතින් බැලීමේදී, අනිත්ය හැර වෙනත් ස්වභාවයක් මෙහි නොමැති බව උන්වහන්සේ දකින්නට ඇත. ඔය මහ තමයි අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ෦ නිවීම සඳහා ගිය මහ. අබුද්ධෝත්පාද කාලවලදී පහලවන පසේ බුදුරජාණන් වහන්සේලාද ධර්මය අවබෝධ කරගන්නේ ඉහත බුදුමඟ අනුගමනය කරමින්ය. ඔබේ අනිත්යභාවයට පත්වන සිත ඔබට දෙන සැප, කෙටි, දුර, කල්මරණ මාර්ග සිතේ අනිත්ය බව දකිමින් අතහරින්න. සැබෑ බදුමඟ ඔබ ගමන් කරන්න. කිරි ගසකට ඇතීමේදී යම්සේ කිරි වැහේද, ඉහත බුදුමඟ ඔබ ගතහොත් නිවීම ඒකාන්තය. මන්ද එය බෝසතුන් වැඩි මඟ නිසාය. ධර්ම විනය දෙක යනුවෙන් ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ හැඳින්වූයේද ඉහත මාර්ගයමය. ධර්මය යනු ස්වභාවධර්මයයි. විනය යනු සතියයි, සිහියයි. එහි අර්ථය Zසතියෙන් සිහියෙන්

යුතුව ස්වභාවධර්මය දෙස බලන්න යන්නයි. ශාසනය තුළ මුල් දශක දෙක තුළදී, විනය පැනවීමකින් තොරව සංසරත්නය හික්මුණේ උන්වහන්සේලා සතියෙන් යුක්තව ස්වභාවධර්මය දෙස බැලීම නිසාය. එහි ජරතිඵලය ධර්මාවබෝධයයි. පසු කාලීනව සංසරත්නය සතියෙන් තොරව ස්වභාවධර්මය දෙස බැලීම නිසා සතිය සිහිය ඇති කිරීමට විනය පැනවීමට බුදුරජාණන් වහන්සේට සිදුවිය.

ඔබ දක්ෂවෙන්න සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව ස්වභාවධර්මය දෙස බලන්න. එවිට ඔබ දකින්නේ ධර්මයේ ස්වභාවයයි. ධර්මයේ ස්වභාවය, වෙන දෙයක් නොවේ. අනිත්යය පමණමයි. ස්වභාව ධර්මයත්, ඔබත් දෙකක් නොව එකකි. දෙකම නිර්මාණය වී ඇත්තේ සෑහ, ද්රව, උණුසුම්, වායු ධාතූන්ගෙන්ය. මේවායේ ස්වභාවය අනිත්යයයි. ස්වභාවධර්මයත් ඔබේ කයත් දෙකම ඉහත ධාතූන්ගෙන් සෑදි නිර්මාණයන්ය. ඇසට නොපෙනෙන, ජරඤාවෙන් පමණක් දැකිය හැකි ජරවේගකාරීව අනිත්යභාවයට පත්වන ඉහත ධාතූන්, අනිත්යතාවයට පත්වන වාරයක් පාසාම අවකාශ ධාතුවක්ද ඇතිකරවයි. එම අවකාශ ධාතුවද ධාතූන් ඇතිවන නැතිවන මොහොතක් පාසාම අනිත්යභාවයට පත්වේ. මේ සියල්ලම ශීල, සමාධි, මහ ඉක් මවාගොස් ජරඤාවෙන් දකින ධර්මයෝය. ස්වභාවධර්මය ලෙසත්, කය ලෙසත් අපි දකින්නේ විවිධත්වයෙන් යුතු හැඩයන්, වර්ණයන්, ස්වභාවයන් ලෙසින් එකිනෙකට වෙනස් ධාතු කොටස් හතර පමණකි.

ඇසේ අවිද්යාව නිසා එකිනෙක සම්මුති නාමයකින් හඳුන්වාගනී. එහෙයින් ඔබ ස්වභාවධර්මයත් කයත් එකගොඩකට දමන්න. මේවා ක්රියාත්මකභාවයට පත්වන සිත දෙස බලන්න. සිත තුළද ඔබ දකින්නේ අනිත්ය ස්වභාවය පමණක්මය.

බාහිර රූපත් අභ්යන්තර ආයතනත්, විඤ්ඤාණයත් පස්සය වීමෙන් සකස්වෙන ආගන්තුක සිත අයිති අනිත්යයටය. එහෙයින් මේ සියලු ධර්මයෝ අනිත්ය ධර්මයෝය.

ඔබ කළයුත්තේ මේ සියල්ල දෙස සතියෙන්, සිහියෙන් යුක්තව බලා සිටීමම පමණකි. එවිට ඔබ තුළ නිරායාසයෙන්ම වැඩෙන්නේ සතර සති පටිඨානයයි. සතර සතිපට්ඨානය නිවන් මගේ නිවීමේ තීරක බලවේගයයි. කාය, චිත්ත, ධම්ම, වේදනා යනු ලෝකයයි. සතර සතිපට්ඨානය අවබෝධයෙන් දැකීම යනු ධර්මාවබෝධයයි. ලෝකාවබෝධයයි.

ඔබ සියල්ල අතහරින්න. අනිත්ය වූ රූපය දෙස අනිත්යවූ සිතෙන් බලාසිටින්න. එවිට ඔබට සියල්ල ලැබේවි. ඒ සියල්ල ඔබට ලැබෙන විට ඒ කිසිවක් ඔබට අවශ්ය නොවේ. මන්ද ඔබ සියල්ලම අනිත්ය වශයෙන් අවබෝධ කර ඇති නිසාය.

21. අපායේ උපතක්

ජරාණ සාතය කරමින් හරකුන් මරණ ලද මිනිසෙක් මරණින් පසු එම කර්ම විපාකය ගෙවන දර්ශනයක් මෙහි සටහන් කරමි.

මෙය නිරයේ දර්ශනයකි. හැබැයි එහි ගිනි දළ නොවීය. තිබුණේ අඩි 10 ක පමණ උස කොටයකි. එහි හරකෙක් දිගේලි කොට බැඳ තිබිණි. ක්ෂණයකින් හරකා දිගේලිකර බැඳ තිබුණු කොටයේ මුදුනන නිරිසතෙක් ජරතිසන්ධිය ලැබීය. එම නිරිසතාව හික්ෂුව සමාධියේදී දුටුවේ මිනිසකුගේ රූපකාය සහිතවය. නිරිසතාගේ ඕලාරික කය හික්ෂුවට සන ස්වරූපයෙන් දර්ශනය විය.

විපාකය විඳීම පිණිස නිරයේ එම කොටයේ මුහුණත බදාගෙන සතුටින් එම සතා පහළ වූ සැනින්, හරකා දෙස බලන එම නිරිසතා සතුටු සිතා පහළ කරනවා. මන්ද ඒ මොහොතේ හරකා සැපක් හැටියටයි නිරිසතා දකින්නේ. එහෙත් නිමේෂයකින් කොටයේ බැඳ තිබූ හරකා තියුණු උල් සහිත තරිශූලයක් වැනි කැපෙන ආයුධ දෙකක් අත් දෙකේ ඇති යෝධ යමපල්ලෙක් බවට පත්විය. හරකා ඉදිරි ගාත් දෙක ඔසවා යම පල්ලෙක් බවට පත්වෙද්දී නිරිසතා මරහඬින් කැගසයි. තියුණු ආයුධ දෙකින් කොටයේ මුදුනන එල්ලී සිටින නිරිසතා දැඩි ලෙස ඇනුම් කයි. නිරිසතා බිමට පැනීමට උත්සහ කළද එම උත්සාහය වියර්ථ විය. මන්ද නිරිසතා කනුවේ ඇලී තිබුණු ස්වභාවයක් හික්ෂුවට දර්ශනය විය. යමපල්ලා අත තිබූ ආයුධ දෙකින් ඇනීම නිසා ලෝකයේ සත්වයෙකුට විදිය හැකි දරුණුම වේදනාව විඳිමින් නිරිසතා ලතෝනි දෙනවිට තවත් යම පල්ලන් දෙදෙනෙක් ආරක්ෂකයන් සේ රීට නුදුරින් බලාසිටියේය. යමපල්ලාගේ ස්වභාවය අඩි 7 ක් පමණ උසැති කළු පැහැති කාපිරි මිනිසෙක් සේ තොල්, ඇස් ලොකු රොදර, උඩුකය නිරාවරණය වී ඇති, රෙදි කඩක් දනහිස තෙක් දැරූ අයෙකි. එම නිරයේ දර්ශනය එතැකින් නිමා වුවද, හික්ෂුව සිතන්නේ මෙම නිරිසතා වේදනාවෙන් මියගොස් නැවතත් එම කොටයේම ඉපැදෙමින්, නැවත නැවතත් එම විපාකයම කල්ප ගණනාවක් විඳින බවයි.

නිරිසතා කොටය මත පහළවී එහි බැඳ තිබූ හරකා දකිද්දී නිරිසතා සතුටට පත්විය. ඒ මොහොතේම කර්මය විපාක දීම ඇරඹේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ හරකෙක් මරන්නේ යම් සේද, ආයුධ උපයෝගී කරගෙන එම ආයුධ වලින්ම හරකාට අනිමින්, කපමින් උච්ච මස් කරන්නේ යම් සේද, එම නිරිසතාවද හරක් වේශයෙන් පෙනීසිටි යමපල්ලා විසින් ආයුධ දෙකින් ඇත මරා දමනු ලබයි. මෙසේ කල්ප ගණනාවක් නැවත ඉපැදෙමින්, නැවත මැරුම් කයි. කර්ම විපාකය ගෙවෙන තෙක් දුක බරපතළය. මෙහිදී නිරි සතා විඳින වේදනාව නිසා ඇතිවන සිත් වෛරය, ක්‍රෝධය, ගැටීම පදනම් කරගත් ඒවාය. එහෙයින් නිරයේ දුක තව තවත් වැඩිවෙමින් දුකෙන් දුකටම ඇදී යයි.

සතුන් වේදනාත්මකව මරා දමන, සතුනට දුක් දෙන ඔබත්, මේ ක්රියාවන් කිරීමට පෙර මොහොතක් සිතන්න. ඔබ අනුනට දෙන දුක කෲර වද හිංසා පොලියත් සමඟම ඔබට ලැබේවි. ලෝක ධර්මය එතරම්ම සාධාරණය. ඔබ කැමති කළ දෙය, ඔබ ආසා කළ දෙය ඔබට ලබාදෙයි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිටියදී තමා කැමති කළේ, තමන් උදෙසා හෝ අනුන් උදෙසා හරක් මැරීමටයි. මෙය ඔබට විනෝදයක්, සතුටක් වූවාටද සැක නැත.

ඔහු නිරයේ නිරිසතෙක් ලෙස ගවයා බැඳ සිටි කණුවේ මුදුනන පහළවන මොහොතේ, කණුවේ බැඳ සිටි ගවයා දැක සතුටට පත්වෙන්නේ, පෙර ආත්මයේ තමා කැමැති කළ මතක සංඥා නිසාය. ඒ නිමේෂයේදී නිරිසතා ලබන සතුට කර්ම විපාකයට පෙර මතකය අවධිකිරීමක් වැනිය.

ජරාණසාතයට සිත ඇතිවන මොහොතේම එම සිත අනිත්‍ය වශයෙන් දකින්න. එවැනි සිත් සංසාරයේ ඔබට මහා දුක් කන්දරාවක් උරුම කොට දුන් බව දකින්න.

උතුම් මනුෂ්‍යයෙක් ලෙස ඉපිද, ජරේත ලෝකයට, නිරයට යෑමට ලැජ්ජාව බය ඇතිකරගන්න. නිතර මෙම කර්ම විපාකයන් මනසින් අත්දකින්න. අප්‍රමාදීව ක්‍රියාත්මක වෙන්න.

22. ආශාවේ වියරුව – කැමැත්තේ මරලතෝනිය

මනුෂ්‍ය ලෝකයේ නිලතලවලට නිතර දේශන පැවැත්වීමට, සමිති – සමාගම්, දේශපාලන පද්ධති සඳහා තත්භාවෙන් ක්රියාකරන පිංවතුනට දැනගැනීම පිණිස ජර්නල ලෝකයේ රැස්වීමක ස්වභාවය සටහන් කරමි.

මෙම රැස්වීමට ජර්නලයේ සියයකට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහභාගි වූහ. මේ අතර සිවුරු දරාගත්, හිස මුඩු කළ ජර්නල හික්ෂුන්ද විය. මේ සියලු දෙනාම තරුණ සහ මැදිවියේ ජර්නලයෝ සහ ජර්නල හික්ෂුන්ය. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ අයුරින් හික්ෂුන් ඉදිරි පෙළ ආසනවල නොසිටියේය. ජර්නල හික්ෂුන් සිටියේ ජර්නලයන් සමඟ කලවමේ අසුන් ගෙනය. සමහර ජර්නල හික්ෂුන් පසුපසම පේලියේද අසුන්ගෙන සිටියේය. ජර්නල ලෝකයේ තෙරුවන් ගැන හැඟීමක් නැති නිසා, ජර්නල ලෝකයේදී හික්ෂු ජර්නලයා ද සමාන්ය ජර්නලයෙක්මය.

මේ අය එකට රැස්වී ජර්නල රැස්වීම පවත්වයි. මේ රැස්වීම එකම ගාලගෝට්ටියකි. හැමෝම නායකයන් වීමට, හැමෝම දේශන පැවැත්වීමට, තම මතය දිනවීමට උත්සාහ ගනී. අයෙකුට නිදහසේ කතා කිරීමට අනෙකා ඉඩ නොදේ. කිසිවකු තෘප්තියට පත් නොවේ. කිසිවකුත් සතුටට පත්නොවී, සැවොම දුක වේදනාව, බලාපොරොත්තු කඩවීම් උරුම කරගනිමින් රැස්වීම කඩාකප්පල් වේ. එකිනෙකාට බැණ වදිමින් විසිර යති.

පෙර ආත්මවල අනුනට අවස්ථාව නොදී බලකාමයෙන් නිලතල දැරූ, නිලතලවලට ලෝභ කළ ගිහි පැවිදි පිංවතුන් කරගන්නා ලද කර්ම වල විපාකයන් විදගන්නා අයුරු අපූරුයි නේද? මෙම කර්මය විදින ජර්නලයන් තම ජර්නල ජීවිතය පුරාවට කරන්නේ රැස්වීම් තැබීම සහ රැස්වීම් කඩාපල්වීම නිසා දුකට පත්වීමය. පෙර අකුසල් ශක්තිය නිසා මේ අයට කිසිදාක ජර්නල රැස්වීම් සාර්ථක කර ගත නොහැක. රැස්වීම් කඩාකප්පල් වූ විට ජර්නලයන් එකිනෙකාට වෛරයෙන්, ක්රෝධයෙන් බැණ වදිමින්, ඇනකොටා ගනිමින්, දත්මිටිකමින් සිසිකඩව විසිර යයි. තමන් නායකයා වීමට ඇති ආශාව නිසාම ජර්නල ලෝකයේදී ද මේ අය මහා අකුසල් රැස්කරගෙන තව තවත් දුකට ඇදී යයි. ජර්නල ලෝකයේ ගත කරන සෑම නිමේෂයකදීම ඔවුන් රැස්කරන්නේ අකුසලයකි. එහෙයින් ඔවුනට සසර කල්ප ගණනාවකින් සුගතියක උපත ලැබීමට නොහැකිය.

ඔබ ගත කරන ඔය වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිතය ඔබගේ අදක්ෂභාවය නිසා සතර අපායට වැටුණොත් ඔබේ අනාගතයද අඳුරින් අඳුරටමය. ඔබ භුක්තිවිදින මොන දෙයවත් තත්භාවෙන් තොරව භුක්ති විදින්න. අනුන්ගේ අකමැත්තෙන් භුක්ති නොවිදින්න. බලහත්කාරයෙන්, බොරුවෙන්, නැති ගුණ පෙන්වමින්, තමාට වඩා සුදුසු අය සිටියදී ඔබ එය අයිති කරගැනීමට නොයන්න. ඔබ අසීමිත තත්භාවෙන් මේවා අයිති කරගැනීමට ගියහොත් ජර්නල ලෝකයේ ජර්නල රැස්වීම් අංශයේ ඉපිද, නිතිපතා ඉහත ජර්නලයන් විදින දුක විදිය හැකිය. ජර්නල රැස්වීම් කඩාකප්පල් වී ගිය විට ජර්නලයන් හැසිරෙන්නේ හිස ගිනිගත් පුද්ගලයන්, වියරුවෙන් දහලන්නා සේය. එය ඔවුනගේ තත්භාවේ ස්වභාවයයි. ආශාවේ වියරුවයි. කැමැත්තේ මරලතෝනියයි.

ලොවතුරු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය මේ දේවල් මොනතරම් පැහැදිලිව දේශනා කර තිබෙනවාද. මේ සියල්ල අත්දැකීමෙන් අත්දැකිද්දී ලෝක ස්වභාවයන් පිළිබඳ ඥාන දර්ශනයන් පහළවන කොට ඔබටත් දැනේවි ඔබ සැබෑ බුදු පුතෙක්ය කියලා.

23. සයනයේ ප්‍රේතිය

අමනුෂ්‍යයන්ගේ ලෝකය හරිම විවිධත්වයෙන් යුතුය. විවිධත්වය වශයෙන් අපි දකින්නේ නිරතුරුවම වෙනස්වන ස්වභාවයෙන් යුතු අනිත්‍යයයි. භික්ෂුවක් එක් අවස්ථාවක සමාධියෙන් පසුවන විට ගෙදරක වාසය කරන ජර්මනියක් දුටුවා. ඇය වයස 25 පමණ තරුණියකගේ ස්වභාවයෙන් යුතු බවයි භික්ෂුවට හැඟුණේ. ඇය අවිවාහක බවක්ද හැඟුණා. භික්ෂුව මුලින් දුටුවේ නිවසේ නිදන කාමරය. ඒ නිදන කාමරය බොහොම පිළිවෙළට තිබුණා. එහි ගුප්ත බවකුත් තිබුණා. නිදන කාමරයේ කිසිවෙක් සිටියේ නැහැ. හරිම පාච්චයි පෙනුණේ. භික්ෂුවට දැනුනේ මෙය ඇය මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී පරිහරණය කළ කාමරය කියලා. නිදන කාමරයේ සයනය කළපාට ඇඳ ඇතිරිල්ලක් එලා කොට්ටයක් සහිතව පිළිවෙළට තිබුණා. කිසිවෙක් කාමරයේ නැහැ. හරිම නිශ්චලයි.

නමුත් එකපාරටම අර සයනයේ එලලා තිබූ ඇඳ ඇතිරිල්ල මැත් කරගෙන තම ස්වරූපය සන භාවයට පත්කරගනිමින් තරුණ ජර්මනිය ඇඳෙන් නැතිට කාමරයෙන් එළියට ගියා. ක්ෂණයකින් නැවත කාමරයට ආවා. ඇඳ ඇතිරිල්ල පොරවාගෙන ඇය නැවත නිදාගත්තා. එහෙත් දැන් ඇඳේ කිසිවෙක් නැහැ. ඇඳ ඇතිරිල්ලත් හොඳට පිළිවෙළට නැවත තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ ජර්මනිය ඇඳ ඇතිරිල්ල යට සිටිනවා. කිසිවකුට පෙනෙන්නේ නැහැ. දකින්න බැහැ. කවුරුවත් හිතන්නේ නැහැ ඇඳ ඇතිරිල්ල යට ප්‍රේතියක් ඉන්නවා කියලා. බලන්න ඇය උපාදානය කරගත් ස්ථානය. ඔබට හිතන්න පුළුවන්ද?

ඔබ නිවසේ කාමරයේ සයනයේ ඇඳ ඇතිරිල්ල යට ජර්මනියක්, ප්‍රේතියක් සැතපී ඉන්නවා කියලා. ඉහත භික්ෂුවට ඇය සන ස්වභාවයෙන් දර්ශනය වූ නිසා මේ ජර්මනිය දැකගැනීමට හැකිවුණා. ගවුමක් ඇඳගෙනයි සිටියේ. තරුණියක් වුණත් ඇය මලානික, රෝගී ස්වභාවයෙන් යුත් ප්‍රේතියක්. භික්ෂුව ඇය දැක ඇත්තේ මලානික, මලම්තියක් ඇවිදින ස්වරූපයෙන්. මුහුණේ බිය මුසු හැඟීමක් තිබුණා. මගේ තැන, මගේ ස්ථානය අහිමිවෙය කියන හැඟීමකින් වගේ මහත් තත්හා සහගත සිතකින් ඇය කාමරයෙන් එළියට ගිය සැනින්ම නැවත කාමරයට පැමිණ, සයනයේ ඇඳ ඇතිරිල්ල ඇතුළට ගොස් ඇයගේ සන කයේ ස්වරූපය නැතිකරගත්තා. ඇය මනුෂ්‍ය ජීවිතයේ එම නිවසේ ජීවත් වූ තරුණියක්. ඇය රෝගීව මියයන මොහොතේ තමන් අල්ලාගත් තැන ප්‍රේතියක්ලෙස නැවතත් ජර්නිසන්ධිය ලබන්නට ඇතැයි සිතන්නට පුළුවන්. බලන්නකෝ වාසනාවත්ත මනුෂ්‍ය දියණියකගේ අවාසනාවත්ත නැවත උපත මොන දුකක්ද කියලා. කවදා සැතපිල්ලක්, ගැලවීමක් ලබයිද කියලා. මේ ප්‍රේතිය ඇඳට නැහ ඇඳ ඇතිරිල්ල යටට යන්නේ ඉඩෝරය දැඩි කාලයක වතුර වලක් දැක මී හරකෙක් යම් සේ තෘෂ්ණාවකින් එම වතුර වළට බසීද එම ස්වරූපයේ කැමැත්තකිනුයි. එලෙස ඇය ඇඳ ඇතිරිල්ල යටට ගොස් නිදා ගනී. එය ඇය ගත් උපාදානයේ බලවත්කමයි. මේවා පාඩමට ගෙන ඔබත් ස්ත්රී පුරුෂ වයස් හේදකින් තොරව කුසල් දහම් වඩා ජීවිතයෙන් අතහැරීම පුරුදුකර මෙවැනි දුක් දෙන සතර අපායෙන් මිදෙන්නට අවශ්‍ය කරුණු කාරණා ජීවිතයට එකතුකර ගන්න.

ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාළා, මේ සසරින් ගැලවියන්න නම් ඔබ මුලින්ම මේ සසර දුක්ඛත බව, බියකරු බව, විශම බව දකින්න ඔබේ කියලා. මෙම අත්දැකීම්වල ස්වභාවය අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන ලෝකයෙන් මිදෙන්න ඔබත් විරිය වඩන්න. නිරතුරුව ඔබ මොන පිංකම් සිදුකළත් මොන ශීලයක් ආරක්ෂා කළත් අතහැරීම පුරුදු කරන්න. තමාගේ අඹුදරුවන්, ගේ දොර, ඉඩකඩම්, වියාපාර, යානවාහන, තමාගේ නිදන කාමරය, සයනය පවා මගේ කර නොගන්න. ඒවා පරිහරණය කරන්න. භුක්ති විඳින්න. ඔබේ සැප උදෙසාද, අන්යයන්ගේ සැප සතුට උදෙසාද, ශාසනය උදෙසාද යොදවන්න. ඔබද සතුටුවෙන ගමන් ඒවා අනිත්‍ය බවත් ඊළඟේ අවිච්ඡිදියා, මගේ අම්මා තාත්තා මේ සියල්ල දමලයි, තියලයි මියගියේ. කිසිවක් රැගෙන ගියේ නැහැ. මම ද මේ කිසිවක් අරගෙන යන්නේ නැහැ කියලා, ඉහත දේවල් වලට ඇති බැඳීම අල්ලාගැනීම අතහැර ඒවා භුක්ති විඳීමට පුරුදුවෙන්න.

ඔබ ඒවා මගේ කර අල්ලාගත්තා යනු, තෘෂ්ණාවෙන් බැඳුනා යනු, අතහැරගැනීමට බැරි වූවාය යනු
අවාසනාවන්ත උපතක් නැවත ඔබ ඔබේ කරගැනීමකි.

24. සංඝාරයක් පුරා වැරදුණු තැන

ශීල, සමාධි, ජරඤා යනු නිවීම උදෙසා ඔබ යා යුතු මාර්ගයයි. මින් තොර ඔබට නිවීම උදෙසා මාර්ගයක් නොමැත. මේ නිවීම උදෙසා මාර්ගය මිස, ඵලයක් නම් නොවේ. මේ මාර්ගයේ ඔබ ගමන්කොට ඵල අවබෝධ කරගත යුතුය. එසේ නොවුණහොත් ඔබ තවත් සංචාරකයෙක් පමණක් වනු ඇත.

දිවිය, මනුෂ්‍ය, සතර අපායද ඔබේ සංචාරයේ නවාතැන් වනු ඇත. අතීතයේ වැඩසිටි බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ ශාසන දස දහස් ගණනකදී අප සංචාරකයන් සේ මේ ශීල, සමාධි, ජරඤා මාර්ගයේ ගමන් කිරීම පමණක් කළ නිසා වර්තමානයේදීද මනුෂ්‍ය ලෝකය නමැති නවාතැන්පළේ තාවකාලික නැවතුමක් සකසාගෙන ඇත. ශීල, සමාධි, ජරඤා මාර්ගය වඩමින් එහි ඵලයක් අවබෝධ කරගැනීමට උත්සුක නොවීම තවමත් ලෝකය තුළ, දුක තුළ සංචාරය කිරීමට හේතුවයි.

මෙසේ මාර්ගයේ ගමන් කළද ඵලයක් අවබෝධ කරගැනීමට අපට නොහැකි වී ඇත්තේ අනුන්ගේ වරදින් නොව අපගේ වරදිනි. දිනපතා ශීලයන් සමාදන්ව ජීවත්වන, මසකට වරක් අධිශීලයන් හී පිහිටා ජීවත්වන ලක්ෂ ගණනින් යුත් බෞද්ධ ජනතාව තමන් ශීල, සමාධි, ජරඤා මාර්ගයේ ගමන් කරමින් මේ සංඝාර හව ගමනින් එතෙරවීමට අප්රමාණ කැපවීම් කළ ද එහි ප්රතිඵල සාර්ථක බවක් නොපෙනේ.

කල්යාණ මිත්ර ආශ්රයෙන් තොරව ධර්ම මාර්ගය වඩන සමහරු ‘මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය’ , යැයි දෘෂ්ටිගත වේ. තවත් සමහරු ‘මා තුළ ශීලය සමාධිය ඇතැයි දෘෂ්ටිගත වේ. ශීලය, සමාධිය වැඩීම, ආරක්ෂාකර ගැනීම නිසා ලැබෙන ආනිශංස හේතුවෙන් ලෝකයාගෙන් තමනට ලාභසත්කාර, වැළුම් – පිදුම්, සිව්පසය ලැබෙන විට ඒවාට ඇලීම හේතුවෙන් මුළාවට පත්වේ. මාන්තයෙන් අගතියට යයි. තමා තුළ ඇති ශීලය නිසා, සමාධිය නිසා ලෝකයා, දායකයා, බිරිඳ, ස්වාමියා, ඥාතියා තමන්ට ගරුකළ යුතුය, වන්දනා කළ යුතුයැයි සිතයි. ශීලයද, සමාධියද වැඩිය යුත්තේ අල්ලා ගැනීමට, මගේ කරගැනීමට නොව අත්දකිමින්, අවබෝධය ලබමින් අතහැරීමටය. දෘෂ්ටිගත වීම යනු අල්ලා ගැනීමකි. නිරතුරුවම අතීත්යභාවයට පත්වන ලෝකය තුළ අල්ලා ගැනීමට කිසිවක් නොමැති බව ධර්ම මාර්ගය වඩන්නා තේරුම්ගත යුතුය. සංඝාරයක් පුරාවට ශීලය උදෙසා මේ කය වැසූ සුදුරෙදි ප්රමාණය සේම සමාධිය උදෙසා යටපත් කරගත් සිතුවිලි ප්රමාණය මෙතෙකැයි කියා ගණනකින් කිව නොහැක්කකි. එවන් අතීතයක් පසු කළ අපි මේ වටිනා ජීවිතයේදී ද තවත් සිල්ලෙරෙදි ප්රමාණයක්, යටපත් කරගත් සිතිවිලි ප්රමාණයක් අතීතයට එකතුකොට ඒවායේ ආනුභාවයෙන් තවත් උපතක් කරා ගියහොත් අවාසනාවකි.

ඔබේ බලාපොරොත්තුව නැවතත් දිවිය මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ආශ්චර්යමත් උපතක් නම් එවැනි ආශ්චර්යමත් උපතක් ලැබ, මනුෂ්‍ය – දිවිය ලෝකයකදී සද්ධර්මය අසා නිවන් අවබෝධ කරගැනීම නම් මේ ආශ්චර්යමත් සිතිවිල්ල මාරයා විසින් ඔබට එළනු ලබන රනින් රිදියෙන් ගෙන්තම් කළ පාවඩයක්ම විය යුතුය. මේවාට ඔබ වශීවනු ඇත. ජීවමාන ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ නොසිටියද, හැම පන්සලකම, ආරණ්යයකම, ගෙදරකම, හැම හදවතකම දෙතිස් මහා පුරුෂ ලක්ෂණයෙන් ශෝභාමත් වූ බුදුරුව නෙත ගැටෙද්දී, ධර්ම රත්නය නිරතුරුවම ශ්රවණය කිරීමට ලැබෙද්දී, මහා සංඝරත්නය ජීවමානව වැඩ සිටින විටදී, අප ශීල සමාධි ජරඤා මාර්ගයේ ගමන් කර හුදු සංචාරකයෙක් පමණක් නොවී, එහි ඵලයන් අවබෝධ කරගැනීමට හැකිවූව හොත් එය අපගේ භාග්යයකි. එසේ නොවී, සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයත්, සද්ධර්ම ශ්රවණයත්, උත්තරීතර මනුෂ්‍ය ජීවිතයත්, කල්යාණමිත්ර සේවනයත් ලද මේ ආශ්චර්යමත් අවස්ථාවට වඩා අවස්ථාවක් තවත් උපතකදී බලාපොරොත්තු වීම, අපේක්ෂා සහගතවීම යනු දුකේ සිටිමින් තවත් දුකක්ම පැනීම විනා දුකින් එතෙරවීම නොවේ. සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනයත්, එහි සැබෑ ප්රතිපදාවනුත් මොනතරම් වේගයකින් විකෘතිභාවයට පත්වෙමින් පවතිනවාද යන්න අපට පෙනෙන කරුණකි.

ඔබ තෙරුවන් සරණ ගිය බෞද්ධයකු නම් ශීල, සමාධි ජරණා මාර්ගයේ කොතැනක හෝ ඔබ සිටිනවා යැයි ඔබ අනුමාන කර ඇත. මෙය මෙම මාර්ගය වැඩිමේදී ඔබට ඇතිවන ශක්තියකි. නිවීමේ මාර්ගයේදී ඔබට හමුවන ශීලය, සමාධිය යන මංසන්ධි දෙක ඔබව නිරතුරුවම මුළාවට පත්කරවන මංසන්ධි දෙකකි. මේ මුළාවෙන් ඔබට ගැලවිය හැක්කේ ශීලය, සමාධිය වැඩිමේදී ඒවායේ අනිත්‍යභාවයද, ශීල, සමාධිය වැඩිම තුළින් බලාපොරොත්තුවන්නේ ජරණාව වඩවාගනිමින් දුක් දෙන සසරින් එතෙරවීම සඳහා බව නිරතුරුවම සිහිකිරීමෙනි. ශීලයද, සමාධියද නිත්‍ය භාවයෙන් අල්ලා ගන්නාතාක් ඔබට ජරණාව නොවැඩේ. මන්ද ඔබ ශීලය තුළද, සමාධිය තුළද නිත්‍යභාවයක් දකිමින්ද, එහි ආශ්වාදය සැපයක් කොට දකිමින්ද අල්ලාගෙන සිටින හෙයිනි. ශීලයක හික්මීමෙන් බලාපොරොත්තුවන්නේ ඒ තුළින් සතිය සහ සිහිය දියුණු කරගනිමින් සතිය සහ සිහිය තුළින් චිත්ත සමාධිය ඇතිකර ගැනීමය. චිත්ත සමාධිය ඇතිකරගත් පසුව ඔබ කළ යුත්තේ තමන් පසුවන්නේ පළවැනි ධ්‍යානයේද, දෙවැනි, තෙවැනි, චතුර්ථක් ධ්‍යානයේද යන්න සෙවීම නොවේ. සෙවීමට උත්සාහ ගැනීම නොවේ. එසේ සොයන්නට ගියොත් ඔබ සොයන්නේ අස්ථිර, අනිත්‍ය දෙයකි. ධ්‍යානයද නිරතුරුවම වෙනස්වන දෙයකි. වෙනස්වීම නිසා දුක ඇතිකරවන දෙයකි. මේ හේතුවෙන් මානසික ලෙඩුන් බවට පත්කරන දෙයකි. ස්ථිරභාවයේ නොපවතින දෙයක් තවදුරටත් අප සෙවීමට ගියොත්, සොයමින් සිටියොත් මේ සම්බුද්ධ ශාසනය තුළදීද අපට ධර්මය දැකීමේ මාර්ගය මගහැරී යනු ඇත. සතර අපායෙන් මිදීමේ මඟ අපට අතහැරී යනු ඇත. අතීත සම්බුද්ධ ශාසනවලද කරන ලද දෙයම වර්තමානයේදී කළ අවාසනාවන්තයෙක්ම වනු ඇත.

ශීල, සමාධි, ජරණා මාර්ගය වැඩිමේදී ශීලය නැමැති තුන්මං සන්ධියේදී සමාධිය දෙසට යන කෙළින් පාරද, දිවිය, මනුෂ්‍ය ලෝක සැප දෙන දකුණට හැරෙන පාරද, සතර අපායට වැටෙන වමට හැරෙන පාරද ඔබට මුණගැසෙනු ඇත. ඔබ මෙහිදී දක්ෂ විය යුතුය, සමාධිය දෙසට යන කෙළින් පාරේ ඔබේ ගම්නාත්නයට යෑමට ඔබ අදක්ෂ වුවහොත්, සැබෑ කල්‍යාණ මිත්රයෙක්ගේ උපදෙස් ඔබට අභිමිච්චිවහොත් ශීලය නිසා සතිය සිහිය දියුණුකරගැනීම වෙනුවට තමා රකින ශීලය නිසා ඇලීම, ගැටීම ඇතිකරගතහොත් ඔබ නියත වශයෙන්ම ශීල මංසන්ධියේදී සමාධිය දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ නොයා දකුණට හෝ වමට හැරෙනු ඇත. ඔබ දක්ෂ ලෙස ශීල මංසන්ධියේදී නිවැරදි මග තෝරාගෙන සමාධිය දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ ඉදිරියට ගියහොත් ඔබට සමාධි මංසන්ධියද මුණගැසෙනු ඇත.

එහිදී තුන්මං සන්ධියකි. සමාධි මංසන්ධියෙන් කෙළින් පාර ජරණාව දෙසට, එනම් ගම්නාත්නයට යන පාරය. දිවිය, මනුෂ්‍ය, බිරහිම සැප දෙන දකුණට ඇති පාරද, සතර අපායට යන වමට හැරෙන පාරද ඇත. මෙහිදීද ඔබ ජරණාව දෙසට ඇති කෙළින් පාරේ ගමන් කිරීමට දක්ෂ විය යුතුය. මා තුළ සමාධිය ඇතැයිද, සමාධිය තුළ මා ඇතැයිද සමාධිය නිත්‍යභාවයෙන් ගැනීම නිසා, සමාධිය නිසා ඇලීම සහ ගැටීම නිසා ගම්නාත්නයට යෑම පසෙක තබා ඔබ දකුණට හෝ වමට හැරෙනු ඇත. සමාධිය තුළ ඇති සංසිදීම, උපේක්ෂාසහගත බව නිසා මුළාවට පත්වන්නන් අපමණය.

තමා රකින ශීලය සහ සමාධිය නිසා තමා තුළ ලෝක ස්වභාවයන්ට ඇති ඇල්ම සහ ගැටීම සේම උපේක්ෂාව තුළද ඇත්තේ අනිත්‍ය පිළිබඳව ශුන්‍ය දැනීමකි. මෙහිදී ඔබ රකින ශීලය, සමාධිය නිසා ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ කෙලෙස් ගොඩකි. මමත්වයේ අස්වැන්නකි. තමා අනුනට වඩා සිල්වතෙක්ය, තමාගේ ශීලය සමාධිය ඉහළය, පිරිසිදුය යන මාන්තය, ඉහත ඇල්ම සහ ගැටීමට හේතුවයි. ඒ මෙන්ම අවංක නොවන ඕනෑම කෙනකුට දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව සැඟවීසිටිය හැකි තැනකි ශීලය සහ සමාධිය. මේවා තමන් විසින් තමන් රවටවාගැනීමේ ධර්මතාවයන්ය. ඔබ සැබෑ ලෙස ශීලය තුළ, සමාධිය තුළ හික්මුණ කෙනකු නම් ඔබ තුළින් මාන්තය, ලෝක ධර්මයන්ට ගැටෙන ස්වභාවය අවම විය යුතුය. ඔබ ගැන ඔබට ස්වයං පරීක්ෂණයක් කිරීමෙන් ඔබගේ ශීලයේ සමාධියේ ස්වභාවය ඔබටම හඳුනාගත හැකිය. ඔබ ස්වයං පරීක්ෂණයක් කර ඔබගේ ස්වභාවය යම් මොහොතක අවබෝධ කරගත්තද ඒ මොහොතේ ඔබ ලද නිගමනය ඊළඟ මොහොතේ ධන හෝ සෘණ භාවයට පත්වනු ඇත. මන්ද ශීලය හෝ සමාධියේ ස්වභාවය නිරතුරුවම

අනිත්‍යභාවයට පත්වන නිසාය. එහෙයින් තමා මෙතැන සිටිනවා යැයි ස්ථිර නිගමනයකට පැමිණීමට කිසිවෙකුට නොහැකිය. මන්ද, ස්ථිරභාවයේ පවතින දෙයක් ලෝකය තුළ නොමැති නිසාය.

ඔබ තුළ ඇති ලෝක ධර්මයන්ට ඇලීමේ ගැටීමේ ස්වභාවය සහවාතැබීමට සමාධියට ඇත්තේ පුද්ගලාකර හැකියාවකි. මාර්ගඵල උත්තමාදය ඇතිකරන ජරාධාන සතුරා සමාධියයි. සමාධිය වැඩීම නිසා ඇතිවන සංහිදියාව නිසා, ‘තමා අනාගාමිය, අරිහත්ය’ , යන මුළාවට පත්වූ පිංවත් වර්ත අපරමාණය. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මල් පහන් පූජා නොකරන පිංවත් වර්ත අපමණය. තමා හැමෝටම වඩා ශ්‍රේෂ්ඨය යන මනෝභාවය තුළ හැසිරෙන වර්ත අපමණය. මේ සමාධියේ ගොදුරුය. ඉතාමත්ම පහසුවෙන් සමාධියේද අනිත්‍යභාවය වඩමින්, දකිමින් ජරඥාව දෙසට යෑමට ඔවුනට හැකිවුවද සමාධි සැපයට ඇලීම නිසා එහි නිත්‍යභාවයක් දැකීම නිසා ඔවුහු අතරමග නතරවෙති. සමහර පිංවත් හික්මුන් වහන්සේලා දැස් අඩවන්කොටගෙන සංසුන් ඉරියව්වෙන් දානශාලාවේ දානය වළඳති. දානශාලාවේ සාමණේර හිමිනමකගෙන් කුඩා වරදක් වුවද ජරතිචාරය කේන්ති යැමය. මේවා සමාධිය තුළ සැඟවී ඇති මාරයෝය. අප පිළිබඳ අපි ස්වයංපරීක්ෂණ නොකිරීමේ ජරතිඵලයි. ඔබ සම්පූර්ණ කළ, ශීලයත් සමාධියත් අනිත්‍යබව දකිමින් නොවැඩීමේ ජරතිඵලයයි. ලෝක ධර්මයන්ගේ අනිත්‍යභාවය නොදැනීමේ ජරතිඵලයයි. මෙවැනි පිංවතුන් සමාධි මංසන්ධියේ සිට ජරඥාව දෙසට ඇති කෙළින් පාර මහහැර මංමුළාවීම ඒකාන්තය. තමා කෙරෙහි තමා නිහතමානී නොවීම මීට හේතුවයි. අනුන්ගේ වරද දකින ඔබ, ඊට ජරතිචාර දක්වන ඔබ, ඔබ තුළ ඇති වරද නොදැකීම මෙයට හේතුවයි. එසේ ඔබතුළ ඇති වරද ඔබ නොදකින්නේ ඔබ තුළ ඇති මාන්තය නිසාය. මෙය සැඟවී තිබුණේ සමාධිය තුළය.

නිරතුරුවම ඔබ කැමතිම අකමැතිම ස්වභාවයන් සොයා ගොස් ඒවාට මුහුණදෙන්න. අත්දකින්න. අත්විඳින්න. ඒවාට ඇලෙන්න ගැටෙන්න නොයන්න. මෙසේ ක්‍රියාත්මකවෙමින් ඔබේ ශීලයත් සමාධියත් නිරතුරුවම ස්වයං පරීක්ෂණයට ලක්කරන්න. එවිට ඔබට පහසුවෙන් ජරඥාවේ මගට අවතීර්ණ වෙන්න පුළුවන්.

ශීලය සහ සමාධිය ඔබ විසින් ආරක්ෂා කරගතයුතු, වැඩිය යුතු දෙයකි. ශීලය ආරක්ෂාකරගත් තරමට ඔබ සිල්වත් වේ. සමාධිය වැඩූ තරමට ඔබගේ චිත්ත සමාධිය දියුණුවේ. එහෙත් ඔබ සමාධි මංසන්ධියෙන් ජරඥාව දෙසට ගමන් කිරීමේදී ඔබ කළ යුත්තේ ආරක්ෂා කිරීම හෝ වැඩීම නොවේ. අතහැරීමය. ශීලය ආරක්ෂා කිරීම සහ සමාධිය වැඩීම නිසා ඔබ ඇතිකරගත් චිත්ත ඒකාග්රතාව ජරයෝජනයට ගෙන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. පංච උපාදානස්කන්ධයේ ඇතිවීම නැතිවීම දැකීමය. ඇති වෙමින් නැතිවෙමින් ගලාගෙන යන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. දකිමින් තමාට අයත් නැති ආගන්තුක සිත් අතහැරීමය. ශීල සමාධි මාර්ගය වඩන විට ඔබ කළේ ශීලය ආරක්ෂා කිරීමය, සමාධිය වැඩීමය. ඒ තුළින් චිත්ත සමාධිය ඇති කරගැනීමය. මෙසේ මංමුළාවීම වලින් තොරව සුවසේ සමාධි මංසන්ධිය පසුකොට ජරඥාව දෙසට ඇති කෙළින් පාරට අවතීර්ණ වීමට ඔබ දක්ෂ වුවහොත් ඉන් ඔබ්බට ඔබට ආරක්ෂා කිරීමට හෝ වැඩීමට දෙයක් නොමැත. ඔබ කළ යුත්තේ සමාධිමත් සිතින් සිත දෙස බැලීමය. සිත දෙස බලමින් ඔබට ආගන්තුක, ඔබගේ වසභයේ නොපවතින, නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ඔබගේ අක්රීය කය ක්‍රියාත්මකභාවයට පත්කරවන සිතේ ස්වභාවය දැකීමය. දකිමින් ඔබට අයිති නොමැති සිත අතහැරීමය. සිතක් අත්හැරෙන මොහොතක් පාසා ඔබට කයේ වචනයේ ක්‍රියාත්මකභාවය අතහැරෙනු ඇත. අතහැරෙන සෑම සිතක් පාසාම ඔබට අතහැරෙන්නේ දුකයි. ජාති, ජරා, ව්‍යාධි මරණ ඇතිකරන ලෝකයයි. නිරතුරුවම ඔබ තුළින් ඔබව ස්වයං පරීක්ෂණයකට ලක් කරන්න. ‘මම’ කියන වර්තය හැම මොහොතකම පරාජය කර දමන්න. ‘මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය, මගේ ජරතිපදාව, මගේ ශ්රද්ධාව’ මේවායින් ඔබ හිස්වන්න. මම ගැන අඩුවෙන් කථාකරන්න. මගේ හැකියාවන් ගැන අඩුවෙන් කථාකරන්න. ඇති වෙමින් නැතිවෙන සිතක් සකස් නොවුවහොත් මේ කය ‘මම’ මළකඳක් බව සිතන්න. අනිත්‍ය සංඥාවම වඩන්න. අනිත්‍යයට අයිති ලෝක ධර්මයන්ට නොඇලී, නොගැටී ජරඥාව දෙසට ගමන් කිරීමට ඔබ දිරිමත්වන්න.

ඔබට හොඳ පැහැදිලි උදාහරණයක් දෙන්නම්. ඔබ පිටකොටුවෙන් බසයක නැග කතරගමට යනවා යැයි සිතන්න. එවිට ඔබේ ගමනාන්තය කතරගම. එහෙත් ඔබ බස්රථයේ යන විට කළුතර බෝධීන් වහන්සේ, වෛත්යරාජයා, කළුගහ... එහි අසිරිය දැකලා ඔබ බසයෙන් බැස ඉහත ස්වභාවයන්ට ඇලීලා කළුතර නතරවෙනවා. පදිංචිවෙනවා. ඔබට පුළුවන්ද කතරගමට යන්න. බැහැ නේද? ඔබ කළුතරට ඇලුණු නිසා එහි නතරවුණා. මෙහෙම කළුතර නතරවෙලා එහි අසිරිය විඳිමින් සිටින විට ඔබට සිහිය ඇතිවෙනවා ඔබගේ ගමනාන්තය ගැන. එවිට ඔබ කළුතරට ඇති ආශාවෙන් මිදිලා නැවත කතරගම බසයක නැගලා ගාළුපාරේ ඉදිරියට යනවා. මෙහෙම යනකොට ඔබ තිස්සමහාරාම වෛත්යරාජයාණන් වහන්සේ, තිසාවැව ආදිය දැකීම නිසා නැවතත් එම ස්වභාවයන්ට ආශාවෙන් තිස්සමහාරාමයෙන් බසයෙන් බසිනවා. ඉහත ස්වභාවයන්ට ඇලීම නිසා ඔබ තිස්සමහාරාමයේ නතරවෙනවා, පදිංචිවෙනවා. ඔබට පුළුවන්ද කතරගමට යන්න? බැහැ. අතරමග යමක් තන්නාවෙන් අල්ලාගැනීම නිසා ගමනාන්තයට නොයා ඔබ අතරමග නැවතිලා. නමුත් මාර්ගය පැහැදිලිව තිබෙනවා. අවශ්‍ය ජරාවාහන පහසුකමක් තිබෙනවා. එහෙත් ඔබ අතරමග ස්වභාවයන්ට ඇලීම නිසා, ඒවා අනිත්‍ය වශයෙන් දැක ඇතහැරීමට අදක්ෂ නිසා ඔබ ජරමාදයට පත්වෙලා. එහෙම වීම ස්වභාවිකයි. කළුතරදීද, තිස්සමහාරාමයේදීද ඔබ විඳින්නේ සම්බුදු පහසයි. ඔබ තුළින් රැස්වන්නේ කුසල් සිත්ය. එහෙත් ඒවා අයිති ලෝකයටයි. අපි මේ කපාකරන්නේ ලෝකයෙන් එතෙරවීම සඳහා වැඩපිළිවෙලයි. හොඳයි ඔබට තිස්සමහාරාමයේදී නැවත ගමනාන්තය පිළිබඳව සතිය සිහිය ඇතිවෙලා ඔබ කතරගම බසයකට ගොඩ වුනොත්, කතරගමට තව බොහොම කෙටි දුරයි තිබෙන්නේ. නමුත් අදක්ෂ, හැමදෙයටම ඇලෙන පිංවතුන් මේ කෙටිදුර ගෙවාදමා ගමනාන්තයට නොයා අතරමග පදිංචි වෙනවා. මෙය පෘතග්ජන ස්වභාවයයි. මෙම ස්වභාවයෙන් ඔබට මිදියහැක්කේ ජරඥාව වඩවාගැනීමට උපකාර ධර්මයන් වන, නිරතුරුවම අනිත්‍යභාවයට පත්වන ශීලය සහ සමාධිය අනිත්‍ය වශයෙන් දකිමින්, අත්විඳිමින්, අවබෝධය ලබමින් අතහැරීමය. එසේ නොවඩන්නා නිවන් මගෙන් ඇතට ගිය ලෝකය තුළ සැරිසරන්නෙක් වීම අරුමයක් නොවේ. අතරමග නොනැවතී පෙරටම යන්න. හමුවෙන කිසිවෙක්, කිසිවක් මමත්වයෙන් නිත්‍යභාවයෙන් නොගන්න. ඔබට ගමනාන්තය මුණගැසෙනු ඇත.

සැබැලෙසම නිවන්මගේ හික්මෙන්නාට අතහැරීම යනු, අතහැරීමේ සීමාව යනු ආරණ්‍යය, පන්සල, කුටිය. සිව්පසය මේ ආදී භෞතික සම්පත් අතහැරීම පමණක් නොව, ඒවායෙන් මනින සීමාවක්, කඩුල්ලක් නොව, මේ ඉහළට ගන්නා හුස්ම පොදු නැවත නාසයෙන් පහළට එන විට මේ ජීවිතය මරණයට, විනාශයට පත්වෙනවාය යන සීමාව මතකයේ තබාගන්න. නිරතුරුවම නාසයෙන් හුස්මපොදක් ශරීරයට ආශ්වාසය කිරීමේදී එම හුස්මපොදු ශරීරයෙන් පිටකරන මෙහොතේදී මරණය සිදුවේය යන ලෝකයේ සැබෑම ධර්මයට අනුව ඔබ සිතන්න පුරුදුවෙන්න. ‘මම’ වශයෙන් හඳුන්වාගන්නා මේ ආශ්වර්යවත් මිනිසාට මේ ලෝකය තුළ හුස්මක් ඉහළට ගෙන එය නැවත පහතට හෙලන තරම්වත් කාලයක් නිත්‍යභාවයෙන් අයිති නැති බව අවබෝධයෙන් දකින්න. ආශ්වාස කරන හුස්ම පොදු ජරාශ්වාස කරන මොහොත දක්වාමත්, නිත්‍යභාවයේ නොපවතින ‘මම’ මමත්වයෙන් නොගන්න. ‘මගේ ශීලය, මගේ සමාධිය, මගේ විනය, මගේ ජරතිපදාව, මගේ ජයෙෂ්ඨත්වය’ ආශ්වාස ජරාශ්වාස කරනා හුස්මපොදක් තරම් වේලාවක් තරම්වත් නිත්‍යභාවයේ නොපවතින අරාජික ධර්මතාවයන් බව පිංවත් අපි නිරතුරුවම දකිමු. එසේ දකිමින් ශීල, සමාධි මාර්ගය සුවසේ මංමුලාවීම් වලින් තොරව පසුකොට, ලෝකයට අයිති දුක මගේ කරගෙන දුක් විඳින ලෝකයෙන් මිදීම පිණිස ඔබට අයිති නැති ලෝකය ඔබේ කරදෙන, අවිද්‍යාවෙන් තෙමුණ, ඇතිවෙමින් නැතිවෙන, ඔබට ආගන්තුක සිත අවබෝධයෙන් දකිමින් අතහරින්න. ඔබට අතහැරෙන අතහැරෙන සිතක් පාසා, ලෝකය අතහැරීමට අවශ්‍ය ජරඥාව ඔබ තුළ වැඩෙනු ඇත.

ඔබ මොන දෙයකට ඇලුනද එම ඇලීමේ ස්වභාවය තුළ ගැටීමද ඇත. ඔබ මෙහෙම සිතන්න. යමෙක් ශීලයට ඇලෙනවා, ‘මා තුළ ශීලය තිබෙනවා. ශීලය තුළ මා සිටිනවා’ කියලා දකිමින්, තමා ඉහළයයි අන්යයන් පහත්කොට දකිනවා. දුස්ශීල කොට දකිනවා. ඔහු මාළු නොකනවා පමණක් නොවෙයි, මාළු අනුභව කරන,

මාළු විකුණන, මාළු වියන, මාළු අල්ලන, මාළු ඇති කරන අය සමගත් ගැටෙනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි මාළු දැලක්, මාළු බෝට්ටුවක් දැක්කත් ගැටෙනවා. ඇයි මේ ගැටීම? ශීලය කෙරෙහි අන්තවාදීව ඇලීම නිසායි මේ ගැටීම ඇති වුණේ. එහෙමනම් පිංවත් ඔබ මහලොකුවට ආරක්ෂා කරන ශීලය තුළ ඇලීමත් ගැටීමත් දෙකම දෝරෙ ගලා යනවා. ඒ කියන්නේ ඔබ නිවීමේ මහ දෙසට යනවා නොවෙයි. හවයට අවශ්‍ය සංස්කාර

රැස්කරන්නෙක් බවට පත්වෙනවා. සමාධිය කෙරෙහි ඇලීමේදී තමා තුළ සමාධිය තිබෙන නිසා අන්යයන් සිතාසෙනකොට, හඬනකොට ශබ්ද නඟනකොට, ශබ්දයෙන් බණ පදයක් පිරිත් පදයක් කියනකොට ඒ හඬට ගැටෙනවා. ඇයි මේ ගැටීම...? තමා සමාධියට ඇලීම නිසයි. හොඳින් දකින්න ශීල සමාධි වේශයෙනුත් අපට නිවන්මග අවහිරකොට, හවමග විවෘත කර දෙන්නේද මාරයාමය. මාර ධර්මයන් හොඳින් අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන කළියාණ මිත්ර ඇසුරකින් නිවී සැනසෙන්න.

25. කොහොමද...? ක්‍රෝධයේ අස්වැන්න

ක්‍රෝධය යනු මෙමතියට වඩා ලෝකය තුළ පැතිර පවත්නා සත්ත්ව ස්වභාවයකි. මහ පෙළොවේ පස් අහුරක් දෝතට ගතහොත්, එම පස් මීටත් මහ පොළොවේ පසුත් අතර ඇති පරතරය යම්සේද ලෝකය තුළ මෙමතිය සහ ක්‍රෝධයේ ස්වභාවය එසේමය. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සත්ත්වයා බෞද්ධ හෝ අබෞද්ධ වුවද යම් හෝ ආචාරධර්ම පද්ධතියකින් හික්මෙන නිසා, දියුණු සිතීමේ ශක්තියක් ඇති නිසා සහ දියුණු කණ්ඩායම් හැඟීමක් ඇති නිසා ක්‍රෝධයේ ස්වභාවය දැඩිව ජරකට නොවුවද තිරිසන් ලෝකයේ, ප්‍රේත ලෝකයේ, නිරයේ ජීවත්වන සත්ත්වයා තුළ නිරතුරුව වැඩෙන්නේ වෛරය සහ ක්‍රෝධයයි. ක්‍රෝධය, වෛරය යනු ඔවුන්ගේ කර්ම විපාකයයි. විපාකය නැමැති එළය ඔවුනට ලැබෙන්නේ ක්‍රෝධය සහ වෛරය නිසාය. අපි කැමැති දෙයම, අපි පුරුදු කළ දෙයම අපට ලබාදීම ලෝක ධර්මයේ ස්වභාවයයි. ඔය තිරිසන්, ප්‍රේත නිරයේ දුක් විඳින සත්ත්වයින් එම ලෝක වල කල්ප ගණන් දුක් විඳින්නේ තමන් නිසා නොව, අනුන් නිසා කරගත් අකුසල් නිසාය. ඔබ හොඳින් සිතා බලන්න. කෙනෙක් ඔබට ඔරවා බැලුවොත්, බැන්නොත්, ගැහුවොත් මදිපුංචි කමක් කළොත්, තමාගේ දෙයක් සොරාගත්තොත්, ඔබව විවේචනය කළොත්, ඔබට වඩා ඉහළට යනවා දැක්කොත්... මෙහෙම වෙනකොට ඔබ ඔහුගේ දෙය ඔබේ කරගෙන, ඔහුගේ ක්‍රියාව ඔබේ කරගෙන ඔබ තුළ වෛරය ක්‍රෝධය ඇතිකරගන්නවා. බලන්නකෝ අනුන් තුළ ඇතිවූ දෙයක් නිසා, අනුන් විසින් කළ ක්‍රියාවක් නිසා ඔබ විසින් ඔබ තුළ වෛරය ක්‍රෝධය ඇති කරගත්තා වගේම එම පාප ධර්මයන් නිසා එහි විපාකයන් හැටියට තිරිසන්, ප්‍රේත, නිරයේ අවාසනාවන්ත ජීවිත ලබනවා. ඔබ කැමති කළේ ක්‍රෝධය වෛරය නම් සංසාරයේ එයම ලැබීම නියතයක්. මොකද ඔබ කැමති කළ දෙය නිසා.

එහෙම නම් ඔය සතර අපායේ දුක් විඳින සෑම සත්වයෙක්ම ඔතැනට වැටුනේ අනුන්ගේ දෙය තමාගේ කරගැනීමට යැම නිසාමයි.

මා තුළත් මා නැති කළ, අනුන් තුළ මා දැකීම මේ අවාසනාවේ හේතුවයි.

ඔය සතර අපායේ දුක් විඳින සෑම සත්වයෙක්ම ඔබ මම වගේම වටිනා මනුෂ්‍ය ජීවිත ගතකළ මනුෂ්‍යයන්මය. මමවත්, මගේවත් නොවන “මම” ආරක්ෂා කරගැනීමට, ආත්ම ගෞරවය රැකගැනීමට ගොස්, අපාදුක් විඳින අවාසනාවන්තයින්ය. මේ ලැබුණු මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී ඇති කරගත් ක්‍රෝධය වෛරය මරණින් මතු ප්‍රේත ලෝකයේ දැඩි ලෙස දුක්විඳින ප්‍රේතයින් දෙදෙනෙකුගේ අතිශය දුක්ඛිත ස්වභාවය පහත සඳහන් කරමි.

හික්ෂුවක් සමාධියෙන් පසුවෙද්දී ප්‍රේතයින් දෙදෙනෙකු දර්ශනය විය. හික්ෂුවගේ සමාධිමත් සිතට, ඕලාරික ස්වභාවයෙන් මනුෂ්‍ය රූපයෙන්ම සිටි ප්‍රේතයින් දෙදෙනා දර්ශනය විය. දෙදෙනාම මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තමන් හැඳ පැළඳි දිග කලිසම් සහ කමිස වලින් සැරසී සිටින ආකාරයෙන්ම සිටියහ. දෙදෙනාගෙන් එක් අයෙක් සිටියේ දැඩි වියරු ස්වභාවයෙන්ය. අනෙක් ප්‍රේතයා වෙතින් අහිංසක බවක් දිස්විය. වියරු ස්වභාවයෙන් යුත් ප්‍රේතයා තමා ඉදිරියේ සිටි අනෙක් ප්‍රේතයාගේ ගෙල පෙදෙසින් වියරුවෙන් මෙන් දැනින්ම අල්ලාගත්තේය. ගෙල පෙදෙස දැනින් අල්ලාගෙන වියරු ස්වභාවයෙන් තමාගේ හිසේ අනෙකාගේ හිස ගසාගත්තේය. මේ වියරුවේ ස්වභාවය ඉතාමත් බිහිසුණුය. එය එතරම්ම වේගවත්ය. ප්‍රේතයින් දෙදෙනා හිස් දෙක ගසාගත් වේගය නිසා හිස් දෙකම කුඩුවිය. මෙහිදී අහිංසක ස්වභාවයෙන් යුත් ප්‍රේතයා හිස කුඩුවී මිය යන මොහොතේ “අනේ මගේ දුවේ” යනුවෙන් ගබ්දයෙන් විලාප හඬක් නැගීය. දෙදෙනාම ලැබූ ප්‍රේත ජීවිතයේදී අකුසලය විපාක දී චූතවිය. ඒ සැනින්ම නැවත එපරිද්දෙන්ම ප්‍රේත ලෝකයේම ප්‍රතිසන්ධිය ලබයි. නැවතත් පෙරසේම කර්ම විපාකය විපාක දී නැවත නැවත මැරෙමින් ඉපදෙමින් කල්ප ගණන් මේ වියරු මරණීය දුක අත්විඳියි. ජරේත ලෝකයේදීද තමා මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී වැඩූ වෛරය, ක්‍රෝධය නිසා හිස

කුඩුපට්ටම් කරගෙන මියයන මොහොතේදී එක් අයකුට මතකයට ආවේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී තමා උපදානය කරගත් “මගේ දූව” නැමැති සංඥාවයි.

මොවුන් දෙදෙනා ප්‍රේත ලෝකයේ උපත ලබන්නේද, මෙලෙස එකට මුණගැසෙන්නේද තමන් කළ කර්මය නිසාය. මෙහි මහා අවාසනාව වනුයේ මෙසේ ප්‍රේත ලෝකයේ ප්‍රතිසන්ධිය ලබා හිස්ගෙඩි දෙක වියරුවෙන් ගසාගෙන මරාගෙන නැවත ප්‍රේත ලෝකයේම ප්‍රතිසන්ධිය ලබා දෙදෙනා නැවත හමුවන මෙහෙයේ දෙදෙනාටම තමන් මීට පෙර ප්‍රේත ලෝකයේ ඉපදුණු බව හෝ හිස් ගෙඩි දෙක ගසාගනිමින් මිය ගිය බවට සංඥාවක් දැනෙන්නේ නැති බවයි. එහෙත් දෙදෙනා නැවත මුණගැසෙද්දී වෛරයේ සංඥාව මතුවී විපාකය ක්රියාත්මකවෙයි.

මනුෂ්‍ය ලෝකයේ වෛරය ක්රෝධය වැඩිම නිසා ප්‍රේත ලෝකයේ දුක් විඳින අවාසනාවන්තයින් දෙදෙනෙකුගේ කථාවයි මෙය.

ඔවුන් දෙදෙනා මුණගැසෙන ආත්මයක් පාසාම ඔවුන් තුළ වැඩෙන්නේ වෛරය ක්‍රෝධය පමණකි. මරණ චේතනාව පමණකි. එහෙයින් ඔවුන් දෙදෙනා සෑම නිමේෂයකදීම ප්‍රේත ලෝකයේදී රැස්කරන්නේ අකුසලයක්මය. නිරතුරුවම රැස්කරන පරපණ නැසීමේ අකුසලය නිසා ඔවුන් නැවත නැවත මීට වඩා දරුණු විපාක විඳිමින් නිරයට වැටෙනවා ඒකාන්තය. කල්ප සියක් කෝටි ගණනක් ගියද ඔවුනට එයින් ගැලවීමක් සිතීම විහිළුවකි. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ආශ්චර්යමත් මනුෂ්‍යයෙක්ව ඉපිද “මම” කියන සංඥාව රැකගැනීමට ගොස් මෙවැනි දුකක් උරුමකර ගැනීමට ඔබත් කැමතිද?

ඔබ අකමැති නම් මේ මොහොතේම ඔබ වෛරයෙන් ක්රෝධයෙන් මිඳෙන්න උත්සහගන්න. අනුන්ගේ දෙය ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. අනුන්ගේ හිතේ හටගත්, ඔහුටවත් අයත් නැති සිතක් ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. ක්රෝධය වෛරය සහිත සිත් ඔබ ඔබට අයිති නැති අනිත්‍යයට අයිති දෙයක් බව සිතන්න. ඔබට අපා දුක් දෙන පාප මිතුරෙක්, ආගන්තුකයෙක් ඔබ ඔබේ කර නොගන්න. නපුරු විසකුරු සර්පයෙක් දැක ඔබ මහභූරු යනවා සේ ඔබද නපුරු, විසකුරු සිත් ඇතිවූන කළ ඒවාට පැමිණි ලෙසින්ම යන්නට ඉඩහරින්න. සිත ඔබේ කරනොගන්න. ඇතිවූ සිතේ නපුරු බව, විසකුරු බව දකින්න. ඇතිවෙමින් නැතිවෙන සිත සතියෙන් සිතියෙන් යුතුව ඔබ ඔබේ කල්යාණ මිත්රයෙක් බවට පත්කරගැනීමට වෙහෙස ගන්න.

අපි දැන් බලමු ඉහත ප්‍රේතයින් දෙදෙනා මොනවගේ කර්මයක් මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී කළ නිසාද මෙම දුක්ඛිත විපාකයට මුහුණදීමට සිදුවූයේ කියලා. ඉහත භික්ෂුව අනුමාන කරනවා (නමුත් ස්ථිරවම කියන්න දන්නේ නැහැ) මෙහිදී හමුවන අභිංසක ස්වභාවයෙන් යුත් ප්‍රේතයා මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී විවාහයක් කරගෙන බිරිඳ සහ එක් දරුවෙකු සමඟ ලස්සන පවුල් ජීවිතයක් ගතකළ කෙනෙක්. එකම දරුවා සුරතල් දියණියක්. මෙම ස්වාමීපුරුෂයා බිරිඳට සහ දියණියට දැඩිසේ ආදරය කළ අයෙක්. අවාසනාවකට ඔහුගේ ලස්සන අභිංසක පවුල් ජීවිතයට අසම්මත ප්‍රේමවන්තයෙක් හරස්වෙනවා වෙන්න පුළුවන්. මෙම අසම්මත ප්‍රේමවන්ත බිරිඳට ඇති තත්භාව නිසා ස්වාමීපුරුෂයා මරාදමා බිරිඳව තමන් අයිතිකරගන්නා වීමටද පුළුවන්. අසම්මත පෙම්වතයා අතින් මේ ස්වාමීපුරුෂයා මියයන මොහොතේ අවසාන සංඥාව උපදානය ලෙසින් මතුවූයේ “අනේ මගේ දූව” යන සංඥාවයි. ඔහුට දැනෙන්නට ඇති මගේ දූව අනාථ වෙයි, අසරණ වෙයි කියන හැඟීම. ඒ නිසා ඇතිවූ වෛරය. මේ සියල්ලම ඇතිවූනේ තත්භාව නිසාමයි. තමාගේ ලෙයින් උපන් අභිංසක සුන්දර දියණිය, තමා මැරෙන මොහොතේ, විශේෂයෙන්ම බිරිඳ ද අසම්මත ප්‍රේමයක බැඳී ඒ හේතුවෙන් තමාට මරාදැමෙන මොහොතේදී, සුරතල් දියණියව මතකයට ඒම ඕනෑම පියෙකුට පොදු ධර්මතාවකි. අවසානයේදී යම් හේතුවක් නිසා අසම්මත ප්රේමවන්තයාද කවරුන් අතින් හෝ මැරුම්කන්නට ඇත. එසේ නොමැතිනම් නිශ්චය ඉදිරියේ වරදකරු වී දඬුවම් ලබා මරාදමන්නට ඇත. දෙදෙනා තුළම එකිනෙකා කෙරෙහි, අනෙකා (අනුන් නිසා) ඇතිකරගත් වෛරය ක්රෝධය හේතුවෙන් ප්රේත ලෝකයේ උපත ලබා වෛරයේ දරුණු ස්වභාවය නිසා හිස් ගෙඩි දෙක වියරුවෙන් එකට ගසාගනිමින් විපාකයන් විඳී. මෙහිදී

අභිංසක ප්‍රේතයාව වියරු වැටුණු ප්‍රේතයා විසින් අල්ලාගෙන ඔහුගේ හිස තමාගේ හිසෙහි ගසාගෙන පොඩිකොට දමා මියයන මොහොතේ “අනේ මගේ දුවේ” යැයි අභිංසක ප්‍රේතයාගෙන් අදෝනාවක් නැගෙන්නේ (එම හඬ ඉතාම අසරණ හඬකි. වේදනාත්මක හඬකි) තමා මනුෂ්‍ය ලෝකයේදී දුව ලෙසින් කැමැත්තෙන් ආශාවෙන් උපදානය කරගත් සංඥාවේ බලවත්භාවය නිසාය.

ඔබ දැන් හොඳ සිහියෙන් යුතුව දකින්න. මෙහි එන අසම්මත පෙම්වතා කියන චරිතය තමා තුළ අන්සතු බිරිඳක් කෙරෙහි හටගත් තත්භාවේ සිත අනිත්ය වශයෙන් දැක්කා නම්, ඒ පාපකාරී සිත තමා වසභයට, තමාගේ කර නොගත්තානම් වර්තමානයේදී ඔහුට මේ දුක විඳින්නට සිදුවන්නේ නැහැ නේද?

තමා තුළ ඇතිවූ එක සිතක්, මොහොතකින් නැතිව යන එක සිතක් අනිත්ය වශයෙන් දක්නට තිබූ නොහැකියාව නිසා, ඒ සිත තත්භාවෙන් තෙත්කොට ක්‍රියාත්මක භාවයට පත්කිරීම නිසා, කල්ප ගණනාවක් අපාදුක් විඳින අවාසනාවන්තයෙක් වූවා නේද? සිතක් කියන්නේ මොහොතකින්, නිමේෂයකින් වෙනස් වෙන දෙයක් වුවත්, අනිත්‍ය භාවයට පත්වෙන දෙයක් වුවත් එම සිතට පුළුවන් ඔබව කල්ප ගණනක් දුක් විඳින සත්වයෙක් බවට පත්කරන සංස්කාරයන් රැස්කර දෙන්නත්. සිත යනු දුක කියන්නෙන්, ලෝකය කියන්නෙන් ඒ නිසාමයි. ඇතිවී නැතිවී යන එක සිතක් අනිත්‍ය වශයෙන් නොදකින වාරයක් පාසාම ඔබ එම සිත නිසා දුකද ලෝකයද අයිතිකරගන්නවා. සිතක් අනිත්ය වශයෙන් දකින මොහොතක් පාසාම ඔබ දුකද ලෝකයද අතහැර දමනවා.

26. මියගිය ඥාතියාට ඔබ සැබැවින්ම හිතවත්ද?

පවුලේ සාමාජිකයෙක් මිය ගියාහම සත්දවසේ, තුන්මාසේ, අවුරුද්දේ මේ ආදී වශයෙන් ධර්ම දේශනා සාංඝික දානමය පිංකම් සිදුකිරීම සමාජයේ පවතින වාරිත්රයක්. වර්තමානයේ මෙම වාරිත්රයේ ගුණාත්මක බව පිරිහීම මෙලොව පරලොව සැමදෙනාගේම අවාසනාවක්. අප හිතමු ගෙදර ස්වාමී පුරුෂයා මැරිල ගිහින් ජරේතයෙක් වෙලා ඉපදුනාය කියලා. ඇයි ඔහු ජරේතයෙක් වෙලා ඉපදුනේ. මැරෙන මොහොතේ ඔහුගේ බිරිඳ දරුවන් ගේදොර ඉඩකඩම් කෙරෙහි තණ්හාව ඇතිවුණ නිසයි ඊට ආශාවෙන් කැමැත්තෙන් ගෙදරට ජරේතයෙක් ලෙස උපාදානය ලැබුවා. හැබයි ඔහු ජීවත්ව සිටියදී කුසල් දහම්ද වැඩු අයෙක්. ඒත් මියයන මොහොතේ එම පිංකමක් සිහිකළා නම්, සිහිවුණා නම් නියත වශයෙන්ම ඔහුට සුගතිගාමී ජීවිතයක් ලබන්න තිබුණා. ඔහුට බිරිඳ, දරුවන්, ගේදොර කෙරෙහි ඇති වූ උපාදානය නිසා බැඳීම් නිසා කුසල් සිත් යටපත්ව තණ්හාවෙන් තෙත්වුණ සිතක් සකස් වුණ නිසා තමා කැමති වූ, ආශා කළ පරිදිම බිරිඳ දරුවන් සිටින නිවසේම ජරේතයෙක් ලෙස ජරතිසංධිය ලැබුවා. ඔහු කැමති වූ ස්වභාවය ඔහුට ලැබුණා. ඔබ හිතනවා ද මේ ජරේත ජීවිතය ඔහුට දුකක් කියලා. නැහැ. ඔහුට දුකක් නැහැ. ඔහු සැපයක් කියලාමයි මේ ජරේත ජීවිතය විදින්නේ. ඔහු කැමති වූ ජරාර්ථනා කළ දෙයයි ඔහුට ලැබුණේ. ඔහුට අවශ්‍ය නම් ඔහු පුහුණුකොට තිබුණා නම් ඔහු කළ කුසල කර්මයක් සිහියට නගාගෙන මෙනෙහි කොට සුගතියක් ලබන්න අවස්ථාව තිබුණා. නමුත් ඔහු කැමති තැන ඔහුට ලැබුණා.

දැන් ගෙදර ජරේතයෙක් වෙලා ඉන්න ස්වාමී පුරුෂයාට පිං දෙන්න සත්දවසේ හෝ තුන්මාසේ පිංකම කරනවා. නමුත් ඥාතීන් කිසිවෙක් දන්නෙ නැහැ මළගිය තැනැත්තා කොහේ ඉපදුනාද කියලා. නමුත් ඔහු ඉපදිලා ඉන්නෙ ගෙදරමයි. දැන් ගෙදර ධර්ම දේශනා පිංකමට සූදානම්. පිංකමට මහා පිරිසකට ආරාධනා කරලා. ගෙදර ඇතුලෙ, වත්තෙ පිටියෙ හැම තැනම ඥාතීන්, හිතවතුන්. මේ අයට සංග්රහ කරන්න මුළුතැන්ගෙයි කෑම බීම හැදෙනවා, කට්ටලි බදිනවා, මාළු මස් උයනවා. කෑම මේසය පිළිවෙල වෙනවා. සමහරු කාඩ් සෙල්ලමේ, තවත් සමහරු ආගිය තොරතුරු කථා කරනවා. තව සමහරුන්ගේ දුරකථන නාද වෙනවා. පුංචි දරුවෝ හඬනවා. දැන් ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩම කරල ධර්ම දේශනය පවත්වනවා. ගෙදර මුළුතැන්ගෙයි, කාමරවල, වත්තෙ පිටියේ කලබල. දැන් ඔබ හොඳින් හිතන්න. පිංදෙන්න බලාපොරොත්තු වෙන ජරේතයා ගෙදරම සිටිනවා. ඉහත ස්වභාවයෙන් ඔබ පිංකම් කළොත් මේ ජරේතයා බණ දවසෙ සවස පටන්ම දැඩිලෙස කලබලවෙලයි, ගැටෙන සිතෙහි සිටින්නෙ. මගේ ගෙදරට මිනිස්සු එනවා. මගේ බිරිඳ සමග මිනිස්සු කතා කරනවා, හිනහනවා. මගේ වත්තේ මිනිස්සු. ගෙදර කාමරවල මිනිස්සු. මගේ බිරිඳ මට අහිමිවෙයිද? කවුරුහරි උදුරාගනීද? මගේ බිරිඳ මේ මොකද කරන්නේ. මම මහන්සිවෙලා හරිහම්බ කළ මුදල් වියදම් කරනවා, මිනිස්සුන්ට කන්න දෙනවා. මෙහෙම සිතමින් තන්හාවෙන් වංචල ස්වභාවයෙන් ගේ පුරා දුවනවා. ඇවිත් ඉන්න මිනිස්සු සල්ලි, රන්රිදි ගනිවි කියල එයා අල්මාරිය මුරකරනවා. මිනිස්සු ගෙනා තැගි පාරිසල් මුරකරනවා. එයා මහා බියකින් පසුවෙන්නෙ. තමාගේ යැයි උපාදානය කොට ගත් දෙය අනුන් පරිහරණය කරනකොට එයාට ධර්මදේශනයට සවන්දීල පිංගන්න සිතක්, විත්ත විවේකයක් නැහැ. ජරේතයා තන්හාවෙන් බියෙන් අන්ධවෙලයි මේ මොහොත ගත කරන්නේ. ධර්ම දේශනය ස්වාමීන්වහන්සේ හමාර කරල පිංදුන්නත් ජරේතයා ඒ වගක්වත් දන්නෙ නැහැ. ඔහු ජරේත ස්වභාවයෙන් තමා උපාදානය කරගත් දෙය රැකගැනීම උදෙසායි මුළු කාලයම වැය කළේ. ඔහු තුළින් තවතවත් අකුසල් රැස් කර ගැනීමක් පමණමයි සිදු වුණේ.

ඔබ මෙහෙම සිතන්න. ඔබේ ගෙදර සාදයක් තිබෙනවා. කෑම මේසය ආහාරවලින් පිරිලා. ඔබේ ගෙදර සිටින කුඩා දරුවා මෙවැනි අවස්ථාවක මොකද කරන්නේ. සමවයසේ දරුවන් සමග සෙල්ලම් කරනවා, හැමෝම අතේ සුරතල් වෙනවා. එයා ආහාර ගැන සිතන්නේ නැහැ. මෙහෙම දහලලා ආහාර නොගෙනම නිදාගන්නවා. රසවත් කෑම මේසයක් තිබුණත් දරුවා නිදාගන්නෙ බඩගින්නේ. ඔබ උපායශීලී

නොවුනහොත්, ජරේත ආත්මයක් ලැබූ පිං ගන්න පුළුවන් අයෙකුටත් අර දරුවා කෑම නොගෙන බඩගින්නේ නිදාගන්නා පරිද්දෙන්ම පිං ගැනීම අහිමිවෙනවා. මෙහිදී ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනේ ජරේතයාගේ සිත කලබල නොවන නොගැටෙන ස්වභාවයක් පරිසරය තුළ නිර්මාණය කරන්න. සාදයක් කියන්නේ එකක්. පිංකමක් කියන්නේ තව එකක්. මේ දෙකේ අරමුණු දෙකක් තිබෙන්නේ. සාදයකින් වැඩෙන්නේ කාමය. පිංකමකින් වැඩෙන්නේ කුසලයක්. වර්තමානයේ ධර්මදේශනයයි පාටියයි දෙකම එකටයි ගන්නේ. ධර්මශ්රවණය කරන පිංවතුන්ට ධර්මය ඇසෙන්නෙත් ආහාරවල සංඥාව සමගමයි. මේ දෙක ඔබ පටලවා ගන්න එපා. පිංකමක් සිදුකිරීමට අවශ්යනම් සද්ධර්මයට ගරුකරන අවශ්යම පිංවත් ඥාතීන්, හිතවතුන් කිහිපදෙනාට පමණක් ආරාධනා කරන්න. වත්ත පිරෙන්න නොවේ. ගෙදර සාලය පිරෙන්න. ඥාතීන්ට සංග්රහ කිරීමට අවශ්ය ආහාරපාන සවස හය වෙනකොට සූදානම්කොට අවසන් කරන්න. කුසල් වැඩෙන සංඥාවන් මිස, අනිත්ය ධර්මයන් වැඩෙන සංඥාවන් මිස කාම සංඥාවලින් ඔබ මිදෙන්න. නිවස වත්ත හොඳින් පිරිසිදු කොට සම්බුදු පහන දල්වා, මල්, සුවදදුම් අල්වා නිවස වත්ත පිටිය බුදුමැදුරක් කරගන්න. ස්වාමීන් වහන්සේගේ දෙපා දෝවනය කිරීමට ගොක් අත්තක් වියාගන්න. ගොක් අත්තක් භාවිතාකොට පහන් පැලක් සාදා නැවුම් පහනක් දල්වන්න. සුවද දුම් අල්ලන්න. මේ පහන් ආලෝකය මේ සන අන්දකාරය දුරුවී ආලෝකය පතුරුවන්නාසේ මගේ ඥාතීන් පිං මදව අදුරේ සිටිනම් මේ පහන් ආලෝකය සේ පිනෙන් ආලෝකමවත් වේවා කියලා ජරාර්ථනා කරන්න. මේ ආලෝකය යම් සේ අනිත්යභාවයට පත්වේද මෙලෙසින්ම මගේ මිය ගිය ඥාතීන්ට ද අනිත්ය සංඥාවක් දැනේවා කියලා ඔබ අනිත්ය වඩන්න. ඔබ සිතන්න යන්න එපා ගොක් අත්තක් කපනවා කියන්නේ පොල්වල්ලක් විනාශ කිරීමක් කියලා. සමහරු එහෙම හිතලා මේ වටිනා සිරිත් සමාජයෙන් අහිමි කරනවා. පොල්වල්ලක් අපිට මිල කරන්න පුළුවන් රුපියල් පන්සියයක් කියලා. එහෙත් සමාජයට එකතුව තිබූ වටිනා සිරිත් මිල කරන්න බැහැ. අපි අදක්ෂවෙලා තිබෙනවා වර්තමානයේ රුපියල් පන්සියයකට වටිනා ගුණධර්ම මිල කරන්න. ගොක් අත්තක් තුළ පිවිතුරු බව, නැවුම් බව, සෞභාග්යය විතරක් නෙමෙයි විශේෂයෙන්ම අද අපේ ගෙදර පිංකමක් තිබෙනවාය කියන සංඥාව තිබෙනවා. මේවායෙන් අපේ සිත්ද ඥාතියාගේ සිත්ද නිසල වෙනවා. සමාධිමත් වෙනවා. ඔබ ගොක් අත්තක් කෙරෙහි පොල්වල්ලක් ය යන සංඥාව ඇති කරගන්නොත්, ලෝභ සිතක් ඇති කරගන්නොත් එවැනි සිතකින් අනුන්ට දෙන්න පිනක් රැස්වෙයිද කියලා හිතන්න බෑ. යමෙක් තුළ ගොක් අත්තක්, පොල්වල්ලක්, පොල් ගසක් පමණක් නොව පොල් වත්තම මගේ කොට ගැනීම නිසා ඒවා තුළ නිත්යවූ වටිනාකමක් ඇතැයි දැකීම නිසා පොල්වත්තේම ජරේතයෙක්ව ඉපදීම ලෝක ස්වභාවයම පවතිනවා.

ඉහත ආකාරයට ඔබේ නිවස වත්ත පිටිය ආගමික පරිසරයක්, විත්ත සමාධිය වැඩෙන පරිසරයක් ලෙස සකස් කොට ගෙන ඥාතියාට පිංදීමට ඔබ උපක්රමශීලී විය යුතුය. ගෙදර බාහිර ක්රියාකාරකම් අවම වන තරමට ඥාති ජරේතයාගේ සිත පිංකම කෙරෙහි රඳවා තබාගත හැකිය. එසේ නොවුනහොත් කෑම මේසයක් ගෙදරක තිබියදී කුසගින්නේ නිදාගත් දරුවා සේ පිංකම සිදුකළද ඥාතියා පිංනොගෙනම පිංකම අභවරවනු ඇත. එහෙයින් ඥාතියාගේ සිත ඇලෙන ගැටෙන ස්වභාවයෙන් තොරව පිං ගැනීමට අවශ්ය පරිසරය නිර්මාණය කොට ඥාති ජරේතයාට ඔබ පරලොවින් උපකාර කරන්න.

වර්තමාන සමාජයේ අපි උත්සහ ගන්නේ ජීවත්ව සිටින විට සතර අපායෙන් මිදීමට අවශ්ය කුසල් දහම් වැඩීම නොව, අනුන්ගේ පිං අවශ්ය නොවන සුගතියක ඉපදීමට පුහුණු වීම නොව, මියගිය පසු අනුන්ගේ පිනෙන් යැපෙන අවාසනාවන්තයෙක් වශයෙන් ජීවත්වීමටය, මිය යෑමටය. සමහරු මිය යන්නේ හත්දවසේ තුන්මාසේ පිංකම්වලට මුදල් වෙන්කොට තබාය. මෙසේ පිංවත් ඔබ ජීවත්ව සිටියදීම මගේ ඥාතියා මරණයෙන් මතු මාව අසරණ කරාවී යන සංඥාව ඇති කරගෙන හමාරය. වර්තමානයේ ඔබ තුළ “මිය ගිය පසු මගේ ඥාතියා මට පිංදෙයි, ඥාතීන්ගෙන් පිං ගනිමි” වැනි සංඥා තිබෙනවානම් ඒවායින් වාහාම ඉවත් වන්න, මිදෙන්න. එම සංඥා තුළින් ඉවත් වීම යනු ජරේත ලෝකයෙන් ඔබ යම් ජරමාණයට මිදුනා වන්නේය. සෑම මොහොතකම ඔබ ඔබ කෙරෙහි, ඔබ කරන ලද පිංකම් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. තමා රැකී ශීලයන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. මේ උත්තම ධර්ම මාර්ගය ඔබට විවර කළ ලොවතුරා බුදුරජාණන්

වහන්සේ, ධර්මරත්නය, සංඝරත්නය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න, සිහිකරන්න, මෙනෙහි කරන්න. ඉන්ද්‍රිය ඔබ්බට ගොස් මේ සියල්ල කෙරෙහි අනිත්‍ය සංඥාව පුරුදු කිරීමට ඔබ උත්සහවත්ත වන්න. අනුන්ගෙන් නොයැපෙන, සතර අපායෙන් මිදුන, ධර්මයේ ආලෝකයේ හිමිකරුවෙක් ලෙස මේ උතුම් මනුෂ්‍ය ජීවිතයෙන් ඔබ අධිෂ්ඨානය ඇති කරගන්න.

27. අවසාන මෙහෙයුම

නිවන් අවබෝධය ලබාගැනීම සඳහා සැබෑ මධ්‍යම ජරතිපදාවේ හික්මෙමින්, තුන් සිව්වරක්- පාත්‍රයන් දරමින් හුදෙකලාව නිවන් මෙහෙයුමේ යෙදෙන හික්මුව ලෝකයේ ස්වභාවය අවබෝධකර ගැනීම, එසේ නොමැතිනම් නිවීම, එක ක්ෂණයකින් ලබන අත්දැකීමක් නොවේ.

එය මෙහෙයුමක අවසාන ජරතිඵලයයි.

මෙම මෙහෙයුමට යන කාලය ඔබගේ දක්ෂතාව මත, ඔබගේ අතහැරීම මත තීරණය වන්නකි. ඔබ අවසාන නිවන් මෙහෙයුමට අවතීර්ණ වන්නේ අවසාන තීරණයක් අරගෙනය. එම තීරණය “එක්කෝ නිවීම, නැතිනම් මරණය” යන්නයි. මෙම අධිෂ්ඨානය ඔබ ගතයුතු වන්නේ අවංකවමය. එම බලාපොරොත්තු දෙකෙන් තොර වෙන බලාපොරොත්තුවක් හික්මුවට නොමැත. තම අරමුණ සහ සටන ලෝකයාට සහවමින් ක්රියාත්මක විය යුතුය. තුන් සිව්වරක්, පිණිසපාතයෙන් ලබාගන්නා ආහාර වේලත් හැර, පැරසිටමෝල් පෙත්තක්වත් කුටිය සමීපයේ නොමැත. “එක්කෝ නිවීම, එක්කෝ මරණය” නැමැති අධිෂ්ඨානය පැහැදිලිය. අවසන් මෙහෙයුමේ යෙදෙන හික්මුව යුද බිමේ සටන් කරන සෙන්පතියෙක් වැනිය. ඔහු සෙන්පතියෙක් වුවද පසුපස සැහවී සටන මෙහෙයවන්නෙක් නොව, මහා සංග්රාමයක, සටන් පෙරමුණේම සිටින්නෙකි.

ඔබ මෙසේ සිතන්න. උතුරු - නැගෙනහිර යුද මෙහෙයුම් ඔබට මතකයි නේද? විවිධ නම් වලින් මෙම මෙහෙයුම් පටන් ගැනීමට පෙර, සේනාවිධායකයා කරන්නේ අවශ්ය යුද ආම්පන්න සියල්ල රැස්කරගන්නා එකයි. ආයුධ, ගුවන් යානා, බෝම්බ, කාලතුවක්කු, පාබල හමුදා, මිසයිල, යුද නැව් මේ සියල්ල යුද්ධය පටන්ගත් සැනින්, සුදුසු තැන්වල සුදුසු ආකාරයෙන් යොදවලා සතුරු බලමුළු බිඳ දැමීමයි කළේ. යුද ගුවන්යානයෙන් ගහන්න අවශ්ය තැන්වලට, යුද ගුවන් යානයෙන් ගහනවා. මිසයිලයෙන් ගහන්න අවශ්ය තැනට මිසයිලයෙන් ගහනවා. බෝම්බ අවශ්ය තැනට බෝම්බ දමනවා.

මේ වගේම තමයි මෙහෙයුමත්. අවසන් නිවන් මෙහෙයුමට අවතීර්ණවුවාට පසු ඔබ හරියටම සෙන්පතියෙක් වගෙයි. පරම සතුරා වන ඔබව සසරට බැඳ දමන සිත ගැන අවධානයෙන්මයි සිටින්නේ. සිතට එන සෑම සිතිවිල්ලක්ම ඔබ අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. ඇතිවන සෑම සිතකටම ඔබ පහරදෙනවා. මොන ආයුධයෙන් ද ඔබ පහරදෙන්නේ. “අනිත්‍යය” කියන ආයුධයෙන්. අනිත්‍යයෙන් පහරදෙන විට ඔබ තුළ වැඩෙන්නේ හා අවබෝධවන්නේ සතර සතිපට්ඨානයයි. පටිච්ඡසමුප්පාදයයි. චතුරාර්ය සත්‍යයයි. පංච උපාදානස් කන්ධයමයි. සජ්ඣ බොජ්ජංග ධර්මථාවයනුයි. මේ ආයුධ ඔබ අමුතුවෙන් රැස්කළ යුතු නැහැ. ඔබට වැඩෙන ජ්රඥාව තුළ මෙම ආයුධ ඔබ තුළ රැස්වෙනවා. ඔබ සමාධියේ ඉහළම තලයකදී, ජ්රඥාව විසින් ලබාදෙන ඥාන දර්ශනයත් නුවණින් යුතුව දකිමින් අවබෝධය ලබනවා. සෑම සිතක්ම අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. විවෘත කොට බලනවා. අවබෝධය ලබනවා. ජ්රඥාවෙන් මුච්ඡන් වෙමින් ඉදිරියට යනවා. මේ වන විට ආහාර, නින්ද, කයේ පහසුව ආදී මේ අවශ්යතා ඔබගෙන් ගිලිහිලා. ඔබ “එක්කෝ නිවීම. නැතිනම් මරණය” කියන අධිෂ්ඨානය කරාම යනවා. නිවන් මෙහෙයුම දැඩිව ක්රියාකාරී වෙන්නේ රාත්රී, උදය කාලයට. නින්ද එන්නේ නැහැ. නින්දත්, නොනින්දත් අතර ස්වභාවයක් තිබෙන්නේ. ඇවිදිමින්, හිඳගනිමින්, සැතපෙමින්... මේ ආදී සෑම ඉරියව්වකදීම සිත තම පාලනයෙන් ඉවතට යන්න දෙන්නේ නැහැ.

මේ වන විට මාරයා විවිධ උපක්‍රම යොදනවා. තමා ගිහි ජීවිතයේදී ආශා කළ රූප, රස, හැඩ රුව මවලා පෙන්නනවා. සුරුපි රූප කාය වල්, බ්රහ්ම සංඥා.. මහා රාත්රියේ සිතට ගේනවා. ඒත් දැන් ඔබ දක්ෂයි මාරයා හඳුනාගන්න. ඔබ මෙහිදී මාරයා රැගෙන එන රූප “අසුභය” නැමැති ආයුධයෙන් සුනුවිසුණු කර දමනවා.

අවසාන මෙහෙයුමේදී මාරයා ඔබට ඔබ ආසා කළ කාන්තා රුවක් සිහිගන්වනවා යැයි සිතන්න. සමහරවිට ඇය සුරූපී නිළියක් විය හැකියි. එවිට ඔබ එම රූපයට මෙහෙම කරනවා. මනසින් ඇයව නිරුවත් කරනවා. ඇයගේ ශරීරය කපාගෙන, විනිවිදයමින් මනසින් එය විවෘත කරනවා. ඇගේ ශරීරය තුළ තිබෙන සම්, මස්, බොකු, බඩවැල්, අසුචි, මුත්ර, රුධිරය, සෙම්, සොටු, වමනය, මනසින් පොලිතින් උරයක දමා ඇගේ ඇටසැකිල්ල මත එල්ලනවා. මෙසේ එල්ලා ඇයව මනසින් ඇවිද්දවනවා. පෘථග්ජන සිත කාමයට ගාල්කරන සුරූපී රූපයක යථාර්ථය හොඳින් දකිමින් ඇටසැකිල්ල තව තවත් මනසින් ඇවිද්දවනවා. මාරයාව කම්පා කරවනවා. මේ වන විට ඔබට අට්ඨක සංඥාව හොඳින් අවබෝධයෙන් වැටහෙනවා. ඔබට පුළුවන්කම තියෙනවා ඕනෑම රූපයක් අට්ඨක සංඥාවෙන් දකින්න. එනිසා ලෝකයේ සුරූපීම රූපය සිතට අවාද, එය අත හරින ස්වභාවයේ ඔබ සිටිනවා. මේ වන විට මාරයා දන්නවා ඔහුට ඔබව අතහැරෙන්නයි යන්නේ කියලා.

ඔබ ගිහි ජීවිතය තුළ සිටියදී ඔබ ජරිය කළ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ස්වභාවයන් පිළිබඳ රූප දැන් ඔබේ සිතට එනවා. ඔබ මේ සිතිවිලි විවෘතකර අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. ඔබට මෙහෙම සිතක් ඇතිවන්න පුළුවන්. මේ රටේ පාලකයා වුණොත් මහා සැපයක් බව. ඔබ එසේ නොවන බව අනිත්‍ය වශයෙන් දකිනවා. හිටපු පාලකයන් මියගිය අසරණ ස්වභාවය, අවසාන කාලයේදී ඔවුන් පත්වූ රෝගී ස්වභාවය, බලය පිරිහී ගිය පසු ඔවුන් අත්විඳි මානසික වේදනාවන්, බලය අහිමිවූ පසු ජනතාව ඔවුන්ගෙන් ඇත්වූ අයුරු. බෝම්බවලට අසුචි විනාශවී ගිය පාලකයන්.

අනාගතයේ පාලකයන්ටද ඉහත ස්වභාවයන් පොදුය යන්න ජරඥාවෙන් දකිනවා. ලෝකයේ බලවත්ම පාලකයා දක්වාද, ලෝකයේ විශාලම ධනපතියා දක්වාද, ලොව සුරූපීම කාන්තාව, පිරිමියා දක්වාද, අතීත-අනාගත-වර්තමාන වශයෙන් දකිමින් අවබෝධය ලබනවා. ඔබට වැඩෙන ජරඥාව විසින් ඔබට මේ අනිත්‍යාවබෝධය ලබාදෙමින් නිවන් මෙහෙයුමේ පෙරට යවනවා. මෙහෙම ඔබ අවබෝධය ලබනකොට මනුෂ්‍ය ලෝකයට ඇති කැමැත්ත පිළිබඳ සංඥා ඔබෙන් බැහැර වෙනවා. ඔබ තුළ මේ අවබෝධාත්මකව වැඩුණේ ධම්මානුපස්සනාවයි. සතර සතිපට්ඨාන ධර්මතාවයන් වැඩීමෙන් මුළුමනින්ම ඔබේ ජරඥාව විසින් ඔබට පෙනෙන දිවිය ලෝක, බරහ්ම ලෝක අනිත්‍ය වශයෙන් විනිවිද දකිනවා. මේ වන විට ඔහුට දෙවියෝද, බරහ්මයෝද වඳිනා බව ඔහු සමාධිය තුළින් දකිනවා. දෙවියන්ද, බරහ්මයන්ද ඔහුට වඳින්නේ ඔහු දෙවියන්ද බරහ්මයන්ද ඉක්මවා ගිය කෙනෙක් නිසා බව ඔහු දැනගන්නවා. ඔහු එහිදී දිවිය ලෝක, බරහ්ම ලෝක මනසින් පිරමින් එහි නිත්‍යවූ සැපයක් ඇතැයිද යන්න සොයනවා. ඔහු පැහැදිලිවම දකිනවා දිවිය, බරහ්ම සැපද අනිත්‍ය බව. ඔහු බොහොම සියුම්ව දිවිය ලෝක නිරීක්ෂණය කරනවා. මනසින් ඔහු දකිනවා, කාම සම්පත් වඳින දෙවියන්, දිවියාංගනාවන්. සැප පිරිහී, පිං පිරිහී අපාගාමී වන දෙවියන්, දිවිය ලෝකයේ දිවිය තලවල කළ පිං වල ස්වභාවය නිසා ඇති පංති පරතරය. දිවිය සැපයට ගිජුවී, දිවිය ලෝකවලින් වුනවිමට සිදුවූ විට දෙවියන් ශෝකවන, හඬා වැටෙන ස්වභාවය. සක්දෙවි රජුද පිරිහී නැවතත් සතර අපායට වැටෙන ස්වභාවය ජරඥාව තුළින් ඔහු දකිනවා. එවිට දිවිය ලෝකයට ඇති කැමැත්ත, ආශාව පිළිබඳ සංඥා ඔහුගෙන් බැහැරවෙනවා.

ඊළඟට ඔහු බරහ්ම ලෝකයට සිත මෙහෙයවමින් බලනවා. ඔහු දකිනවා ජරභාශ්වර සුදු සිල් ඇඳුමෙන් සැරසුණ, උතුරු සළුවක් පොරවාගත් බරහ්මයන් එකලාව සක්මනේ යෙදෙමින් ඵරමිනියා ගොතාගෙන සමාධිය වඩන ස්වභාවය. ඒ අයත් දුක තුළ සිටිමින් සැප සොයනවා. බරහ්මයින්ද සැපයි කියමින් විඳින්නේ අනිත්‍යභාවයට පත්වන සමාධි සැපය බව ඔහු ජරඥාවෙන් දකිනවා. බරහ්ම ලෝකයේ ඉහළම තලයක් තිබෙනවා, එහි බරහ්මයින් කල්ප ගණන් එකම ස්වභාවයෙන්, එකම ඉරියව්වෙන් ඵරමිණිය ගොතාගෙන සමාධිය වඩනවා. ගල් රූප වගෙයි. ඉඳිකටු තුඩක්වත් ගැසීමට තරම් ඉඩක් නොතබා බරහ්ම ලෝකය පිරා බලනවා එහි නිත්‍ය වූ කිනම් හෝ සැපයක් පවතිනවාද කියා. බරහ්ම ලෝකයේ අනිත්‍ය ස්වභාවයද දැකීම නිසා එයට ඇති කැමැත්ත සහ සංඥා ඔහුගෙන් ඉවත් වෙනවා.

මේ සියල්ලම රූපවාහිනී තිරයක රූප ඇතිවෙමින් දිවෙන ආකාරයට පෙනී පෙනී ඔහුට අවබෝධය ලබාදෙනවා. දැන් ඔබ ආයාසයක්, වෙහෙසක් ගතයුතු නැහැ. ජර්‍ඥානෙ තර්විරභාවය නිසා මේ සියල්ල සිද්ධවෙනවා. මෙය අත්විඳීමෙන්ම ඔබ දැකීම ආශ්වර්යයක්. මේ සියල්ලම ඔබට පහලවෙන ඥානයන් විය යුතුය. මෙම ඥානයන් විසින් මනුෂ්‍ය, දිවිය, බරහිම ලෝකවල ස්වභාවය ඔබට අවබෝධකොට දෙනු ඇත. නිවන් මෙහෙයුමේ ඔබ දැන් සිටින්නේ දිවිය, මනුෂ්‍ය, බරහිම ලෝකවලට ඇති කැමැත්ත. ඒවායේ බැසගැනීමට ඇති තෘෂ්ණාව සහමුලින්ම ඔබෙන් ඉවත්වෙලාය. රූපවාහිනී තිරයක රූප පහලවන්නා සේ ඔහුට ඔහුගේ අතීත ජීවිතවල ස්වභාවයන් සතර අපායට වැටී විඳි දුක් පීඩාවන්, තිරිසන් සතුන් ලෙස ඉපිද විඳි අනන්ත අපරමාන දුක්, අතීත ජීවිතවලදී ලැබූ රාජරාජ මහාමාත්‍ය අනුභව කළ සැප සම්පත්, දිවිය සැප... මේවා ඔහුට දර්ශනය වනු ඇත. මේ ඔහු දකිමින් සිටින්නේ අවසාන දර්ශනපෙළයි. දැන් ඔබට මෙතෙක් ජීවිතයේ නොලද දෙයක් දැනෙනු ඇත. මහා වෙනසක ඉවක් දැනෙනවාය. මේ හැම අදියරකදීම ඔබට සජ්ඣාත බොජ්ජංග ධර්ම වැඩෙනවාය. ඉහත ධර්මයන් වැඩෙන්න වැඩෙන්න ඔබ තව තවත් ජව සම්පන්න වන්නේය. චීර්යයෙන් පෙරට යන්නේය. මෙලොව ජීවත්වන සත්වයෙක් ඉලක්කය කරා හඹා යෑමේ චීර්යය, වේගය, උපරිමයෙන් ක්රියාත්මකවන අවස්ථාව තමයි නිවන් මෙහෙයුමේදී නිවීම උදෙසා හඹා යෑමේ ස්වභාවය. මරණයටවත් ඔහුව නවත්වන්න බැහැ. මොකද ඔහු මේ වන විට දන්නවා තමන් මේ මෙහෙයුමේදී මැරුණහොත් තමා මැරෙන්නේ ධර්මය අවබෝධ කරගත් අරිහත් උත්තමයෙක් වශයෙන් බව. ඔහුට මේ සංඥාව නිවනේ අවසාන මෙහෙයුමට අවතීර්ණවීමේදීම දැනෙනවා. ඒකයි ඔහු “එක්කෝ නිවීම, නැති නම් මරණය” කියන අධිෂ්ඨානයට දැඩිව එන්නේ. ඔහු දන්නවා මේ දෙකෙන් කොයික සිදු වුණත් ඔහු සසර දුක නිවාගන්නා බව. එය ඔහු දකින්නේ ජර්‍ඥානෙ තර්විරභාවය නිසාය. හැබැයි ඔහු දෙස බලා බාහිර කිසිවෙකුටවත් ඒ ගැන සිතාගන්න බැහැ. හොඳයි, එම හික්ෂුච නිවන් මෙහෙයුමේදී හුදෙකලා කුටිය තුළදීම අපවත්වුවහොත් මිනිසුන් කියාපි එම හික්ෂුච මානසික රෝගියෙක්, ගුරුවරයෙක්-පන්සලක්-ආරණ්යයක් නොමැති අනාථයෙක්, අභිගුණ්යකයෙක්... කියලා. ලෝකයේ ස්වභාවය මෙහෙමයි. ලෝකයා එහෙම කිව්වත් උන්වහන්සේ අපවත්වුයේ නැත. පිරිනිවන්පැවැත්මය. පිරිනිවිගියාමය. එය දන්නේ පිරිනිවි ගිය උන්වහන්සේ පමණක්මය. ලෝකයා කුමන අදහසක් දැරුවද උන්වහන්සේට ඉන් එලයක් නොමැත. ලෝකයාගේ ස්වභාවය අදහස් ජරකාශ කිරීමයි. උන්වහන්සේ මරණය වන විට මනුෂ්‍ය, දිවිය, බරහිම ලෝක සංඥා අතීතය වශයෙන් අවබෝධකර එම ලෝකවලට බැසීමට ඇති තෘෂ්ණාව නිරුද්ධ කරදමා තිබුණ නිසා නැවත උපාදානයක් කරගැනීමට තෘෂ්ණාවක් නොමැත. අවසාන සිතට අල්ලාගැනීමට, බැසගැනීමට තැනක් , කැමැත්තක් නොමැති නම් එම සිත නිවී යෑම ස්වභාවයයි. ආශ්වර්යමත් ධර්මයක අවසාන එලය ලෝකය අතහැරීමය. ලෝකයෙන් මිදීමය. ලෝකයෙන් එතෙරවීමය. ඔබට ලොව දරුණුතම යුධ බිම්මේ නිරායුධ සෙන්පතියෙක් ලෙස ලෝකය ජයගන්න. ඔබ දිග්විජය කළ ලෝකය, ගෙල එතුන සර්පකුණක් සේ විසිකර දමන්න. ලෝකය බදාගත් ලෝකයාට ඔබ පරමාදර්ශයක් වන්න. බදාගත් තැන, රැස් කළ තැන, ගොඩ ගසාගත් තැන ඇත්තේ සැපක් නොව දුකක්ම බව දකින්න. එම දුකේ නිර්මාණකරු අනිකෙකු නොව, තමාගේ සිතම බව දකින්න. නිර්මාණකරු ඔබ නම් එහි ජරදර්ශකයාද, ජරතිවාර ලබන්නාද, ජරතිලාභ ලබන්නාද ඔබම විය යුතුය. දුක නිර්වානය කරන සිත අවබෝධයෙන් හඳුනාගෙන තන්හාව නිරුද්ධකර දුකෙන් ඔබ අත්මිදෙන්න. නිවීමේ මෙහෙයුමේ යෙදෙන විට ඔබට දැනේවි මේ අතහැරීම නිසා ඔබව රෝගියෙක් වන බව, ආහාර මද බව, ලේ අඩුවීම, ක්ලාන්තය, ඇස් පෙනීම දුර්වල වීම, වළඳන කිවුල් ජලයේ හුණු මිශ්රවීම නිසා ඇති වන වකුගඩු මුත්රා රෝග, දත් මුල් දියවීම, සන්ධි වේදනා... ඔබ මේ හැම සිතක්ම අතහරින්න. මේවායින් තොරව ඔබට කවදාකවත් නිවීම ලබන්න බැහැ. කුණුවෙන, මැරෙන, ගඳගහන කය මරාදමා ඔබ නිවියන්න. මැරෙන කය අයිති සතරමහා ධාතුරන්ට නිසා එය කුණුවෙමින්, ගඳගසමින්, සතුන්ට අහරක් වෙමින් සතරමහා ධාතුන්ටම එකතුවෙවි.